

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK NOS C 43

LEVEKÅRSUNDERSØKELSEN 1991

SURVEY OF LEVEL OF LIVING 1991

LEVEKÅRSUNDERSØKELSEN
1991

SURVEY OF LEVEL OF LIVING
1991

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO-KONGSVINGER 1992

ISBN 82-537-3735-1
ISSN 0800-7233

EMNEGRUPPE

20 Generelle sosiodemografiske emner

EMNEORD

Arbeidsmiljø
Levestandard
Velferd

OMSLAG

Design: Strand & Lund A.S
Foto: Forside: Samfoto. Bakside: NTB-Foto
Trykk: Aasens Trykkerier A.S

Publikasjonen er trykt i Statistisk sentralbyrå

Forord

Statistisk Sentralbyrå legger i denne publikasjonen fram resultater fra Levekårsundersøkelsen 1991. Publikasjonen har som formål å gi en oversikt over de viktigste sidene ved befolkningens levekår og endringer i disse. Publikasjonen belyser levekårene både for befolkningen som helhet og for en del befolkningsgrupper. Den viser også endringene fra 1980 til 1991 for et mindre utvalg av mål på levekår for hele befolkningen og for en del befolkningsgrupper.

Publikasjonen er utarbeidet av førstekonsulent Anders Barstad og prosjektleder Arne S. Andersen. Konsulent Hilde Degerdal har hatt ansvaret for tabellkjøringene.

Statistisk sentralbyrå, Oslo,
1. oktober 1992

Preface

In this publication the Central Bureau of Statistics presents findings from the Survey of Level of Living 1991. The purpose of this publication is to present an overview of the most important aspects of the level of living of the population and changes in these. This publication presents results on the level of living of the total population and for a number of population groups. It also shows changes between 1980 and 1991 for a smaller sample of indicators of level of living for the total population as well as for a number of population groups.

The publication has been prepared by Mr. Anders Barstad and Mr. Arne S. Andersen. Ms. Hilde Degerdal has been responsible for the production of tables.

Central Bureau of Statistics, Oslo,
1 October 1992

Svein Longva

Lars Østby

Innhold

	Side
Tabellregister	7
Tekstdel	
1. Formål	11
2. Opplegg og gjennomføring	11
2.1. Utvalg	11
2.2. Datainnsamling	12
2.3. Tilleggsutvalg	12
3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene	12
3.1. Utvalgsvarians	12
3.2. Utvalgsskjevhet og frafall	14
3.3. Innsamlings- og bearbeidingsfeil	16
4. Begrep og kjennemerker	16
5. Bruk av tabellene	18
Tekst på engelsk	19
Tabelldel	
6. Noen hovedtrekk ved endringene i levekår fra 1980 til 1991	29
7. Lønn og materielle goder	59
8. Sysselsetting	67
9. Fysisk arbeidsmiljø	79
10. Organisatorisk arbeidsmiljø	91
11. Omsorgsarbeid og husarbeid	103
12. Utdanning	111
13. Helse	116
14. Boforhold	128
15. Fritidsaktiviteter	141
16. Sosial kontakt	152
17. Vold og trygghet	165
18. Noen sider ved levekår for barn 0-15 år	171
Vedlegg	
1. Personer i ulike grupper etter kjønn og alder. Gjennomsnittlig alder	178
2. Spørreskjema	179
Utkomne publikasjoner	
Tidligere utkommet på emneområdet	218
Publikasjoner sendt ut fra Statistisk Sentralbyrå etter 1. juli 1991. Emneinndelt oversikt	219
Standarder for norsk statistikk (SNS)	226

Standardtegn i tabeller

- .. Oppgave mangler
- : Tall kan ikke offentliggjøres
- 0 Mindre enn 0,5 av den brukte enheten
- . Tall kan ikke forekomme

Contents

	Page
Index of tables	9
Text	
1. Purpose	19
2. Survey design	19
2.1. Sampling procedure	19
2.2. Collection of data	20
2.3. Surveys of special groups	20
3. Errors and reliability of estimates	20
3.1. Sampling variance	20
3.2. Sample bias and non-response	21
3.3. Collection and processing errors	21
4. Terms and variables	22
Tables	
6. Some changes in level of living between 1980 and 1991	29
7. Wage and material goods	59
8. Employment	67
9. Physical working environment	79
10. Organizational working conditions	91
11. Care and housework	103
12. Education	111
13. Health	116
14. Housing conditions	128
15. Leisure activities	141
16. Social relations	152
17. Violence and security	165
18. Some aspects of level of living for children aged 0-15 years	171
Annexes	
1. Persons in various groups by sex and age. Average age	178
2. Questionnaire	179
Publications	
Previously issued on the subject	218
Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1991. Survey arranged by subject matter	219
Standards for Norwegian Statistics (SNS)	226

Explanation of Symbols in Tables

- .. Data not available
- : Not for publication
- 0 Less than 0.5 of unit employed
- . Category not applicable

Tabellregister

	Side
Noen hovedtrekk ved endringene i levekår fra 1980 til 1991	
1. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for menn og kvinner i alderen 16-79 år. 1980, 1983, 1987 og 1991	38
2. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i grupper for kjønn og alder. 1980 og 1991	42
3. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike landsdeler. 1980 og 1991	46
4. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike familiefaser. 1980 og 1991	50
5. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike sosioøkonomiske grupper. 1980 og 1991	54
Lønn og materielle goder	
6. Lønn og materielle goder for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	60
7. Lønn og materielle goder for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	60
8. Lønn og materielle goder for personer i ulike familiefaser	62
9. Lønn og materielle goder for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	62
10. Lønn og materielle goder for personer i ulike utsatte grupper	64
Sysselsetting	
11. Sysselsetting blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper	68
12. Sysselsetting blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	70
13. Sysselsetting blant personer i ulike familiefaser	72
14. Sysselsetting blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper	74
15. Sysselsetting blant personer i ulike utsatte grupper	76
Fysisk arbeidsmiljø	
16. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte menn og kvinner i ulike aldersgrupper	80
17. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk ...	82
18. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike familiefaser	84
19. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike sosioøkonomiske grupper	86
20. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike utsatte grupper	88
Organisatorisk arbeidsmiljø	
21. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte menn og kvinner i ulike aldersgrupper	92
22. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	94
23. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike familiefaser	96
24. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike sosioøkonomiske grupper ...	98
25. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike utsatte grupper	100
Omsorgsarbeid og husarbeid	
26. Omsorgsarbeid og husarbeid blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper	104
27. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	104
28. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike familiefaser	106
29. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper	106
30. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike utsatte grupper	108
Utdanning	
31. Utdanning for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	112
32. Utdanning for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	112
33. Utdanning for personer i ulike familiefaser	112

Utdanning (forts.)

34. Utdanning for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	114
35. Utdanning for personer i ulike utsatte grupper	114

Helse

36. Helsetilstand for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	118
37. Helsetilstand for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	120
38. Helsetilstand for personer i ulike familiefaser	122
39. Helsetilstand for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	124
40. Helsetilstand for personer i ulike utsatte grupper	126

Boforhold

41. Boforhold for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	130
42. Boforhold for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	132
43. Boforhold for personer i ulike familiefaser	134
44. Boforhold for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	136
45. Boforhold for personer i ulike utsatte grupper	138

Fritidsaktiviteter

46. Fritidsaktivitet for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	142
47. Fritidsaktivitet for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	144
48. Fritidsaktivitet for personer i ulike familiefaser	146
49. Fritidsaktivitet for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	148
50. Fritidsaktivitet for personer i ulike utsatte grupper	150

Sosial kontakt

51. Sosial kontakt for menn og kvinner i ulike aldersgrupper	154
52. Sosial kontakt for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	156
53. Sosial kontakt for personer i ulike familiefaser	158
54. Sosial kontakt for personer i ulike sosioøkonomiske grupper	160
55. Sosial kontakt for personer i ulike utsatte grupper	162

Vold og trygghet

56. Vold og trygghet blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper	166
57. Vold og trygghet blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk	166
58. Vold og trygghet blant personer i ulike familiefaser	168
59. Vold og trygghet blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper	168
60. Vold og trygghet blant personer i ulike utsatte grupper	168

Noen sider ved levekår for barn 0-15 år

61. Levekår for barn 0-15 år i ulike aldersgrupper og familietyper	172
62. Levekår for barn 0-15 år i ulike landsdeler og bostedsstrøk	174
63. Levekår for barn 0-15 år med foreldre i ulike sosioøkonomiske grupper	176

Index of tables

	Page
Some changes in level of living between 1980 and 1991	
1. Some aspects of the level of living for males and females 16-79 years. 1980, 1983, 1987, 1991	38
2. Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for sex and age. 1980 and 1991	42
3. Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various regions. 1980 and 1991	46
4. Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various family cycle phases. 1980 and 1991	50
5. Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for socio-economic status. 1980 and 1991	54
Wage and material goods	
6. Wage and material goods for males and females in various age groups	60
7. Wage and material goods for persons in various regions and areas of residence	60
8. Wage and material goods for persons in various family cycle phases	62
9. Wage and material goods for persons in various socio-economic groups	62
10. Wage and material goods for persons in various vulnerable groups	64
Employment	
11. Employment among males and females in various age groups	68
12. Employment among persons in various regions and areas of residence	70
13. Employment among persons in various family cycle phases	72
14. Employment among persons in various socio-economic groups	74
15. Employment among persons in various vulnerable groups	76
Physical working environment	
16. Physical working environment among employed males and females in various age groups	80
17. Physical working environment among employed persons in various regions and areas of residence	82
18. Physical working environment among employed persons in various family cycle phases ..	84
19. Physical working environment among employed persons in various socio-economic groups ..	86
20. Physical working environment among employed persons in various vulnerable groups ...	88
Organizational working conditions	
21. Organizational working conditions among employed males and females in various age groups ..	92
22. Organizational working conditions among employed persons in various regions and areas of residence	94
23. Organizational working conditions among employed persons in various family cycle phases ..	96
24. Organizational working conditions among employed persons in various socio-economic groups ..	98
25. Organizational working conditions among employed persons in various vulnerable groups ..	100
Care and housework	
26. Help/care and housework among males and females in various age groups	104
27. Help/care and housework among persons in various regions and areas of residence	104
28. Help/care and housework among persons in various family cycle phases	106
29. Help/care and housework among persons in various socio-economic groups	106
30. Help/care and housework among persons in various vulnerable groups	108
Education	
31. Education among males and females in various age groups	112
32. Education among persons in various regions and areas of residence	112

	Page
Education (cont.)	
33. Education among persons in various family cycle phases	112
34. Education among persons in various socio-economic groups	114
35. Education among persons in various vulnerable groups	114
Health	
36. Health condition for males and females in various age groups	118
37. Health condition for persons in various regions and areas of residence	120
38. Health condition for persons in various family cycle phases	122
39. Health condition for persons in various socio-economic groups	124
40. Health condition for persons in various vulnerable groups	126
Housing conditions	
41. Housing conditions for males and females in various age groups	130
42. Housing conditions for persons in various regions and areas of residence	132
43. Housing conditions for persons in various family cycle phases	134
44. Housing conditions for persons in various socio-economic groups	136
45. Housing conditions for persons in various vulnerable groups	138
Leisure activities	
46. Leisure activities for males and females in various age groups	142
47. Leisure activities for persons in various regions and areas of residence	144
48. Leisure activities for persons in various family cycle phases	146
49. Leisure activities for persons in various socio-economic groups	148
50. Leisure activities for persons in various vulnerable groups	150
Social relations	
51. Social relations for males and females in various age groups	154
52. Social relations for persons in various regions and areas of residence	156
53. Social relations for persons in various family cycle phases	158
54. Social relations for persons in various socio-economic groups	160
55. Social relations for persons in various vulnerable groups	162
Violence and security	
56. Violence and security among males and females in various age groups	166
57. Violence and security among persons in various regions and areas of residence	166
58. Violence and security among persons in various family cycle phases	168
59. Violence and security among persons in various socio-economic groups	168
60. Violence and security among persons in various vulnerable groups	168
Some aspects of level of living for children 0-15 years	
61. Level of living for children 0-15 years in various groups and family types	172
62. Level of living for children 0-15 years in different regions and areas of residence	174
63. Level of living for children 0-15 years with parents in various socio-economic groups	176

1. Formål

Det er to hovedformål levekårsundersøkelsen tar sikte på å tilfredsstille. Den skal for det første gjøre det mulig å belyse hovedtrekkene ved levekår i sin helhet og fordelingen av levekårene i befolkningen. For det andre skal levekårsundersøkelsen gjøre det mulig å belyse utviklingen i befolkningens levekår, ikke bare utviklingen i levekårenes nivå, men også i fordelingen av levekår.

Denne publikasjonen har som et hovedformål å gi en oversiktlig framstilling av hovedtrekkene ved de ulike sider av levekårene i 1991. Den skal belyse levekårene både for befolkningen som helhet og for en del befolkningsgrupper. Publikasjonen skal gi en oversikt over en rekke ulike sider ved levekårene til disse gruppene og en skal kunne sammenlikne levekårene til hver av disse gruppene med levekårene til hele befolkningen eller med levekårene til andre grupper.

Et annet hovedformål er å belyse noen hovedtrekk i utviklingen av levekårene fra 1980 til 1991. Det gjelder både utviklingen av levekårene for befolkningen som helhet og utviklingen for viktige befolkningsgrupper.

Publikasjonen skal gjøre det mulig å sammenlikne de faktiske levekår slik de er blitt registrert på et stort antall levekårsmål for en del grupper. I denne publikasjonen har en ikke lagt noen vekt på å belyse hva eventuelle forskjeller i levekår skyldes.

Formålet med publikasjonen er altså å belyse fordelingsresultatet, og ikke først og fremst de faktorer som skaper ulikhet i fordelingen av levekår.

Et viktig formål er å belyse mange sider ved levekårene. En slik helhetsbeskrivelse framkommer for det første ved at en for hver gruppe gir tall for et stort antall levekårsmål. For det andre har en konstruert levekårsmål som sammenfatter flere levekårsmål innen samme levekårskomponent, f.eks. boforhold eller helse. Som et mål på helse har en f.eks. tatt med andelen som har nedsatt funksjonsevne, et mål som sammenfatter arbeidsuførhet, nedsatt bevegelsesevne, nedsatt syn, hørsel eller evne til å bære. Derimot er det ikke gjort noe forsøk på å lage mål som sammenfatter levekårsmål fra flere forskjellige levekårskomponenter.

2. Opplegg og gjennomføring

2.1. Utvalg

Utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991 er trukket blant personer som var 16 år og eldre ved utgangen av 1990 og var bosatt utenfor institusjon. Utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991 er trukket i to trinn. Til trekkingen på første trinn nyttes en inndeling av hele landet i et sett utvalgsområder. Utvalgsområdene er kommuner. Kommuner som har færre enn 3 000 innbyggere er slått sammen med andre kommuner.

Utvalgsområdene er først gruppert i 10 regioner. Innen hver av disse grupperingene er kommuner med mer enn 30 000 innbyggere tatt ut som egne strata. De andre utvalgsområdene er stratifisert etter kommunetype (dvs. næringsstruktur og sentralitet) og innbyggertall. Utvalgsområdene er gruppert i 102 strata.

For hvert av de 102 strata er det trukket ett utvalgsområde. Trekkingen på første trinn foregikk ved at utvalgsområder som utgjorde egne strata ble trukket ut med 100 prosent sannsynlighet. Utvalgsområdene innen de andre strata ble trukket ut med en sannsynlighet proporsjonal med innbyggertallet i det enkelte området. I andre trinn ble utvalget av personer trukket tilfeldig fra de 102 utvalgsområdene. Utvalgsplanen er nærmere beskrevet i Samfunnsøkonomiske studier (SØS) nr. 33.

En del av utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991 er et panelutvalg. Denne del av utvalget inngikk også som del av utvalget til de tidligere levekårsundersøkelsene i 1980, 1983 og 1987. Panelutvalget i Levekårsundersøkelsen 1991 består dels av personer i alderen 20-79 år ved utgangen av 1990 i utvalget til Levekårsundersøkelsen 1987, i alt 2 124 personer, fratrukket personer som var døde eller utvandret. For å oppnå at panelutvalget ble et selvveiende utvalg av personer i alderen 16-79 år, ble det i tillegg ved utgangen av 1990 trukket et utvalg av personer i alderen 16-19 år og personer innvandret etter 1/1 1987.

Utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991 er samordnet med utvalget til Inntekts- og formuesundersøkelsen 1990. Utvalget til levekårsundersøkelsen inngår som en del av utvalget til inntekts- og formuesundersøkelsen.

I alt ble det trukket 5 100 personer 16 år og eldre til utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991. Av disse var det 85 personer som ikke tilhørte målpopulasjonen for undersøkelsen, enten fordi de var døde, var utvandret eller fordi de var bosatt på institusjon ifølge opplysninger fra intervjuerne. Det endelige utvalget av personer 16 år og eldre omfatter 5 015 personer.

2.2. Datainnsamling

Intervjuingen ble foretatt i tidsrommet 28. januar til 22. mars 1991. En liten del av utvalget ble intervjuet etter denne perioden. Dette gjaldt oppfølging av personer som vi ikke hadde oppnådd intervju med i første omgang.

Personer som hadde flyttet ble ikke erstattet, men oppsøkt på den nye adressen. De som hadde flyttet utenom utvalgsområdene i Statistisk sentralbyrås utvalgsplan, kunne som regel ikke oppsøkes for personlig intervju. Disse ble forsøkt intervjuet pr. telefon.

2.3. Tilleggsutvalg

I tabellene som viser fordelinger etter familiefase, har en i kolonnen som viser levekår for enslige forsørgere brukt tall fra undersøkelsen om Enslige forsørgeres levekår, finansiert av Barne- og Familiedepartementet. Utvalget til denne undersøkelsen ble trukket fra Rikstrygdeverkets register. Av et utvalg på 1 000 oppnådde en intervju med 792. Intervjuperioden var mai og juni 1991. I denne publikasjonen har en bare tatt med tall for de enslige forsørgere som ikke lever i parforhold, og

som bor sammen med sine barn (aldersgruppe 0-16 år).

I tabellene som viser fordelinger for ulike utsatte grupper, har en i kolonnen som viser levekår for langvarig arbeidsløse brukt tall fra undersøkelsen om Arbeidslediges levekår, finansiert av Arbeids- og Administrasjonsdepartementet. Utvalget til denne undersøkelsen ble trukket fra Arbeidsdirektoratets registre over arbeidsledige personer og personer på tiltak ved utgangen av februar 1991. Av et utvalg på 1 000 i alderen 20-59 år, ble det oppnådd intervju med 708 personer. Intervjuene ble gjennomført i april og mai 1991.

3. Feilkilder og usikkerhet ved resultatene

3.1. Utvalgsvarians

Den usikkerhet en får i resultatene fordi en bygger på opplysninger om bare en del av befolkningen som undersøkelsen omfatter, kalles ofte utvalgsvarians. Standardavviket er et mål på denne usikkerheten. Størrelsen på standardavviket avhenger blant annet av tallet på observasjoner i utvalget og av fordelingen til det aktuelle kjennemerket i hele befolkningsgruppen som omfattes av undersøkelsen. Vi kan anslå standardavviket ved hjelp av observasjonene i utvalget. SSB har ikke foretatt spesielle beregninger av slike anslag for tallene i denne publikasjonen, men i tabell B har vi antydnet størrelsen av standardavviket for observerte andeler (prosenttall) ved ulike utvalgsstørrelser.

Tabell A. Andel av de personer som svarte, som var intervjuet til ulike tidspunkt. Prosent. Percentage of respondents interviewed at different dates

	Dato Date				Uoppgitt Unknown	Tallet på personer som svarte Number of respondents
	20.2.	31.3.	30.4.	31.5.		
Andel av gjennomførte intervju Percentage of completed interviews	40	90	94	98	2	3 755

Tabell B. Størrelsen av standardavviket i prosent Approximate size of standard deviation in per cent

Tallet på observa- sjoner Number of observa- tions	Prosenttall Percentages									
	5(95)	10(90)	15(85)	20(80)	25(75)	30(70)	35(65)	40(60)	45(55)	50(50)
25	5,3	7,4	8,8	9,8	10,6	11,2	11,7	12,0	12,2	12,3
50	3,8	5,2	6,2	6,9	7,5	7,9	8,3	8,5	8,6	8,7
75	3,1	4,2	5,1	5,7	6,1	6,5	6,8	6,9	7,0	7,1
100	2,7	3,7	4,4	4,9	5,3	5,6	5,8	6,0	6,1	6,1
150	2,2	3,0	3,6	4,0	4,3	4,6	4,8	4,9	5,0	5,0
200	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,1	4,2	4,3	4,3
250	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9	3,9
300	1,5	2,1	2,5	2,8	3,1	3,2	3,4	3,5	3,5	3,5
400	1,3	1,8	2,2	2,5	2,7	2,8	2,9	3,0	3,1	3,1
600	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5
800	0,9	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
1 000	0,8	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
1 500	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6
2 000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3	1,4	1,4
2 500	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2
3 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0
4 000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0

For å illustrere usikkerheten kan vi bruke et intervall for å angi nivået på den sanne verdi av en beregnet størrelse (den verdien vi ville ha fått om vi hadde foretatt en totaltelling i stedet for en utvalgsundersøkelse). Slike intervaller kalles konfidensintervaller dersom de er konstruert på en spesiell måte. I denne sammenheng kan vi bruke følgende metode. La M være den beregnede størrelse og la S være et anslag for standardavviket til M . Konfidensintervallet blir da intervallet med grenser $(M-2 \cdot S)$ og $(M+2 \cdot S)$. Denne metode vil med omtrent 95 prosent sannsynlighet gi et intervall som inneholder den sanne verdi.

Følgende eksempel illustrerer hvordan en kan bruke tabell B til å finne konfidensintervaller. Anslaget på standardavviket til et observert prosenttall på 70 er 3,2 når linjesummen (tallet på observasjoner) er 300. Konfidensintervallet for den sanne verdi får grensene $70 \pm 2 \cdot 3,2$, dvs. det strekker seg fra 63,6 til 76,4 prosent.

I praksis vil en ikke nøye seg med å betrakte ett og ett prosenttall fra en eller flere undersøkelser særskilt, men sammenlikne prosenttall for forskjellige grupper. Det er da nødvendig å være oppmerksom på at de tall som sammenliknes er usikre, og at usikkerheten på forskjellen mellom dem vanligvis blir større enn usikkerheten på hvert tall.

Med utgangspunkt i formålet å beskrive gruppeforskjeller i levekår er det én konsekvens av utvalgs-

varians det kan være grunn til å peke på her. En betydelig del av de mål på levekår som nyttes i denne publikasjonen gjelder forholdsvis sjeldne fenomener. Når en sammenlikner forekomsten av slike fenomener i ulike grupper, vil en i mange tilfeller ikke kunne utelukke at forskjellene skyldes utvalgsvarians. De relative forskjeller mellom grupper for slike forholdsvis sjeldne fenomener kan imidlertid være store. Selv om det i mange sammenhenger vil være de relative forskjeller en vil være interessert i, innebærer utvalgsmetoden at en må ha svært store utvalg for å unngå at de relative forskjellene "drukner i utvalgsvarians". Et eksempel er andelen med arbeidsledighetserfaring i løpet av et år. Er en interessert i geografiske forskjeller i denne, ville andeler med ledighetserfaring for landsdelene Nord-Norge og Vestlandet på 5 og 8 prosent være viktige dersom de var reelle. På grunn av utvalgsvarians må en imidlertid ha ganske store utvalg for å avgjøre om de er reelle, i dette tilfellet måtte utvalgsstørrelsen vært 50 prosent større enn den er i dag.

I tabellene 1-5 har vi stilt sammen tallene for en del levekårsmaal, hovedsakelig fra Levekårsundersøkelsen 1980 og 1991, for å belyse endringer i levekår. Siden dette er utvalgsundersøkelser, knytter det seg utvalgsvarians til resultatene fra begge. Utvalgsvariansen til forskjeller mellom tilsvarende tall fra de to undersøkelsene er større enn utvalgsvariansen til enkelttallene. Standardavviket til en slik forskjell er lik kvadratroten av

summen av kvadratene av standardavvikene til enkelttallene.

Av tabell 2 ser en f.eks. at i 1980 og 1991 bodde henholdsvis 79 og 86 prosent av menn i alderen 16-24 år i bolig med bad og WC og uten kalde og fuktige rom. Av tabell B ser en at standardavvikene til disse prosentforskjellene er omtrent 2,8 (319 personer) og 2,5 (342 personer). Et anslag for standardavviket til prosentforskjellen, 7 prosent, blir da $\sqrt{2,8^2 + 2,5^2} = 3,8$.

Når en har anslag for standardavviket til forskjellen, kan en lage et konfidensintervall for den sanne verdi på samme måte som beskrevet ovenfor. Denne regel kan en bruke dersom en på forhånd har besluttet å undersøke en bestemt forskjell i en tabell. Leter en derimot rundt i tabellen etter påfallende observerte forskjeller, og vil vurdere disse, må en bruke andre metoder som gir bredere konfidensintervaller. (Dette har sammenheng med det store antall forskjeller som kan tenkes undersøkt i en tabell.) Dersom et beregnet konfidensintervall ikke omfatter 0, kan en regne det som sannsynlig at det er forskjell mellom de sanne verdier på de to tidspunkter. I eksemplet ovenfor blir konfidensintervallet for prosentforskjellen 7 mellom -1 og 15 prosent. Vi kan ikke utelukke at denne prosentforskjellen skyldes utvalgsvarians.

3.2. Utvalgsskjevhet og frafall

I alt var 5 100 personer trukket ut for å delta i denne undersøkelsen. 85 av disse tilhører ikke populasjonen på grunn av at personer hadde flyttet

til utlandet, bodde på institusjon eller var avgått ved døden. Resten, 5 015 personer, ble oppsøkt for intervju. Av disse ble 1 260 frafall, 25,1 prosent av alle oppsøkte.

Tabell C viser frafallet i hovedutvalget fordelt etter frafallsårsak.

Nekting er den viktigste enkeltårsak til frafall. Kvinner nektet i litt større grad enn menn, på den annen side skyldes frafall blant menn oftere at de var bortreist eller ikke å treffe.

Frafall kan føre til utvalgsskjevhet. Hvis omfanget av frafall i ulike grupper er svært forskjellige, vil dette føre til at nettoutvalget (personer det er oppnådd intervju med) ikke har de samme fordelinger som bruttoutvalget (personer som er oppsøkt for intervju).

Utsagn om skjevheter må i prinsippet knyttes til de enkelte kjennemerker. Dersom en har funnet at frafallet ikke har ført til skjevheter på et bestemt kjennemerke, kan likevel frafallet ha hatt virkning på andre kjennemerker. Omvendt innebærer skjevheter som skyldes frafall på et kjennemerke ikke nødvendigvis at andre kjennemerker har en skjev fordeling i forhold til bruttoutvalget.

Tabell D gir mulighet for å belyse eventuelle skjevheter på grunn av frafall for kjennemerkene kjønn og alder, ekteskapelig status og landsdel. En sammenlikner prosentfordelingen på et kjennemerke i bruttoutvalget og nettoutvalget (evt. frafallet). Dersom det er store avvik mellom de to fordelingene viser dette at det foreligger en utvalgsskjevhet for dette kjennemerket.

Tabell C. Menn og kvinner i frafallet, etter frafallsårsak. Prosent. Non-response among males and females, by cause of non-response. Per cent

	I alt Total	Nekting Refusals	Sykdom eller dødsfall i familien Illness or death in the family	Bortreist på skole, arbeid ferie o.l. Away on school, work, holi- day etc.	Ikke å treffe No contact	Flyttet, ukjent adresse Moved, unknown adress	Annet Other	Tallet på personer Number of non- respondents
Alle All	100	61	11	4	7	3	15	1 260
Menn Males . . .	100	56	8	6	10	4	16	609
Kvinner Females	100	65	13	3	4	2	13	651

Tabell D. Bruttoutvalget, frafallet, nettoutvalget og hele befolkningen 16 år og over, etter kjønn og alder/landsdel
Gross sample, non-response, net sample and the whole population 16 years and older, by sex and age/region

		Bruttoutvalg Gross sample		Frafall Non-response		Frafall i prosent av brutto- utvalg Non-response in per cent of gross sample	Nettutvalg Net sample		Befolkningen pr. 1.1. 1991 Population per 1.1. 1991	
		Tallet på per- soner Number of res- pondents	Pro- sent Per cent	Tallet på per- soner	Pro- sent	Prosent	Tallet på per- soner	Pro- sent	Tallet på per- soner	Pro- sent
I alt	Total	5 015	100,0	1 260	100,0	25,1	3 755	100,0	3 386 944	100,0
KJØNN OG ALDER SEX AND AGE										
Menn	Males	2 477	49,4	609	48,3	24,5	1 868	49,7	1 658 808	49,0
16-24 år	years	460	9,2	118	9,4	25,6	342	9,1	302 434	8,9
25-44 "	"	939	18,7	224	17,8	23,8	715	19,0	649 956	19,1
45-66 "	"	703	14,0	153	12,1	21,7	550	14,6	456 643	13,5
67-79 "	"	307	6,1	88	7,0	28,6	219	5,8	196 518	5,8
80- "	"	68	1,4	26	2,1	38,2	42	1,1	53 257	1,6
Kvinner	Females	2 538	50,6	651	51,7	25,6	1 887	50,3	1 728 136	51,0
16-24 år	"	412	8,2	93	7,4	22,5	319	8,5	288 742	8,5
25-44 "	"	920	18,3	172	13,7	18,6	748	19,9	615 375	18,2
45-66 "	"	697	13,9	192	15,2	27,5	505	13,4	462 075	13,6
67-79 "	"	382	7,6	136	10,8	35,6	246	6,6	255 776	7,6
80- "	"	127	2,5	58	4,6	45,6	69	1,8	106 168	3,1
LANDSDEL REGION										
Oslo og Akershus		1 028	20,5	291	23,1	28,3	737	19,6	719 241	21,2
Østlandet ellers		1 443	28,8	344	27,3	23,8	1 099	29,3	965 064	28,5
Agder/Rogaland		666	13,3	151	12,0	22,6	515	13,7	445 340	13,1
Vestlandet		903	18,0	236	18,7	26,1	667	17,8	592 104	17,5
Trøndelag		434	8,7	105	8,3	24,1	329	8,8	300 483	8,9
Nord-Norge		533	10,6	125	9,9	23,4	408	10,9	364 712	10,8

Tabell E. Bruttoutvalget i 1991 i grupper for type av deltaking i 1987, etter deltaking i 1991 Gross sample in 1991, in groups for type of participation in 1987, by participation in 1991

		Alle All	Deltaking i 1991 Participation in 1991	
			Intervju Interview	Frafall Non-response
Alle	All	5 015	3 755	1 260
Prosent	Per cent	100,0	74,9	25,1
Deltok første gang i 1991	Participated first time in 1991	2 636	2 020	616
Prosent	Per cent	100,0	76,6	23,4
Deltok i 1987	Participated in 1987			
Alle	All	2 379	1 735	644
Prosent	Per cent	100,0	72,9	27,1
Intervju	Interview	1 657	1 377	280
Prosent	Per cent	100,0	83,1	16,9
Frafall	Non-response	467	185	282
Prosent	Per cent	100,0	39,6	60,4

I fordelingene etter kjønn og alder i tabell D er det bare små forskjeller mellom brutto- og nettoutvalget. På grunn av et betydelig frafall er det blitt en viss underrepresentasjon av de eldre over 79 år i utvalget. Frafallet blant de eldste var 46 prosent blant kvinnene og 38 prosent blant mennene. Avviket i forhold til de eldstes andel av hele befolkningen er noe overvurdert, fordi utvalget ikke omfatter eldre bosatt på institusjon. Fordelingene etter landsdel viser også små forskjeller mellom brutto- og nettoutvalg.

I bruttoutvalget til Levekårsundersøkelsen 1991 inngår 2 124 personer som også inngikk i utvalget til Levekårsundersøkelsen 1987. Tabell E sammenlikner denne gruppen med de nye deltakerne i 1991 mht. intervju og frafall. Panelet består av personer i alderen 20-79 år ved utgangen av 1990, mens de nye deltakerne var 16 år eller eldre på dette tidspunktet.

Av tabellen framgår det at paneledelen av utvalget hadde litt større frafall i 1991 enn gruppen av nye deltakere, henholdsvis 26,5 og 24,1 prosent. Innenfor panelet er det en klar sammenheng mellom typen av deltakelse på de to tidspunktene. Omkring hver 6. av de som gav intervju i 1987 ble frafall i 1991, mens 60 prosent av de som falt fra i 1987 også ble frafall i 1991. I alt 1 377 personer, eller 64,8 prosent av de 2 124 som ble trukket ut til panelet, er intervjuet på begge tidspunkter.

3.3. Innsamlings- og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen. Erfaringen er at etter at en har rettet opp feil så langt dette er mulig, så påvirkes de statistiske resultatene fra undersøkelsene i de fleste tilfeller forholdsvis lite av feil. Men virkningen av feil kan i noen tilfeller være av betydning.

Feil under innsamlingen, målingsfeil, oppstår ved at intervjupersonen avgir feil svar eller ved at intervjueren krysser av for svaret i feil rubrikk eller skriver ufullstendige opplysninger i skjemaet. Bearbeidingsfeil er feil koding av f.eks. næring og yrke og diagnoser, feil i avledinger (omkodinger) eller feil som oppstår når opplysningene fra spørreskjemaet overføres til maskinlesbart medium. Gjennom manuell skjema-revisjon og maskinelle kontroller har en søkt å finne feil og rette disse

opp. Det er imidlertid klart at ikke alle målings- og bearbeidingsfeil oppdages.

Målefeil kan oppstå på mange måter. De kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tiden. Når en stiller spørsmål om fritidsaktiviteter i de siste 12 måneder, må en regne med at svaren ikke klarer å oppgi f.eks. nøyaktig antall kinobesøk. Minnesfeil kan imidlertid også oppstå når en spør om sammensatte forhold. Når en f.eks. spør om langvarige sykdommer personen har eller om medlemskap i organisasjoner, er det en erfaring at folk lett glemmer enkelte sykdommer eller medlemskap.

Målefeil kan også skyldes misforståelser av spørsmål. Når en spør om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, f.eks. når en spør om mottak av ulike stønader og trygdeytelser, må en regne med å få en del feilaktige svar.

Målefeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. Svarerne kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar eller de vurderinger som ligger til grunn for svaret blir påvirket av hva de oppfatter som sosialt ønskelig. Slike feil kan f.eks. tenkes i forbindelse med spørsmålene om sosial kontakt og om vold.

4. Begrep og kjennemerker

Alder

Personene er gruppert etter alder pr. 31. desember 1990.

Landsdel

De enkelte landsdelene omfatter følgende fylker:

Østlandet	: Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold og Telemark
Agder og Rogaland	: Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland
Vestlandet	: Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
Trøndelag	: Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag
Nord-Norge	: Nordland, Troms og Finnmark

Type bostedsstrøk

Personer er gruppert etter om de ifølge opplysninger fra intervjueren bor i spredtbygd strøk eller i tettbygd strøk i bestemte størrelsesgrupper. I instruksene til intervjuerne ble det presisert at til

spredtbygd strøk regnes foruten all spredt bosetting, også husklynger med færre enn 200 bosatte. Videre at tettsted er et område med minst 200 bosatte der avstanden mellom husene - som hovedregel - ikke overstiger 50 meter.

Familiefase

Dette kjennemerke grupperer den personen vi har intervjuet, i det vesentlige etter alder, samlivsstatus og om personen har barn. I grupperingene skilles det mellom par og enslige. Gruppen av par omfatter både gifte og samboende. Gruppen enslige omfatter ugifte og førgifte som ikke er samboende. Betegnelsen enslig refererer altså til om personene lever i parforhold eller ikke, og ikke til om vedkommende bor alene eller sammen med andre i husholdningen.

Gruppene med barn omfatter personer som bor sammen med egne barn (medregnet stebarn og adoptivbarn) i alderen 0-19 år.

Sosioøkonomisk status

Grupperingen skiller mellom yrkesaktive og ikke-yrkesaktive. Yrkesaktive er personer som på intervjuetidspunktet har en vanlig arbeidstid på minst 10 timer pr. uke, uansett alder. Pensjonister er ikke-yrkesaktive som i 1990 mottok alders-, uføre- eller etterlattepensjon. Til gruppen av pensjonister regnes også arbeidsledige som har vært ledige hele siste 3 månedersperiode. Skoleelever og studenter er ikke-yrkesaktive som gikk på skole/studerte på intervjuetidspunktet. Gruppen omfatter også personer inne til 1. gangs militærtjeneste eller sivilarbeidstjeneste. Hjemmearbeidende er ikke-yrkesaktive som utfører minst 10 timers husarbeid i uken. Unntatt er pensjonister og skoleelever/studenter.

Den sosioøkonomiske grupperingen deler yrkesaktive i ansatte og selvstendige. Familiearbeidskraft regnes som selvstendige. Gruppen Gårdbrukere og fiskere er definert på grunnlag av yrke (3-sifret yrkeskode i Standard for yrkesgruppering i offentlig norsk statistikk). Også fiskere som er ansatt inngår i gruppen. Gruppen Andre selvstendige består av selvstendige som verken er gårdbrukere, fiskere eller personer som er i frie yrker.

Grupperingen av yrkesaktive ansatte skjer på grunnlag av 3-sifrete yrkeskoder. Yrkene er delt i arbeider- og funksjonæryrker. Yrkene er videre delt etter gjennomsnittlig utdanningsnivå for personer med disse yrkene. For hver yrkesgruppe er gjennomsnittlig utdanningsnivå og fordelingen på utdanningsnivå regnet ut på grunnlag av folke-

tellingen 1970. På dette grunnlag er yrkene plassert i fire utdanningsgrupper. Yrkene innen hver utdanningsgruppe er videre delt etter om yrket er preget av ledelsesoppgaver.

Ufaglærte arbeidere omfatter arbeideryrker i laveste utdanningsgruppe uten ledelsesoppgaver. Faglærte arbeidere omfatter de andre arbeideryrker. Funksjonærer på lavere nivå omfatter funksjonæryrker i laveste utdanningsgruppe uten ledelsesoppgaver. Funksjonærer på høyere nivå omfatter funksjonæryrker i høyeste utdanningsgruppe, og funksjonæryrker i nest høyeste utdanningsgruppe med ledelsesoppgaver. Gruppen Funksjonærer på høyere nivå omfatter også de såkalte frie yrker. Dette er selvstendige i yrker som er plassert i høyeste utdanningsgruppe. Inndelingen er beskrevet i Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status (Standarder for norsk statistikk nr. 5).

Utsatte grupper

Enkelte grupper står sentralt i debatten om fordeling av levekår, fordi en antar at de generelt har ganske dårlige kår. Publikasjonen presenterer tall for levekårene til noen slike grupper.

Sosialhjelpsmottakere. Dette er personer som var bosatt i en husholdning hvor noen hadde mottatt økonomisk sosialhjelp i løpet av 1990.

Lavlønne. Dette er ansatte med en (beregnet) timelønn i hovedyrket under kr 73,43. For personer som ikke har oppgitt timelønn, men f.eks. månedslønn har en beregnet en timelønn på grunnlag av oppgitt månedslønn/ukelønn/14-dagers lønn og vanlig arbeidstid pr. uke. Lavlønnsgrensen er identisk med den lønnsats som var grensen for å yte garantitillegg pr. 1. oktober 1991. Denne lønnsatsen er lik 85 prosent av gjennomsnittlig timefortjeneste i industrien i 2. kvartal 1991. Overtidstillegg, skifttillegg mv. er ikke regnet med.

Langvarig arbeidsløse. Dette er personer i alderen 20-59 år som var registrert helt ledige eller på tiltak, i minst et halvt år ved utgangen av februar 1991. Tallene for denne gruppen er hentet fra et tilleggsutvalg til Levekårsundersøkelsen 1991, se avsnitt 2.3.

Unge med lav utdanning. Dette er personer i alderen 16-29 år som ikke går på skole eller studerer og som ikke har utdanning utover grunnskolen.

Arbeidsuføre. Dette er personer som har oppgitt at arbeidsevnen er sterkt nedsatt på grunn av langvarig sykdom.

Personer med nedsatt bevegelsesevne. Dette er personer som har vansker med å gå i trapper eller har vansker med å gå en kortere tur. Mer kortvarig nedsettelse i bevegelsesevne er ikke regnet med.

5. Bruk av tabellene

Som det framgår av beskrivelsen av formålet er hovedhensikten med tabellene å gjøre det mulig å få oversikt over hovedtrekkene i de ulike sider av levekårene for en del befolkningsgrupper. En skal også ha mulighet for å sammenlikne levekårene for ulike grupper.

Vi har sammenliknet levekårene for de ulike grupper uten å gjøre noe forsøk på å ta hensyn til at sammensetningen av gruppene med hensyn til kjønn, alder, osv. er av betydning for forskjeller i levekår mellom gruppene. Forskjellig sammensetning av ulike sosioøkonomiske grupper etter kjønn og alder vil f.eks. i seg selv betinge forskjeller i helse mellom disse gruppene. En kan si at det er fordelingsresultatet som har vært utgangspunktet for sammenlikninger av levekår mellom gruppene. Ut fra mange problemstillinger vil det være helt

nødvendig å ta hensyn til sammensetningen av gruppene ved sammenlikninger av levekår. Vedleggstabellen (side 178) som viser sammensetningen av de ulike befolkningsgruppene med hensyn til kjønn og alder, er tatt med for å gi visse holdpunkter ved levekårssammenlikninger der en ønsker å ta hensyn til forskjeller i sammensetningen av gruppene.

Ved beregningen av tall i tabellene, f.eks. andeler, har en holdt utenfor beregningen de personer der en mangler opplysninger for ett eller flere av de kjennemerker som inngår. Tallene for personer som svarte omfatter imidlertid også personer som en mangler opplysninger for.

Dersom en persongruppe består av færre enn 25 personer, er det i tabellene ikke gitt resultater for denne gruppen.

I teksten til de enkelte kapitler, er det gjort beregninger av hvor mange personer som ulike prosentandeler representerer i befolkningen. Denne "oppblåsningen" er gjort ved å dividere det totale antall personer i den voksne befolkningen (unntatt de som er bosatt på institusjon) på nettoutvalget. Hver person i utvalget representerer 890 personer i befolkningen. De oppblåste tallene må fortolkes med forsiktighet, det knytter seg like stor usikkerhet til disse tallene som til de enkelte prosentandeler.

1. Purpose

The survey of level of living has two main purposes. First, the survey shall make it possible to throw light on the main aspects of the level of living broadly conceived and on the distribution of level of living in the population. Second, the survey shall make it possible to follow the development over time of the level of living, not only for the whole population, but also the development in the distribution of level of living.

This publication has as one main purpose to present all the main aspects of the level of living in 1991 in an easily surveyable form. The publication shall show the level of living for the whole population and for a selection of important population groups. It shall present an overview of all aspects of the level of living for these groups and make possible comparisons of the level of living of each of these groups with the level of living of the whole population or with the level of living of other groups.

Another main purpose is to show some important changes in level of living from 1980 to 1991, both changes in the level of living for the total population and changes for some important population groups.

Hence, the publication shall make it possible to compare the real level of living for a number of groups as it is measured on a great number of indicators. No attempt is made to explain differences in level of living.

The purpose of this publication is thus to show the result of the distributional processes, not primarily to show factors which create inequality in the distribution of level of living.

Another important purpose is to present information on many aspects of the level of living, to show level of living as a whole. To this end results are presented for a great number of indicators covering different aspects of the level of living. Second, indicators have been constructed that summarize information from a number of indicators covering a certain aspect of level of living. One measure of housing conditions f.i. summarize information on unmodern housing and crowdedness. One measure of health is the percentage being disabled, summarizing information on reduced mobility, reduced eyesight and so on. However, no attempt has been made to construct indicators which summarize information from

different components of social welfare, f.i. housing conditions and health.

2. Survey design

2.1. Sampling procedure

The sample of the Survey of Level of Living 1991 is selected among persons aged 16 years or more at the end of 1990 and living outside an institution.

The sample to the Survey of Level of Living 1991 is selected in two stages. In the first stage the whole country is divided into sample areas consisting of different municipalities. Municipalities with less than 3 000 inhabitants are combined with other municipalities. The sample areas are first grouped in 10 regions. Within each group, municipalities with more than 30 000 inhabitants constitute separate strata. The remaining sample areas are stratified by type of municipality (i.e. industrial structure and centrality) and number of inhabitants.

For each of the 102 strata, one sample area has been drawn. The first stage was to select sample areas which represented one stratum with a probability of 100 per cent. The sample areas within the remaining strata were selected with a probability proportional to the number of inhabitants in each area.

In the second stage the sample of persons was drawn at random from the 102 sample areas.

One part of the sample to the Survey of Level of Living 1991 is a panel sample. This part of the sample was also a part of the sample to the earlier surveys of level of living in 1980, 1983 and 1987. The panel sample in the Survey of Level of Living 1991 partly consist of persons who are 20-79 years at the end of 1990 in the sample to the Survey of Level of Living 1987, in all 2 124 persons, excluding persons who are dead or emigrated. In order to make the panel sample a selfweighting sample of persons aged 16-79 years, an additional sample was drawn at the end of 1990 of persons aged 16-19 years and persons immigrated after 1 Januar 1987.

The sample to the Survey of Level of Living 1991 is co-ordinated with the sample to the Survey of

income and wealth 1990. The sample to the survey of level of living is contained as a part of the sample to the survey of income and wealth.

Totally, a sample of 5 100 persons aged 16 years or more was selected to the Survey of Level of Living 1991. Among these there were 85 persons who did not belong to the target population for the survey, either because they had died or emigrated, or because they were living in an institution according to information from the interviewers. The final sample of persons aged 16 years or more consists of 5 015 persons.

2.2. Collection of data

The interviewing was conducted in the period 28 January to 22 March 1991. A small part of the sample was interviewed after this period, mainly through attempts to get interviews with earlier non-response. See table A.

Persons who had moved permanently should not be substituted. They should be contacted on their new address.

2.3. Surveys of special groups

In the tables showing the level of living for different family cycle phases, the column for lone parents is based on information from the Survey of Level of Living for Lone Parents. The sample for this survey was drawn from The National Insurance Administrations register. From the gross sample of 1 000, 792 were interviewed. The interview period was May and June 1991. In this publication, only those lone parents who are not living with a partner, and are living with their children (aged 0-16 years), are included.

In the tables showing the level of living for exposed groups, the columns for longterm unemployed is based on information from the Survey of Level of Living for Unemployed. The sample was drawn from the Directorate of Labours register of unemployed persons and persons participating in government measures to promote employment, at the end of February 1991. From a sample of 1 000 persons aged 20-59 years, 708 persons were interviewed. The interviews were done in April and May 1991.

3. Errors and reliability of estimates

3.1. Sampling variance

The uncertainty of the findings based on only a part of the population, is often called sampling variance. Standard deviation is a measure of this uncertainty. The size of standard deviation depends, among other factors, on the number of observations in the sample, and on the distribution of the current variable in the whole population. The estimate of standard deviation can be computed by using the observations in the sample.

The Central Bureau of Statistics has not made exact calculations to compute such estimates for the findings in this publication. However, in table B, the approximate size of standard deviation is given for observed percentages.

To illustrate the uncertainty associated with a percentage, one can use an interval to give the level of the true value of an estimated quantity (the value obtained if making observations on the whole population instead of observations based on a part of the population). Such intervals are called confidence intervals if constructed in a special way. In this connection one can use the following method: Let M be the estimated quantity, and S the estimate of standard deviation of M . The confidence interval will be an interval with limits $(M - 2 \cdot S)$ and $(M + 2 \cdot S)$.

This method will give, with approximately 95 per cent probability, an interval containing the true value.

The following example illustrates the use of table B for finding confidence intervals: The estimate of standard deviation of 70 per cent, is 3.2 when the estimate is based on 300 observations. The confidence interval for the true value has limits $70 \pm 2 \cdot 3.2$, which means the interval is from 63.6 to 76.4 per cent.

In practice one will not just consider percentages from one or more surveys one by one, but compare percentages for various groups. Then it is necessary to remember that two numbers which are compared both have sampling variance, and

that the variance to the difference between the two numbers is usually larger than the variance of each of the members.

Considering the purpose to describe group differences in level of living, we will point to one consequence of sampling variance. A considerable number of the measures of level of living used in this publication, are measures of rather seldom phenomena. When comparing the frequency of such phenomena in various groups, it will in many cases be impossible to exclude that differences between groups are due to sampling variance. However, the relative differences between groups can be large. In many cases it is relative differences which will be of interest. However, the survey method will often demand very large samples to avoid that the relative differences "drown in sampling variance". One example is the percentage who have experienced unemployment during a year. If one is interested in geographic differences in this, percentages with unemployment experience of 5 and 8 per cent in two regions would be important if they were real. Because of the sampling variance it may be necessary to use a rather large sample to decide whether the difference is real.

3.2. Sample bias and non-response

A total of 5 015 persons were contacted for interview. The number of non-respondents was 1 260 or 25.1 per cent of the total sample.

Non-response may lead to sample bias. If the percentage of non-respondents in different groups deviate to a considerable degree, the net sample (the sample of persons interviewed) will only approximately have the same statistical proportion as the gross sample (the sample of persons selected for interviewing).

In principle, statements about bias because of non-response must be linked to variables. If one has found that there is no bias because of non-response in a certain variable, this does not imply that there is no effect of non-response on other variables, and vice versa.

Table D gives information on bias because of non-response for some selected variables. The distribution of a variable is compared in the gross and net sample. If there are large deviations between the distributions, this shows that the sample is biased on this variable.

A comparison of gross and net sample in table D shows only small deviations among the distributions by sex and age. Because the non-response among the oldest (80 years or older) is rather high, there is some difference between the gross and net sample for this age group. Also the distributions by region of country show small deviations.

The panel in the sample to the Survey of Level of Living 1991 is compared to the "new sample" in table E with respect to interview and non-response. Non-response was a little higher in the panel than in the "new sample", 26.5 and 24.1 per cent, respectively. A total of 1 377 persons, or 64.8 per cent of the 2 124 persons in the panel, were interviewed both in 1987 and 1991.

3.3. Collection and processing errors

In all surveys, both in censuses and in sample surveys, erroneous answers will occur. Errors may occur both in connection with the collection and the processing of data. The experience is that after having made the corrections that are possible to make, the effects of errors on the statistical results from the survey are in most cases relatively small. However, for some variables the effect of errors can be considerable.

Processing errors are errors in coding of f.i. industry, occupation and diagnoses, and errors occurring when information from the questionnaire is transferred to a computer readable medium. Through manual revision of the questionnaires and through machine-control-systems one has attempted to correct errors. However, it is clearly impossible to correct all such errors.

Measurement errors, errors made during the data collection, can occur in many ways. They may occur because of difficulties to remember events during a longer time period. Such errors may occur f.i. in questions on free time activities during the last 12 months. However, errors due to memory may also occur when asking about complex phenomena. Asking f.i. about the chronic illnesses a person has or membership in organizations, the experience is that it is easy to forget some illnesses or memberships.

Measurement errors may be due to misunderstandings of questions. When asking about phenomena that people usually find complicated, f.i. when asking about different national allowances,

one must expect to get an appreciable amount of erroneous answers.

Measurement errors may occur because some questions are considered sensitive by some of the respondents. In such cases the respondent may give deliberately erroneous answers or the evaluations underlying the answer may be affected by what they consider socially desirable. Such errors can f.i. be expected in the questions on social relations and violence.

4. Terms and variables

Age

Persons are grouped by age per 31 December 1990.

Region

The regions include these counties:

Østlandet : Oslo, Akershus, Østfold, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold and Telemark

Agder and

Rogaland : Aust-Agder, Vest-Agder and Rogaland

Vestlandet : Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal

Trøndelag : Sør-Trøndelag and Nord-Trøndelag

Nord-Norge : Nordland, Troms and Finnmark

Type of residence

Persons are grouped as living in sparsely populated areas or in densely populated areas of different size according to information from the interviewer. In the instructions to the interviewers it is specified that sparsely populated areas include clusters of houses with less than 200 inhabitants in addition to scattered residence. Further that a densely populated area is an area with 200 inhabitants or more where the distance between the houses - as a main rule - does not exceed 50 metres.

Family cycle

This variable groups the interviewed person, mainly by age, marital status and whether the person has children. There is a distinction between couples and single persons. The groups of couples include both married and cohabitants. The groups of single persons include unmarried and previously married persons who are not cohabitants. Hence the concept single persons refers to whether persons are married or cohabiting, or not. The concept does not refer to whether the person

lives alone or together with someone else in the household.

The groups with children consists of persons living with their own child(ren) (including stepchildren and adopted children) aged 0-19 years in the household.

Socio-economic status

This variable makes a distinction between those being economically active and those not being economically active. Economically active are persons who at the time of the interview usually works at least 10 hours per week, regardless the persons age. Pensioners are persons not being economically active who in 1990 received old age pension, disablement pension or survivors benefits. The group of pensioners includes unemployed persons who have been unemployed during all of the most recent 3-month period. Students and pupils are persons not being economically active who went to school/studied at the time of the interview. The group also include persons doing compulsory military service. Homeworkers are persons not being economically active, and who are not pensioners or students/pupils, and doing at least 10 hours of housework per week.

The variable socio-economic status divides economically active in employees and self-employed. Family workers are counted as self-employed. The group farmers and fishermen is defined on basis of 3-digit occupational codes. It also consists of fishermen who are employees. The group Other selfemployed includes self-employed who are not farmers or fishermen and not persons who were professionals.

Economically active employees are grouped on the basis of 3-digit occupational codes. The occupations are divided in workers and salaried employees. Further the occupations are divided by average educational level for persons with these occupations. For each occupational group average educational level and the distribution by educational level was calculated on the basis of the Population and Housing Census 1970. On basis of this the occupations are placed in four educational groups.

The occupations in each educational group are further divided according to whether they include leadership functions or not.

The group Unskilled workers consist of persons in worker-occupations in the lowest educational

group without leadership functions. Skilled workers consist of persons in other worker-occupations. The group Salaried employees, lower level, consist of persons in occupations with salaried employees in the lowest educational group and without leadership functions. The group Salaried employees, higher level, consist of persons in occupations in the highest educational group, and persons in occupations in the second highest educational group with leadership functions. Salaried employees, higher level, also consist of professionals. These are self-employed in occupations belonging to the highest educational group. See Standard for Socio-economic Status (Standards for Norwegian Statistics no. 5).

Vulnerable groups. Certain groups take up a rather conspicuous position in public debates on distribution of welfare mainly because it is assumed that they generally live under rather bad conditions. This publication will present results on the level of living for some of these groups.

Received social care. Persons in households where someone received economic social care in 1990.

Persons with low wage. These are employees with a (calculated) wage per hour below 73.43 kroner. For persons who have not reported wage per hour, but f.i. wage per month, wage per hour was calculated on basis of the reported wage per month/week/2-week period and usual working hours per week. The low-wage limit is identical to the wage-limit below which a wage supplement was given 1 October 1991. This wage is equal to 85 per cent of the average wage in industry during the 2nd quarter of 1991. Payment for overtime, allowances for shift work and other allowances are not included.

Long-term unemployed. These are persons 20-59 years old who were registered as completely unemployed or as participant in the governmental measures to promote employment, for at least half a year, at the end of February 1991 (see paragraph 2.3).

Young people with low education. These are persons aged 16-29 years who do not go to school or study and do not have any education above primary school level.

Disabled. These are persons reporting strongly reduced capacity to work because of chronic illness.

Persons with reduced mobility. These are persons who have difficulties climbing stairs or walking a shorter distance. Temporary reduction in mobility is not included.

Wage and material standard

Calculated wage per hour. For employees who have not reported wage per hour this has been calculated. Wage per hour has been calculated from reported wage (before tax) per week, 2-week period or month and from usual working hours per week in main occupation. In calculating number of working hours per month number of weeks per month have been put to 4.35.

Persons with low wage. This group has been defined this page.

Fringe benefits. Persons with fringe benefits have reported that they have free or subsidized dwelling, use car owned by firm or receive subsidies to car expenditure, have free or subsidized telephone.

Highest/lowest class for market value of own house and holiday house. The highest/lowest class is made up of persons living in households which are among the 20 per cent of the households with the highest/lowest total market value of own house and holiday house.

Social care. Only social care which involves monetary support in 1990 is included.

Employment

Employed persons. Persons who are usually doing work for pay or profit for at least one hour per week.

Hours of work. Short part-time is less than 20 hours in ordinary weekly working hours. Long part-time is between 20 and 34 hours in ordinary weekly working hours. Long weekly working hours is 45 hours or more in ordinary weekly working hours. Working hours include hours in main and secondary occupations.

Unemployed 1990. Unemployment comprises both involuntary leave of absence without pay and periods without work and seeking work.

Long-time unemployed 1990. Persons who had been unemployed for more than 8 weeks altogether in 1990.

Physical working environment

Exposed to climatic problems. These are employed persons who are usually exposed to either draught, high temperature (above 30°C), low temperature (below 10°) or moisture.

Exposed to polluted air. These are employed persons who are usually exposed to either suspended particulates, smoke from welding, gas from thinners or other kinds of polluted air.

Exposed to ergonomic problems. These are employed persons who are exposed to at least one of the following working conditions: Heavy lifts are required daily, one has to work daily in strenuous working postures, the work requires repeated and monotonous movements.

Risky working conditions. Risky working conditions are defined as working conditions where the employed person is exposed to at least one of the following working conditions: Usually works with inadequate lighting, high above ground, with dangerous machines, with acids, corrosive substances, with inflammable or explosive substances or with other dangerous chemical substances.

Organizational working conditions

Rotating schedules and shift work. This comprises 2-shift work, 3-shift work and continuous 3-shift work and rotating schedules.

Without control over own work-pace. Employed persons who answer that they usually have little control over their own work-pace.

Without control over own work tasks. Employed persons who usually has little control over the sequencing of, or planning of their work tasks during the day.

Hectic and stressful work. This is work where the employed person daily, and more than half of the day has such a work load that work becomes hectic and stressful.

Care and housework

Household work. This comprises cooking, dish-washing, cleaning and clearing of apartment, washing and maintenance of clothing. Child care is not included.

Unpaid help given to sick, disabled or elderly persons. Help is specified in the questionnaire as

"regular, unpaid help" given to relatives, friends or neighbours.

Unpaid child care. This type of help is also help regularly given to relatives, friends or neighbours.

The household has received unpaid help to sick, disabled or elderly persons/unpaid child care. This is unpaid regular help from relatives or close acquaintances. The receiver is not necessarily the interviewed person him/herself, but must belong to the household.

Education

Education above primary school level. Persons with education above primary school level are those who have completed education on a higher level than primary school level according to Norwegian Standard Classification of Education (levels 3-8).

Education on university level. This is education who has a normal duration of at least 13 years, level 5-8 according to Norwegian Standard Classification of Education.

The results for these two indicators of education are based on information from The Register of Education for persons in the sample to the Survey of Level of Living 1991. Educations completed until autumn 1990 are included.

Health

Chronic illness. These variables are based on information on cases of illness of chronic nature. All such cases that the respondent give information on are registered. The cases are coded according to the ICD 8. revision, 3-digit code.

Heart diseases are cases of illness with diagnoses, code: 390-458, 746, 747. Diseases of the musculoskeletal system are cases of illness with diagnoses, code: 710-738, 754-756, 787.

Chronic illness with considerable consequences. Persons with chronic illness or handicap who say that the illness/handicap affect daily living to a considerable degree, f.i. because of pain, anxiety or disablement.

Frequent symptoms of nervous conditions. Persons with frequent symptoms are persons who answer that during the last 6 months they have often been troubled 1) by very strong beats of heart without any prior effort, or 2) by nervous-

ness, anxiety or restlessness, or 3) by feeling depressed.

Life style

Drinks much alcohol at least twice a month. Persons who say that they at least twice a month drink at least 5 half-bottles of beer or 1 bottle of red or white wine or 1 half-bottle of dessert wine or a quarter-bottle of brandy.

Physically active at least forty times a year. Persons who were physically active in their leisure time at least 40 times a year, either by making long hikes or skiing tours in the woods or mountains, or by doing other forms of exercise.

Disability

Strongly reduced working capacity. Persons with chronic illness who answer that illness reduce their working capacity to a high degree. Working capacity refers to housework and study activities as well as employment.

Reduced mobility. Persons who answer either that they cannot walk stairs without difficulty or that they cannot "go for a 5 minutes walk" without difficulty. Temporary difficulties are not counted.

Disabled. Disabled are persons with 1) strongly reduced working capacity, or 2) reduced mobility, or 3) reduced capacity to carry, reduced sight or hearing.

Reduced mobility in the dwelling. Persons who say that it is very difficult or somewhat difficult for them to move around in the dwelling because of chronic illness or handicap.

Reduced mobility outside the dwelling. Persons who say that it is very difficult or somewhat difficult for them to move around outside the dwelling on their own.

Reduced participation in activities. Persons who say that it is very difficult or somewhat difficult for them to take part in organizational life or in leisure activities because of chronic illness or handicap.

In need of help. Persons in need of help "cannot without help from others visit grocery store or clean their dwelling".

In need of care. Persons in need of care cannot without help from others dress or undress themselves.

Household with persons needing care or supervision. Persons who live alone and are in need of help, or persons in multiperson households answering that someone in the household "need extra care, supervision or help in daily affairs because of chronic illness, disability or high age".

Housing conditions

Small houses. Small houses are farm houses, single-family detached houses, row-houses, terraced houses and two-family dwelling houses.

Owned dwelling. Also dwellings owned through home builders organizations or through a joint-stock company are considered as owned.

Bath and W.C. A dwelling with bath or W.C. is a dwelling with bath/shower or W.C. inside the dwelling.

Damp dwelling. Dwellings in which all or some of the dwelling rooms are damp are considered as damp dwellings.

Cold dwelling. Dwellings in which all dwelling rooms are cold/difficult to warm up.

Crowded dwelling. A person lives in a crowded dwelling if 1) he/she lives alone and disposes of only one room, or 2) belongs to a multiperson household which dispose less than one room per person. Kitchen, bath, hall or small rooms (less than 6 m²) are not including in the number of rooms.

Very spacious dwelling. A person lives very spacious if 1) he/she lives alone and dispose of 3 rooms or more, or 2) belongs to a multiperson household which dispose at least 2 rooms per person. Room is defined as above.

Unmodern and/or crowded dwelling. The dwelling is without bath or W.C., is damp or cold, or is crowded.

Noise in the dwelling. Persons who are usually exposed to noise from neighbours, from the street, from train, aeroplane, industry or construction.

Pollution from traffic, industry and the like. Persons who are exposed to pollutions near the dwelling are those exposed to dust, smells, exhaust from road traffic, or smoke, dust or smells from industry or other sources.

Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling. Persons who say that the noise from road traffic makes it difficult to have normal conversations in the dwelling, at least in parts of the day, with open or closed windows.

Not access to outdoor areas. Persons who just outside their house does not have their own or common greenarea or courtyard.

Leisure activities

No participation in certain cultural activities. These persons did not visit any theatre, opera, concert or art exhibition during the last 12 months.

Read no books during leisure time. These persons did not read any books during leisure time during the last 12 months. Books eventually read as a part of studies or work are excluded.

No participation in certain entertaining activities. These persons did not visit any cinema, dance hall/discotheque and did not attend any sport event during the last 12 months.

No participation in certain physical exercises. These persons made no long hikes or skiing tours in woods or mountains, and did not participate in other exercise, sport or athletics during the last 12 months.

No participation in certain cultural, entertaining or physical activities. Persons who neither participated in certain cultural activities, in any choir, orchestra or band, or in certain entertainment activities or physical activities.

Social relations

Living alone. This refers to persons in one-person-households. A household with more than one person is defined as several persons registered as residents in the same dwelling and have at least one common meal every day.

Infrequent contact with or lack of close family. Close family are parents, siblings - irrespective of age - and own children 16 years and over. Infrequent contact means "more seldom than once a month" for each group. Within the groups the most frequent contact counts, e.g. if a person has two adult children and infrequent contact with one but lives together with the other, "lives together" is ascribed. "Lack of - " means that contact is impossible, for example the person has no parents alive or no children who are 16 years or older.

Lack of family connection. This refers to persons satisfying both conditions above, that is, persons who live alone and also have infrequent contact with or lack close family.

Not on visiting terms with neighbours. The person does not know any families or households in the neighbourhood so well that they pay visits to each other.

Lack of intimate friends. This is persons who, outside their own family, do not have a "close relation to someone to whom one can talk confidentially".

Infrequent contact with or lack of good friends. The persons do not have any good friends in the place where they live, or the contacts with friends are more seldom than once a month.

Contact with family and friends more seldom than once a week. Persons who have contact both with family members, and good friends in the place where they live, more seldom than once a week.

Do not participate actively in organizations or associations. This refers to persons who are either not members or are comparatively passive members with regard to all the 14 types of organizations/associations mentioned in question 146, a-n.

Participating actively in a political party. Members in a political party (including youth-organization and women's organization), who describe themselves as very active or somewhat active members.

Participating actively in social and humanitarian organizations. Members in local health groups, Red Cross and other humanitarian organizations, who describe themselves as very active or somewhat active members.

Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperatives etc. Members in neighbourhood associations, housing cooperative, local house co-operative and tenant associations who describe themselves as very active or somewhat active members.

Participating actively in trade unions or occupational organizations. Members in trade unions, branch-, trade- or occupational organizations, who describe themselves as very active or somewhat active members.

Participated in collective work projects and fund-raising the last twelve months. Persons who have participated in collective work projects and fund-raising for organizations that they are a member of (except trade unions and branch organizations) the last twelve months.

Violence and security

Exposed to violence the last year. Both serious cases of violence - causing visible injuries - and less serious cases are registered. In the interviewers instruction violence is defined as any injury or assault to a person caused by one or several others intentional acts. Incidents such as being pushed, held firmly, obstructed etc. should also be registered.

Exposed to threats the last year. Verbal aggression, insults etc., should be classified as threats only if the person feared that physical aggression could have followed.

In fear of violence or threats at the place of residence. The respondent is asked if he/she recently, has been afraid of violence or threats, when walking alone at the place of residence. If the person stays at home because he/she fears such violence, this should also be regarded as a positive answer.

Subjected to larceny or damage to property. Persons who belong to a household where someone were subjected to larceny or damage to property in 1990.

Some aspects of level of living for children 0-15 years

Parental employment. Information on regular

employment and working hours is available for both parents. The working hours for the person interviewed refers to the sum of working hours in main and secondary occupation, while working hours for the other parent refers only to the main occupation. Information on longterm unemployment is only available for the parent that is interviewed. The figures for this aspect of parents employment therefore have to be considered as minimum estimates. For definition of other terms, see the paragraph on "employment".

Child care arrangements. Children with private care arrangements are children with regular care by relatives/friends, by maid or by day nurse maid.

Children in kindergarten are children who get regular care in family day-home or in kindergarten on full-time or part-time.

Environment of the dwelling. Children exposed to noise or pollution from road traffic, are children whose father/mother said he or she is exposed to noise from street/road or to dust, smell, exhaust from road traffic. For definition of other terms, see the paragraph on "housing conditions".

Parents health/life style. Children with father/mother who drink much alcohol, that is who drinks at least 5 half-bottles of beer or 1 bottle of red or white wine or 1 half-bottle of dessert wine or a quarter-bottle of brandy as often as once a week or more. We only have this information for the parent that is interviewed, the same applies to the percentage of children who have father/mother with frequent symptoms of nervous conditions (for definition, see the paragraph on "health").

6. Noen hovedtrekk ved endringene i levekår fra 1980 til 1991

Levekårsundersøkelsen 1991 er lagt opp slik at de fleste levekårs mål er sammenliknbare med de som inngikk i Levekårsundersøkelsene 1980, 1983 og 1987. I tabellene 1-5 presenterer vi endringstall for et utvalg av de levekårs mål som blir brukt i de øvrige kapitlene. Tabell 1 gir opplysninger for alle årene for hele befolkningen 16-79 år og for menn og kvinner. Tabell 2-5 gir for de fleste levekårs mål opplysninger bare fra undersøkelsene i 1980 og i 1991. Dette er gjort av hensyn til oversiktligheten. Resultatene fra levekårsundersøkelsene i 1983 og 1987 er trukket inn for å vurdere holdbarheten av konklusjonene om endringer fra 1980 til 1991. Bare for noen få mål der en mangler tall fra 1980 gis det tall fra 1983 og 1987.

I valget av levekårs mål har en prioritert mål som er oppsummerende, eller som kan anses som sentrale på det aktuelle området. De fleste levekårsområder er representert ved 4-5 enkeltmål. En kan ikke regne med at disse representerer området på noen entydig måte. Hvis andre enkeltmål var blitt valgt, kunne endringsbildet også blitt noe annerledes.

Når det gjelder definisjoner av de begreper og mål som blir brukt her, vises det til tabell 1.

I tabellene som viser endringer for enslige forsørgere, har vi brukt tallene fra tilleggsutvalget av enslige forsørgere (se avsnitt 2.3) i 1991. Tilleggsutvalget omfatter enslige forsørgere med barn 0-16 år, mens tallene i 1980 gjelder enslige forsørgere med barn 0-19 år.

Hele befolkningen

For flere av de områder som levekårsundersøkelsene dekker er selv en periode på 11 år forholdsvis kort. På mange områder skjer endringene for befolkningen som helhet svært langsomt.

For befolkningen som helhet har det på mange områder bare skjedd små endringer fra 1980 til 1991. De klareste endringer finner en i befolkningens utdanningsnivå og i enkelte mål på boforhold og materiell standard, som andelen som bor trangt eller ikke har tilgang til bad og wc. Et annet sett av mål der en også finner forholdsvis klare endringer, er mål på deltaking i ulike typer fritidsaktiviteter.

Andelen som bor i husholdninger med eget fritidshus økte fram til 1987, men var i 1991 på omtrent samme nivå som i 1980. Forøvrig er det forholdsvis få spørsmål om materielle goder som er sammenliknbare med de tidligere undersøkelsene. Levekårsundersøkelsene 1980 og 1987 viste en økning i andelen som bor i husholdning som disponerer telefon, fra 76 prosent i 1980 til 94 prosent i 1987. Bilholdet har også økt noe. 77 prosent av befolkningen var i 1980 bosatt i husholdninger som disponerte personbil, en andel som økte til 84 prosent i 1987. 1991-tallene for tilgangen til personbil er ikke helt sammenliknbare med de tidligere undersøkelsene, men de tyder på en svak nedgang i bilholdet etter 1987.

I 1991 var 32 prosent av de ansatte lavlønte. Dette er en noe mindre andel enn i 1980, men flere enn i 1983. Lavtlønns grensen er fastsatt i forhold til gjennomsnittlig lønn i industrien (se definisjon side 17). Forholdet mellom disse lønningene og lønningene i andre sektorer vil virke inn på andelen lavtlønte totalt.

Andelen med bestemte "frynsegoder" knyttet til bolig, bil og telefon har endret seg lite i perioden.

Andelen i befolkningen som opplevde økonomiske problemer økte moderat fra 1987 til 1991. 12 prosent av den voksne befolkningen tilhørte i 1991 husholdninger som ofte eller av og til hadde vansker med å klare løpende utgifter. 14 prosent tilhørte husholdninger hvor økonomien som regel var slik at en ikke hadde mulighet til å betale en uforutsett regning på 2 000 kroner. I 1987 var de tilsvarende andelen henholdsvis 8 og 9 prosent.

Sysselsettingen var i 1991 tilbake på 1980-nivå, etter en økning fra 1983 til 1987. 66 prosent var sysselsatt i 1991. Tendensen til at stadig flere av de sysselsatte har biyrke har ikke endret seg. I 1991 var det 15 prosent av de sysselsatte som hadde biyrker, sammenliknet med 9 prosent i 1980. Lang ukentlig arbeidstid (45 timer eller mer pr. uke) er blitt litt mer vanlig i løpet av det siste tiåret, i 1991 hadde 22 prosent lang arbeidstid.

Arbeidsløsheten økte som kjent kraftig fra 1987 til 1991. Levekårsundersøkelsen viser at 6 prosent av de yrkesaktive i 1990 var langtidsledige i løpet av året, sammenliknet med tre prosent i 1987 og tidligere år.

Det fysiske arbeidsmiljøet synes å ha endret seg lite i perioden. Ingen av endringene i målene på fysisk arbeidsmiljø er så store at de kan betraktes som statistisk sikre, med unntak av nedgangen i andelen som har klimatiske problemer.

Enkelte andre sider ved arbeidsforholdene har imidlertid endret seg. Andelen av de sysselsatte som hadde dagarbeid (dvs. arbeidet mellom kl. 6 og 18) har gått klart ned i perioden, fra 80 prosent i 1980 til 71 prosent i 1991. Derimot har andelen som har skift- og turnusarbeid endret seg lite. Andelen sysselsatte med liten grad av selvstendighet i arbeidet ble redusert fra 25 til 20 prosent i perioden. Det har også vært en nedgang i andelen sysselsatte med lite variert arbeid.

Gjennomsnittlig reisetid til arbeid for de som har fast fram møttested økte fra 20 til 23 minutter fra 1980 til 1987, men gikk ned til 21 minutter i 1991. Lang arbeidsreise, dvs. minst én time én vei, var omtrent like vanlig i 1980 som i 1991, henholdsvis 5 og 6 prosent av de sysselsatte med fast fram møttested hadde lang arbeidsreise.

Det har vært en økning i andelen av befolkningen som regelmessig gir ulønnet praktisk hjelp eller tilsyn til syke, uføre eller eldre. Andelen var 8 prosent i 1980 og 11 prosent i 1991. Til gjengjeld har det gjennomsnittlige antall timer pr. uke den enkelte omsorgsgiver yter hjelp gått svakt ned. Det er færre som passer barn for andre, mens det gjennomsnittlige antall timer den enkelte passet barn har økt noe.

Befolkningens utdanningsnivå er blitt vesentlig høyere i perioden. Andelen med utdanning utover grunnskole har økt fra 46 prosent i 1980 til 63 prosent i 1991. Tallene viser også en nedgang fra 1987 til 1991 i andelen yrkesaktive som i året før intervjuet har fått yrkesopplæring i forbindelse med yrket, etter den kraftige økningen tidligere på 1980-tallet. Trolig er økningen fra 1983 til 1987 tilsynelatende, og skyldes at det i 1987 ble presisert at både opplæring i og utenfor arbeidstiden skulle regnes med.

Endringene over perioden i de mål som her er brukt på helsetilstand er ikke av en slik størrelse at det er mulig å si at helsetilstanden har endret seg. Det har vært en liten økning i andelen som har langvarig sykdom, og en klar økning i antallet langvarige syketilfelle. Det ser imidlertid ut til at en liten endring i registreringsmåten har ført til en mer effektiv registrering av langvarige syketilfelle. En må også ta hensyn til at befolkningen er

blitt noe eldre i løpet av perioden, noe som i seg selv vil føre til en økning i sykkeligheten.

Boligstandarden er blitt klart bedre. Andelen av befolkningen 16-79 år som bor i boliger uten bad eller WC er nå ganske liten, andelen ble redusert fra 10 prosent i 1980 til 3 prosent i 1991. Færre bor i kald bolig, mens det ikke har skjedd noen reduksjon i andelen som bor i fuktige boliger. Det er 3 prosent som bor i kalde og 5 prosent som bor i fuktige boliger. Andelen som bor i boliger uten bad eller WC eller i kalde eller fuktige boliger er blitt omtrent halvert i perioden, fra 18 til 10 prosent.

Befolkningen bor også klart romsligere. Andelen som bor trangt gikk ned fra 16 prosent i 1980 til 8 prosent i 1991. Andelen som bodde svært romslig gikk opp fra 26 til 36 prosent i samme tidsrom.

Også boformen har endret seg. Til tross for at flere bor i byene har andelen av befolkningen som bor i småhus økt. Andelen som bor i husholdning som eier boligen har økt fra 77 til 83 prosent, mens andelen som leier uten innskudd, bor på framleie eller i tjenestebolig har gått litt ned, fra 16 til 14 prosent.

Endringene i bomiljøet er små. Omtrent like mange er utsatt for støy fra ulike kilder i 1991 som i 1980. 13 prosent var i 1991 utsatt for støy fra veitrafikk, ett prosentpoeng færre enn i 1980. 8 prosent var utsatt for flystøy, en økning fra 6 prosent i 1980. Andelen som hadde 2 km eller mer til dagligvarebutikk, økte fra 16 prosent i 1987 til 20 prosent i 1991.

De mest påfallende endringene i befolkningens sosiale kontakter, er at flere bor alene samtidig som færre sier at de mangler en nær og fortlølig venn utenom familien. Andelen aleneboende økte fra 12 til 16 prosent i perioden, det meste av økningen skjedde etter 1987. 18 prosent hadde ingen fortlølig venn utenom familien i 1991, sammenlignet med 27 prosent i 1980. Det har vært små endringer når det gjelder utsatthet for vold og angst for vold. Andelen som er urolige for å bli utsatt for vold økte svakt fra 1987 til 1991.

Det har i perioden vært en viss økning i deltakingen i en rekke fritidsaktiviteter. Det har vært en økning i andelen som har gått i teater, opera, på konsert, museum eller kunstutstilling siste året, fra 53 prosent i 1983 til 60 prosent i 1991. Også deltaking i mer underholdningspregede aktiviteter

har økt. Andelen som gikk på dans eller diskotek siste året økte fra 48 prosent i 1980 til 58 prosent i 1991. Andelen som var tilskuere på idrettsarrangement økte i samme periode fra 37 til 43 prosent, mens andelen som var på kino endret seg lite i perioden.

Etter en reduksjon i den fysiske aktive del av befolkningen fra 1980 til 1987, var det en klar økning fra 1987 til 1991. Det var totalt sett flere som drev med fysisk aktivitet i fritiden i 1991 enn i 1980. Andelen som gikk lengre fot- eller skiturer siste året var 72 prosent i 1991, en svakt lavere andel enn i 1980. Nedgangen er blitt oppveid av en økning i andelen som deltok i mosjon, sport eller idrett, fra 43 til 55 prosent i perioden 1980 til 1991. Økningen i sports- og mosjonsaktivitet har først og fremst skjedd som en økning i andelen som er hyppige utøvere.

Endringer i levekår for menn og kvinner

Nedgangen i andelen lavtlønte i perioden 1980 til 1991 har utelukkende skjedd blant kvinner. Fra 1980 til 1991 gikk andelen ansatte kvinner som var lavtlønte ned fra 58 til 46 prosent.

Økningen i tilgang til bil og telefon var omtrent den samme for menn og kvinner i perioden 1980 til 1987. Det har vært en svak økning i andelen ansatte menn som har ulike "frynsegoder" i arbeidet, mens andelen har vært nesten uendret blant kvinner. Det er nå nesten fire ganger så mange ansatte menn som kvinner som har bestemte "frynsegoder" i arbeidet.

Økningen i økonomiske problemer fra 1987 til 1991 har vært den samme for menn og kvinner.

Sysselsettingen blant kvinner har økt fra 54 prosent i 1980 til 60 prosent i 1991. Blant menn var det i samme periode en nedgang i sysselsettingen fra 79 til 73 prosent. Andelen som har vært yrkesaktiv i løpet av året har derimot endret seg lite blant kvinner, mens det har vært en liten nedgang blant menn. Andelen av sysselsatte kvinner som arbeider deltid har gått ned fra 55 til 46 prosent, mens det har vært en klar økning i andelen med lang ukentlig arbeidstid (45 timer eller mer) og med biyrke. Også blant sysselsatte menn har det vært en økning i andelen med lange arbeidsdager og med biyrke. Arbeidsledigheten har økt mer blant menn enn blant kvinner.

Både for menn og kvinner har det vært små endringer i arbeidsmiljøet. Det fysiske arbeidsmiljøet er fortsatt bedre for kvinner enn for menn.

Blant menn er det færre som er utsatt for klimatiske arbeidsmiljøproblemer i 1991 enn i 1980. Det har vært en liten økning i andelen kvinner som er utsatt for arbeidsmiljøproblemerne ergonomiske belastninger, forurensninger og et risikofylt arbeidsmiljø.

I 1991 var lite variert arbeid mer vanlig blant sysselsatte kvinner enn blant sysselsatte menn, henholdsvis 19 og 11 prosent. I perioden har andelen med lite variert arbeid gått ned både blant kvinner og menn, mest blant kvinner.

Noen flere sysselsatte kvinner har turnus- og skiftarbeid i 1991 enn i 1980, mens andelen har vært uendret blant menn.

Levekårsundersøkelsene fra 1980 og 1987 tydet på en mer lik fordeling av husarbeidet mellom kjønnene. Også det ulønnede omsorgsarbeidet ser ut til å ha blitt mer likt fordelt. Mens andelen kvinner som ga ulønnet praktisk hjelp/tilsyn økte fra 9 til 11 prosent i perioden 1980 til 1991, økte andelen fra 6 til 12 prosent blant menn. Likeledes har kjønnsforskjellene i omfanget av ulønnet barnepass blitt mindre. Også forskjellene i det gjennomsnittlige antall timer den enkelte gir hjelp er blitt mindre.

Fram til 1987 var det flere yrkesaktive menn enn kvinner som hadde fått yrkesopplæring. I 1991 var det ingen kjønnsforskjeller i andelen som hadde fått slik opplæring.

Tallene tyder på at det har vært en økning i andelen kvinner med langvarig sykdom i perioden, mens det ikke har vært noen økning blant menn. Endringer i registreringsmåten for langvarig sykdom gjør imidlertid en slik konklusjon usikker. For de andre mål på helsetilstand er det små endringer. Det er en svak nedgang i andelen menn som er hjelpetrengende og som har nedsatt bevegelsessevne.

Boforholdene var svært like for menn og kvinner både i 1980 og i 1991.

Økningen i andelen som bor alene har vært sterkest blant menn, fra 9 prosent i 1980 til 15 prosent i 1991. Blant kvinner har andelen aleneboende økt fra 14 til 17 prosent. Andelen kvinner som mangler en fortrolig venn utenom familien er mer enn halvert i perioden. Nedgangen blant menn har vært langt svakere, slik at det i 1991 var mer enn dobbelt så mange menn som kvinner som ikke hadde en fortrolig venn.

Noen flere kvinner er urolige for vold i 1991 enn i 1983, mens det ikke har vært noen endring blant menn.

Kvinner har økt sin deltakelse i underholdningsaktiviteter noe mer enn menn. Forøvrig har deltaking i fritidsaktiviteter utviklet seg på omtrent samme måte for menn og kvinner. Menn deltar fortsatt noe mer aktivt enn kvinner i underholdningspregede og fysiske aktiviteter.

Endringer i levekår for menn og kvinner i ulike aldersgrupper

Blant menn er aldersforskjellene i andelen lavlønte større i 1991 enn i 1980. Andelen lavlønte har økt blant unge menn, mens den har gått ned blant menn 45-66 år. Blant menn 16-24 år er det mer enn 50 prosentpoeng flere lavlønte enn blant menn 45-66 år. Forskjellen mellom generasjonene har økt også blant kvinner. Mens det er blitt færre lavlønte blant kvinner over 24 år, har det vært en svak økning blant de unge kvinnene. Over 80 prosent av de unge, ansatte kvinnene var lavlønte i 1991, mens om lag 40 prosent av ansatte kvinner ellers var lavlønte. En ser den samme tendens til økte aldersforskjeller i fordelingen av frynsegoder.

Andelen som eier fritidshus har økt blant menn i alle aldersgrupper og blant kvinner i alderen 45-66 år. Levekårsundersøkelsene 1980 og 1987 viste at tilgangen til bil og telefon var blitt jammere mellom generasjonene. Bilholdet økte sterkt blant de eldste mennene. Levekårsundersøkelsen 1991 tyder på små endringer i forhold til 1987. Utviklingen mot at flere eldre menn har bil ser likevel ut til å fortsette. Mer enn 7 av 10 av de eldste mennene tilhørte i 1991 en husholdning som hadde personbil, mot om lag 4 av 10 i 1980. Blant de eldste kvinnene er det fremdeles relativt få som tilhører en husholdning med bil (37 prosent i 1991).

Målt i prosentpoeng hadde kvinner 16-24 år og menn 25-44 år den sterkeste økningen i andelen med økonomiske problemer fra 1987 til 1991. Flere eldre kvinner fikk en økonomi som gjorde det vanskelig å betale en uforutsett regning, mens det ikke ble flere i denne gruppen som hadde problemer med å betale løpende utgifter. Økonomiske problemer forekom i 1991 hyppigst blant unge kvinner.

Også aldersforskjellene i arbeidsmarkedstilknytning har økt i løpet av perioden. Andelen av unge menn som er sysselsatt er redusert fra 69 til 52 prosent, mens andelen yrkesaktive foregående år er

redusert med nesten 10 prosentpoeng. Mens det ikke har vært noen stor endring i deltidsarbeidet for andre menn, økte andelen unge menn som arbeider deltid fra 18 til 31 prosent i perioden 1980-1991. Andelen med lang ukentlig arbeidstid har derimot ikke økt, slik den har for menn 25-66 år. Derimot skiller de unge sysselsatte mennene seg ut med en sterk økning i andelen med biyrke. Nesten dobbelt så mange unge menn er langtidslidige som i den mannlige befolkningen forøvrig, men ledigheten har relativt sett ikke økt mer blant unge menn enn blant menn ellers.

Også blant kvinner har aldersforskjellene økt sterkt. Det er særlig kvinner i alderen 25-44 år som har styrket tilknytningen til arbeidslivet. Andelen sysselsatte i denne aldersgruppen har økt fra 68 til 80 prosent i perioden, andelen av de sysselsatte som arbeider deltid har gått ned fra 57 til 45 prosent. Blant kvinner 45-66 år har sysselsettingen økt ganske svakt, men også i denne gruppen arbeider flere på heltid. Andelen unge kvinner som er sysselsatt har vært omtrent uendret når en sammenligner 1980 og 1991, etter den kraftige nedgangen fra 64 prosent i 1987 til 50 prosent i 1991. Som blant unge menn, er det blitt mer vanlig at sysselsatte unge kvinner har deltidsarbeid og et biyrke.

Sysselsatte menn i alle aldersgrupper har fått færre klimatiske arbeidsmiljøproblemer. Færre unge menn har et risikofylt arbeidsmiljø, og det er færre 45-66-årige menn som er utsatt for støy i arbeidet. Forøvrig er endringene i arbeidsforhold for de ulike aldersgrupper så små at det er vanskelig å trekke sikre konklusjoner. Hovedtendensen er en svak forbedring i det fysiske arbeidsmiljøet. Blant kvinner tyder tallene på det motsatte. Flere kvinner i alle aldersgrupper er utsatt for forurenset luft, flere unge kvinner er utsatt for støy og et risikofylt arbeidsmiljø. Også kvinner i alderen 45-66 år er blitt noe mer utsatt for et risikofylt arbeidsmiljø. Andelen med ergonomiske belastninger har økt svakt blant sysselsatte kvinner 25-44 år.

Mens det har vært små endringer for andre grupper, har det vært en klar økning i andelen med turnus- og skiftarbeid blant kvinner i alderen 25-66 år. Nedgangen i andelen sysselsatte med dagarbeid har vært sterkest blant ungdom.

Andelen som gir hjelp til syke, uføre eller eldre har økt mest blant dem som før ga minst hjelp: Menn i alle aldersgrupper, og de yngste og eldste kvinnene.

Det har skjedd små endringer i helsetilstanden til de fleste aldersgruppene. Tallene for funksjonsevnen kan tyde på en bedring for de eldste. Blant menn 67-79 år har andelen med nedsatt arbeidsevne, nedsatt bevegelsesevne og særlig andelen som er hjelpetrengende gått ned. Blant kvinner har andelen med nedsatt bevegelsesevne blitt redusert.

I 1980 hadde de eldste klart dårligere boligstandard enn de yngre aldersgrupper. I 1991 er det fortsatt en litt større andel av de eldste enn i befolkningen som helhet som bor i bolig uten bad og WC eller i kald og fuktig bolig. Forskjellene i forhold til befolkningsgjennomsnittet er likevel blitt mindre. I motsetning til i 1980, var det i 1991 omtrent like vanlig for ungdom som for de eldste å bo i boliger med lav standard. De største aldersforskjellene finner en i andelen trangbodde. I 1980 var det 27 prosent av 16-24-årige menn som bodde trangt sammenliknet med om lag 3 prosent av de eldste. I 1991 var det om lag 11 prosent av 16-24-åringer og 25-44-åringer som bodde trangt, mens andelen blant de eldste mennene som bodde trangt var omtrent uendret. Omtrent den samme utviklingen kan en se blant kvinner. Det har altså skjedd en klar utjamning av aldersforskjellene på dette området.

De mål på sosiale kontakter som nyttes her viser noe bedre sosiale kontakter blant yngre enn blant eldre. Økningen i andelen aleneboende har vært sterkest blant menn i alderen 25-44 år, med mer enn en fordobling i perioden. Andelen som sjelden har kontakt med eller er uten familiemedlemmer har endret seg lite, bortsett fra blant de eldste kvinnene, hvor andelen har gått ned fra 18 til 11 prosent. Den sterke nedgang i andelen som ikke har en fortrolig venn gjelder alle grupper, unntatt menn over 44 år. Deltakelsen i organisasjonsaktiviteter har endret seg lite, bortsett fra en nedgang i organisasjonsdeltakelsen blant unge menn fra 61 til 49 prosent.

Det er ungdom, spesielt unge menn, som er mest utsatt for vold. Fra 1983 til 1991 økte andelen som var utsatt for vold eller trusler nevneverdig bare blant unge kvinner og 25-44-årige menn. Eldre kvinner er mest redd for vold og trusler. Økningen i frykten for vold og trusler var imidlertid sterkest blant 25-44-årige kvinner (fra 10 til 16 prosent).

Det er betydelige aldersforskjeller når det gjelder deltaking i fritidsaktiviteter. Deltakingen avtar med alderen. Aldersforskjellene har imidlertid avtatt på 1980-tallet. Mens det har vært små endringer blant yngre, er det framfor alt de mid-

delaldrende, kvinner og menn i alderen 45-66 år, som har økt sin aktivitet. Også de eldre har økt sin aktivitet noe, først og fremst eldre menn.

Endringer i levekår i ulike landsdeler

I løpet av 1980-tallet er det blitt færre lavtlønte på Vestlandet og i Trøndelag, mens det har skjedd lite eller ingenting i andre landsdeler. Nord-Norge hadde størst andel lavtlønte med 39 prosent i 1991, mens Oslo og Akershus var lavest med 24 prosent. Den regionale variasjonen i andelen lavtlønte er blitt noe mindre i perioden.

Levekårsundersøkelsene 1980 og 1987 viste at tilgangen til bil og telefon hadde økt sterkt i alle landsdeler, og at de regionale forskjellene var blitt mindre. Den regionale fordelingen av tilgangen til bil har endret seg lite etter 1987.

Andelen med økonomiske problemer ble omtrent fordoblet i Oslo og Akershus fra 1987 til 1991. Økningen har vært mindre i andre landsdeler, i Agder og Rogaland og på Vestlandet var det knapt noen økning fra 1987 til 1991.

Andelen sysselsatte har endret seg lite fra 1980 til 1991. Nord-Norge er den eneste landsdelen med en svak tendens til nedgang i sysselsettingen. Fordelingen av arbeidstid synes å ha blitt mer lik i de ulike landsdeler. Veksten i andelen med lang ukentlig arbeidstid har vært sterkest i Oslo.

Økningen i andelen av befolkningen som har utdanning utover grunnskolenivå har vært størst i landsdeler med lavt utdanningsnivå i 1980. Økningen har vært minst i Oslo og Akershus som hadde høyest utdanningsnivå. Det har skjedd en klar utjamning mellom landsdelene i andelen med utdanning utover grunnskolen.

I 1980 var det fortsatt visse regionale forskjeller i boligstandard, det gjaldt særlig for romslighet. Andelen som bodde trangt var størst i de nordlige landsdelene. Det har skjedd en klar regional utjamning i boligstandard i perioden. Andelen som bor i bolig uten bad og WC og uten kalde og fuktige rom, er omtrent den samme i alle landsdeler. Andelen som bor trangt varierer også lite mellom landsdelene. Variasjonene i det øvrige bomiljø er større. Det er en tendens til økte regionale forskjeller i andelen som er utsatt for støy eller forurensning. I den mest utsatte landsdelen, Oslo og Akershus, har andelen som er utsatt for støy eller forurensning økt fra 37 til 43 prosent, mens andelen har vært uendret eller gått ned i andre landsdeler. Økningen i avstand til daglig-

varebutikk har vært sterkest i Nord-Norge, Trøndelag og østlandsfylkene utenom Oslo og Akershus.

Det er regionale forskjeller i sosiale kontakter. De største forskjellene finner en i besøkskontakt med naboer. I Oslo og Akershus er 37 prosent uten slik kontakt, mens det i Nord-Norge er 16 prosent. Det er også en litt større andel som bor alene i Oslo og Akershus og i Trøndelag og Nord-Norge enn i andre landsdeler. Forskjellene i andelene uten fortrolig venn er blitt mindre mellom landsdelene i løpet av perioden, landsdelene hvor flest manglet fortrolige venner i 1980 har hatt de største endringene i positiv retning.

Andelen som er utsatt for vold eller trusler har endret seg mest i Agder og Rogaland, fra 3 til 7 prosent. Frykten for vold og trusler er minst på Vestlandet, størst i Trøndelag og Oslo og Akershus.

De største regionale variasjonene i deltaking i fritidsaktiviteter finner en for deltaking i kulturelle aktiviteter. I Oslo og Akershus gikk 70 prosent i teater, opera, konsert mv. siste året, mens tallet i Nord-Norge var vel 50 prosent. Det har vært en klar regional utjevning i andelene som har deltatt i kulturelle aktiviteter fra 1983 til 1991. Deltakelsen har økt mest i de landsdelene som hadde det laveste aktivitetsnivået. Den samme tendensen gjelder deltakelsen i underholdningsaktiviteter, hvor de regionale forskjellene en fant i 1980 er fullstendig utvisket i 1991.

De regionale forskjellene i fysiske aktiviteter er små.

Endringer i levekår for personer i ulike familiefaser

I 1980 var andelen av de sysselsatte som var lavlønte forholdsvis høy både blant yngre enslige, enslige forsørgere, enslige 45-66 år, og også litt over gjennomsnittet blant yngre gifte uten barn. I perioden har andelen lavlønte gått betydelig ned blant enslige forsørgere og middelaldrende enslige, men vært uendret blant yngre enslige og yngre gifte uten barn. I 1991 skiller yngre enslige seg klart ut med hensyn til andel lavlønte, 53 prosent av de sysselsatte yngre enslige var lavlønte. Par med noe eldre barn og par i alderen 45-66 år uten barn hadde lavest andel lavlønte, med i overkant av 20 prosent.

I perioden 1987-1991 var forverringen i de økonomiske levekårene størst blant enslige forsørgere,

enslige og yngre par uten barn. Andelen med økonomiske problemer var både i 1987 og 1991 langt høyere blant enslige forsørgere enn i noen andre familiefaser.

Det er betydelige forskjeller mellom ulike familiefaser i andelen som tilhører husholdninger hvor noen eier fritidshus. Andelen er lavest blant enslige forsørgere (9 prosent) og høyest blant par i alderen 45-66 år uten barn (43 prosent). Det er en tendens til økende forskjeller i tilgangen på fritidshus i løpet av perioden 1980-1991.

For alle kategorier av enslige er det en tendens til nedgang i sysselsettingen fra 1980 til 1991, spesielt blant enslige forsørgere og yngre enslige. I barnefamiliene har det vært en økning i sysselsettingen, særlig i småbarnsfamiliene. Dette er en følge av økt sysselsetting blant gifte og samboende kvinner.

Andelen sysselsatte som arbeider deltid har økt noe blant yngre enslige, men er betydelig redusert blant par med yngste barn 7-19 år og blant enslige i alderen 45-66 år. Det er også blitt flere av de sysselsatte i familiefasen par med barn 7-19 år som har lang ukentlig arbeidstid. Andelen med biyrke har økt mest blant yngre enslige og par uten barn, og blant barnefamiliene. I 1991 var det flest sysselsatte med biyrke blant barnefamiliene og blant yngre enslige, omkring 17 prosent. Målt i prosentpoeng var økningen i arbeidsledigheten sterkest blant yngre par uten barn og unge enslige.

Det er forholdsvis små forskjeller i fysisk arbeidsmiljø mellom ulike familiefaser. Andelen med turnus- og skiftarbeid ser ut til å ha økt blant enslige forsørgere og enslige middelaldrende. Andelen med lite variert arbeid og liten kontroll over egne arbeidsoppgaver var noe høyere blant yngre enslige enn i andre familiefaser.

Forskjellene i helsetilstand mellom familiefasegruppene er stort sett en følge av forskjeller i alder. Vi har tidligere vist at tallene kan tyde på en viss bedring av funksjonsevnen for de eldste. Blant de eldste har de som lever i parforhold klart bedre funksjonsevne enn enslige. Denne forskjellen mellom par og enslige i denne aldersgruppen har sammenheng med en vesentlig større andel kvinner blant de enslige.

Det var klare forskjeller i boligstandard mellom familiefasegruppene i 1980. Andelen som bodde i bolig av moderne standard (dvs. med WC og bad og uten kalde og fuktige rom), var lavest blant de

eldre enslige (45-79 år), enslige forsørgere og de eldste gifte eller samboende. Forbedringene i boligstandard har vært størst i disse gruppene i perioden 1980 - 1991. I 1991 er det fortsatt klare forskjeller mellom familiefasegruppene selv om standarden har økt. Utviklingen har vært minst gunstig blant yngre par uten barn, som ved siden av enslige forsørgere og de eldste enslige nå har den største andelen som bor i umoderne boliger.

Det var også klare forskjeller i andelene som bodde trangt i 1980. Flest trangbodde var det i barnefamiliene, særlig i småbarnsfamiliene (30 prosent) og blant yngre enslige. Forskjellene i andelen trangbodde mellom familiefasegruppene er redusert i perioden, men er fortsatt ganske klare. Også i 1991 hadde småbarnsfamiliene den største andelen trangbodde (21 prosent). Den største forbedringen i perioden har skjedd blant familier med bare større barn.

I hele perioden har det vært betydelige forskjeller i andelen som leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie. Andelen med slike leieforhold har gått ned blant yngre par uten barn og blant småbarnsfamiliene. I 1991 var andelen med slike leieforhold høyest blant yngre par uten barn og enslige forsørgere, om lag 30 prosent. Andelen som leier uten innskudd mv. er forholdsvis høy blant enslige i alle aldersgrupper, og andelen har endret seg lite i perioden. Blant barnefamilier med større barn og blant gifte eller samboende 45-66 år, uten barn, er slike leieforhold svært uvanlige, om lag 5 prosent. Det er også lignende forskjeller knyttet til støy og forurensning i bomiljøet. Par med bare større barn er minst utsatt for støy og forurensning i bomiljøet, mens enslige forsørgere, yngre par uten barn og middelaldrende enslige er mest utsatt. Forskjellen mellom disse gruppene var litt større i 1991 enn i 1980.

Enslige bor oftere alene enn før. For eksempel økte andelen aleneboende blant de eldste enslige fra 74 prosent i 1980 til 88 prosent i 1991. Bortsett fra de yngste enslige, er det færre enslige som har liten familiekontakt i 1991 enn i 1980. Blant gifte eller samboende har det ikke skjedd noen endringer i familiekontakten. Andelen uten fortrolig venn har gått betydelig ned i alle familiefaser, bortsett fra blant par i alderen 67-79 år uten barn og enslige 16-44 år. Det er store forskjeller i organisasjonsaktivitet mellom familiefasene, 64 prosent av par med bare eldre barn var organisasjonsaktive i 1991, sammenlignet med 37 prosent av de eldste enslige. Endringene i perioden er små,

men det ser ut til at de yngre enslige er blitt noe mindre organisasjonsaktive.

Yngre enslige og enslige forsørgere er mest utsatt for vold eller trusler om vold. Enslige forsørgere er også en gruppe hvor mange er redde for vold eller trusler. Den gruppen som er mest urolig for vold er imidlertid de eldste enslige. Den mest påfallende utviklingstendensen er økningen i andelen som er urolig for vold eller trusler blant enslige forsørgere, men denne økningen er statistisk usikker pga. et lite antall personer i gruppen av enslige forsørgere i 1980.

Det er betydelige forskjeller i deltaking i fritidsaktiviteter mellom personer i ulike familiefaser. Størst er forskjellen for underholdningsaktiviteter. Generelt er enslige og par under 45 år mest aktive, barnefamiliene er litt mindre aktive. Par uten barn og enslige, 45-66 år, er klart mindre aktive, og de eldste, både enslige og par uten barn, er klart minst aktive.

Yngre enslige deltar mest i kulturaktiviteter. Andelen som har deltatt i kulturelle aktiviteter har økt i alle grupper unntatt blant yngre enslige, yngre par uten barn og de eldste enslige.

Blant par og enslige i pensjonsalder deltar i overkant av en fjerdedel i underholdningsaktiviteter, mens mer enn halvparten er aktive blant gifte og enslige i alderen 45-66 år. Blant gifte uten barn og enslige under 45 år er nesten alle aktive.

Deltakingen i underholdningsaktiviteter har økt klart i de fleste grupper, unntakene er de yngste enslige, yngre par uten barn og småbarnsfamilier.

Målt i prosentpoeng har det vært størst økning i den fysiske aktiviteten blant enslige over 44 år og blant par uten barn i alderen 45-66 år. Selv om det fremdeles er flere av de gifte og samboende i pensjonsalder som er fysisk aktive (64 prosent) enn av de eldste enslige (53 prosent), er forskjellen i 1991 klart mindre enn i 1980.

Endringer i levekår for ulike sosioøkonomiske grupper

I perioden 1980 til 1991 har det skjedd store endringer i fordelingen av befolkningen på ulike sosioøkonomiske grupper. Det er blitt færre ufaglærte arbeidere, gårdbrukere og fiskere og hjemmearbeidende, mens det er blitt flere funksjonærer på mellomnivå og høyere, pensjonister og skoleelever, studenter. Forskjeller i levekår mellom ulike sosioøkonomiske grupper knytter seg i første

rekke til arbeidsmiljø og lønnsforhold. Men en finner også forskjeller i sysselsetting, utdanning, boforhold og fritidsaktivitet.

Fra 1980 til 1991 var det små endringer i andelen lavlønte i de ulike sosioøkonomiske grupper med unntak av en nedgang blant lavere funksjonærer. I 1991 var andelen lavlønte i denne gruppen fortsatt hele 58 prosent, blant ufaglærte arbeidere var snaut 40 prosent lavlønte, mens andelen lavlønte blant øvrige ansatte var om lag 20 prosent.

Frynsegoder knyttet til bolig, bil og telefon er fortsatt mest vanlig blant høyere funksjonærer, 33 prosent i 1991, og minst vanlig blant ufaglærte arbeidere og lavere funksjonærer, henholdsvis 12 og 6 prosent i 1991. Disse forskjellene har vært omtrent uendret i perioden.

Levekårsundersøkelsene fra 1980 og 1987 viste en utjamning mellom de sosioøkonomiske gruppene i tilgang til bil og telefon. Både i 1987 og 1991 var tilgangen til bil omtrent lik i de fleste sosioøkonomiske gruppene, 90-95 prosent. Blant pensjonistene er andelen som har bil fremdeles forholdsvis lav, om lag 50 prosent. Å eie et fritidshus er mest vanlig blant funksjonærer på mellomnivå og høyere (30 prosent), og minst vanlig blant ufaglærte arbeidere og lavere funksjonærer (omkring 20 prosent). Disse forskjellene er omtrent like store som i 1980.

Omfanget av økonomiske problemer har først og fremst økt i grupper som ikke er aktive på arbeidsmarkedet. Blant de ansatte har økningen vært størst for faglærte arbeidere. Gardbrukere og fiskere hadde i 1991 den minste andelen med økonomiske problemer, mens andelen var størst blant pensjonister, hjemmearbeidende og andre ikke-yrkesaktive.

I de fleste gruppene av ansatte er det flere som har fått lang ukentlig arbeidstid i perioden, blant ufaglærte arbeidere har endringen vært størst, med en fordobling av andelen med lange arbeidsdager. Samtidig har andelen som arbeider på deltid økt i denne gruppen, det samme gjelder blant faglærte arbeidere.

Andelen med biyrke er høyest blant gardbrukere og fiskere med 27 prosent, nesten en fordobling fra 1980. Blant de ansatte er forskjellene i hyppigheten av bijobber blitt mindre på 1980-tallet, andelen som har en bijobb har økt mest i grupper

som i 1980 hadde en lav andel: Ufaglærte arbeidere og funksjonærer på lavere nivå.

Arbeidere og gardbrukere og fiskere har dårligst fysisk arbeidsmiljø. Best fysisk arbeidsmiljø har funksjonærer på mellomnivå og høyere nivå. Det fysiske arbeidsmiljøet for de mest utsatte gruppene har endret seg lite i perioden, det ser ut til å ha vært en liten bedring for faglærte arbeidere og en forverring for gardbrukere og fiskere. En annen gruppe hvor det fysiske arbeidsmiljøet er blitt forverret er blant lavere funksjonærer.

Tendensene for det organisatoriske arbeidsmiljøet går i to motsatte retninger. Dels er det en tendens til økende ulikhet i arbeidstidsordninger mellom de sosioøkonomiske gruppene, men samtidig en tendens til mindre ulikheter i graden av selvbestemmelse og variasjon i arbeidet. Det var mindre forskjeller i organisatorisk enn i fysisk arbeidsmiljø mellom de sosioøkonomiske gruppene.

Forskjellene i andelen som har turnus- eller skiftarbeid har økt i perioden. Skiftarbeid er blitt mer vanlig blant arbeidere og funksjonærer på lavere nivå. I alle grupper av sysselsatte er det blitt langt mindre vanlig å arbeide på dagtid, det eneste unntaket er funksjonærer på mellomnivå og høyere. I 1980 var det nesten ingen forskjeller mellom funksjonærgruppene i arbeidstidsordning. I 1991 arbeidet 8 av 10 høyere funksjonærer på dagtid, og bare 6 av 10 lavere funksjonærer. Det synes å ha vært en viss utjamning når det gjelder grad av selvbestemmelse og variasjon i arbeidet. Andelen med liten grad av selvbestemmelse og liten variasjon har gått mest ned blant arbeidere. Det er likevel fremdeles store sosiale forskjeller i opplevelsen av jobbinnholdet. 31 prosent av ufaglærte arbeidere synes arbeidet er lite variert, sammenlignet med 6 prosent av høyere funksjonærer.

Det er forholdsvis små, men systematiske forskjeller mellom de ulike grupper av arbeidere og funksjonærer i de helse mål som er presentert her. Ufaglærte arbeidere, lavere funksjonærer og selvstendige har dårligst helse, mens funksjonærer på mellomnivå og høyere nivå har best helse. Endringene i helse fra 1980 til 1991 er små og stort sett ikke statistisk sikre. Blant pensjonistene har det vært en klar reduksjon i andelen som er bevegelseshemmet og hjelpetregende.

I 1980 var det klare forskjeller i boforhold mellom arbeidere og funksjonærer. Arbeidere og gardbrukere og fiskere hadde dårligst boligstandard, og

arbeidere bodde trangt noe oftere enn funksjonærer og selvstendige. I perioden er boligstandarden blitt forbedret blant gardbrukere og fiskere og blant arbeidere. Andelen som bor trangt har også gått ned blant arbeidere. Det har derfor skjedd en utjamning i boligstandarden og i trangboddhet mellom gruppene av arbeidere og funksjonærer. Blant funksjonærer har det vært en nedgang i andelen som leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie. Det er nå ingen forskjeller mellom arbeidere og funksjonærer når det gjelder disse former for leie. Om gardbrukere og fiskere fremdeles har en dårligere boligstandard enn andre grupper, er de mindre utsatt for støy eller forurensning i bomiljøet enn andre. Forøvrig er det svært små forskjeller mellom de sosioøkonomiske gruppene i kvaliteten på bomiljøet.

Funksjonærene har i noe større grad fortrolige venner utenom familien enn arbeidere og gardbrukere og fiskere. Økningen i fortrolige vennskap har likevel vært stort sett den samme i alle grupper, bortsett fra blant gardbrukere og fiskere, hvor det ikke har vært noen økning. Skoleelever og studenter har den minste andelen uten fortrolig venn (8 prosent). Det er betydelige forskjeller i organisasjonsaktiviteten mellom de sosioøkonomiske gruppene. Omkring halvparten av ufaglærte arbeidere og lavere funksjonærer er organisasjonsaktive, mens omkring 6 av 10 faglærte arbeidere og funksjonærer på høyere nivå er aktive, og snaut 7 av 10 jordbrukere og fiskere. Over tid har det vært en liten tendens til utjevning,

ved at lavere funksjonærer er blitt noe mer organisasjonsaktive, og høyere funksjonærer noe mindre aktive.

De største forskjellene i deltaking i fritidsaktiviteter finner en ikke uventet for kulturelle aktiviteter. Noe over 40 prosent av ufaglærte arbeidere og av gardbrukere og fiskere deltok i slike aktiviteter i 1991, mens 80 prosent av funksjonærer på mellomnivå og høyere nivå deltok. Disse forskjellene har endret seg lite fra 1983 til 1991.

Deltaking i underholdningsaktiviteter og fysiske aktiviteter varierer betydelig mindre mellom de sosioøkonomiske gruppene. I perioden har andelen som deltar i underholdningsaktiviteter økt mest i de gruppene som hadde den laveste andelen aktive i 1980. I 1991 var det omtrent samme andel aktive, om lag 85 prosent, i alle grupper av arbeidere og funksjonærer. Blant gardbrukere og fiskere var 65 prosent aktive. Blant pensjonister har det vært en sterk økning i andelen aktive. Men fortsatt er bare i overkant av 40 prosent aktive.

I 1980 var det omtrent samme andel fysisk aktive i alle grupper av yrkesaktive, i overkant av 80 prosent, med unntak av funksjonærer på mellomnivå og høyere nivå, med mer enn 90 prosent aktive. Forskjellene er blitt mindre i løpet av 1980-tallet. Mens andelen aktive blant de høyere funksjonærene ikke har endret seg, er andelen aktive blant andre yrkesaktive kommet tett oppunder 90 prosent.

Tabell 1. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for menn og kvinner i alderen 16-79 år
Prosent. 1980, 1983, 1987, 1991

	Alle				Menn	
	1980	1983	1987	1991	1980	1983
LØNN OG MATERIELLE GODER						
Andel av ansatte som er lavlønte 1).....	37	29	35	32	21	19
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet 1)	20	19	19	22	29	28
Andel personer i husholdninger som Ofte eller av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter	..	..	8	12	..	..
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner	..	..	9	14	..	..
Eier fritidshus	24	25	29	25	23	26
SYSSELSETTING						
Andelen sysselsatte 2).....	66	66	69	66	79	76
Andelen yrkesaktive foregående år	75	74	75	74	86	84
Andelen sysselsatte med						
Deltid	29	29	28	27	9	8
Lang ukentlig arbeidstid 2).....	18	17	20	22	28	26
Bjørke	9	7	14	15	11	9
Andelen yrkesaktive foregående år som var langtidsledige 2).....	3	3	3	6	3	3
FYSISK ARBEIDSMILJØ						
Andelen sysselsatte som er utsatt for						
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer 3).....	38	34	36	32	49	41
Forurensninger 3).....	25	22	25	25	36	32
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer 3).....	63	61	62	65	64	60
Risikofylt arbeidsmiljø 3).....	30	28	29	29	43	40
Støy 3).....	30	28	28	28	39	36
ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ						
Andelen sysselsatte						
Med minst en times reisetid en vei 4)	5	7	7	6	6	8
Med turnus- og skiftarbeid 5).....	10	10	11	12	10	10
Med dagarbeid 5).....	80	76	71	71	81	78
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver 5).....	25	24	24	20	22	23
Med lite variert arbeid	20	20	18	15	14	14
OMSORGSARBEID OG HUSARBEID						
Andel						
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre 6)....	8	9	12	11	6	8
Som ulønnet har passet barn for andre 6).	7	4	4	5	3	2
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt						
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre	..	6	5	5	..	4
Ulønnet hjelp med å passe barn	6	8	7	8	5	8

- 1) For definisjon av begrep, se side 59.
2) For definisjon av begrep, se side 67.
3) For definisjon av begrep, se side 79.
4) Andel av sysselsatte med fast frammetested.
5) For definisjon av begrep, se side 91.
6) For definisjon av begrep, se side 103.

Som aspects of the level of living for males and females. Per cent. 1980, 1983, 1987, 1991

Males		Kvinner		Females		
1987	1991	1980	1983	1987	1991	
WAGE AND MATERIAL GOODS						
22	20	58	40	49	46	Percentage of employees with low wage 1)
31	34	8	8	7	9	Percentage of employees with certain fringe benefits 1)
7	10	..	..	10	13	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure
7	11	..	..	11	16	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner
31	27	24	24	28	24	Own holiday house
EMPLOYMENT						
76	73	54	56	63	60	Percentage of employed persons 2)
81	80	65	65	69	67	Percentage economically active last year
9	11	55	56	50	46	Percentage of employed persons with Part-time 2)
32	33	4	4	6	8	Long working hours per week 2)
16	16	6	4	11	13	Secondary occupation
2	6	4	5	4	7	Percentage economically active last year who were long-time unemployed 2)
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT						
Percentage of employed persons who are exposed to						
45	39	23	25	25	23	Climatic problems 3)
34	33	10	9	14	15	Polluted air 3)
62	64	62	63	63	66	Ergonomic problems 3)
40	40	12	12	16	15	Risky working conditions 3)
37	36	17	17	17	18	Noise 3)
ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS						
Percentage of employed with one hour or more travelling 4) time one way 5)						
7	7	4	5	6	5	With rotating schedules and shift work 4)
11	10	10	11	12	14	With daytime work 5)
71	73	79	72	71	69	Without control over own working tasks 4)
21	18	29	26	28	24	In job with little variation
14	11	28	27	23	19	
HELP/CARE AND HOUSEWORK						
Percentage						
13	12	9	10	12	11	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 6)
2	4	11	6	6	7	Who gave unpaid child care 6)
Average number of hours per week						
4	5	..	6	5	6	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
6	8	6	8	8	8	Giving unpaid child care

1) For definition of terms, see page 23.

2) For definition of terms, see page 23.

3) For definition of terms, see page 24.

4) Percentage of employed persons with stationary working place.

5) For definition of terms, see page 24.

6) For definition of terms, see page 24.

Tabell 1 (forts.). Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for menn og kvinner i alderen 16-79 år
 Prosent. 1980, 1983, 1987, 1991

	Alle		All		Menn	
	1980	1983	1987	1991	1980	1983
UTDANNING						
Andel med utdanning utover grunnskole 1) ...	46	51	55	63	50	57
Andel av yrkesaktive med yrkesopplæring siste år	22	23	32	27	26	27
HELSE						
Andel med						
Langvarig sykdom 2)	47	48	52	50	47	46
Hyppige symptomer på nervøse lidelser 2)	7	7	6	6	5	5
Sterkt nedsatt arbeidsevne 2)	10	11	10	10	9	9
Nedsatt bevegelsesevne 2)	10	10	10	9	8	8
Andel som er hjelpetrengende 2)	6	6	5	5	5	5
BOFORHOLD						
Andel som						
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	16	17	13	14	15	16
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom 3)	82	87	89	90	82	87
Bor trangt 3)	16	13	9	8	16	13
Er utsatt for støy 3)	25	23	22	24	25	22
Er utsatt for støy eller forurensninger 3) ..	..	31	30	32	..	29
Har 2 km eller mer til dagligvarebutikk ..	16	16	16	20	17	17
SOSIAL KONTAKT						
Andel som						
Bor alene 4)	12	13	13	16	9	11
Som har sjelden kontakt med/er uten familiemedlemmer 4)	13	12	12	12	12	12
Er uten fortrolig venn 4)	27	25	20	18	31	30
Ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening 4)	48	49	47	47	42	46
VOLD OG TRYGGHET						
Andel som						
Har vært utsatt for vold eller trusler siste året 5)	..	4	5	5	..	4
Er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet 5)	..	8	8	10	..	2
FRITIDSAKTIVITET						
Andel som						
Ikke gikk i teater, opera konsert, museum, kunstutstilling 6)	..	47	44	40	..	49
Ikke deltok i undeholdningsaktiviteter 6)	32	28	27	24	25	22
Ikke deltok i fysiske aktiviteter 6)	20	19	24	16	16	16
Tallet på ansatte	2 148	2 237	2 319	2 080	1 198	1 256
Tallet på sysselsatte	2 571	2 588	2 729	2 411	1 481	1 487
Tallet på yrkesaktive foregående år	2 923	2 877	2 881	2 625	1 612	1 616
Tallet på personer som svarte	3 885	3 929	3 952	3 644	1 869	1 966

1) For definisjon av begrep, se side 111.

2) For definisjon av begrep, se side 116.

3) For definisjon av begrep, se side 128.

4) For definisjon av begrep, se side 152.

5) For definisjon av begrep, se side 165.

6) For definisjon av begrep, se side 141.

Som aspects of the level of living for males and females. Per cent. 1980, 1983, 1987, 1991

Males		Kvinner Females				
1987	1991	1980	1983	1987	1991	
EDUCATION						
60	66	42	45	50	59	Percentage with education above primary school level 1)
35	27	18	18	28	26	Percentage of persons who were economically active and who had vocational training last year
HEALTH CONDITION						
48	47	48	50	55	54	Percentage with Chronic illness 2)
5	5	9	9	8	8	With frequent symptoms of nervous conditions 2)
9	8	11	12	10	13	Strongly reduced working capacity2)
8	6	12	13	11	12	Reduced mobility2)
4	3	7	8	7	8	Percentage who are in need of help 2)
HOUSING CONDITIONS						
12	12	16	17	13	15	Percentage who Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
90	90	83	87	88	90	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms 3)
10	8	15	13	9	8	Live in crowded dwelling 3)
21	23	25	25	23	26	Are exposed to noise 3)
29	30	..	34	32	34	Are exposed to noise or pollution 3)
16	22	15	15	15	18	Have 2 km or more to grocery store
SOCIAL RELATIONS						
12	15	14	15	15	17	Percentage Who are living alone 4)
11	12	13	13	13	12	Having infrequent contact with or lacking family relatives 4)
25	24	23	21	15	11	Lacking intimate friends 4)
44	44	53	51	50	50	Not participating actively in any organization or association 4)
VIOLENCE AND SECURITY						
6	6	..	4	5	5	Percentage who During the last year was subjected to violence or threats 5)
3	3	..	14	14	18	Fear violence or threats in their community 5)
LEISURE ACTIVITIES						
47	41	..	45	41	38	Percentage With no visits to theatre, opera, concert, museum or art exhibition 6)
23	20	38	34	31	28	With no participation in any entertainment activities 6)
20	13	23	22	27	19	With no participation in any physical exercise 6)
1 185	1 103	950	981	1 134	977	Number of employees
1 472	1 323	1 090	1 101	1 267	1 088	Number of employed persons
1 514	1 421	1 311	1 261	1 367	1 204	Number of persons economically active last year
1 926	1 826	2 016	1 963	2 026	1 818	Number of respondents

1) For definition of terms, see page 24

2) For definition of terms, see page 24

3) For definition of terms, see page 25

4) For definition of terms, see page 26

5) For definition of terms, see page 27

6) For definition of terms, see page 27

Tabell 2. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i grupper for kjønn og alder. Prosent. 1980 og 1991

	Menn Males									
	Alle All		16-24 år years		25-44 år		45-66 år		67-79 år	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
LØNN OG MATERIELLE GODER										
Andel av ansatte som er lavlønte 1)	21	20	47	60	14	15	18	9	:	:
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet 1)	29	34	20	17	29	37	35	39	:	:
Andel personer i husholdninger som Ofte eller av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter 7)	7 ⁷	10	10 ⁷	12	9 ⁷	15	3 ⁷	5	2 ⁷	3
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner 7)	7 ⁷	11	9 ⁷	13	8 ⁷	14	5 ⁷	9	6 ⁷	6
Eier fritidshus	23	27	21	24	16	19	33	38	25	31
SYSSELSETTING										
Andelen sysselsatte 2)	79	73	69	52	96	91	86	84	17	16
Andelen yrkesaktive foregående år	86	80	91	82	98	92	90	84	29	25
Andelen sysselsatte med Deltid	9	11	18	31	5	5	7	7	57	62
Lang ukentlig arbeidstid 2)	28	33	17	17	32	38	29	34	23	15
Biyrke	11	16	6	18	13	17	11	16	6	3
Andelen yrkesaktive foregående år som var langtidsledige 2)	3	6	5	11	2	6	1	2	2	0
FYSISK ARBEIDSMILJØ										
Andelen sysselsatte som er utsatt for Klimatiske arbeidsmiljøproblemer 3) ...	49	39	58	49	48	38	48	35	46	30
Forurensninger 3)	36	33	42	37	38	35	34	30	9	24
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer 3) ..	64	64	81	80	60	64	61	59	63	59
Risikofylt arbeidsmiljø 3)	43	40	49	39	44	41	41	38	26	39
Støy 3)	39	36	43	38	39	38	39	33	17	32
ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ										
Andelen sysselsatte										
Med minst en times reisetid en vei 4) .	6	7	6	7	7	8	4	7	6	0
Med turnus- og skiftarbeid 5)	10	10	11	11	11	12	10	8	0	0
Med dagarbeid 5)	81	73	78	59	81	73	82	77	77	82
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver 5)	22	18	36	31	18	17	21	15	20	6
Med lite variert arbeid	14	11	23	20	10	9	14	10	20	18
OMSORGSARBEID OG HUSARBEID										
Andel										
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre 6) .	6	12	5	11	6	12	7	15	4	7
Som ulønnet har passet barn for andre 6)	3	4	4	3	2	3	3	5	4	5
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt										
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre 8)	4 ⁸	5	3 ⁸	4	4 ⁸	4	5 ⁸	6	:	6
Ulønnet hjelp med å passe barn	5	8	:	:	:	:	:	:	:	:

- 1) For definisjon av begrep, se side 59.
- 2) For definisjon av begrep, se side 67.
- 3) For definisjon av begrep, se side 79.
- 4) Andel av sysselsatte med fast frammetested.
- 5) For definisjon av begrep, se side 91.
- 6) For definisjon av begrep, se side 103.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1987.
- 8) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for sex and age. Per cent. 1980 and 1991

Kvinner Females										
Alle All		16-24 år years		25-44 år		45-66 år		67-79 år		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	
WAGE AND MATERIAL GOODS										
58	46	80	84	51	41	54	35	:	:	Percentage of employees with low wage 1)
8	9	7	5	9	11	8	8	:	:	Percentage of employees with certain fringe benefits 1)
10 ⁷	13	12 ⁷	20	13 ⁷	17	5 ⁷	7	5 ⁷	5	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure 7)
11 ⁷	16	15 ⁷	21	13 ⁷	17	9 ⁷	12	9 ⁷	15	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner 7)
24	24	23	21	18	16	31	36	24	23	Own holiday house
EMPLOYMENT										
54	60	48	50	68	80	60	64	8	4	Percentage of employed persons 2)
65	67	82	78	77	82	63	67	13	8	Percentage economically active last year
55	46	37	47	57	45	60	48	:	:	Percentage of employed persons with Part-time 2)
4	8	2	8	4	9	5	7	:	:	Long working hours per week 2)
6	13	5	18	7	14	6	8	:	:	Secondary occupation
4	7	5	12	4	6	2	5	:	:	Percentage economically active last year who were long-time unemployed 2)
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT										
23	23	30	29	21	23	23	21	:	:	Percentage of employed persons who are exposed to Climatic problems 3)
10	15	14	18	10	15	8	14	:	:	Polluted air 3)
62	66	69	70	62	67	61	64	:	:	Ergonomic problems 3)
12	15	15	19	13	15	10	14	:	:	Risky working conditions 3)
17	18	19	25	20	18	15	14	:	:	Noise 3)
ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS										
4	5	8	5	3	5	4	5	:	:	Percentage of employed With one hour or more travelling time one way 4)
10	14	15	12	9	14	8	14	:	:	With rotating schedules and shift work 5)
79	69	77	59	78	70	80	73	:	:	With daytime work 5)
29	24	39	28	29	22	26	24	:	:	Without control over own working tasks 5)
28	19	28	24	25	16	33	21	:	:	In job with little variation
HELP/CARE AND HOUSEWORK										
9	11	6	11	8	11	13	14	3	7	Percentage Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 6)
11	7	13	6	10	6	13	9	5	5	Who gave unpaid child care 6)
6 ⁸	6	5 ⁸	4	5 ⁸	5	8 ⁸	7	:	:	Average number of hours per week Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 8)
6	8	4	:	4	8	7	9	:	:	Giving unpaid child care

1) For definition of terms, see page 23.

2) For definition of terms, see page 23.

3) For definition of terms, see page 24.

4) Percentage of employed persons with stationary working place.

5) For definition of terms, see page 24.

6) For definition of terms, see page 24.

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1987.

8) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 2 (forts.). Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i grupper for kjønn og alder. Prosent. 1980 og 1991

	Menn Males									
	Alle All		16-24 år years		25-44 år		45-66 år		67-79 år	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
UTDANNING										
Andel med utdanning utover grunnskole 1)	50	66	70	69	58	81	40	57	27	36
Andel av yrkesaktive med yrkesopplæring siste år	26	27	32	18	31	40	18	26	4	0
HELSE										
Andel med										
Langvarig sykdom 2)	47	47	37	32	34	41	58	54	70	71
Hyppige symptomer på nervøse lidelser 2)	5	5	2	2	4	5	7	6	9	6
Sterkt nedsatt arbeidsevne 2)	9	8	2	1	3	4	14	14	27	18
Nedsatt bevegelsesevne 2)	8	6	3	0	2	2	10	7	29	22
Andel som er hjelpetrengende 2)	5	3	0	0	0	1	5	3	28	13
BOFORHOLD										
Andel som										
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	15	12	22	18	20	16	8	8	10	5
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom 3)	82	90	79	86	85	90	83	94	72	87
Bor trangt 3)	16	8	27	11	22	11	9	3	3	3
Er utsatt for støy 3)	25	23	27	23	24	24	24	22	25	25
Er utsatt for støy eller forurensninger 3)7)	29 ⁷	30	27 ⁷	30	28 ⁷	29	28 ⁷	31	35 ⁷	29
Har 2 km eller mer til dagligvarebutikk	17	22	13	23	14	20	19	21	21	28
SOSIAL KONTAKT										
Andel som										
Bor alene 4)	9	15	11	12	8	17	8	13	15	18
Som har sjelden kontakt med/er uten familiemedlemmer 4)	12	12	5	5	17	16	10	10	13	12
Er uten fortrolig venn 4)	31	24	19	12	32	21	35	30	37	38
Ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening 4)	42	44	39	51	34	38	46	41	64	62
VOLD OG TRYGGHET										
Andel som										
Har vært utsatt for vold eller trusler siste året 5)7)	4 ⁷	6	11 ⁷	12	3 ⁷	7	2 ⁷	3	0 ⁷	0
Er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet 5),7)...	2 ⁷	3	3 ⁷	3	2 ⁷	2	2 ⁷	3	3 ⁷	6
FRITIDSAKTIVITET										
Andel som										
Ikke gikk i teater, opera konsert, museum, kunstutstilling 6)7)	49 ⁷	41	39 ⁷	35	42 ⁷	37	55 ⁷	43	68 ⁷	60
Ikke deltok i underholdningsaktiviteter 6)	25	20	1	1	8	7	42	29	75	68
Ikke deltok i fysiske aktiviteter 6)	16	13	7	5	11	10	21	14	36	30
Tallet på ansatte	1198	1103	199	159	574	563	414	372	11	9
Tallet på sysselsatte	1481	1323	220	177	684	651	542	461	35	34
Tallet på yrkesaktive foregående år	1612	1421	291	274	698	645	563	448	60	54
Tallet på personer som svarte	1869	1826	319	342	712	715	630	550	208	219

- 1) For definisjon av begrep, se side 111.
- 2) For definisjon av begrep, se side 116.
- 3) For definisjon av begrep, se side 128.
- 4) For definisjon av begrep, se side 152.
- 5) For definisjon av begrep, se side 165.
- 6) For definisjon av begrep, se side 141.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for sex and age. Per cent. 1980 and 1991

Kvinner Females										
Alle All		16-24 år years		25-44 år		45-66 år		67-79 år		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	
EDUCATION										
42	59	71	72	49	75	29	45	17	26	Percentage with education above primary school level 1)
18	26	20	16	21	39	14	25	:	:	Percentage of persons who were economically active and who had vocational training last year
HEALTH CONDITION										
48	54	31	42	35	44	59	65	78	75	Percentage with Chronic illness 2)
9	8	6	7	6	4	10	8	15	19	With frequent symptoms of nervous conditions 2)
11	13	3	6	6	7	16	19	24	27	Strongly reduced working capacity 2)
12	12	4	4	3	5	13	15	45	37	Reduced mobility 2)
7	8	1	2	1	2	8	9	28	30	Percentage who are in need of help 2)
HOUSING CONDITIONS										
16	15	28	33	18	15	9	6	12	13	Percentage who Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
83	90	80	86	87	90	84	94	71	88	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms 3)
15	8	24	12	20	12	8	2	6	2	Live in crowded dwelling 3)
25	26	26	31	23	26	24	23	29	24	Are exposed to noise 3),7)
34 ⁷	34	34 ⁷	38	33 ⁷	34	34 ⁷	31	37 ⁷	36	Are exposed to noise or pollution 3),7)
15	18	13	17	15	18	15	19	18	19	Have 2 km or more to grocery store 3)
SOCIAL RELATIONS										
14	17	7	12	5	9	15	14	44	53	Percentage Who are living alone 4)
13	12	9	8	19	17	8	8	18	11	Having infrequent contact with or lacking family relatives 4)
23	11	9	5	20	8	28	14	41	25	Lacking intimate friends 4)
53	50	55	52	51	48	53	51	56	55	Not participating actively in any organization or association 4)
VIOLENCE AND SECURITY										
4 ⁷	5	6 ⁷	9	4 ⁷	5	3 ⁷	2	3 ⁷	2	Percentage who During the last year was subjected to violence or threats 5),7)
14 ⁷	18	17 ⁷	18	10 ⁷	16	13 ⁷	16	23 ⁷	24	Fear violence or threats in their community 5),7)
LEISURE ACTIVITIES										
45 ⁷	38	32 ⁷	31	38 ⁷	32	53 ⁷	40	65 ⁷	62	Percentage With no visits to theatre, opera, concert, museum or art exhibition 6),7)
38	28	3	4	18	14	59	42	86	78	With no participation in any entertainment activities 6)
23	19	10	8	13	12	28	21	54	50	With no participation in any physical exercise 6)
950	977	168	154	438	538	333	277	11	8	Number of employees
1090	1088	174	159	491	597	404	323	21	9	Number of employed persons
1311	1204	300	248	557	605	422	333	32	18	Number of persons economically active last year
2016	1818	364	319	722	748	674	505	256	246	Number of respondents

1) For definition of terms, see page 24

2) For definition of terms, see page 24

3) For definition of terms, see page 25

4) For definition of terms, see page 26

5) For definition of terms, see page 27

6) For definition of terms, see page 27

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 3. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike landsdeler. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Oslo og Akershus		Østlandet ellers		Agder og Rogaland	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
LØNN OG MATERIELLE GODER								
Andel av ansatte som er lavlønte 1)	37	32	27	24	41	36	35	34
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet 1)	20	22	21	27	19	21	22	23
Andel personer i husholdninger som Ofte eller av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter 7)	8 ⁷	12	8 ⁷	15	8 ⁷	11	7 ⁷	9
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner 7)	9 ⁷	14	8 ⁷	18	9 ⁷	13	9 ⁷	8
Eier fritidshus	24	25	29	29	20	24	23	24
SYSSELSETTING								
Andelen sysselsatte 2)	66	66	72	71	63	64	66	69
Andelen yrkesaktive foregående år	75	74	81	74	72	72	76	75
Andelen sysselsatte med Deltid	29	27	26	23	27	28	35	31
Lang ukentlig arbeidstid 2)	18	22	14	23	20	22	19	21
Biyrke	9	15	9	12	10	15	12	16
Andelen yrkesaktive foregående år som var langtidsledige 2)	3	6	2	5	3	7	3	6
FYSISK ARBEIDSMILJØ								
Andelen sysselsatte som er utsatt for Klimatiske arbeidsmiljøproblemer 3)	38	32	29	25	41	32	42	37
Forurensninger 3)	25	25	21	22	26	24	27	28
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer 3)	63	65	55	52	65	69	60	66
Risikofyllt arbeidsmiljø 3)	30	29	23	19	33	31	29	33
Støy 3)	30	28	26	20	32	27	30	31
ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ								
Andelen sysselsatte								
Med minst en times reisetid en vei 4)	5	6	10	10	4	7	7	5
Med turnus- og skiftarbeid 5)	10	12	9	7	11	12	12	14
Med dagarbeid 5)	80	71	83	77	81	71	75	71
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver 5)	25	20	24	17	26	23	26	19
Med lite variert arbeid	20	15	16	12	23	16	18	16
OMSORGSARBEID OG HUSARBEID								
Andel								
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre 6) ...	8	11	10	11	6	12	8	11
Som ulønnet har passet barn for andre 6) ..	7	5	7	5	5	5	10	7
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt								
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre 8)	6 ⁸	5	4 ⁸	5	6 ⁸	5	4 ⁸	4
Ulønnet hjelp med å passe barn	6	8	5	7	5	11	6	7

- 1) For definisjon av begrep, se side 59.
- 2) For definisjon av begrep, se side 67.
- 3) For definisjon av begrep, se side 79.
- 4) Andel av sysselsatte med fast frammetested.
- 5) For definisjon av begrep, se side 91.
- 6) For definisjon av begrep, se side 103.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1987.
- 8) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various regions. Per cent. 1980 and 1991

Vestlandet		Trøndelag		Nord-Norge		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	
						WAGE AND MATERIAL GOODS
41	32	46	34	38	39	Percentage of employees with low wage 1)
19	22	18	20	19	20	Percentage of employees with certain fringe benefits 1)
9 ⁷	9	9 ⁷	11	10 ⁷	14	Percentage of persons in households who have often had difficulties managing current expenditure 7)
10 ⁷	12	8 ⁷	14	14 ⁷	18	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner 7)
22	25	29	27	21	24	Own holiday house
						EMPLOYMENT
64	66	71	70	64	61	Percentage of employed persons 2)
74	76	78	75	72	72	Percentage economically active last year
27	29	36	24	29	25	Percentage of employed persons with Part-time 2)
20	22	18	21	16	20	Long working hours per week 2)
10	17	6	15	6	11	Secondary occupation
2	8	3	6	5	6	Percentage economically active last year who were long-time unemployed 2)
						PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT
						Percentage of employed persons who are exposed to
38	31	43	30	42	38	Climatic problems 3)
24	26	28	25	26	28	Polluted air 3)
65	68	68	71	71	72	Ergonomic problems 3)
32	30	32	29	33	34	Risky working conditions 3)
31	31	33	33	29	29	Noise 3)
						ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS
						Percentage of employed with one hour or more travelling time one way 4)
3	6	1	6	3	1	With rotating schedules and shift work 5)
12	15	8	11	13	12	With daytime work 5)
80	66	81	73	75	66	Without control over own working tasks 5)
29	21	22	22	18	19	In job with little variation
21	14	18	15	22	15	
						HELP/CARE AND HOUSEWORK
						Percentage
7	10	9	12	6	13	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 6)
7	4	10	7	6	4	Who gave unpaid child care 6)
						Average number of hours per week
7 ⁸	6	5 ⁸	4	5 ⁸	6	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 8)
6	8	7	:	7	6	Giving unpaid child care

- 1) For definition of terms, see page 23
 2) For definition of terms, see page 23
 3) For definition of terms, see page 24
 4) Percentage of employed persons with stationary working place
 5) For definition of terms, see page 24
 6) For definition of terms, see page 24
 7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1987.
 8) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 3 (forts.). Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike landsdeler. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Oslo og Akershus		Østlandet ellers		Agder og Rogaland	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
UTDANNING								
Andel med utdanning utover grunnskole 1) ...	46	63	60	71	40	60	44	64
Andel av yrkesaktive med yrkesopplæring siste år	22	27	29	29	22	25	21	27
HELSE								
Andel med								
Langvarig sykdom 2)	47	50	51	52	49	55	43	45
Hyppige symptomer på nervøse lidelser 2)	7	6	8	7	8	8	6	4
Sterkt nedsatt arbeidsevne 2)	10	10	9	10	8	12	7	8
Nedsatt bevegelsesevne 2)	10	9	10	9	12	10	8	6
Andel som er hjelpetrengende 2)	6	5	4	6	8	5	5	5
BOFORHOLD								
Andel som								
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	16	14	17	14	14	12	12	13
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom 3)	82	90	84	91	82	91	88	91
Bor trangt 3)	16	8	18	10	12	6	13	6
Er utsatt for støy 3)	25	24	36	35	21	23	24	21
Er utsatt for støy eller forurensninger 3),7)	31 ⁷	32	37 ⁷	43	31 ⁷	30	29 ⁷	29
Har 2 km eller mer til dagligvarebutikk ..	16	20	6	9	18	25	15	15
SOSIAL KONTAKT								
Andel som								
Bor alene 4)	12	16	15	20	11	15	8	14
Som har sjelden kontakt med/er uten familiemedlemmer 4)	13	12	13	13	12	10	9	8
Er uten fortløpig venn 4)	27	18	26	17	30	19	21	16
Ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening 4)	48	47	49	50	50	48	45	46
VOLD OG TRYGGHET								
Andel som								
Har vært utsatt for vold eller trusler siste året 5),7)	4 ⁷	5	5 ⁷	6	3 ⁷	4	3 ⁷	7
Er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet 5),7)...	8 ⁷	10	13 ⁷	14	7 ⁷	10	8 ⁷	10
FRITIDSAKTIVITET								
Andel som								
Ikke gikk i teater, opera konsert, museum, kunstutstilling 6),7)	47 ⁷	40	32 ⁷	30	51 ⁷	41	47 ⁷	41
Ikke deltok i underholdningsaktiviteter 6)	32	24	28	24	36	25	39	25
Ikke deltok i fysiske aktiviteter 6)	20	16	20	15	21	15	20	19
Tallet på ansatte	2 148	2 080	512	460	608	562	272	298
Tallet på sysselsatte	2 571	2 411	565	507	742	672	320	345
Tallet på yrkesaktive foregående år	2 923	2 625	634	522	845	745	370	371
Tallet på personer som svarte	3 885	3 644	787	722	1 169	1 059	488	500

- 1) For definisjon av begrep, se side 111.
- 2) For definisjon av begrep, se side 116.
- 3) For definisjon av begrep, se side 128.
- 4) For definisjon av begrep, se side 152.
- 5) For definisjon av begrep, se side 165.
- 6) For definisjon av begrep, se side 141.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various regions. Per cent. 1980 and 1991

Vestlandet		Trøndelag		Nord-Norge		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	
EDUCATION						
48	62	39	61	41	57	Percentage with education above primary school level 1)
16	25	18	28	25	25	Percentage of persons who were economically active and who had vocational training last year
HEALTH CONDITION						
41	44	52	55	44	50	Percentage with Chronic illness 2)
7	4	3	5	7	8	With frequent symptoms of nervous conditions 2)
10	8	8	9	11	14	Strongly reduced working capacity 2)
8	8	8	7	10	11	Reduced mobility 2)
5	5	5	4	6	7	Percentage who are in need of help 2)
HOUSING CONDITIONS						
Percentage who						
19	14	15	17	16	18	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
80	91	79	88	83	87	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms 3)
15	7	21	10	22	11	Live in crowded dwelling 3)
23	20	18	19	27	26	Are exposed to noise 3)
29 ⁷	26	27 ⁷	27	33 ⁷	35	Are exposed to noise or pollution 3),7)
19	22	22	27	16	23	Have 2 km or more to grocery store
SOCIAL RELATIONS						
Percentage						
11	13	12	17	11	17	Who are living alone 4)
13	12	16	15	18	17	Having infrequent contact with or lacking family relatives 4)
25	19	33	16	28	17	Lacking intimate friends 4)
48	46	44	44	47	46	Not participating actively in any organization or association 4)
VIOLENCE AND SECURITY						
Percentage who						
4 ⁷	5	4 ⁷	4	4 ⁷	5	During the last year was subjected to violence or threats 5),7)
6 ⁷	6	10 ⁷	13	5 ⁷	8	Fear violence or threats in their community 5),7)
LEISURE ACTIVITIES						
Percentage						
45 ⁷	43	51 ⁷	40	61 ⁷	49	With no visits to theatre, opera, concert, museum or art exhibition 6),7)
31	25	26	22	28	22	With no participation in any entertainment activities 6)
20	15	16	12	18	18	With no participation in any physical exercise 6)
347	364	210	192	199	204	Number of employees
434	423	274	223	236	241	Number of employed persons
503	474	303	236	268	277	Number of persons economically active last year
683	647	387	321	371	395	Number of respondents

1) For definition of terms, see page 24

2) For definition of terms, see page 24

3) For definition of terms, see page 25

4) For definition of terms, see page 26

5) For definition of terms, see page 27

6) For definition of terms, see page 27

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 4. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike familie faser. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Enslige 16-44 år Single persons 16-44 years		Par, 16-44 år uten barn Couples 16-44 years without children		Enslige forsørgere Single parents	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
LØNN OG MATERIELLE GODER								
Andel av ansatte som er lavlønte 1)	37	32	53	53	40	40	59	33
Andel av ansatte med bestemte ekstra- ytelser i arbeidet 1)	20	22	18	16	16	18	5	14
Andel personer i husholdninger som Ofte eller av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter 7)	8 ⁷	12	9 ⁷	14	11 ⁷	16	37 ⁷	54
Ikke hadde mulighet for å klare en ufor- utsett regning på 2000 kroner 7)	9 ⁷	14	9 ⁷	16	11 ⁷	20	42 ⁷	56
Eier fritidshus	24	25	26	25	13	13	13	9
SYSSELSETTING								
Andelen sysselsatte 2)	66	66	65	59	81	84	71	63
Andelen yrkesaktive foregående år	75	74	90	83	95	90	81	73
Andelen sysselsatte med								
Deltid	29	27	21	27	14	15	36	30
Lang ukentlig arbeidstid 2)	18	22	15	18	16	20	5	12
Blyrke	9	15	8	17	6	10	5	11
Andelen yrkesaktive foregående år som var langtidsledige 2)	3	6	3	9	3	11	8	9
FYSISK ARBEIDSMILJØ								
Andelen sysselsatte som er utsatt for								
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer 3)	38	32	45	33	34	38	38	22
Forurensninger 3)	25	25	29	28	25	32	18	19
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer 3)	63	65	70	70	59	72	75	66
Risikofylt arbeidsmiljø 3)	30	29	35	30	29	29	22	21
Støy 3)	30	28	32	29	29	33	25	23
ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ								
Andelen sysselsatte								
Med minst en times reisetid en vei 4)	5	6	5	6	5	8	5	4
Med turnus- og skiftarbeid 5)	10	12	12	13	12	14	6	18
Med dagarbeid 5)	80	71	78	64	83	69	85	73
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver 5)	25	20	33	28	23	20	41	21
Med lite variert arbeid 5)	20	15	20	20	13	13	18	17
OMSORGSARBEID OG HUSARBEID								
Andel								
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre 6) ...	8	11	6	11	5	10	5	10
Som ulønnet har passet barn for andre 6)	7	4	7	3	3	3	11	10
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt								
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre 8)	6 ⁸	5	4 ⁸	4	4 ⁸	5	:	5
Ulønnet hjelp med å passe barn	6	8	4	8	:	:	:	6

- 1) For definisjon av begrep, se side 59.
- 2) For definisjon av begrep, se side 67.
- 3) For definisjon av begrep, se side 79.
- 4) Andel av sysselsatte med fast frammetested.
- 5) For definisjon av begrep, se side 91.
- 6) For definisjon av begrep, se side 103.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1987.
- 8) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various family cycle phases. Per cent. 1980 and 1991

Par med barn Couples with children		Par uten barn Couples with- out children				Enslige Single persons						
Yngste barn Youngest child		45-66		67-79		45-66		67-79				
0-6 år years	7-19 år years	år	år	år	år	år	år	år	år			
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991			
WAGE AND MATERIAL GOODS												
26	28	32	23	33	20	:	:	46	29	:	:	Percentage of employees with low wage 1)
21	26	22	27	24	24	:	:	17	19	:	:	Percentage of employees with certain fringe benefits 1)
15 ⁷	18	6 ⁷	8	2 ⁷	3	2 ⁷	3	8 ⁷	15	8 ⁷	7	Percentage of persons in households who have often had difficulties managing current expenditure 7)
14 ⁷	14	5 ⁷	9	5 ⁷	7	5 ⁷	6	13 ⁷	21	12 ⁷	18	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner
12	16	29	29	36	43	29	34	16	19	18	16	Own holiday house 7)
EMPLOYMENT												
75	85	84	89	70	71	14	11	63	59	9	7	Percentage of employed persons 2)
83	87	87	88	73	72	23	19	67	65	15	11	Percentage economically active last year
27	29	35	25	29	28	68	60	34	20	:	:	Percentage of employed persons with Part-time 2)
22	25	22	29	16	17	16	10	13	16	:	:	Long working hours per week 2)
11	17	11	18	8	9	5	3	7	8	:	:	Secondary occupation
2	6	3	4	1	3	0	0	3	5	3	:	Percentage economically active last year who were long-time unemployed 2)
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT												
38	33	38	29	36	27	34	30	41	40	:	:	Percentage of employed persons who are exposed to Climatic problems 3)
26	27	27	20	23	24	8	27	14	26	:	:	Polluted air 3)
64	68	62	60	58	61	55	53	65	65	:	:	Ergonomic problems 3)
34	30	29	29	27	26	26	37	23	25	:	:	Risky working conditions 3)
30	30	32	26	30	23	13	37	27	24	:	:	Noise 3)
ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS												
5	7	4	6	5	5	:	0	6	7	:	:	Percentage of employed with one hour or more travelling time one way 4)
10	13	10	10	10	11	0	3	6	11	:	:	With rotating schedules and shift work 5)
79	69	80	73	81	77	74	83	82	77	:	:	With daytime work 5)
21	18	25	17	22	20	19	10	29	22	:	:	Without control over own working tasks 5)
17	12	21	12	22	16	26	17	27	18	:	:	In job with little variation
HELP/CARE AND HOUSEWORK												
7	9	9	14	11	15	3	7	10	11	4	7	Percentage Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 6)
9	6	4	3	10	10	6	6	8	5	2	3	Who gave unpaid child care 6)
5 ⁸	4	4 ⁸	4	6 ⁸	7	:	:	:	:	:	:	Average number of hours per week Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 8)
4	:	7	:	6	9	:	:	:	:	:	:	Giving unpaid child care

1) For definition of terms, see page 23.

2) For definition of terms, see page 23.

3) For definition of terms, see page 24.

4) Percentage of employed persons with stationary working place.

5) For definition of terms, see page 24.

6) For definition of terms, see page 24.

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1987.

8) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 4 (forts.) Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike familie faser. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Enslige 16-44 år		Par, 16-44 år uten barn		Enslige forsørgere	
	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
UTDANNING								
Andel med utdanning utover grunnskole 1) ...	46	63	66	72	82	79	58	76
Andel av yrkesaktive med yrkesopplæring siste år	22	27	26	23	29	41	30	28
HELSE								
Andel med								
Langvarig sykdom 2)	47	50	37	38	28	44	39	58
Hyppige symptomer på nervøse lidelser 2)	7	6	5	5	3	6	12	12
Sterkt nedsatt arbeidsevne 2)	10	10	4	4	3	4	8	7
Nedsatt bevegelsesevne 2)	10	9	4	2	4	3	7	5
Andel som er hjelpetrengende 2)	6	5	1	1	1	1	0	2
BOFORHOLD								
Andel som								
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	16	14	20	24	39	30	29	29
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom 3)	82	90	78	87	80	84	72	83
Bor trangt 3)	16	8	22	11	10	3	13	7
Er utsatt for støy 3)	25	24	24	28	35	30	29	32
Er utsatt for støy eller forurensninger 3),7)	31 ⁷	32	31 ⁷	34	34 ⁷	38	36 ⁷	40
Har 2 km eller mer til dagligvarebutikk ..	16	20	15	19	7	16	13	14
SOSIAL KONTAKT								
Andel som								
Bor alene 4)	12	16	24	35	0	1	4	0
Som har sjelden kontakt med/er uten familiemedlemmer 4)	13	12	9	9	19	18	15	4
Er uten fortrolig venn 4)	27	18	13	9	22	11	22	9
Ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening 4)	48	47	41	49	54	51	62	55
VOLD OG TRYGGHET								
Andel som								
Har vært utsatt for vold eller trusler siste året 5),7)	4 ⁷	5	9 ⁷	11	5 ⁷	7	14 ⁷	16
Er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet 5),7)	8 ⁷	10	8 ⁷	9	9 ⁷	12	7 ⁷	13
FRITIDSAKTIVITET								
Andel som								
Ikke gikk i teater, opera konsert, museum, kunstutstilling 6),7)	47 ⁷	40	30 ⁷	29	34 ⁷	35	54 ⁷	38
Ikke deltok i underholdningsaktiviteter 6)	32	24	3	3	8	8	27	9
Ikke deltok i fysiske aktiviteter 6)	20	16	9	6	8	11	12	14
Tallet på ansatte	2 148	2 080	379	414	193	214	63	343
Tallet på sysselsatte	2 571	2 411	414	445	214	225	66	361
Tallet på yrkesaktive foregående år	2 923	2 625	574	615	250	241	75	418
Tallet på personer som svarte	3 885	3 644	639	757	263	271	93	572

- 1) For definisjon av begrep, se side 111.
- 2) For definisjon av begrep, se side 116.
- 3) For definisjon av begrep, se side 128.
- 4) For definisjon av begrep, se side 152.
- 5) For definisjon av begrep, se side 165.
- 6) For definisjon av begrep, se side 141.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in various family cycle phases. Per cent. 1980 and 1991

Par med barn		Par uten barn				Enslige						
Yngste barn				45-66 år		67-79 år		45-66 år		67-79 år		
0-6 år		7-19 år		1980		1991		1980		1991		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	
59	85	42	67	34	45	25	39	22	41	16	18	EDUCATION
27	37	21	38	16	23	3	1	11	15	0	:	Percentage with education above primary school level 1) Percentage of persons who were economically active and who had vocational training last year
30	39	46	46	61	64	74	72	62	65	75	75	HEALTH CONDITION
4	3	6	3	9	7	12	9	13	12	11	19	Percentage with Chronic illness 2) With frequent symptoms of nervous conditions 2) Strongly reduced working capacity 2) Reduced mobility 2) Percentage who are in need of help 2)
3	4	6	7	17	17	24	22	22	29	26	24	
1	3	4	4	13	11	30	26	17	20	48	36	
0	1	2	2	8	7	25	19	6	11	32	27	
21	13	7	4	6	5	8	4	22	19	16	17	HOUSING CONDITIONS
88	90	90	95	85	94	76	92	68	88	66	82	Percentage who Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms 3) Live in crowded dwelling 3) Are exposed to noise 3)
30	21	19	5	4	1	2	0	8	6	9	6	
22	23	21	17	25	25	26	26	27	28	28	22	
31 ⁷	30	26 ⁷	24	34 ⁷	33	38 ⁷	32	31 ⁷	37	32 ⁷	33	Are exposed to noise or pollution 3),7) Have 2 km or more to grocery store
16	22	19	23	13	17	20	20	19	19	18	27	
0	0	0	0	0	1	0	2	69	80	74	88	SOCIAL RELATIONS
18	17	10	11	8	9	11	11	18	13	23	13	Percentage Who are living alone 4) Having infrequent contact with or lacking family relatives 4) Lacking intimate friends 4) Not participating actively in any organization or association 4)
26	16	29	18	34	25	37	37	29	18	43	23	
45	42	39	36	50	48	55	55	64	57	66	63	
3 ⁷	5	2 ⁷	3	1 ⁷	2	2 ⁷	0	4 ⁷	4	2 ⁷	2	VIOLENCE AND SECURITY
7 ⁷	9	5 ⁷	7	9 ⁷	8	10 ⁷	12	10 ⁷	14	19 ⁷	21	Percentage who During the last year was subjected to violence or threats 5),7) Fear violence or threats in their community 5),7)
48 ⁷	39	44 ⁷	36	52 ⁷	43	69 ⁷	55	61 ⁷	48	63 ⁷	70	LEISURE ACTIVITIES
13	13	25	14	53	41	80	74	60	45	88	73	Percentage With no visits to theatre, opera, concert, museum or art exhibition 6),7) With no participation in any entertainment activities 6) With no participation in any physical exercise 6)
15	12	13	9	27	20	38	36	33	21	58	47	
470	456	526	492	382	338	15	11	113	84	7	6	Number of employees
533	530	657	593	479	410	38	30	113	97	17	13	Number of employed persons
617	533	675	574	498	405	62	52	143	107	29	20	Number of persons economically active last year
742	628	779	666	696	578	269	277	212	167	192	187	Number of respondents

1) For definition of terms, see page 24.

2) For definition of terms, see page 24.

3) For definition of terms, see page 25.

4) For definition of terms, see page 26.

5) For definition of terms, see page 27.

6) For definition of terms, see page 27.

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 5. Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike sosio-økonomiske grupper. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Arbeidere Workers				Funksjonærer Salaried employees			
			Ufaglærte Unskilled		Faglærte Skilled		Lavere nivå Lower level		Mellomnivå og høyere nivå Mean level and higher level	
			1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
LØNN OG MATERIELLE GODER										
Andel av ansatte som er lavlønte 1)	37	32	42	39	20	18	69	58	20	20
Andel av ansatte med bestemte ekstra- ytelser i arbeidet 1)	20	22	14	12	23	25	7	6	31	33
Andel personer i husholdninger som Ofte eller av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter 7)	8 ⁷	12	9 ⁷	11	5 ⁷	10	11 ⁷	11	7 ⁷	8
Ikke hadde mulighet for å klare en ufor- utsett regning på 2000 kroner 7)	9 ⁷	14	12 ⁷	10	6 ⁷	10	12 ⁷	15	7 ⁷	11
Eier fritidshus	24	25	17	19	20	25	21	21	29	30
SYSSELSETTING										
Andelen sysselsatte 2)	66	66	100	100	100	100	100	100	100	100
Andelen yrkesaktive foregående år	75	74	99	94	99	94	99	96	100	96
Andelen sysselsatte med										
Deltid	29	27	19	24	3	9	43	45	21	17
Lang ukentlig arbeidstid 2)	18	22	8	17	13	15	5	8	20	25
Blyrke	9	15	6	16	8	12	3	14	11	14
Andelen yrkesaktive foregående år som var langtidsledige 2)	3	6	3	6	2	5	3	5	2	4
FYSISK ARBEIDSMILJØ										
Andelen sysselsatte som er utsatt for										
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer 3)	38	32	64	60	59	53	28	30	19	15
Forurensninger 3)	25	25	50	53	57	53	10	15	10	12
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer 3)	63	65	86	92	79	81	63	76	39	46
Risikofyllt arbeidsmiljø 3)	30	29	51	51	63	60	13	18	14	14
Støy 3)	30	28	54	52	61	54	13	17	18	17
ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ										
Andelen sysselsatte										
Med minst en times reisetid en vei 4)	5	6	6	7	6	12	5	5	6	6
Med turnus- og skiftarbeid 5)	10	12	14	14	8	17	14	20	10	9
Med dagarbeid 5)	80	71	77	68	90	75	78	60	83	81
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver 5)	25	20	42	32	32	26	32	28	17	14
Med lite variert arbeid	20	15	37	31	17	12	23	20	8	6
OMSORGSARBEID OG HUSARBEID										
Andel										
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre 6) ...	8	11	7	12	5	14	8	14	8	11
Som ulønnet har passet barn for andre 6)	7	5	4	1	3	5	8	6	6	4
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt										
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre 8)	6 ⁸	5	5 ⁸	5	:	5	5 ⁸	4	4 ⁸	3
Ulønnet hjelp med å passe barn	6	8	:	:	:	:	3	:	4	6

- 1) For definisjon av begrep, se side 59.
- 2) For definisjon av begrep, se side 67.
- 3) For definisjon av begrep, se side 79.
- 4) Andel av sysselsatte med fast framøstested.
- 5) For definisjon av begrep, se side 91.
- 6) For definisjon av begrep, se side 103.
- 7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1987.
- 8) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for socio-economic status.
Per cent. 1980 and 1991

Gard- brukere og fiskere Farmers and fisher- men		Andre selv- stendige Other self- employed		Skole- elever, stu- denter Pupils, students		Pensjo- nister Pen- sioners		Hjemmearbeidende og andre ikke yrkesaktive Home-workers and other persons not economically active		1980	1991
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991		
:	:	:	:	61	65	:	:	51	50	WAGE AND MATERIAL GOODS	
:	:	:	:	8	10	:	:	16	12	Percentage of employees with low wage 1)	
2 ⁷	5	8 ⁷	9	10 ⁷	14	8 ⁷	14	11 ⁷	21	Percentage of employees with certain fringe benefits 1)	
4 ⁷	7	5 ⁷	7	10 ⁷	16	13 ⁷	19	11 ⁷	18	Percentage of persons in households who have often had difficulties managing current expenditure 7)	
27	29	35	30	30	29	23	24	23	22	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner 7)	
										Own holiday house	
EMPLOYMENT											
100	100	100	100	18	17	4	3	18	29	Percentage of employed persons 2)	
99	90	100	95	77	69	13	19	42	52	Percentage economically active last year	
29	26	20	27	98	100	:	:	100	76	Percentage of employed persons with part-time 2)	
56	58	52	38	2	0	:	:	0	13	Long working hours per week 2)	
15	27	15	15	12	5	:	:	0	8	Secondary occupation	
2	4	1	1	2	8	3	29	6	11	Percentage economically active last year who were long-time unemployed 2)	
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT											
55	55	41	30	42	24	:	:	22	35	Percentage of employed persons who are exposed to	
20	31	27	28	21	16	:	:	9	15	Climatic problems 3)	
90	90	64	65	71	62	:	:	56	73	Polluted air 3)	
54	62	30	34	23	9	:	:	14	25	Ergonomic problems 3)	
38	47	26	24	19	12	:	:	13	26	Risky working conditions 3)	
										Noise 3)	
ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS											
1	3	9	4	19	5	:	:	10	2	Percentage of employed with one hour or more travelling time one way 4)	
72	45	86	74	62	43	:	:	73	48	With rotating schedules and shift work 5)	
8	10	10	10	33	35	:	:	18	19	With daytime work 5)	
8	9	14	9	33	53	:	:	37	28	Without control over own working tasks 5)	
										In job with little variation	
HELP/CARE AND HOUSEWORK											
9	9	8	14	7	14	5	8	10	13	Percentage	
7	3	4	6	8	5	5	5	14	11	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 6)	
										Who gave unpaid child care 6)	
:	:	:	:	3 ⁸	3	9 ⁸	9	6 ⁸	6	Average number of hours per week	
:	:	:	:	:	:	9	11	7	10	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons 8)	
										Giving unpaid child care	

- 1) For definition of terms, see page 23.
- 2) For definition of terms, see page 23.
- 3) For definition of terms, see page 24.
- 4) Percentage of employed persons with stationary working place.
- 5) For definition of terms, see page 24.
- 6) For definition of terms, see page 24.
- 7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1987.
- 8) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

Tabell 5 (forts.) Oversikt over enkelte trekk ved levekårene for personer 16-79 år, i ulike sosio-økonomiske grupper. Prosent. 1980 og 1991

	Alle All		Arbeidere				Funksjonærer			
			Ufaglærte		Faglærte		Lavere nivå		Mellomnivå og høyere nivå	
			1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991
UTDANNING										
Andel med utdanning utover grunnskole 1) ...	46	63	25	51	46	68	47	66	80	87
Andel av yrkesaktive med yrkesopplæring siste år	22	27	12	23	27	32	16	36	40	54
HELSE										
Andel med										
Langvarig sykdom 2)	47	50	46	49	44	48	41	45	35	41
Hyppige symptomer på nervøse lidelser 2)	7	6	4	5	4	2	5	6	2	2
Sterkt nedsatt arbeidssevne 2)	10	10	4	5	4	3	6	4	3	2
Nedsatt bevegelsesevne 2)	10	9	4	2	4	1	5	4	3	2
Andel som er hjelpetrequende 2)	6	5	1	0	0	0	2	2	1	1
BOFORHOLD										
Andel som										
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie 3)	16	14	15	14	18	16	20	13	19	13
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom 3)	82	90	83	90	82	92	86	89	90	92
Bor trangt 3)	16	8	21	9	20	8	15	7	14	7
Er utsatt for støy 3)	25	24	25	23	29	22	24	26	27	24
Er utsatt for støy eller forurensninger 3),7)	31 ⁷	32	33 ⁷	32	26 ⁷	28	29 ⁷	35	30 ⁷	32
Har 2 km eller mer til dagligvarebutikk ..	16	20	17	28	13	22	9	14	7	14
SOSIAL KONTAKT										
Andel som										
Bor alene 4)	12	16	9	13	7	13	13	12	10	14
Som har sjelden kontakt med/er uten familie-medlemmer 4)	13	12	9	10	11	9	12	8	18	15
Er uten fortrolig venn 4)	27	18	32	23	37	21	22	13	23	13
Ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening 4)	48	47	54	54	40	40	55	47	33	38
VOLD OG TRYGGHET										
Andel som										
Har vært utsatt for vold eller trusler siste året 5),7)	4 ⁷	5	2 ⁷	4	4 ⁷	5	3 ⁷	7	4 ⁷	6
Er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet 5),7)	8 ⁷	10	4 ⁷	4	3 ⁷	3	13 ⁷	17	7 ⁷	9
FRITIDSAKTIVITET										
Andel som										
Ikke gikk i teater, opera konsert, museum, kunstutstilling 6),7)	47 ⁷	40	64 ⁷	58	52 ⁷	48	39 ⁷	39	23 ⁷	20
Ikke deltok i underholdningsaktiviteter 6)	32	24	24	17	17	15	24	15	19	13
Ikke deltok i fysiske aktiviteter 6)	20	16	19	15	17	12	17	11	8	7
Tallet på ansatte	2148	2080	549	343	230	243	392	372	827	990
Tallet på sysselsatte	2571	2411	549	342	230	243	392	372	827	998
Tallet på yrkesaktive foregående år	2923	2625	541	317	226	221	387	353	822	949
Tallet på personer som svarte	3885	3644	549	343	230	243	392	372	827	1002

1) For definisjon av begrep, se side 111.

2) For definisjon av begrep, se side 116.

3) For definisjon av begrep, se side 128.

4) For definisjon av begrep, se side 152.

5) For definisjon av begrep, se side 165.

6) For definisjon av begrep, se side 141.

7) Tall i kolonne for 1980 er tall for 1983.

Some aspects of the level of living for persons 16-79 years, in groups for socio-economic status.
Per cent. 1980 and 1991

Gardbrukere og fiskere		Andre selvstendige		Skoleelever, studenter		Pensjonister		Hjemmearbeidende og andre ikke yrkesaktive		
1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	1980	1991	
EDUCATION										
33	53	50	64	71	63	20	36	33	56	Percentage with education above primary school level 1)
9	19	17	24	22	7	0	1	10	12	Percentage of persons who were economically active and who had vocational training last year
HEALTH CONDITION										
51	48	46	43	37	35	76	75	48	52	Percentage with Chronic illness 2)
1	1	4	4	5	4	18	16	11	6	With frequent symptoms of nervous conditions 2)
5	9	4	4	3	4	34	33	15	13	Strongly reduced working capacity 2)
6	7	3	3	3	2	39	29	11	10	Reduced mobility 2)
1	2	1	1	1	1	28	21	6	3	Percentage who are in need of help 2)
HOUSING CONDITIONS										
3	4	12	11	16	18	13	14	15	17	Percentage who Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
71	84	90	92	82	91	73	88	79	89	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms 3)
14	4	15	8	20	10	6	6	19	15	Live in crowded dwelling 3)
11	13	26	22	23	27	28	26	22	27	Are exposed to noise 3)
17 ⁷	20	31 ⁷	32	32 ⁷	32	36 ⁷	34	35 ⁷	33	Are exposed to noise or pollution 3),7)
67	62	12	20	14	20	18	20	19	22	Have 2 km or more to grocery store 3)
SOCIAL RELATIONS										
5	9	3	7	10	10	35	32	4	7	Percentage Who are living alone 4)
9	11	7	12	7	11	17	11	12	15	Having infrequent contact with or lacking family relatives 4)
22	28	25	17	14	8	41	26	23	15	Lacking intimate friends 4)
38	32	39	48	34	43	64	60	58	54	Not participating actively in any organization or association 4)
VIOLENCE AND SECURITY										
2 ⁷	3	5 ⁷	4	6 ⁷	7	3 ⁷	4	4 ⁷	5	Percentage who During the last year was subjected to violence or threats 5),7)
2 ⁷	3	3 ⁷	6	12 ⁷	11	13 ⁷	15	9 ⁷	14	Fear violence or threats in their community 5),7)
LEISURE ACTIVITIES										
60 ⁷	54	48 ⁷	39	18 ⁷	23	68 ⁷	59	64 ⁷	46	Percentage With no visits to theatre, opera, concert, museum or art exhibition 6),7)
40	35	28	23	2	2	79	58	39	27	With no participation in any entertainment activities 6)
17	11	16	11	3	4	46	38	25	17	With no participation in any physical exercise 6)
9	13	0	0	51	52	13	14	71	53	Number of employees
153	116	210	180	52	59	24	23	128	78	Number of employed persons
152	98	209	169	219	238	71	141	290	139	Number of persons economically active last year
153	116	210	180	283	348	535	764	700	276	Number of respondents

1) For definition of terms, see page 24.

2) For definition of terms, see page 24.

3) For definition of terms, see page 25.

4) For definition of terms, see page 26.

5) For definition of terms, see page 27.

6) For definition of terms, see page 27.

7) Numbers in the columns for 1980 are numbers for 1983.

7. Lønn og materielle goder

7.1. Begrep og definisjoner¹

Beregnet timelønn

For ansatte som ikke har oppgitt lønn pr. time, har en beregnet en timelønn. Denne er beregnet på grunnlag av oppgitt lønn (før skatt) pr. uke, 2-ukersperiode eller måned og vanlig arbeidstid pr. uke i hovedyrke. Ved beregning av antall arbeidstimer pr. måned har en regnet med 4,35 uker pr. måned.

Lavlønnte

Denne gruppen er definert i innledningen, side 17.

Ekstraytelser i arbeidet

Personer med ekstraytelser i arbeidet har oppgitt at de har fri bolig eller støtte til bolig, tjenestebil eller støtte til bilhold, fri telefon eller støtte til telefon.

Høyeste/laveste klasse for verdi av bolig og fritidshus

Høyeste/laveste klasse utgjøres av personer i husholdninger blant de 20 prosent av husholdningene som har høyest/lavest samlet markedsverdi av bolig og fritidshus.

Sosialhjelp

Bare sosialhjelp i form av pengebidrag i 1990 er regnet med.

Har personbil

Spørsmålene om tilgang til personbil er stilt på to litt ulike måter i undersøkelsen. Den delen av utvalget som er med i panelet, er spurt om husholdningen "eier" en eller flere personbiler (spm. 107), mens den øvrige del av utvalget er spurt om

de "disponerer" en eller flere personbiler. I de fleste tilfeller gir de ulike formuleringene omtrent det samme inntrykket av forskjellen mellom ulike grupper. Andelen personer i husholdninger som "har personbil" omfatter derfor både de som "eier" personbil og de som "disponerer" personbil.

7.2. Noen resultater

- Gjennomsnittlig beregnet timelønn i 1991 var kr 88. Dette er gjennomsnittlig timelønn i hovedyrke. Det er et gjennomsnitt for alle sysselsatte (dvs. vanlig arbeidstid minst en time pr. uke) som var ansatt i sitt hovedyrke. For menn var timelønna 97 kroner, for kvinner 79 kroner.
- 600 000 personer var lavlønnte, eller 32 prosent av alle ansatte. Andelen lavlønnte var høyest i spredtbygde strøk, minst i de større byene.
- 400 000 personer, eller 22 prosent av alle ansatte, hadde ekstraytelser i arbeidet i form av fri bolig eller støtte til bolig, tjenestebil eller støtte til bilhold, fri telefon eller støtte til telefon.
- 130 000 personer, eller 4 prosent av personer 16 år og eldre, bodde i husholdninger som ofte hadde opplevd vansker med å klare løpende utgifter i løpet av det siste året.
- 450 000 personer, eller 14 prosent av personer 16 år og eldre hadde en husholdningsøkonomi som størsteparten av året ikke gav mulighet til å betale en uforutsett regning på 2000 kroner.

Av alle personer i alderen 16 år og eldre var det:

- 81 prosent som bodde i husholdning som hadde personbil.
- 27 prosent som bodde i husholdning med to eller flere personbiler
- 25 prosent som bodde i husholdning som eide fritidshus, eller del av fritidshus.

¹ For English translation, see page 23.

Tabell 6. Lønn og materielle goder for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80-år
Gjennomsnittlig beregnet timelønn for ansatte. Kr	97	75	98	106	:	:
Andel av ansatte som er lavlønte. Prosent	20	60	15	9	:	:
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet. Prosent	34	17	37	39	:	:
Andel personer i husholdninger som ofte har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	4	5	6	2	0	0
Av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	6	8	9	2	3	2
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner. Prosent ..	11	13	14	9	6	20
Har mottatt sosialhjelp. Prosent	5	8	6	4	0	0
Har personbil. Prosent	87	91	91	91	72	41
Har to eller flere personbiler. Prosent ..	30	50	30	30	12	0
Eier fritidshus. Prosent	27	24	19	38	31	11
Tilhører høyeste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	18	15	16	23	19	2
Tilhører laveste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	23	42	22	14	20	44
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42
Tallet på ansatte	1 104	159	563	372	9	1

Tabell 7. Lønn og materielle goder for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel Region							
	Alle	Østlandet					Agder og Rogaland	Trøn- og delag
		Alle	Oslo og Akershus	Østlandet ellers				
Gjennomsnittlig beregnet timelønn for ansatte. Kr	88	91	98	85	92	85	84	
Andel av ansatte som er lavlønte. Prosent	32	30	24	36	34	32	34	
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet. Prosent	22	24	27	21	23	22	20	
Andel personer i husholdninger som ofte har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	4	5	6	4	4	3	4	
Av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	7	8	9	7	4	6	7	
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner. Prosent ..	14	15	18	13	8	12	14	
Har mottatt sosialhjelp. Prosent	6	6	6	6	4	5	7	
Har personbil. Prosent	81	81	77	84	84	82	80	
Har to eller flere personbiler. Prosent ..	27	29	22	34	30	27	28	
Eier fritidshus. Prosent	25	26	29	23	23	25	27	
Tilhører høyeste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	16	19	26	13	14	17	12	
Tilhører laveste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	26	24	22	25	23	28	33	
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329	
Tallet på ansatte	2 081	1 022	460	562	298	365	192	

Wage and material goods for males and females in various age groups. Per cent

		Kvinner Females					
Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år		
79	61	83	81	:	:	Average calculated wage per hour for employees. Kroner	
46	84	41	35	:	:	Percentage of employees with low wage	
9	5	11	8	:	:	Percentage of employees with certain fringe benefits	
5	5	7	2	2	1	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure	
8	15	10	5	3	3	Have sometimes had difficulties managing current expenditure	
16	21	17	12	15	16	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner	
6	9	8	4	4	0	Received social care	
75	82	88	87	37	11	Have a car	
25	39	30	25	4	0	Have two or more cars	
23	21	16	36	23	16	Own holiday house	
14	9	16	21	10	3	Belong to the highest class for market value of own house and holiday house	
29	59	23	12	35	57	Belong to the lowest class for market value of own house and holiday house	
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents	
977	154	538	277	8	0	Number of employees	

Wage and material goods for persons in various regions and areas of residence. Per cent

		Type bostedsstrøk Area of residence				
Nord-Norge	Tettbygd Densely populated		Sprettbygd Sparsely populated area			
	100 000 eller flere bosatte Or more inhabitants	20 000-99 999 bosatte inhabitants	Under 20 000 bosatte Below 20 000 inhabitants			
81	97	87	87	80	Average calculated wage per hour for employees. Kroner	
39	23	33	34	39	Percentage of employees with low wage	
20	27	23	20	21	Percentage of employees with certain fringe benefits	
5	5	5	4	2	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure	
9	9	6	7	6	Have sometimes had difficulties managing current expenditure	
18	20	13	13	10	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner	
8	7	6	5	5	Received social care	
76	73	80	85	83	Have a car	
19	19	25	29	35	Have two or more cars	
24	30	28	22	24	Own holiday house	
7	23	18	14	11	Belong to the highest class for market value of own house and holiday house	
31	27	21	24	33	Belong to the lowest class for market value of own house and holiday house	
408	763	602	1 498	802	Number of respondents	
204	477	370	823	354	Number of employees	

Tabell 8. Lønn og materielle goder for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Allel)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
Gjennomsnittlig beregnet timelønn for ansatte. Kr	88	67	65	89	81	84
Andel av ansatte som er lavlønte. Prosent	32	77	72	28	40	33
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet. Prosent	22	8	21	21	18	14
Andel personer i husholdninger som Ofte har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	4	3	6	10	7	25
Av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	7	6	13	9	9	29
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner. Prosent ..	14	9	22	21	20	56
Har mottatt sosialhjelp. Prosent	6	5	11	9	6	30
Har personbil. Prosent	81	95	70	71	92	70
Har to eller flere personbiler. Prosent ..	27	59	33	17	32	4
Eier fritidshus. Prosent	25	32	23	18	13	9
Tilhører høyeste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	16	33	5	4	12	4
Tilhører laveste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	26	9	79	43	34	37
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572
Tallet på ansatte	2 081	146	68	200	214	343

Tabell 9. Lønn og materielle goder for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Allel)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellomnivå	Høyere nivå
Gjennomsnittlig beregnet timelønn for ansatte. Kr	88	79	91	71	93	108
Andel av ansatte som er lavlønte. Prosent	32	39	18	58	24	9
Andel av ansatte med bestemte ekstraytelser i arbeidet. Prosent	22	12	25	6	30	42
Andel personer i husholdninger som Ofte har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	4	3	4	4	3	2
Av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	7	9	6	8	6	4
Ikke hadde mulighet for å klare en uforutsett regning på 2000 kroner. Prosent ..	14	10	10	15	11	10
Har mottatt sosialhjelp. Prosent	6	6	3	7	3	1
Har personbil. Prosent	81	93	96	90	91	91
Har to eller flere personbiler. Prosent ..	27	38	36	36	31	28
Eier fritidshus. Prosent	25	19	25	21	30	29
Tilhører høyeste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	16	8	13	15	24	25
Tilhører laveste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	26	24	24	23	19	14
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274
Tallet på ansatte	2 081	343	243	372	728	262

Wage and material goods for persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
92	96	92	:	86	:	Average calculated wage per hour for employees. Kroner
28	23	20	:	29	:	Percentage of employees with low wage
26	27	24	:	19	:	Percentage of employees with certain fringe benefits
6	3	1	0	6	2	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure
12	6	2	3	8	4	Have sometimes had difficulties managing current expenditure
14	9	7	8	21	18	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner
6	4	2	0	9	4	Received social care
96	95	92	65	63	20	Have a car
29	44	27	8	3	2	Have two or more cars
16	29	43	34	19	13	Own holiday house
19	30	27	20	8	6	Belong to the highest class for market value of own house and holiday house
16	6	9	19	25	45	Belong to the lowest class for market value of own house and holiday house
628	666	578	320	167	255	Number of respondents
456	492	338	12	84	6	Number of employees

1) For English translation, see table 5.

Wage and material goods for persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
:	:	91	:	136	:	Average calculated wage per hour for employees. Kroner
:	:	65	:	57	:	Percentage of employees with low wage
:	:	10	:	9	:	Percentage of employees with certain fringe benefits
2	4	5	5	7	8	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure
3	5	9	7	15	12	Have sometimes had difficulties managing current expenditure
7	7	16	19	18	20	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner
1	4	7	9	8	20	Received social care
90	93	85	52	89	66	Have a car
27	34	44	9	23	19	Have two or more cars
29	30	29	23	20	20	Own holiday house
12	25	16	10	19	5	Belong to the highest class for market value of own house and holiday house
28	16	42	35	26	34	Belong to the lowest class for market value of own house and holiday house
117	181	348	872	183	70	Number of respondents
13	0	52	15	32	11	Number of employees

1) For English translation, see table 4.

Tabell 10. Lønn og materielle goder for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolkningen The entire population	Sosialhjelp- mottakere Receivers of social care	Lavlønne Persons with low wage
Gjennomsnittlig beregnet timelønn for ansatte. Kr	88	77	59
Andel av ansatte som er lavlønne. Prosent	32	49	100
Andel av ansatte med bestemte ekstra- ytelser i arbeidet. Prosent	22	22	10
Andel personer i husholdninger som Ofte har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	4	24	5
Av og til har hatt vansker med å klare løpende utgifter. Prosent	7	29	8
Ikke hadde mulighet for å klare en ufor- utsett regning på 2000 kroner. Prosent ..	14	52	15
Har mottatt sosialhjelp. Prosent	6	100	6
Har personbil. Prosent	81	67	87
Har to eller flere personbiler. Prosent ..	27	19	34
Eier fritidshus. Prosent	25	11	18
Tilhører høyeste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	16	4	12
Tilhører laveste klasse for verdi av egen bolig og fritidshus. Prosent	26	52	31
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637
Tallet på ansatte	2 081	82	635

Wage and material goods for persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse Long-term unemployed	Unge med lav ut- danning Young people with low education	Arbeids- uføre Disabled	Personer med nedsatt be- vegelsesevne Persons with reduced mobility	
65	65	78	74	Average calculated wage per hour for employees. Kroner
75	71	41	46	Percentage of employees with low wage
6	13	15	20	Percentage of employees with certain fringe benefits
20	15	8	6	Percentage of persons in households who Have often had difficulties managing current expenditure
25	23	9	8	Have sometimes had difficulties managing current expenditure
44	34	24	21	Had no possibility to pay an unforeseen bill of 2000 kroner
28	25	12	10	Received social care
81	88	63	51	Have a car
25	24	13	11	Have two or more cars
17	10	20	19	Own holiday house
9	7	10	8	Belong to the highest class for market value of own house and holiday house
40	47	36	34	Belong to the lowest class for market value of own house and holiday house
708	91	403	360	Number of respondents
178	53	69	50	Number of employees

8. Sysselsetting

8.1. Begrep og definisjoner¹

Sysselsatte. Dette er personer som vanligvis utfører inntektsgivende arbeid av minst én times varighet pr. uke.

Ukentlig arbeidstid:

Kort deltid er samlet vanlig arbeidstid i hoved- og biyrke på under 20 timer i uken.

Lang deltid er samlet vanlig arbeidstid i hoved- og biyrke på 20-34 timer i uken.

Lang ukentlig arbeidstid er samlet vanlig arbeidstid på 45 timer i uken eller mer i hoved- og biyrke.

Yrkesaktive 1990. Personer som har hatt inntektsgivende arbeid i løpet av 1990.

Arbeidsledighetserfaring 1990. Arbeidsledighet omfatter både ufrivillig permittering uten lønn og perioder uten arbeid hvor en søkte etter arbeid. Dette begrepet er forskjellig fra registrert arbeidsledighet. Det ligger nær opp til arbeidskraftundersøkelsens begrep Arbeidssøker uten arbeidsinntekt, men referanseperioden er ett år, ikke en uke.

Langtidsledige 1990. Personer som har vært arbeidsledige i til sammen mer enn 8 uker i 1990.

8.2. Noen resultater

Vi bruker her 2 typer mål på sysselsetting. Den ene typen sysselsettingsmål gir et bilde av sysselsettingsmønsteret og tilknytningen til arbeidsmarkedet på et gitt tidspunkt. Tilknytning måles da ved ukentlig arbeidstid. Den andre typen mål gir et bilde av deltaking i inntektsgivende arbeid og tilknytning til arbeidsmarkedet over et lengre tidsrom. Stort sett gjelder dette tilknytning over året 1990, men noen mål beskriver tilknytningen over en 5-årsperiode.

I alt var ca. 2,1 millioner personer, eller 64 prosent av befolkningen 16 år og eldre, sysselsatte på intervju tidspunktet.

- 290 000 personer, eller 14 prosent av de sysselsatte, hadde biyrke i tillegg til hovedyrke.
- 270 000 personer, eller 13 prosent av de sysselsatte, arbeidet kort deltid, ca. 290 000 personer, eller 14 prosent, arbeidet lang deltid, mens ca. 460 000 personer, eller 22 prosent, hadde lang ukentlig arbeidstid. I alt betyr det at halvparten av de sysselsatte hadde en ukentlig arbeidstid som avvek fra normalarbeidstiden. Fire ganger så mange menn som kvinner hadde lang ukentlig arbeidstid.
- 270 000 personer, eller 13 prosent av de sysselsatte, foretrakk kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn, mens ca. 150 000 personer, eller 7 prosent av de sysselsatte, foretrakk lengre arbeidstid.
- Den alt overveiende del av de sysselsatte, 87 prosent, var ansatt.
- 2,4 millioner personer, eller 72 prosent av befolkningen, i alderen 16 år og eldre, hadde vært yrkesaktive i 1990.
- 49 prosent av de som var yrkesaktive i 1990, hadde arbeidet på heltid hele året i 1990.
- 330 000 personer, eller 14 prosent av de som var yrkesaktive i 1990, hadde vært arbeidsledige en eller flere ganger i løpet av 1990.
- 140 000 personer, eller 6 prosent av de som var yrkesaktive i 1990, hadde vært arbeidsledige i mer enn 8 uker til sammen i 1990. Andelen langtidsledige var høyere blant ungdom enn i andre aldersgrupper.
- 120 000 personer, eller 5 prosent av de yrkesaktive i 1990, hadde vært arbeidsledige i minst et halvt år til sammen i løpet av de siste 5 år.
- 360 000 personer, eller 17 prosent av de sysselsatte, mente de stod i fare for å miste sin jobb i løpet av de nærmeste årene.
- 170 000 personer, eller 8 prosent av de sysselsatte, hadde hatt 4 eller flere arbeidsplasser i de siste 5 år. Blant unge kvinner var det 25 prosent som hadde skiftet arbeidsplass så ofte.

¹ For English translation, see page 23.

Tabell 11. Sysselsetting blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Alle All	Menn Males				
		16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
SYSSELSETTING						
Andelen sysselsatte	71	52	91	84	16	7
Andelen sysselsatte med biyrke	16	18	17	16	3	:
Andelen gifte/samboende hvor begge er sysselsatt på heltid	23	25	28	26	1	0
UKENTLIG ARBEIDSTID						
Andelen sysselsatte med						
Kort deltid	6	26	2	2	35	:
Lang deltid	5	5	3	5	26	:
Lang ukentlig arbeidstid	33	17	38	34	15	:
Andelen ansatte som foretrekker kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn	13	6	14	14	:	:
Andelen ansatte som foretrekker lengre arbeidstid med tilsvarende høyere lønn	6	18	6	2	:	:
YRKESSTATUS						
Andelen sysselsatte som er ansatt	84	90	87	81	26	:
YRKESAKTIVITET 1990						
Andelen yrkesaktive i 1990	78	82	92	84	25	:
Andelen yrkesaktive i 1990 som arbeidet på heltid hele året	61	22	72	75	15	:
ARBEIDSLEDIGHET						
Andelen yrkesaktive i 1990						
Med arbeidsledighetserfaring 1990	14	31	13	8	0	:
Som var langtidsledige i 1990	6	11	6	2	0	:
Som har vært arbeidsløs mer enn 5 måneder de siste 5 årene	6	9	7	4	0	:
Andelen sysselsatte som mener de står i fare for å miste sin jobb	17	19	18	15	6	:
BEVEGELSE PÅ ARBEIDSMARKEDET						
Andelen sysselsatte med minst 4 arbeidsplasser siste 5 år	7	18	7	2	0	:
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42
Tallet på sysselsatte	1 326	177	651	461	34	3
Tallet på yrkesaktive i 1990	1 425	274	645	448	54	4
Tallet på gifte og samboende	1 246	49	528	468	174	27

Employment among males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
						EMPLOYMENT
58	50	80	64	4	0	Percentage who are employed
13	18	14	8	:	:	Percentage of employed persons with secondary occupation
32	35	41	29	1	:	Percentage of married and cohabitants who are both employed on full time
						WORKING HOURS PER WEEK
21	36	17	20	:	:	Percentage of employed persons with Short part-time
25	11	28	28	:	:	Long part-time
8	8	9	7	:	:	Long working hours per week
13	3	17	10	:	:	Percentage of employees who prefers shorter working hours with lower wage
7	9	9	4	:	:	Percentage of employees who prefers longer working hours with higher wage
						STATUS
90	97	91	87	:	:	Percentage of employed persons who are employees
						ECONOMIC ACTIVITY IN 1990
65	78	82	67	:	:	Percentage economically active in 1990
34	18	39	39	:	:	Percentage economically active in 1990 who were employed on full time the whole year
						UNEMPLOYMENT
13	26	11	7	:	:	Percentage economically active in 1990 Who were unemployed in 1990
7	12	6	5	:	:	Who were long-time unemployed in 1990
5	8	7	4	:	:	Who have been unemployed more than 5 months the last 5 years
17	25	18	14	:	:	Percentage of employed persons who think they are in danger of losing their job
						MOBILITY IN THE LABOUR MARKET
8	25	7	2	:	:	Percentage of employed with more than 4 jobs during the last 5 years
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents
1 088	159	597	323	9	0	Number of employed persons
1 205	248	605	333	18	1	Number of persons economically active in 1990
1 217	97	597	403	104	16	Number of married and cohabitants

Tabell 12. Sysselsetting blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle)	Østlandet			Agder og Rogaland	Vest- landet	Trøn- delag
		Alle	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers			
SYSSELSETTING							
Andelen sysselsatte	64	64	69	61	67	64	68
Andelen sysselsatte med biyrke	14	14	12	15	16	17	15
Andelen gifte/samboende hvor begge er sysselsatt på heltid	27	29	36	24	19	26	28
UKENTLIG ARBEIDSTID							
Andelen sysselsatte med							
Kort deltid	13	13	13	13	13	14	10
Lang deltid	14	13	10	15	18	15	13
Lang ukentlig arbeidstid	22	22	23	22	21	22	21
Andelen ansatte som foretrekker kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn	13	14	16	12	12	10	10
Andelen ansatte som foretrekker lengre arbeidstid med tilsvarende høyere lønn	7	6	5	6	6	6	7
YRKESSTATUS							
Andelen sysselsatte som er ansatt	87	87	91	85	87	86	86
YRKESAKTIVITET 1990							
Andelen yrkesaktive i 1990	72	71	72	69	73	74	73
Andelen yrkesaktive i 1990 som arbeidet på heltid hele året	49	50	58	45	48	47	51
ARBEIDSLEDIGHET							
Andelen yrkesaktive i 1990							
Med arbeidsledighetserfaring 1990	14	12	10	14	14	14	15
Som var langtidsledige i 1990	6	6	5	6	6	8	6
Som har vært arbeidsløs mer enn 5 måneder de siste 5 årene	5	4	4	4	6	6	7
Andelen sysselsatte som mener de står i fare for å miste sin jobb	17	16	14	18	18	16	17
BEVEGELSE PÅ ARBEIDSMARKEDET							
Andelen sysselsatte med minst 4 arbeidsplasser siste 5 år	8	8	7	8	7	7	8
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329
Tallet på sysselsatte	2 414	1 180	507	673	345	425	223
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	1 269	522	747	371	477	236
Tallet på gifte og samboende	2 463	1 200	479	721	336	452	212

Employment among persons in various regions and areas of residence. Per cent

Nord-Norge	Type bostedsstrøk			Spredt-bygd	
	Tettbygd				
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
					EMPLOYMENT
59	68	66	63	62	Percentage who are employed
11	12	12	13	22	Percentage of employed persons with secondary occupation
30	35	27	26	22	Percentage of married and cohabitants who are both employed on full time
					WORKING HOURS PER WEEK
12	12	11	14	12	Percentage of employed persons with Short part-time
13	11	14	15	16	Long part-time
20	22	20	18	29	Long working hours per week
15	15	13	12	13	Percentage of employees who prefers shorter working hours with lower wage
13	6	6	6	10	Percentage of employees who prefers longer working hours with higher wage
					STATUS
85	93	93	88	72	Percentage of employed persons who are employees
					ECONOMIC ACTIVITY IN 1990
69	75	73	71	66	Percentage economically active in 1990
47	57	51	46	45	Percentage economically active in 1990 who were employed on full time the whole year
					UNEMPLOYMENT
17	12	15	14	15	Percentage economically active in 1990 Who were unemployed in 1990
6	5	6	6	7	Who were long-time unemployed in 1990
9	4	6	6	5	Who have been unemployed more than 5 months the last 5 years
23	14	18	18	19	Percentage of employed persons who think they are in danger of losing their job
					MOBILITY IN THE LABOUR MARKET
10	7	10	8	7	Percentage of employed with more than 4 jobs during the last 5 years
408	763	602	1 498	802	Number of respondents
241	516	398	946	495	Number of employed persons
277	562	432	1 057	512	Number of persons economically active in 1990
263	475	382	1 021	537	Number of married and cohabitants

1) For English translation, see table 7.

Tabell 13. Sysselsetting blant personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle1)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
SYSSELSETTING						
Andelen sysselsatte	64	47	48	81	84	63
Andelen sysselsatte med biyrke	14	20	17	15	10	11
Andelen gifte/samboende hvor begge er sysselsatt på heltid	27	:	:	:	51	:
UKENTLIG ARBEIDSTID						
Andelen sysselsatte med						
Kort deltid	13	45	21	2	7	12
Lang deltid	14	6	6	7	8	18
Lang ukentlig arbeidstid	22	6	18	27	20	12
Andelen ansatte som foretrekker kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn	13	5	4	8	13	14
Andelen ansatte som foretrekker lengre arbeidstid med tilsvarende høyere lønn	7	15	12	10	8	11
YRKESSTATUS						
Andelen sysselsatte som er ansatt	87	91	96	95	94	96
YRKESAKTIVITET 1990						
Andelen yrkesaktive i 1990	72	78	85	88	90	73
Andelen yrkesaktive i 1990 som arbeidet på heltid hele året	49	10	24	61	57	50
ARBEIDSLEDIGHET						
Andelen yrkesaktive i 1990						
Med arbeidsledighetserfaring 1990	14	31	22	18	19	14
Som var langtidsledige i 1990	6	11	6	7	11	9
Som har vært arbeidsløs mer enn 5 måneder de siste 5 årene	5	7	9	8	9	12
Andelen sysselsatte som mener de står i fare for å miste sin jobb	17	26	15	20	21	23
BEVEGELSE PÅ ARBEIDSMARKEDET						
Andelen sysselsatte med minst 4 arbeidsplasser siste 5 år	8	19	19	13	16	6
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572
Tallet på sysselsatte	2 414	161	71	213	225	361
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	263	128	224	241	418
Tallet på gifte og samboende	2 463	0	0	0	271	0

Employment among persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
EMPLOYMENT						
85	89	71	10	59	5	Percentage who are employed
17	18	9	3	8	:	Percentage of employed persons with secondary occupation
27	33	24	1	:	:	Percentage of married and cohabitants who are both employed on full time
WORKING HOURS PER WEEK						
13	8	11	36	13	:	Percentage of employed persons with Short part-time
17	18	17	24	7	:	Long part-time
25	29	17	12	16	:	Long working hours per week
17	17	11	:	13	:	Percentage of employees who prefers shorter working hours with lower wage
7	5	2	:	5	:	Percentage of employees who prefers longer working hours with higher wage
STATUS						
87	83	83	36	88	:	Percentage of employed persons who are employees
ECONOMIC ACTIVITY IN 1990						
87	88	72	18	65	:	Percentage economically active in 1990
52	57	59	19	60	:	Percentage economically active in 1990 who were employed on full time the whole year
UNEMPLOYMENT						
11	9	7	0	8	:	Percentage economically active in 1990 Who were unemployed in 1990
6	4	3	0	5	:	Who were long-time unemployed in 1990
7	5	5	0	2	:	Who have been unemployed more than 5 months the last 5 years
18	13	17	6	13	:	Percentage of employed persons who think they are in danger of losing their job
MOBILITY IN THE LABOUR MARKET						
7	3	2	0	0	:	Percentage of employed with more than 4 jobs during the last 5 years
628	666	578	320	167	255	Number of respondents
530	593	410	33	97	13	Number of employed persons
533	574	405	56	107	21	Number of persons economically active in 1990
628	666	578	320	0	0	Number of married and cohabitants

1) For English translation, see table 4.

Tabell 14. Sysselsetting blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle1)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
SYSSELSETTING						
Andelen sysselsatte	64	100	100	100	100	100
Andelen sysselsatte med biyrke	14	16	12	14	13	18
Andelen gifte/samboende hvor begge er sysselsatt på heltid	27	27	29	31	41	43
UKENTLIG ARBEIDSTID						
Andelen sysselsatte med						
Kort deltid	13	12	4	17	7	3
Lang deltid	14	13	5	27	14	5
Lang ukentlig arbeidstid	22	17	15	8	23	30
Andelen ansatte som foretrekker kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn	13	9	10	11	17	15
Andelen ansatte som foretrekker lengre arbeidstid med tilsvarende høyere lønn	7	8	4	8	5	3
YRKESSTATUS						
Andelen sysselsatte som er ansatt	87	100	100	100	100	96
YRKESAKTIVITET 1990						
Andelen yrkesaktive i 1990	72	94	94	96	96	96
Andelen yrkesaktive i 1990 som arbeidet på heltid hele året	49	51	70	40	63	79
ARBEIDSLEDIGHET						
Andelen yrkesaktive i 1990						
Med arbeidsledighetserfaring 1990	14	16	12	13	9	7
Som var langtidsledige i 1990	6	6	5	5	4	4
Som har vært arbeidsløs mer enn 5 måneder de siste 5 årene	5	9	6	5	5	3
Andelen sysselsatte som mener de står i fare for å miste sin jobb	17	24	20	16	17	13
BEVEGELSE PÅ ARBEIDSMARKEDET						
Andelen sysselsatte med minst 4 arbeidsplasser siste 5 år	8	9	2	7	7	7
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274
Tallet på sysselsatte	2 414	342	243	372	724	274
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	317	221	353	688	261
Tallet på gifte og samboende	2 463	230	180	264	564	218

Employment among persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
EMPLOYMENT						
100	100	17	3	22	24	Percentage who are employed
26	15	5	:	3	:	Percentage of employed persons with secondary occupation
28	37	0	0	0	0	Percentage of married and cohabitants who are both employed on full time
WORKING HOURS PER WEEK						
7	7	100	:	100	:	Percentage of employed persons with Short part-time
19	20	0	:	0	:	Long part-time
57	39	0	:	0	:	Long working hours per week
:	:	2	:	3	:	Percentage of employees who prefers shorter working hours with lower wage
:	:	19	:	19	:	Percentage of employees who prefers longer working hours with higher wage
STATUS						
11	0	90	:	84	:	Percentage of employed persons who are employees
ECONOMIC ACTIVITY IN 1990						
90	95	69	17	42	64	Percentage economically active in 1990
59	50	2	4	11	36	Percentage economically active in 1990 who were employed on full time the whole year
UNEMPLOYMENT						
7	8	25	43	11	18	Percentage economically active in 1990 Who were unemployed in 1990
4	1	8	29	8	16	Who were long-time unemployed in 1990
2	8	4	5	6	11	Who have been unemployed more than 5 months the last 5 years
14	12	9	:	27	:	Percentage of employed persons who think they are in danger of loosing their job
MOBILITY IN THE LABOUR MARKET						
3	6	14	:	2	:	Percentage of employed with more than 4 jobs during the last 5 years
117	181	348	872	183	70	Number of respondents
117	181	59	24	40	16	Number of employed persons
99	170	238	144	76	43	Number of persons economically active in 1990
99	157	45	485	163	43	Number of married and cohabitants

1) For English translation, see table 5.

Tabell 15. Sysselsetting blant personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele be- folkningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønne
SYSSELSETTING			
Andelen sysselsatte	64	45	100
Andelen sysselsatte med biyrke	14	11	13
Andelen gifte/samboende hvor begge er sysselsatt på heltid	27	15	32
UKENTLIG ARBEIDSTID			
Andelen sysselsatte med			
Kort deltid	13	15	25
Lang deltid	14	21	18
Lang ukentlig arbeidstid	22	19	13
Andelen ansatte som foretrekker kortere arbeidstid med tilsvarende lavere lønn	13	4	10
Andelen ansatte som foretrekker lengre arbeidstid med tilsvarende høyere lønn	7	21	11
YRKESSTATUS			
Andelen sysselsatte som er ansatt	87	90	100
YRKESAKTIVITET 1990			
Andelen yrkesaktive i 1990	72	58	93
Andelen yrkesaktive i 1990 som arbeidet på heltid hele året	49	27	33
ARBEIDSLEDIGHET			
Andelen yrkesaktive i 1990			
Med arbeidsledighetserfaring 1990	14	37	18
Som var langtidsledige i 1990	6	18	8
Som har vært arbeidsløs mer enn 5 måneder de siste 5 årene	5	18	9
Andelen sysselsatte som mener de står i fare for å miste sin jobb	17	23	22
BEVEGELSE PÅ ARBEIDSMARKEDET			
Andelen sysselsatte med minst 4 arbeidsplasser siste 5 år	8	16	12
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637
Tallet på sysselsatte	2 414	96	635
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	121	579
Tallet på gifte og samboende	2 463	99	377

Employment among persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbejds- løse	Unge med lav ut- danning	Arbejds- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
EMPLOYMENT				
30	69	23	18	Percentage who are employed
13	10	13	6	Percentage of employed persons with secondary occupation
17	28	8	5	Percentage of married and cohabitants who are both employed on full time
WORKING HOURS PER WEEK				
17	20	30	27	Percentage of employed persons with Short part-time
33	5	19	27	Long part-time
12	27	16	14	Long working hours per week
7	13	13	10	Percentage of employees who prefers shorter working hours with lower wage
36	13	3	4	Percentage of employees who prefers longer working hours with higher wage
STATUS				
94	87	77	77	Percentage of employed persons who are employees
ECONOMIC ACTIVITY IN 1990				
63	79	29	23	Percentage economically active in 1990
4	36	23	27	Percentage economically active in 1990 who were employed on full time the whole year
UNEMPLOYMENT				
83	26	18	9	Percentage economically active in 1990 Who were unemployed in 1990
74	18	11	6	Who were long-time unemployed in 1990
47	19	3	2	Who have been unemployed more than 5 months the last 5 years
60	15	26	21	Percentage of employed persons who think they are in danger of loosing their job
MOBILITY IN THE LABOUR MARKET				
20	31	7	6	Percentage of employed with more than 4 jobs during the last 5 years
708	91	403	360	Number of respondents
198	62	92	65	Number of employed persons
439	70	116	82	Number of persons economically active in 1990
415	45	248	209	Number of married and cohabitants

1) For English translation, see table 10.

9. Fysisk arbeidsmiljø

9.1. Begrep og definisjoner¹

Utsatt for klimatiske arbeidsmiljøproblemer

Dette er sysselsatte personer som vanligvis er utsatt for minst ett av følgende arbeidsforhold: Trekk, høy temperatur (over 30°C), kulde (under 10°C) eller fuktighet.

Utsatt for forurensninger

Dette er sysselsatte personer som vanligvis er utsatt for minst ett av følgende arbeidsforhold: Stein støv, metallstøv e.l., sveiserøyk, damper fra løsningsmidler e.l., eller på annen måte forurenset luft.

Utsatt for ergonomiske arbeidsmiljøproblemer

Dette er sysselsatte personer som er utsatt for minst ett av følgende arbeidsforhold: Det kreves daglig at en løfter noe som veier mer enn 20 kg, en må daglig arbeide i bøyde, vridde, eller på annen måte belastende arbeidsstillinger, arbeidet innebærer mye gjentatte og ensidige bevegelser.

Risikofylt arbeidsmiljø

Som risikofylt arbeidsmiljø regner vi et arbeidsmiljø hvor den sysselsatte er utsatt for minst ett av følgende arbeidsforhold: Arbeider vanligvis under dårlige lysforhold, høyt over bakken utendørs, med farlige maskiner, med syrer eller etsende stoffer, med brannfarlige eller eksplosive stoffer, eller med farlige kjemiske stoffer ellers.

9.2. Noen resultater

Det fysiske arbeidsmiljøet består både av arbeidsplassens fysiske utforming og ulike typer miljøbelastninger som støy, forurensning o.l. Vi har begrenset oss til å registrere ulike typer miljøbelastninger. Vi har spurt alle sysselsatte om de vanligvis er utsatt for ulike typer av miljøbelastninger. Med vanligvis mener vi omtrent hver dag. Vi har registrert om personene er utsatt i stedet for om de er plaget, fordi denne registreringsmåten antakelig gir mindre spillerom for personlige vurderinger.

Noen av de mest utbredte problemer med det fysiske arbeidsmiljø var følgende:

- 880 000 personer, eller 42 prosent av de sysselsatte, hadde arbeid som krevde gjentatte og ensidige bevegelser.
- 920 000 personer, eller 44 prosent av de sysselsatte, måtte daglig arbeide i belastende arbeidsstillinger.
- 650 000 personer, eller 31 prosent av de sysselsatte, måtte daglig løfte noe som veier mer enn 20 kg.
- 590 000 personer, eller 28 prosent av de sysselsatte, var utsatt for støy. Av dette var 210 000 personer daglig utsatt for så mye støy at de måtte stå inntil hverandre og rope for å bli hørt.
- 440 000 personer, eller 21 prosent av de sysselsatte, var utsatt for trekk.

Antall personer som er utsatt for ett eller flere arbeidsmiljøproblemer av bestemte typer var som følger:

- 670 000 personer, eller 32 prosent av de sysselsatte, var utsatt for klimatiske arbeidsmiljøproblemer.
- 530 000 personer, eller 25 prosent av de sysselsatte, var utsatt for forurensninger.
- Nærmere 1,4 millioner personer, eller hele 65 prosent av de sysselsatte, var utsatt for ergonomiske belastninger.
- 600 000 personer, eller 29 prosent av de sysselsatte, oppgav risikofaktorer i arbeidsmiljøet.

En fjerdedel av de sysselsatte var i 1991 ikke utsatt for noen fysiske arbeidsmiljøproblemer, mens en femtedel var utsatt for mer enn fem slike arbeidsmiljøproblemer. Hopningen av fysiske arbeidsmiljøproblemer er spesielt sterk blant ufaglærte og faglærte arbeidere.

¹ For English translation, see page 24.

Tabell 16. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					80- år
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	
FYSISK ARBEIDSMILJØ						
Andelen sysselsatte som vanligvis er utsatt for						
Trekk. Prosent	26	30	28	24	18	:
Høy temperatur. Prosent	10	10	11	9	3	:
Kulde. Prosent	25	31	25	22	24	:
Fuktighet. Prosent	21	25	22	18	12	:
Steinstøv, metallstøv. Prosent	16	20	18	11	9	:
Sveiserøyk. Prosent	10	9	11	9	3	:
Damp fra løsningsmidler. Prosent	12	11	13	11	6	:
Forurenset luft ellers. Prosent	22	19	24	20	12	:
Sterke rystninger, vibrasjoner. Prosent	13	11	14	14	9	:
Andelen sysselsatte som vanligvis arbeider						
Under dårlige lysforhold. Prosent	9	6	10	8	6	:
Høyt over bakken utendørs. Prosent	9	10	11	7	6	:
Ved farlige maskiner. Prosent	22	23	22	22	27	:
Med syrer, etsende stoffer. Prosent	13	8	15	13	12	:
Med brannfarlige eller eksplosive stoffer. Prosent	17	16	18	15	9	:
Med farlige kjemiske stoffer ellers. Prosent	11	9	12	9	6	:
Andelen sysselsatte som daglig						
Må løfte mer enn 20 kg. Prosent	40	53	40	34	41	:
Må arbeide i belastende arbeidsstillinger. Prosent	43	53	44	38	41	:
Har arbeid som krever gjentatte og ensidige bevegelser. Prosent	38	49	35	39	26	:
Blir svært skitten i arbeidet. Prosent .	24	31	24	20	32	:
Andelen sysselsatte som er utsatt for						
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer1) Prosent	39	49	38	35	30	:
Forurensninger1). Prosent	33	37	35	30	24	:
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer1) Prosent	64	80	64	59	59	:
Risikofylt arbeidsmiljø1). Prosent	40	39	41	38	39	:
Støy. Prosent	36	38	38	33	32	:
Svært høyt støynivå daglig. Prosent	14	15	15	12	3	:
Tallet på sysselsatte	1 326	177	651	461	34	3

1) Dette er samlemål for fysisk arbeidsmiljø, se definisjon side 79.

Physical working environment among employed males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females				
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT					
Percentage of employed persons who are exposed to					
15	18	15	13	:	:
7	7	7	5	:	:
5	6	6	3	:	:
7	13	6	5	:	:
2	4	2	2	:	:
1	0	1	1	:	:
4	5	4	5	:	:
11	13	12	10	:	:
2	2	2	2	:	:
Percentage of employed persons who usually work					
4	4	4	4	:	:
1	1	1	0	:	:
4	8	3	3	:	:
5	9	4	5	:	:
6	8	5	6	:	:
5	6	5	4	:	:
Percentage of employed persons who daily					
22	22	23	20	:	:
45	51	44	42	:	:
46	47	46	46	:	:
6	8	5	8	:	:
Percentage of employed persons who are exposed to					
23	29	23	21	:	:
15	18	15	14	:	:
66	70	67	64	:	:
15	19	15	14	:	:
18	25	18	14	:	:
5	5	5	5	:	:
1 088	159	597	323	9	0
Number of employed persons					

1) These are summary measures for physical working environment, see definition page 24.

Tabell 17. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel							
	Alle)	Østlandet					Vest- landet	Trøn- delag
		Alle	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers	Agder og Roga- land			
FYSISK ARBEIDSMILJØ								
Andelen sysselsatte som vanligvis er utsatt for								
Trekk. Prosent	21	18	15	20	27	24	18	
Høy temperatur. Prosent	8	9	8	10	8	7	6	
Kulde. Prosent	16	14	11	17	15	14	18	
Fuktighet. Prosent	14	11	10	13	18	15	15	
Steinstøv, metallstøv. Prosent	10	8	6	10	10	11	10	
Sveiserøyk. Prosent	6	4	3	5	7	8	5	
Damp fra løsningsmidler. Prosent	9	8	7	8	9	10	8	
Forurenset luft ellers. Prosent	17	16	16	17	17	18	17	
Sterke rystninger, vibrasjoner. Prosent	8	7	3	9	8	8	10	
Andelen sysselsatte som vanligvis arbeider								
Under dårlige lysforhold. Prosent	6	5	4	6	8	8	4	
Høyt over bakken utendørs. Prosent	6	5	4	6	6	8	5	
Ved farlige maskiner. Prosent	14	13	9	16	15	15	13	
Med syrer, etsende stoffer. Prosent	9	8	6	9	11	10	12	
Med brannfarlige eller eksplosive stoffer. Prosent	12	10	7	13	13	12	12	
Med farlige kjemiske stoffer ellers. Prosent	8	7	5	8	8	9	10	
Andelen sysselsatte som daglig								
Må løfte mer enn 20 kg. Prosent	31	28	21	34	33	36	29	
Må arbeide i belastende arbeidsstillinger. Prosent	44	41	34	46	44	45	48	
Har arbeid som krever gjentatte og ensidige bevegelser. Prosent	42	41	34	46	39	40	46	
Blir svært skitten i arbeidet. Prosent .	16	14	10	17	17	17	19	
Andelen sysselsatte som er utsatt for								
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer ²⁾ Prosent	32	29	25	32	37	31	30	
Forurensninger ²⁾ . Prosent	25	23	22	24	28	25	25	
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer ²⁾ Prosent	65	62	52	69	66	67	71	
Risikofylt arbeidsmiljø ²⁾ . Prosent	29	26	19	31	33	30	29	
Støy. Prosent	28	24	20	27	31	31	33	
Svært høyt støynivå daglig. Prosent	10	8	6	9	10	12	12	
Tallet på sysselsatte	2 414	1 180	507	673	345	425	223	

2) Se note 1, tabell 16.

Physical working environment among employed persons in various regions and areas of residence.
Per cent

Nord-Norge	Type bostedsstrøk			Spredt-bygd	
	Tettbygd				
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
28	13	25	22	25	PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT
7	7	11	9	7	Percentage of employed persons who are exposed to
25	8	16	16	24	Draught
22	8	15	14	21	High temperature
14	6	10	11	12	Cold
7	3	6	7	6	Moisture
11	8	8	9	10	Suspended particulates
18	16	17	16	20	Smoke from welding
12	3	7	8	14	Gas from thinners
					Other kinds of polluted air
					Heavy shakings, vibration
9	4	7	6	10	Percentage of employed persons who usually work
5	3	5	6	7	With inadequate lighting
17	8	12	13	23	High above ground
13	5	8	9	15	With dangerous machines
14	7	12	12	15	With acids, corrosive substances
10	5	7	9	10	With inflammable or explosive substances
					With other kinds of dangerous chemical substances
38	21	27	31	47	Percentage of employed persons who daily
51	33	43	44	57	Lift more than 20 kg
48	36	44	42	45	Work in strenuous working postures
19	9	12	15	28	Have work that requires repeated and monotonous movements
					Get very dirty during work
38	22	36	32	39	Percentage of employed persons who are exposed to
28	21	25	24	31	Climatic problems ²⁾
72	54	66	65	78	Polluted air ²⁾
34	18	28	29	41	Ergonomic problems ²⁾
29	20	29	28	35	Risky working conditions ²⁾
11	7	11	10	11	Noise
					Very high level of noise daily
241	516	398	946	495	Number of employed persons

1) For English translation, see table 7.

2) See note 1, table 16.

Tabell 18. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
FYSISK ARBEIDSMILJØ						
Andelen sysselsatte som vanligvis er utsatt for						
Trekk. Prosent	21	25	17	20	27	13
Høy temperatur. Prosent	8	8	7	8	8	8
Kulde. Prosent	16	21	13	15	19	5
Fuktighet. Prosent	14	18	12	13	17	9
Steinstøv, metallstøv. Prosent	10	10	9	12	16	4
Sveiserøyk. Prosent	6	6	4	6	9	1
Damp fra løsningsmidler. Prosent	9	6	7	9	12	8
Forurenset luft ellers. Prosent	17	15	14	24	20	13
Sterke rystninger, vibrasjoner. Prosent	8	7	6	9	9	3
Andelen sysselsatte som vanligvis arbeider						
Under dårlige lysforhold. Prosent	6	6	4	7	5	9
Høyt over bakken utendørs. Prosent	6	6	0	10	5	1
Ved farlige maskiner. Prosent	14	16	10	13	14	6
Med syrer, etsende stoffer. Prosent	9	6	6	9	15	7
Med brannfarlige eller eksplosive stoffer. Prosent	12	10	13	11	15	6
Med farlige kjemiske stoffer ellers. Prosent	8	5	9	10	12	8
Andelen sysselsatte som daglig						
Må løfte mer enn 20 kg. Prosent	31	38	39	30	33	25
Må arbeide i belastende arbeidsstillinger. Prosent	44	49	51	41	48	45
Har arbeid som krever gjentatte og ensidige bevegelser. Prosent	42	49	47	41	44	51
Blir svært skitten i arbeidet. Prosent .	16	19	17	17	22	8
Andelen sysselsatte som er utsatt for						
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer2)						
Prosent	32	41	30	28	38	22
Forurensninger2). Prosent	25	26	23	30	32	19
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer2)						
Prosent	65	77	69	64	72	66
Risikofylt arbeidsmiljø2). Prosent	29	31	23	31	29	21
Støy. Prosent	28	28	23	32	33	23
Svært høyt støynivå daglig. Prosent	10	9	6	9	11	5
Tallet på sysselsatte	2 414	161	71	213	225	361

2) Se note 1, tabell 16.

Physical working environment among employed persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT						
Percentage of employed persons who are exposed to						
22	21	19	15	20	:	Draught
10	8	7	3	10	:	High temperature
18	15	13	24	16	:	Cold
18	13	11	15	18	:	Moisture
12	7	7	9	13	:	Suspended particulates
5	6	5	3	9	:	Smoke from welding
11	7	8	6	10	:	Gas from thinners
19	14	16	12	19	:	Other kinds of polluted air
9	8	8	9	8	:	Heavy shakings, vibration
Percentage of employed persons who usually work						
7	7	5	6	7	:	With inadequate lighting
7	5	3	6	3	:	High above ground
15	14	12	27	16	:	With dangerous machines
10	10	8	12	8	:	With acids, corrosive substances
13	11	12	6	10	:	With inflammable or explosive substances
8	9	6	6	3	:	With other kinds of dangerous chemical substances
Percentage of employed persons who daily						
35	29	26	33	31	:	Lift more than 20 kg
47	42	39	39	39	:	Work in strenuous working postures
40	39	43	21	49	:	Have work that requires repeated and monotonous movements
17	14	11	27	21	:	Get very dirty during work
Percentage of employed persons who are exposed to						
33	29	27	30	40	:	Climatic problems2)
27	20	24	24	26	:	Polluted air2)
68	60	61	52	65	:	Ergonomic problems2)
30	29	26	36	25	:	Risky working conditions2)
30	26	23	36	24	:	Noise
12	9	9	6	13	:	Very high level of noise daily
530	593	410	33	97	13	Number of employed persons

1) For English translation, see table 4.

2) See note 1, table 15.

Tabell 19. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Allel)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
FYSISK ARBEIDSMILJØ						
Andelen sysselsatte som vanligvis er utsatt for						
Trekk. Prosent	21	43	37	21	11	5
Høy temperatur. Prosent	8	16	16	9	5	3
Kulde. Prosent	16	35	33	5	7	4
Fuktighet. Prosent	14	32	30	9	4	4
Steinstøv, metallstøv. Prosent	10	30	32	1	3	2
Sveiserøyk. Prosent	6	12	26	0	1	1
Damp fra løsningsmidler. Prosent	9	18	24	5	4	3
Forurenset luft ellers. Prosent	17	34	29	12	11	7
Sterke rystninger, vibrasjoner. Prosent	8	21	16	1	3	2
Andelen sysselsatte som vanligvis arbeider						
Under dårlige lysforhold. Prosent	6	13	15	5	3	3
Høyt over bakken utendørs. Prosent	6	14	15	1	2	1
Ved farlige maskiner. Prosent	14	29	33	5	4	3
Med syrer, etsende stoffer. Prosent	9	13	19	4	5	5
Med brannfarlige eller eksplosive stoffer. Prosent	12	20	29	5	8	6
Med farlige kjemiske stoffer ellers. Prosent	8	15	15	4	6	6
Andelen sysselsatte som daglig						
Må løfte mer enn 20 kg. Prosent	31	51	47	31	19	9
Må arbeide i belastende arbeidsstillinger. Prosent	44	68	62	50	29	17
Har arbeid som krever gjentatte og ensidige bevegelser. Prosent	42	66	41	57	29	20
Blir svært skitten i arbeidet. Prosent .	16	34	39	5	4	4
Andelen sysselsatte som er utsatt for						
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer2) Prosent	32	60	53	30	18	10
Forurensninger2). Prosent	25	53	53	15	14	9
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer2) Prosent	65	92	81	76	51	32
Risikofylt arbeidsmiljø2). Prosent	29	51	60	18	15	13
Støy. Prosent	28	52	54	17	19	13
Svært høyt støynivå daglig. Prosent	10	23	22	5	5	1
Tallet på sysselsatte	2 414	342	243	372	724	274

2) Se note 1, tabell 16.

Physical working environment among employed persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT						
Percentage of employed persons who are exposed to						
32	22	12	:	16	:	Draught
4	4	9	:	5	:	High temperature
40	21	9	:	13	:	Cold
34	16	16	:	16	:	Moisture
4	8	3	:	5	:	Suspended particulates
2	6	0	:	3	:	Smoke from welding
3	9	3	:	3	:	Gas from thinners
30	17	10	:	5	:	Other kinds of polluted air
23	8	2	:	11	:	Heavy shakings, vibration
Percentage of employed persons who usually work						
6	4	2	:	5	:	With inadequate lighting
1	12	2	:	3	:	High above ground
48	19	0	:	3	:	With dangerous machines
36	8	5	:	5	:	With acids, corrosive substances
15	12	3	:	5	:	With inflammable or explosive substances
16	4	5	:	5	:	With other kinds of dangerous chemical substances
Percentage of employed persons who daily						
68	36	21	:	39	:	Lift more than 20 kg
80	43	34	:	55	:	Work in strenuous working postures
50	39	43	:	47	:	Have work that requires repeated and monotonous movements
50	19	10	:	11	:	Get very dirty during work
Percentage of employed persons who are exposed to						
55	31	24	:	26	:	Climatic problems ²⁾
31	28	16	:	11	:	Polluted air ²⁾
90	65	62	:	74	:	Ergonomic problems ²⁾
61	34	9	:	13	:	Risky working conditions ²⁾
47	24	12	:	11	:	Noise
16	9	3	:	0	:	Very high level of noise daily
117	181	59	24	40	16	Number of employed persons

1) For English translation, see table 5.

2) See note 1, table 16.

Tabell 20. Fysisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønte
FYSISK ARBEIDSMILJØ			
Andelen sysselsatte som vanligvis er utsatt for			
Trekk. Prosent	21	32	22
Høy temperatur. Prosent	8	15	8
Kulde. Prosent	16	23	12
Fuktighet. Prosent	14	22	12
Steinstøv, metallstøv. Prosent	10	17	6
Sveiserøyk. Prosent	6	7	3
Damp fra løsningsmidler. Prosent	9	12	7
Forurenset luft ellers. Prosent	17	18	13
Sterke rystninger, vibrasjoner. Prosent	8	10	6
Andelen sysselsatte som vanligvis arbeider			
Under dårlige lysforhold. Prosent	6	15	4
Høyt over bakken utendørs. Prosent	6	11	2
Ved farlige maskiner. Prosent	14	14	10
Med syrer, etsende stoffer. Prosent	9	12	7
Med brannfarlige eller eksplosive stoffer. Prosent	12	10	10
Med farlige kjemiske stoffer ellers. Prosent	8	7	7
Andelen sysselsatte som daglig			
Må løfte mer enn 20 kg. Prosent	31	34	30
Må arbeide i belastende arbeidsstillinger. Prosent	44	54	53
Har arbeid som krever gjentatte og ensidige bevegelser. Prosent	42	52	53
Blir svært skitten i arbeidet. Prosent	16	16	12
Andelen sysselsatte som er utsatt for			
Klimatiske arbeidsmiljøproblemer ²⁾ Prosent	32	40	33
Forurensninger ²⁾ . Prosent	25	30	20
Ergonomiske arbeidsmiljøproblemer ²⁾ Prosent	65	71	76
Risikofylt arbeidsmiljø ²⁾ . Prosent	29	36	23
Støy. Prosent	28	42	23
Svært høyt støynivå daglig. Prosent	10	16	7
Tallet på sysselsatte	2 414	96	635

2) Se note 1, tabell 16.

Physical working environment among employed persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelseevne	
				PHYSICAL WORKING ENVIRONMENT
				Percentage of employed persons who are exposed to
19	42	29	23	Draught
9	17	11	12	High temperature
11	23	21	11	Cold
18	30	23	15	Moisture
10	18	11	9	Suspended particulates
2	10	5	5	Smoke from welding
10	20	9	8	Gas from thinners
16	32	24	15	Other kinds of polluted air
7	15	11	6	Heavy shakings, vibration
				Percentage of employed persons who usually work
3	8	11	8	With inadequate lighting
7	7	4	8	High above ground
10	18	18	13	With dangerous machines
13	10	11	9	With acids, corrosive substances
9	23	15	17	With inflammable or explosive substances
8	10	9	8	With other kinds of dangerous chemical substances
				Percentage of employed persons who daily
33	43	34	22	Lift more than 20 kg
46	64	62	55	Work in strenuous working postures
45	72	60	54	Have work that requires repeated and monotonous movements
19	27	21	19	Get very dirty during work
				Percentage of employed persons who are exposed to
29	52	38	34	Climatic problems ²⁾
24	47	32	25	Polluted air ²⁾
75	84	78	74	Ergonomic problems ²⁾
26	37	34	33	Risky working conditions ²⁾
27	38	35	28	Noise
10	15	11	9	Very high level of noise daily
198	62	92	65	Number of employed persons

1) For English translation, see table 10.

2) See note 1, table 16.

10. Organisatorisk arbeidsmiljø

10.1. Begrep og definisjoner¹

Turnus- og skiftarbeid

Dette omfatter 2-skiftarbeid, døgn- og helkontinuerlig 3-skiftarbeid og turnusordning.

Bestemmer ikke over eget arbeidstempo

Dette er sysselsatte personer som har svart at de vanligvis i liten grad bestemmer over eget arbeidstempo.

Bestemmer ikke over egne arbeidsoppgaver

Dette er sysselsatte personer som har svart at de vanligvis i liten grad selv kan bestemme rekkefølgen av, eller planlegge sine arbeidsoppgaver i løpet av dagen.

Masete og oppjaget arbeidssituasjon

Dette er en arbeidssituasjon hvor den sysselsatte personen daglig, mer enn halvparten av dagen, har så mye å gjøre at arbeidssituasjonen blir oppjaget og masete.

10.2. Noen resultater

Med organisatorisk arbeidsmiljø mener vi grovt sett hvordan arbeidet er tilrettelagt og organisert, og hvilken innflytelse den enkelte har over sin egen arbeidssituasjon. Til forskjell fra det fysiske arbeidsmiljøet kan det oftere være vanskelig å fastslå hva som er et belastende organisatorisk arbeidsmiljø, fordi det på dette området til en viss grad vil variere fra person til person hva som kan virke belastende.

Vi har imidlertid valgt ut en rekke mål på organisatorisk arbeidsmiljø hvor vi mener at tolkningsproblemene ikke er altfor store, og hvor det ikke vil være stor uenighet om hva som er en belastning og hva som er et gode. Hovedresultatene er som følger:

- Gjennomsnittlig daglig reisetid én vei for sysselsatte med fast frammetested var 21 minutter. Reisetiden var lengst for sysselsatte bosatt i Oslo og Akershus, mens sysselsatte i Trøndelag og Nord-Norge hadde kortest vei til jobben.
- 120 000 personer, eller 6 prosent av de sysselsatte med fast frammetested, hadde minst en times reisetid til arbeidet én vei.
- 250 000 personer, eller 12 prosent av de sysselsatte, hadde skift- eller turnusarbeid. Dagarbeid var den vanligste arbeidstidsordningen. Den omfattet 71 prosent av de sysselsatte.
- 340 000 personer, eller 16 prosent av de sysselsatte, bestemte ikke over eget arbeidstempo.
- 420 000 personer, eller 20 prosent av de sysselsatte, bestemte ikke over egne arbeidsoppgaver.
- 230 000 personer, eller 11 prosent av de sysselsatte, hadde en oppjaget og masete arbeidssituasjon.
- 320 000 personer, eller 15 prosent av de sysselsatte, hadde lite variert arbeid.
- 400 000 personer, eller 19 prosent av de sysselsatte, opplever daglig arbeidet som en psykisk påkjenning.
- Snaut 1,3 millioner personer, eller 61 prosent av de sysselsatte, var medlem av fag-/eller bransjeorganisasjon. En noe større andel menn enn kvinner var medlem av slike organisasjoner, unge sysselsatte var langt sjeldnere medlem enn de eldre sysselsatte.

¹ For English translation, see page 24.

Tabell 21. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
ARBEIDSREISE						
Gjennomsnittlig reisetid én vei for sysselsatte med fast framøtested. Minutter	23	24	24	23	13	:
Andelen sysselsatte med fast framøtested som har minst en times reisetid én vei. Prosent	7	7	8	7	0	:
ARBEIDSTIDSORDNING						
Andelen sysselsatte						
Med dagarbeid. Prosent	73	59	73	77	82	:
Med turnus- og skiftarbeid. Prosent	10	11	12	8	0	:
Som arbeider minst en lørdag eller søndag i en 4-ukersperiode. Prosent	44	55	42	41	50	:
ANDRE ORGANISATORISKE ARBEIDS- MILJØPROBLEMER						
Andel sysselsatte						
Som ikke bestemmer over eget arbeidstempo. Prosent	13	17	14	10	0	:
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver. Prosent	18	31	17	15	6	:
Med oppjaget og masete arbeids-situasjon. Prosent	13	8	16	11	0	:
Med lite variert arbeid. Prosent	11	20	9	10	18	:
Som opplever arbeidet som en psykisk påkjenning. Prosent	19	7	20	23	9	:
FAGORGANISERING						
Andelen sysselsatte som er medlem av fag-/bransjeorganisasjon. Prosent	65	34	66	76	50	:
Tallet på sysselsatte	1 326	177	651	461	34	3
Tallet på sysselsatte med fast framøtested	1 156	157	551	415	30	3

Organizational working conditions among employed males and females in various age groups. Per cent

		Kvinner Females					
Alle	16-24	25-44	45-66	67-79	80-		
All	år	år	år	år	år		
	years						
JOURNEY TO WORK							
						Average time spent travelling to work one way among employed persons with stationary working place	
19	20	19	19	:	:	Percentage of employed persons with stationary working place with one hour or more travelling time one way	
5	5	5	5	:	:		
HOURS OF WORK							
						Percentage of employed persons	
69	59	70	73	:	:	With daytime work	
14	12	14	14	:	:	With rotating schedules and shift work	
42	48	43	39	:	:	Who work at least a saturday or sunday during a period of 4 weeks	
OTHER ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS							
						Percentage of employed persons	
20	21	18	24	:	:	Without control over own work-pace	
24	28	22	24	:	:	Without control over own working tasks	
9	8	9	10	:	:	With hectic and stressfull work	
19	24	16	21	:	:	In job with little variation	
18	14	18	20	:	:	With psychic stressing work	
TRADE UNIONS AND EMPLOYERS' ASSOCIATIONS							
						Percentage of employed persons who are members of trade union or employers' association	
57	31	60	63	:	:		
1 088	159	597	323	9	0	Number of employed persons	
1 037	154	568	307	8	0	Number of employed persons with stationary working place	

Tabell 22. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle1)	Østlandet			Agder og Rogaland	Vest- landet	Trøn- delag
		Alle hus	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers			
ARBEIDSREISE							
Gjennomsnittlig reisetid én vei for sysselsatte med fast framøtested.							
Minutter	21	24	27	21	20	20	18
Andelen sysselsatte med fast framøtested som har minst en times reisetid én vei.							
Prosent	6	8	10	7	5	6	6
ARBEIDSTIDSORDNING							
Andelen sysselsatte							
Med dagarbeid. Prosent	71	74	77	71	71	66	73
Med turnus- og skiftarbeid. Prosent	12	10	7	12	14	15	11
Som arbeider minst en lørdag eller søndag i en 4-ukersperiode. Prosent	43	39	35	42	50	47	48
ANDRE ORGANISATORISKE ARBEIDS- MILJØPROBLEMER							
Andel sysselsatte							
Som ikke bestemmer over eget arbeidstempo. Prosent	16	16	13	18	16	18	18
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver. Prosent	20	20	17	23	19	21	22
Med oppjaget og masete arbeids- situasjon. Prosent	11	12	12	11	10	10	11
Med lite variert arbeid. Prosent	15	14	12	16	16	14	15
Som opplever arbeidet som en psykisk påkjenning. Prosent	19	19	19	20	15	19	21
FAGORGANISERING							
Andelen sysselsatte som er medlem av fag-/bransjeorganisa- sjon. Prosent	61	60	57	61	61	62	67
Tallet på sysselsatte	2 414	1 180	507	673	345	425	223
Tallet på sysselsatte med fast framøtested	2 193	1 073	470	603	312	387	203

Organizational working conditions among employed persons in various regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk				
Nord-Norge	Tettbygd			Spredt-bygd
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte	
JOURNEY TO WORK				
				Average time spent travelling to work one way among employed persons with stationary working place
17	24	22	21	18
				Percentage of employed persons with stationary working place with one hour or more travelling time one way
1	5	6	7	6
HOURS OF WORK				
				Percentage of employed persons
66	73	70	71	68
12	10	15	13	9
				Who work at least a saturday or sunday during a period of 4 weeks
45	36	43	43	52
OTHER ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS				
				Percentage of employed persons
12	15	19	17	13
				Without control over own work-pace
19	16	20	21	23
				Without control over own working tasks
11	12	12	12	8
15	12	14	15	16
				With hectic and stressfull work
17	20	22	17	17
				In job with little variation
				With psychic stressing work
TRADE UNIONS AND EMPLOYERS' ASSOCIATIONS				
				Percentage of employed persons who are members of trade union or employers' association
64	61	62	63	60
				Number of employed persons
241	516	398	946	495
				Number of employed persons with stationary working place
218	483	367	859	428

1) For English translation, see table 7.

Tabell 23. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
ARBEIDSREISE						
Gjennomsnittlig reisetid én vei for sysselsatte med fast framøtested.						
Minutter	21	19	26	24	23	20
Andelen sysselsatte med fast framøtested som har minst en times reisetid én vei.						
Prosent	6	6	5	7	8	4
ARBEIDSTIDSORDNING						
Andelen sysselsatte						
Med dagarbeid. Prosent	71	58	66	68	69	73
Med turnus- og skiftarbeid. Prosent	12	9	9	17	14	18
Som arbeider minst en lørdag eller søndag i en 4-ukersperiode. Prosent	43	52	54	39	41	43
ANDRE ORGANISATORISKE ARBEIDS- MILJØPROBLEMER						
Andel sysselsatte						
Som ikke bestemmer over eget arbeidstempo. Prosent	16	19	19	18	13	21
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver. Prosent	20	33	24	25	20	21
Med oppjaget og masete arbeids- situasjon. Prosent	11	6	11	12	12	11
Med lite variert arbeid. Prosent	15	26	24	13	13	17
Som opplever arbeidet som en psykisk påkjenning. Prosent	19	4	16	18	20	26
FAGORGANISERING						
Andelen sysselsatte som er medlem av fag-/bransjeorganisa- sjon. Prosent	61	22	37	64	56	62
Tallet på sysselsatte	2 414	161	71	213	225	361
Tallet på sysselsatte med fast framøtested	2 193	150	65	191	205	339

Organizational working conditions among employed persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
JOURNEY TO WORK						
21	20	13	4	24	:	Average time spent travelling to work one way among employed persons with stationary working place
7	6	5	0	7	:	Percentage of employed persons with stationary working place with one hour or more travelling time one way
HOURS OF WORK						
69	73	77	79	77	:	Percentage of employed persons With daytime work
13	10	11	3	11	:	With rotating schedules and shift work
42	47	38	44	33	:	Who work at least a saturday or sunday during a period of 4 weeks
OTHER ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS						
15	16	18	3	13	:	Percentage of employed persons Without control over own work-pace
18	17	20	9	22	:	Without control over own working tasks
12	12	11	0	12	:	With hectic and stressfull work
12	12	16	15	18	:	In job with little variation
18	21	20	9	24	:	With psychic stressing work
TRADE UNIONS AND EMPLOYERS' ASSOCIATIONS						
64	66	72	58	63	:	Percentage of employed persons who are members of trade union or employers' association
530	593	410	33	97	13	Number of employed persons
461	544	387	29	85	12	Number of employed persons with stationary working place

1) For English translation, see table 4.

Tabell 24. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike sosioøkonomiske grupper.
Prosent

	Alle)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
ARBEIDSREISE						
Gjennomsnittlig reisetid én vei for sysselsatte med fast framøtested.						
Minutter	21	23	29	19	22	22
Andelen sysselsatte med fast framøtested som har minst en times reisetid én vei.						
Prosent	6	7	12	5	6	5
ARBEIDSTIDSORDNING						
Andelen sysselsatte						
Med dagarbeid. Prosent	71	68	75	60	78	88
Med turnus- og skiftarbeid. Prosent	12	14	17	20	11	4
Som arbeider minst en lørdag eller søndag i en 4-ukersperiode. Prosent	43	33	30	57	37	29
ANDRE ORGANISATORISKE ARBEIDSMILJØPROBLEMER						
Andel sysselsatte						
Som ikke bestemmer over eget arbeidstempo. Prosent	16	20	13	27	16	7
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver. Prosent	20	32	26	28	17	7
Med oppjaget og masete arbeids-situasjon. Prosent	11	12	13	11	13	11
Med lite variert arbeid. Prosent	15	31	12	20	6	4
Som opplever arbeidet som en psykisk påkjenning. Prosent	19	16	17	22	20	23
FAGORGANISERING						
Andelen sysselsatte som er medlem av fag-/bransjeorganisasjon. Prosent						
	61	62	77	52	63	80
Tallet på sysselsatte						
	2 414	342	243	372	724	274
Tallet på sysselsatte med fast framøtested						
	2 193	284	225	355	691	264

Organizational working conditions among employed persons in various socio-economic groups.
Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
JOURNEY TO WORK						
						Average time spent travelling to work one way among employed persons with stationary working place
7	13	18	:	16	:	
						Percentage of employed persons with stationary working place with one hour or more travelling time one way
3	4	5	:	3	:	
HOURS OF WORK						
						Percentage of employed persons
46	74	43	:	41	:	With daytime work
1	2	7	:	27	:	With rotating schedules and shift work
92	55	73	:	55	:	Who work at least a saturday or sunday during a period of 4 weeks
OTHER ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS						
						Percentage of employed persons
6	9	25	:	18	:	Without control over own work-pace
10	10	35	:	18	:	Without control over own working tasks
3	9	11	:	5	:	With hectic and stressfull work
9	9	53	:	32	:	In job with little variation
16	14	7	:	11	:	With psychic stressing work
TRADE UNIONS AND EMPLOYERS' ASSOCIATIONS						
						Percentage of employed persons who are members of trade union or employers' association
78	40	19	:	30	:	
117	181	59	24	40	16	Number of employed persons
107	132	57	17	34	9	Number of employed persons with stationary working place

1) For English translation, see table 5.

Tabell 25. Organisatorisk arbeidsmiljø blant sysselsatte personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønne
ARBEIDSREISE			
Gjennomsnittlig reisetid én vei for sysselsatte med fast frammøtested.			
Minutter	21	24	20
Andelen sysselsatte med fast frammøtested som har minst en times reisetid én vei.			
Prosent	6	10	6
ARBEIDSTIDSORDNING			
Andelen sysselsatte			
Med dagarbeid. Prosent	71	67	67
Med turnus- og skiftarbeid. Prosent	12	12	11
Som arbeider minst en lørdag eller søndag i en 4-ukersperiode. Prosent	43	39	44
ANDRE ORGANISATORISKE ARBEIDS- MILJØPROBLEMER			
Andel sysselsatte			
Som ikke bestemmer over eget arbeidstempo. Prosent	16	21	22
Som ikke bestemmer over egne arbeidsoppgaver. Prosent	20	26	30
Med oppjaget og masete arbeids- situasjon. Prosent	11	18	11
Med lite variert arbeid. Prosent	15	22	23
Som opplever arbeidet som en psykisk påkjenning. Prosent	19	22	16
FAGORGANISERING			
Andelen sysselsatte som er medlem av fag-/bransjeorganisa- sjon. Prosent			
	61	42	45
Tallet på sysselsatte	2 414	96	635
Tallet på sysselsatte med fast frammøtested	2 193	83	594

Organizational working conditions among employed persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
JOURNEY TO WORK				
22	24	16	26	Average time spent travelling to work one way among employed persons with stationary working place
6	6	5	13	Percentage of employed persons with stationary working place with one hour or more travelling time one way
HOURS OF WORK				
73	61	69	66	Percentage of employed persons With daytime work
10	15	12	9	With rotating schedules and shift work
37	52	46	52	Who work at least a saturday or sunday during a period of 4 weeks
OTHER ORGANIZATIONAL WORKING CONDITIONS				
19	28	29	18	Percentage of employed persons Without control over own work-pace
28	30	31	28	Without control over own working tasks
5	8	14	22	With hectic and stressfull work
19	33	26	23	In job with little variation
13	11	31	35	With psychic stressing work
TRADE UNIONS AND EMPLOYERS' ASSOCIATIONS				
26	35	57	63	Percentage of employed persons who are members of trade union or employers' association
198	62	92	65	Number of employed persons
175	54	82	55	Number of employed persons with stationary working place

1) For English translation, see table 10.

11. Omsorgsarbeid og husarbeid

11.1. Begrep og definisjoner¹

Husarbeid. Dette omfatter matlaging, oppvask, rengjøring og rydding av bolig, vask, stell og vedlikehold av tøy. Stell og pass av barn regnes ikke som husarbeid.

Ulønnnet hjelp gitt til syke, uføre eller eldre. Hjelpen er i spørsmålet spesifisert som "regelmessig ulønnnet hjelp" som gis til slekt, venner eller naboer. Spørsmålet tar sikte på å kartlegge hjelp som gis til andre husholdninger.

Ulønnnet hjelp til å passe barn. Også denne type av hjelp er regelmessig, med slekt, venner eller naboer som mottakere.

Husholdningen har mottatt ulønnnet hjelp til barnepass. Dette er ubetalt, regelmessig tilsyn fra slektninger eller nære kjente. Mottakeren er ikke nødvendigvis intervjupersonen selv, men må høre til samme husholdning.

11.2. Noen resultater

Arbeid begrenser seg ikke bare til arbeid på lønnsarbeidsmarkedet. Mye arbeid blir f.eks. utført i hjemmet for egen husholdning, og mye arbeid, også ubetalt, blir utført for andre husholdninger.

Vi skal her se på omfanget av husarbeid, og på omfanget av ulønnnet omsorgsarbeid som blir utvekslet mellom husholdninger.

- 630 000 personer eller 19 prosent brukte mer enn 19 timer til husarbeid pr. uke. Blant menn var det bare 4 prosent som brukte så mye tid på husarbeid, sammenliknet med 34 prosent av kvinnene.
- 370 000 personer eller 11 prosent gav regelmessig ulønnnet praktisk hjelp eller tilsyn til syke, uføre eller eldre. Gjennomsnittlig tid for slik hjelp/tilsyn, målt i timer pr. uke, var 0,6 timer fordelt på alle personer i utvalget. For de som gav hjelp/tilsyn var gjennomsnittet 5 timer.
- 140 000 personer, eller 4 prosent hørte til husholdninger som mottok regelmessig ulønnnet praktisk hjelp eller tilsyn til syke, uføre eller eldre. Gjennomsnittlig tid for slik hjelp/tilsyn var 0,3 timer, fordelt på alle i utvalget. For de som mottok hjelp/tilsyn var gjennomsnittet 6 timer.
- 170 000 personer, eller 5 prosent, passet barn regelmessig for andre uten lønn. Gjennomsnittlig tid til slik barnepass var 0,4 timer pr. uke fordelt på alle i utvalget. For de som passet barn var gjennomsnittet 8 timer.
- 70 000 personer, eller 2 prosent, hørte til husholdninger som mottok regelmessig ubetalt barnepass. Gjennomsnittlig tid til slik barnepass var 0,3 timer pr. uke, fordelt på alle i utvalget. For de som mottok slik barnepass var gjennomsnittet 16 timer.

¹ For English translation, see page 24.

Tabell 26. Omsorgsarbeid og husarbeid blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
HUSARBEID						
Andel personer med						
Mindre enn 5 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	56	75	50	55	49	65
Mer enn 19 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	4	1	4	4	8	18
OMSORGSARBEID						
Andel						
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre.						
Prosent	11	11	12	15	7	0
Som ulønnet har passet barn for andre.						
Prosent	4	3	3	5	5	5
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre. Prosent	4	3	4	2	5	19
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet barnepass. Prosent	2	1	5	0	0	0
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt/mottatt hjelp/tilsyn						
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn gitt til syke, uføre eller eldre.....	5	4	4	6	6	0
Gitt ulønnet hjelp med å passe barn	8	:	:	:	:	:
Husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre.....	5	:	5	:	:	:
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Tabell 27. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel					
	Alle ¹⁾ Alle	Østlandet		Agder og Roga- land	Vest- landet	Trøn- delag
	Alle hus	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers			
HUSARBEID						
Andel personer med						
Mindre enn 5 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	34	35	34	36	38	32
Mer enn 19 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	19	17	13	20	21	22
OMSORGSARBEID						
Andel						
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre.						
Prosent	11	11	11	12	11	10
Som ulønnet har passet barn for andre.						
Prosent	5	5	5	5	7	4
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre. Prosent	4	5	4	5	3	4
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet barnepass. Prosent	2	3	2	3	3	2
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt/mottatt hjelp/tilsyn						
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn gitt til syke, uføre eller eldre.....	5	5	5	5	4	6
Gitt ulønnet hjelp med å passe barn	8	9	7	11	7	8
Husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre.....	6	7	8	7	:	6
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667
						329

Help/care and housework among males and females in various age groups. Per cent

		Kvinner Females				
Alle All	16-24 år years	25-44 år år	45-66 år år	67-79 år år	80- år år	
HOUSEWORK						
Percentage with						
12	38	4	5	12	18	Less than 5 hours of housework per week
34	7	42	38	38	37	More than 19 hours of housework per week
HELP/CARE						
Percentage						
11	11	11	14	7	4	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
6	6	6	9	5	1	Who gave unpaid child care
5	2	5	2	6	19	Of households who received unpaid help/care to sick, disabled elderly persons
2	2	5	0	0	0	Of households who received unpaid child care
Average number of hours per week						
6	4	5	7	:	:	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
8	:	8	9	:	:	Giving unpaid child care
8	:	8	:	:	:	The household has received unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Help/care and housework among persons in various regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk					
Nord-Norge	Tettbygd			Spredt-bygd	
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
HOUSEWORK					
Percentage with					
27	32	35	33	36	Less than 5 hours of housework per week
21	11	17	22	25	More than 19 hours of housework per week
HELP/CARE					
Percentage					
13	11	14	11	10	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
4	5	6	4	6	Who gave unpaid child care
4	4	3	4	5	Of households who received unpaid help/care to sick, disabled elderly persons
1	2	1	3	3	Of households who received unpaid child care
Average number of hours per week					
6	5	4	5	6	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
:	6	6	8	13	Giving unpaid child care
:	5	:	7	7	The household has received unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
408	763	602	1 498	802	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 28. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike familiefaser. Prosent

	Allel)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
HUSARBEID						
Andel personer med						
Mindre enn 5 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	34	78	46	37	26	2
Mer enn 19 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	19	0	1	4	11	34
OMSORGSARBEID						
Andel						
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre.						
Prosent	11	11	8	13	10	10
Som ulønnet har passet barn for andre.						
Prosent	5	4	4	3	4	10
Hvor husholdninger har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre. Prosent	4	3	1	4	2	10
Hvor husholdninger har mottatt ulønnet barnepass. Prosent	2	0	0	0	0	8
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt/mottatt hjelp/tilsyn						
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn gitt til syke, uføre eller eldre.....	5	4	:	5	5	5
Gitt ulønnet hjelp med å passe barn	8	:	:	:	:	6
Husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre.....	6	:	:	:	:	8
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Tabell 29. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Allel)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom- nivå	Høyere nivå
HUSARBEID						
Andel personer med						
Mindre enn 5 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	34	41	56	17	28	38
Mer enn 19 timer husarbeid pr. uke.						
Prosent	19	12	6	25	16	8
OMSORGSARBEID						
Andel						
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre.						
Prosent	11	12	14	14	11	12
Som ulønnet har passet barn for andre.						
Prosent	5	1	5	6	5	4
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre. Prosent	4	3	2	2	4	4
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet barnepass. Prosent	2	3	2	4	3	3
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt/mottatt hjelp/tilsyn						
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn gitt til syke, uføre eller eldre.....	5	5	5	4	3	4
Gitt ulønnet hjelp med å passe barn	8	:	:	:	5	:
Husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre.....	6	:	:	:	8	:
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Help/care and housework among persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
HOUSEWORK						
Percentage with						
26	31	32	41	16	16	Less than 5 hours of housework per week
29	24	22	22	17	28	More than 19 hours of housework per week
HELP/CARE						
Percentage						
9	14	15	6	11	6	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
6	3	10	7	5	2	Who gave unpaid child care Of households who received unpaid help/care to sick, disabled elderly persons
6	2	2	4	6	13	Of households who received unpaid child care
10	3	0	0	0	0	
Average number of hours per week						
4	4	7	:	:	:	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
:	:	9	:	:	:	Giving unpaid child care The household has received unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
6	:	:	:	:	8	
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Help/care and Housework among persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
HOUSEWORK						
Percentage with						
51	45	61	26	0	55	Less than 5 hours of housework per week
21	17	4	27	71	0	More than 19 hours of housework per week
HELP/CARE						
Percentage						
9	14	14	8	14	9	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
3	6	5	5	9	13	Who gave unpaid child care Of households who received unpaid help/care to sick, disabled elderly persons
6	2	2	7	3	6	Of households who received unpaid child care
0	4	1	0	3	1	
Average number of hours per week						
:	:	3	9	6	:	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
:	:	:	12	:	:	Giving unpaid child care The household has received unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
:	:	:	6	:	:	
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Tabell 30. Omsorgsarbeid og husarbeid blant personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønne
HUSARBEID			
Andel personer med			
Mindre enn 5 timer husarbeid pr. uke.			
Prosent	34	27	28
Mer enn 19 timer husarbeid pr. uke.			
Prosent	19	21	21
OMSORGSARBEID			
Andel			
Som har gitt ulønnet praktisk hjelp/ tilsyn til syke, uføre eller eldre.			
Prosent	11	13	9
Som ulønnet har passet barn for andre.			
Prosent	5	4	4
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre. Prosent	4	8	2
Hvor husholdningen har mottatt ulønnet barnepass. Prosent	2	2	3
Gjennomsnittlig antall timer pr. uke for de som har gitt/mottatt hjelp/tilsyn			
Ulønnet praktisk hjelp/tilsyn gitt til syke, uføre eller eldre.....	5	5	5
Gitt ulønnet hjelp med å passe barn	8	:	:
Husholdningen har mottatt ulønnet praktisk hjelp/tilsyn til syke, uføre eller eldre.....	6	:	:
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Help/care and housework among persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelseevne	
HOUSEWORK				
Percentage with				
25	38	28	28	Less than 5 hours of housework per week
23	16	28	28	More than 19 hours of housework per week
HELP/CARE				
Percentage				
12	9	9	6	Who gave unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
5	8	4	4	Who gave unpaid child care
4	1	10	12	Of households who received unpaid help/care to sick, disabled elderly persons
2	3	0	1	Of households who received unpaid child care
Average number of hours per week				
5	:	10	:	Giving unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
7	:	:	:	Giving unpaid child care
10	:	7	4	The household has received unpaid help/care to sick, disabled or elderly persons
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

12. Utdanning

12.1. Begrep og definisjoner¹

Utdanning utover grunnskole. Personer som har fullført utdanning utover grunnskole er de som har utdanning på høyere nivå enn ungdomsskolenivå (nivå 3-8 i følge Standard for utdanningsgruppering).

Utdanning på universitets- og høgskolenivå. Dette er utdanning som normalt vil være av minst 13 års varighet (nivå 5-8 ifølge Standard for utdanningsgruppering).

Resultatene for disse to utdanningsmål bygger på opplysningene i registeret over befolkningens høyeste utdanning for personene i utvalget til Levekårsundersøkelsen 1991. Utdanning fullført til og med høsten 1990 er regnet med.

12.2. Noen resultater

- 61 prosent av befolkningen i alderen 16 år og eldre hadde utdanning utover grunnskole.
- 570 000 personer over 15 år, eller 17 prosent, hadde utdanning på universitets- og høgskolenivå. Både blant menn og kvinner var det aldersgruppen 25-44 år som hadde den høyeste andelen universitets- og høgskoleutdannede (26 prosent). 3 av 10 bosatt i store byer hadde så høy utdanning, sammenlignet med 8 prosent i spredtbygde strøk.
- 600 000 personer, eller 26 prosent av de som var yrkesaktive i 1990, hadde deltatt i yrkesopplæring, kurs eller videreutdanning i forbindelse med deres yrke i 1990. Blant funksjonærer på mellomnivå og høyere hadde mer enn halvparten deltatt i denne typen utdanningsaktivitet.

¹ For English translation, see page 24.

Tabell 31. Utdanning for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
Andel med utdanning utover grunnskole	65	69	81	57	36	20
Andel med utdanning på universitets- og høghskolenivå	19	7	26	22	12	2
Andel av yrkesaktive i 1990 som fikk yrkesopplæring i 1990	27	18	40	26	0	:
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42
Tallet på yrkesaktive i 1990	1 425	274	645	448	54	4

Tabell 32. Utdanning for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle1)	Østlandet		Agder og Rogaland	Vest- landet	Trøn- delag	
	Alle	Oslo og Akershus	Øst- landet ellers	land	land		
Andel med utdanning utover grunnskole	61	63	70	58	63	60	
Andel med utdanning på universitets- og høghskolenivå	17	20	27	15	15	17	
Andel av yrkesaktive i 1990 som fikk yrkesopplæring i 1990	26	26	29	24	27	24	
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	1 269	522	747	371	477	

Tabell 33. Utdanning for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle1)	Enslige 16-24 år				
		Bor hos foreldre	Andre	Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
Andel med utdanning utover grunnskole	61	57	86	82	79	76
Andel med utdanning på universitets- og høghskolenivå	17	3	13	32	23	19
Andel av yrkesaktive i 1990 som fikk yrkesopplæring i 1990	26	12	19	39	41	28
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	263	128	224	241	401

Education among males and females in various age groups. Per cent

	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
58	72	75	45	26	21	Percentage with education above primary school level
16	9	26	13	5	6	Percentage with education on university level
25	16	39	25	:	:	Percentage of persons who were economically active in 1990 and who had vocational training in 1990
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents
1 205	248	605	333	18	1	Number of persons who were economically active in 1990

Education among persons in various regions and areas of residence. Per cent

Nord-Norge	Type bostedsstrøk			Spredt- bygd	
	Tettbygd				
	100 000 eller flere bosatte	20 000- 99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
56	72	67	59	52	Percentage with education above primary school level
12	31	19	15	8	Percentage with education on university level
25	29	30	26	20	Percentage of persons who were economically active in 1990 and who had vocational training in 1990
408	763	602	1 498	802	Number of respondents
277	562	432	1 057	512	Number of persons who were economically active in 1990

1) For English translation, see table 7.

Education among persons in various family cycle phases. Per cent

	Par med barn		Par uten barn		Enslige		
	Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
85	67	45	38	41	17	Percentage with education above primary school level	
27	22	13	11	12	3	Percentage with education on university level	
37	38	23	1	15	:	Percentage of persons who were economically active in 1990 and who had vocational training in 1990	
628	666	578	320	167	255	Number of respondents	
533	574	405	56	107	21	Number of persons who were economically active in 1990	

1) For English translation, see table 4.

Tabell 34. Utdanning for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle1)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
Andel med utdanning utover grunnskole	61	51	68	66	85	92
Andel med utdanning på universitets- og høghskolenivå	17	1	5	7	38	66
Andel av yrkesaktive i 1990 som fikk yrkesopplæring i 1990	26	23	32	36	53	56
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	317	221	353	688	261

Tabell 35. Utdanning for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolkningen1)	Sosialhjelpmottakere	Lavlønte
Andel med utdanning utover grunnskole	61	55	66
Andel med utdanning på universitets- og høghskolenivå	17	7	9
Andel av yrkesaktive i 1990 som fikk yrkesopplæring i 1990	26	13	31
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637
Tallet på yrkesaktive i 1990	2 630	121	579

Education among persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
53	63	63	34	55	53	Percentage with education above primary school level
5	12	11	6	12	10	Percentage with education on university level
19	23	7	1	8	12	Percentage of persons who were economically active in 1990 and who had vocational training in 1990
117	181	348	872	183	70	Number of respondents
99	170	238	144	76	43	Number of persons who were economically active in 1990

1) For English translation, see table 5.

Education among persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
72	0	35	29	Percentage with education above primary school level
9	0	7	6	Percentage with education on university level
10	21	7	6	Percentage of persons who were economically active in 1990 and who had vocational training in 1990
708	91	403	360	Number of respondents
439	70	116	82	Number of persons who were economically active in 1990

1) For English translation, see table 10.

13. Helse

13.1. Begrep og definisjoner¹

Langvarig sykdom

Disse kjennemerkene bygger på spørsmål om personen har "noen sykdom eller lidelse av mer varig natur, noen virkning av skade eller noe handikap" (spm. 127). Spørsmålet gjelder sykdom personen har på intervjutidspunktet. Alle slike syktilfelle som personen oppgir er registrert (opp til 7 syktilfelle pr. person forekommer). Syktilfellene er kodet etter Standard for gruppering av sykdommer - skader - dødsfall (Statistisk Sentralbyrås Håndbøker nr. 24). Syktilfellenes diagnoser er kodet med 3 sifre.

Hjerte- og karsykdommer. Dette er syktilfelle med diagnose nr.: 390-458, 746, 747. Grupperingen er den samme som er brukt i Helseundersøkelsen 1985 (NOS B 692).

Sykdommer i skjelett-muskelsystemet. Dette er syktilfelle med diagnose nr.: 710-738, 754-756, 787. Samme gruppering er brukt i Helseundersøkelsen 1985.

Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Personer med langvarig sykdom eller funksjonshemming som vurderer det slik at sykdommen/funksjonshemmingen i betydelig grad virker inn på hverdagen, f.eks. på grunn av smerte, angst eller nedsatt funksjonsevne.

Psykisk helse

Hyppige symptomer på nervøse lidelser. Til denne gruppen regnes personer som svarer at de i løpet av de siste 6 måneder ofte 1) var plaget av svært kraftig hjertebank uten på forhånd å ha anstrengt seg, eller 2) var plaget av nervøsitet, angst, rastløshet eller 3) hadde følt seg deprimert.

Livsstil

Drikker mye alkohol minst to ganger i måneden. Personer som svarer at de minst to ganger i måneden drikker så mye alkohol at det tilsvarer 5 halvflasker øl eller 1 helflaske rød-/hvitvin eller 1/2 flaske hetvin eller 1/4 flaske brennevin.

Er fysisk aktiv i fritiden minst 40 ganger i året. Personer som var fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året, enten ved å gå lengre fotturer eller skiturer, eller ved mosjonering på annen måte.

Nedsatt funksjonsevne

Sterkt nedsatt arbeidsevne. Til gruppen regnes personer med langvarig sykdom som svarte at sykdommen(e) i høy grad begrenser arbeidsevnen. Arbeidsevne refererer både til inntektsgivende arbeid, husarbeid og skolegang eller studier.

Nedsatt bevegelsesevne. Personer med nedsatt bevegelsesevne svarer enten at de ikke uten vansker kan gå i trapper eller at de ikke uten vansker kan "gå en 5-minutters tur i noenlunde raskt tempo". Forbigående vansker på grunn av f.eks. en forstuet fot eller beinbrudd regnes ikke med.

Nedsatt funksjonsevne. Til gruppen med nedsatt funksjonsevne regner en personer med følgende funksjonsproblemer:

- sterkt nedsatt arbeidsevne
- nedsatt bevegelsesevne
- nedsatt syn, hørsel eller evne til å bære

Nedsatt bevegelighet inne. Personer som svarer at de på grunn av langvarig sykdom eller funksjonshemming har svært vanskelig eller noe vanskelig for å bevege seg rundt i eller bruke boligen.

Nedsatt bevegelighet ute. Personer som svarer at de på grunn av langvarig sykdom eller funksjonshemming har svært vanskelig eller noe vanskelig for å bevege seg ut av boligen på egen hånd.

Nedsatt deltaking i aktiviteter. Personer som svarer at de på grunn av langvarig sykdom eller funksjonshemming har svært vanskelig eller noe vanskelig for å delta i foreningsliv eller i andre fritidsaktiviteter.

Hjelpebehov

Hjelpetrengende. Som hjelpetrengende regner en personer som "ikke uten hjelp av andre klarer daglig vareinnkjøp eller vask og rengjøring av boligen".

Pleietrengende. Dette er personer som ikke uten hjelp klarer av- og påkledning.

Husholdning med pleie- eller tilsynstrengende. Gruppen omfatter personer som bor alene og er hjelpetrengende, og personer i flerpersonhusholdninger som svarer at det i husholdningen finnes noen som "trenger ekstra stell, tilsyn eller hjelp til daglige gjøremål på grunn av varig sykdom, uførhet eller høy alder".

¹ For English translation, see page 24.

13.2. Noen resultater

Det er to hovedtyper av mål som nyttes i beskrivelsen av befolkningens helsetilstand. Den ene typen mål beskriver utbredelsen av mer varige syketilfelle. Psykiske plager er registrert spesielt. Dette skyldes at registrering av syketilfelle gjennom intervju erfaringsmessig fører til at en under vurderer utbredelsen av psykiske lidelser, spesielt de lettere psykiske lidelser.

Den andre typen mål beskriver utbredelsen av mer varige funksjonsproblemer. Langvarige funksjonsnedsettelse måles ved spørsmål om arbeidsevne, bevegelsesevne, syn, hørsel og evne til å klare bestemte daglige gjøremål.

Langvarig sykdom. Vel halvparten, 51 prosent, hadde en eller flere sykdommer "av mer varig natur". Mange har mer enn ett syketilfelle, og i gjennomsnitt var det nesten ett syketilfelle pr. person. Personer med langvarige syketilfelle hadde i gjennomsnitt 1,8 syketilfelle. Alle langvarige syketilfelle skulle registreres, også de mer bagatellmessige.

Eldre oppgir flere syktilfeller enn yngre, kvinner oppgir flere syktilfeller enn menn uansett alder.

Tabellene viser utbredelsen av to viktige sykdomsgrupper. Blant personer 16 år og eldre var det:

- 400 000, eller 12 prosent, som hadde hjerte- og karsykdommer. Tallene for hjerte- og karsykdommer omfatter også høyt blodtrykk.
- 770 000, eller 23 prosent, som hadde sykdommer i skjelett-muskelsystemet.
- 700 000, eller 21 prosent, hadde langvarig sykdom som i betydelig grad virket inn på hverdagen.

Psykisk helse. Av befolkningen i alderen 16 år og eldre var det:

- 230 000 personer, eller 7 prosent, som oppgav hyppige symptomer på nervøse lidelser. Symptomer på nervøse lidelser er mer vanlig i en del utsatte grupper enn i befolkningen som helhet. Både personer med nedsatt bevegelsesevne, sosialhjelpsmottakere og langvarig arbeidsløse var mer utsatt for slike plager i 1991 enn andre grupper.
- 130 000 personer, eller 4 prosent, som jevnlig brukte beroligende midler forordnet av lege.

Omfanget av slike psykiske plager, som en har forsøkt å registrere i levekårsundersøkelsen, vil variere både med målemetode og med på hvilken måte en sammenfatter opplysningene i et sett av spørsmål om psykiske plager. Vi har her valgt å presentere tall for grupper som gir uttrykk for relativt sterke plager. Tall for omfanget bør en altså ikke tillegge for stor vekt. Resultatene vil imidlertid være egnet til å sammenlikne omfanget av slike plager i ulike befolkningsgrupper.

Nedsatt funksjonsevne. Blant personer i alderen 16 år og eldre viste undersøkelsen at:

- 370 000 personer, 11 prosent, hadde sterkt nedsatt arbeidsevne på grunn av langvarig sykdom. 130 000 av disse var over 66 år.
- 330 000 personer, 10 prosent, hadde nedsatt bevegelsesevne.
- 200 000 personer, 6 prosent, hadde nedsatt evne til å bære.
- 70 000 personer, 2 prosent, hadde nedsatt syn.
- 100 000 personer, 3 prosent, hadde nedsatt hørsel.
- 600 000 personer, eller 18 prosent, hadde ett eller flere av disse funksjonsproblemer (nedsatt syn, hørsel, bæreevne, nedsatt bevegelsesevne eller var arbeidsuføre). Ikke alle disse funksjonsproblemer skyldes sykdom. Alderdomsvekkelser vil også ha betydning. Ufaglærte arbeidere, lavere funksjonærer og gårdbrukere og fiskere har en større andel med nedsatt funksjonsevne enn andre sysselsatte. Disse ulikhetene er tilstede selv om en tar hensyn til den forskjellige kjønns- og alderssammensetningen av de ulike gruppene.
- 170 000, eller 5 prosent, hadde nedsatt bevegelse inne.
- 200 000, eller 6 prosent, hadde nedsatt bevegelse ute.
- 500 000, eller 15 prosent, hadde vansker med å delta i foreningsliv eller andre fritidsaktiviteter på grunn av langvarig sykdom.

Hjelpebehov. Blant personer i alderen 16 år og eldre var det:

- 230 000 personer, 7 prosent, som ikke klarer daglige vareinnkjøp eller vask og rengjøring av bolig uten hjelp av andre. Ca. 100 000 av disse bor alene.
- 230 000 personer bodde i husholdninger der det er personer som trenger pleie eller tilsyn.

Tabell 36. Helsetilstand for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
LANGVARIG SYKDOM						
Andel med langvarig sykdom. Prosent	48	32	41	54	71	74
Tallet på langvarig syketilfelle pr. 1 000 personer. Syketilfelle	802	474	649	896	1 393	1 786
Andel med hjerte- og karsykdommer. Prosent	11	1	3	16	32	44
Andel med sykdommer i skjelett-/muskel-systemet. Prosent	19	9	16	24	28	17
Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Prosent	16	8	13	19	27	51
PSYKISK HELSE						
Andel						
Med hyppige symptomer på nervøse lidelser. Prosent	5	2	5	6	6	12
Som bruker beroligende midler jevnlig. Prosent	2	0	2	3	5	10
LIVSSTIL						
Andel						
Som drikker mye alkohol minst 2 ganger i måneden	20	35	22	14	7	2
Som er fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året	49	62	48	47	39	26
NEDSATT FUNKSJONSEVNE						
Andel med						
Sterkt nedsatt arbeidsevne. Prosent	9	1	4	14	18	36
Nedsatt bevegelsesevne. Prosent	7	0	2	7	22	48
Nedsatt bæreevne. Prosent	2	0	0	2	7	22
Nedsatt syn. Prosent	1	1	1	1	4	12
Nedsatt hørsel. Prosent	4	0	2	3	10	36
Nedsatt funksjonsevne. Prosent	14	3	6	18	36	73
Nedsatt bevegelsesevne inne. Prosent	3	1	2	2	8	20
Nedsatt bevegelsesevne ute. Prosent	3	1	1	3	10	30
Nedsatt deltakelse i aktiviteter. Prosent	11	5	6	13	25	51
HJELPEBEHOV						
Andel som						
Er hjelpetrengende. Prosent	4	0	1	3	13	50
Er pleietrengende. Prosent	1	1	1	2	1	7
Er hjelpetrengende og bor alene. Prosent	1	0	0	1	2	19
Tilhører husholdning med pleie- eller tilsynstrengende. Prosent	6	4	3	6	10	43
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Health condition for males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
55	42	44	65	75	81	CHRONIC ILLNESS
1 068	721	715	1 244	1 931	2 130	Percentage with chronic illness
13	2	4	17	39	39	Cases of chronic illness. Number per 1 000 persons
27	13	18	37	48	39	Percentage with cardiovascular diseases
26	17	17	34	42	48	Percentage with diseases of the musculo- skeletal system
						Chronic illness with considerable consequenses
						MENTAL HEALTH
8	7	4	8	19	17	Percentage With frequent symptoms of nervous conditions
5	0	1	6	13	19	Using tranquilizers regularly
						LIFESTYLE
6	9	9	4	2	0	Percentage Drinking much alcohol at least twice a month
44	56	48	42	29	15	Who are physically active in leisure time at least forty times a year
						LONG-TERM DISABILITY
13	6	7	19	27	31	Percentage with
13	4	5	15	37	49	Strongly reduced working capacity
10	1	2	10	30	46	Reduced mobility
2	0	0	2	8	13	Reduced capacity to carry
3	1	0	3	8	19	Reduced eye sight
22	10	10	28	50	70	Reduced hearing
8	1	4	9	20	26	Disabled
9	2	4	11	22	44	Reduced mobility indoors
20	11	11	26	37	46	Reduced mobility outdoors
						Reduced participation in activities
						NEED OF HELP
9	2	2	9	30	49	Percentage which
2	2	1	1	3	1	Are in need of help
4	0	0	2	15	37	Are in need of care
9	3	3	9	23	46	Are in need of help and live alone
						Belong to a household with persons needing care or supervision
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Tabell 37. Helsetilstand for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel							
	Alle)	Østlandet					Vest- landet	Trøn- delag
		Alle	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers	Agder og Rog- land			
LANGVARIG SYKDOM								
Andel med langvarig sykdom. Prosent	51	55	52	56	46	45	55	
Tallet på langvarig syketilfelle pr. 1 000 personer. Syketilfelle	936	1 054	1 015	1 080	796	739	921	
Andel med hjerte- og karsykdommer. Prosent	12	14	14	14	11	9	12	
Andel med sykdommer i skjelett-/muskel-systemet. Prosent	23	25	21	27	17	18	25	
Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Prosent	21	23	21	24	15	18	25	
PSYKISK HELSE								
Andel								
Med hyppige symptomer på nervøse lidelser. Prosent	7	8	7	8	5	4	5	
Som bruker beroligende midler jevnlig. Prosent	4	4	4	4	4	2	4	
LIVSSTIL								
Andel								
Som drikker mye alkohol minst 2 ganger i måneden	13	14	16	12	10	12	15	
Som er fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året	46	49	53	47	47	46	42	
NEDSATT FUNKSJONSEVNE								
Andel med								
Sterkt nedsatt arbeidsevne. Prosent	11	12	10	14	9	8	10	
Nedsatt bevegelsesevne. Prosent	10	11	10	12	7	9	8	
Nedsatt bæreevne. Prosent	6	6	6	6	6	5	5	
Nedsatt syn. Prosent	2	2	3	2	2	2	1	
Nedsatt hørsel. Prosent	3	4	4	3	2	3	3	
Nedsatt funksjonsevne. Prosent	18	20	18	21	14	16	17	
Nedsatt bevegelsesevne inne. Prosent	5	6	6	6	4	5	4	
Nedsatt bevegelsesevne ute. Prosent	6	7	7	7	5	7	4	
Nedsatt deltakelse i aktiviteter. Prosent	15	17	15	18	13	15	14	
HJELPEBEHOV								
Andel som								
Er hjelpetrengende. Prosent	7	7	7	7	6	6	5	
Er pleietrengende. Prosent	2	2	2	2	1	1	2	
Er hjelpetrengende og bor alene. Prosent	3	3	2	3	2	2	2	
Tilhører husholdning med pleie- eller tilsynstrengende. Prosent	7	8	7	8	6	6	6	
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329	

Health condition for persons in various regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk					
Nord-Norge	Tettbygd			Spredtbygd	
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
CHRONIC ILLNESS					
51	52	55	49	51	Percentage with chronic illness
914	944	972	929	909	Cases of chronic illness. Number per 1 000 persons
10	11	12	12	13	Percentage with cardiovascular diseases
27	20	22	23	25	Percentage with diseases of the musculo-skeletal system
25	19	22	22	21	Chronic illness with considerable consequences
MENTAL HEALTH					
8	8	9	6	5	Percentage With frequent symptoms of nervous conditions
3	3	6	3	3	Using tranquilizers regularly
LIFESTYLE					
12	19	13	12	8	Percentage Drinking much alcohol at least twice a month
37	54	47	47	37	Who are physically active in leisure time at least forty times a year
LONG-TERM DISABILITY					
14	9	11	11	12	Percentage with Strongly reduced working capacity
12	8	9	11	11	Reduced mobility
8	6	6	6	5	Reduced capacity to carry
1	3	1	2	1	Reduced eye sight
4	3	3	3	5	Reduced hearing
24	16	17	19	20	Disabled
7	5	4	6	6	Reduced mobility indoors
6	6	5	7	7	Reduced mobility outdoors
16	13	17	16	16	Reduced participation in activities
NEED OF HELP					
8	7	5	7	7	Percentage which Are in need of help
2	2	1	1	2	Are in need of care
3	3	2	3	3	Are in need of help and live alone
10	6	6	8	9	Belong to a household with persons needing care or supervision
408	763	602	1 498	802	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 38. Helsetilstand for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Allel)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
LANGVARIG SYKDOM						
Andel med langvarig sykdom. Prosent	51	34	36	44	44	58
Tallet på langvarig syketilfelle pr. 1 000 personer. Syketilfelle	936	536	556	745	705	1 052
Andel med hjerte- og karsykdommer. Prosent	12	1	1	2	3	6
Andel med sykdommer i skjelett-/muskel- systemet. Prosent	23	9	12	15	16	22
Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Prosent	21	9	13	18	16	11
PSYKISK HELSE						
Andel						
Med hyppige symptomer på nervøse lidelser. Prosent	7	3	6	8	6	12
Som bruker beroligende midler jevnlig. Prosent	4	1	0	6	1	3
LIVSSTIL						
Andel						
Som drikker mye alkohol minst 2 ganger i måneden	13	22	29	30	21	10
Som er fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året	46	65	58	55	51	38
NEDSATT FUNKSJONSEVNE						
Andel med						
Sterkt nedsatt arbeidsevne. Prosent	11	2	4	8	4	7
Nedsatt bevegelsesevne. Prosent	10	2	1	2	3	5
Nedsatt bæreevne. Prosent	6	1	1	1	1	4
Nedsatt syn. Prosent	2	1	0	2	0	1
Nedsatt hørsel. Prosent	3	1	1	2	1	1
Nedsatt funksjonsevne. Prosent	18	5	6	12	7	10
Nedsatt bevegelighet inne. Prosent	5	1	1	3	2	2
Nedsatt bevegelighet ute. Prosent	6	1	1	3	2	2
Nedsatt deltakelse i aktiviteter. Prosent	15	6	7	13	9	6
HJELPEBEHOV						
Andel som						
Er hjelpetrengende. Prosent	7	1	0	2	1	2
Er pleietrengende. Prosent	2	2	0	2	3	2
Er hjelpetrengende og bor alene. Prosent	3	0	0	1	0	0
Tilhører husholdning med pleie- eller tilsynstrengende. Prosent	7	4	2	3	1	3
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Health condition for persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
						CHRONIC ILLNESS
39	46	64	72	65	77	Percentage with chronic illness
581	713	1 166	1 566	1 365	1 949	Cases of chronic illness. Number per 1 000 persons
3	8	20	36	20	37	Percentage with cardiovascular diseases
14	21	33	32	39	43	Percentage with diseases of the musculo- skeletal system
12	17	27	32	41	44	Chronic illness with considerable consequenses
						MENTAL HEALTH
						Percentage
3	3	7	9	12	19	With frequent symptoms of nervous conditions
0	1	4	8	9	13	Using tranquilizers regularly
						LIFESTYLE
						Percentage
10	10	10	5	8	2	Drinking much alcohol at least twice a month
43	47	47	34	41	26	Who are physically active in leisure time at least forty times a year
						LONG-TERM DISABILITY
						Percentage with
4	7	17	23	29	26	Strongly reduced working capacity
3	4	11	29	20	40	Reduced mobility
1	2	7	16	11	30	Reduced capacity to carry
1	0	1	5	3	10	Reduced eye sight
1	1	4	9	2	15	Reduced hearing
7	9	25	43	38	56	Disabled
2	2	6	16	12	17	Reduced mobility indoors
2	3	7	19	12	23	Reduced mobility outdoors
6	10	21	33	30	37	Reduced participation in activities
						NEED OF HELP
						Percentage which
1	2	7	23	11	33	Are in need of help
1	1	1	3	3	2	Are in need of care
0	0	0	1	10	29	Are in need of help and live alone
4	4	7	12	14	35	Belong to a household with persons needing care or supervision
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Tabell 39. Helsetilstand for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
LANGVARIG SYKDOM						
Andel med langvarig sykdom. Prosent	51	49	48	45	42	37
Tallet på langvarig syketilfelle pr. 1 000 personer. Syketilfelle	936	805	720	734	593	631
Andel med hjerte- og karsykdommer. Prosent	12	9	7	6	5	7
Andel med sykdommer i skjelett-/muskel-systemet. Prosent	23	20	18	20	13	13
Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Prosent	21	17	14	16	11	11
PSYKISK HELSE						
Andel						
Med hyppige symptomer på nervøse lidelser. Prosent	7	5	2	6	2	2
Som bruker beroligende midler jevnlig. Prosent	4	1	2	2	1	0
LIVSSTIL						
Andel						
Som drikker mye alkohol minst 2 ganger i måneden	13	16	22	10	16	18
Som er fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året	46	37	48	52	55	58
NEDSATT FUNKSJONSEVNE						
Andel med						
Sterkt nedsatt arbeidsevne. Prosent	11	5	3	4	2	1
Nedsatt bevegelsesevne. Prosent	10	2	1	4	2	3
Nedsatt bæreevne. Prosent	6	1	0	2	1	2
Nedsatt syn. Prosent	2	1	0	1	0	0
Nedsatt hørsel. Prosent	3	3	1	1	1	2
Nedsatt funksjonsevne. Prosent	18	11	4	9	5	5
Nedsatt bevegelighet inne. Prosent	5	2	1	3	1	0
Nedsatt bevegelighet ute. Prosent	6	1	1	2	1	1
Nedsatt deltakelse i aktiviteter. Prosent	15	9	5	11	7	5
HJELPEBEHOV						
Andel som						
Er hjelpetrengende. Prosent	7	0	0	2	1	1
Er pleietrengende. Prosent	2	2	3	2	1	0
Er hjelpetrengende og bor alene. Prosent	3	0	0	0	0	0
Tilhører husholdning med pleie- eller tilsynstrengende. Prosent	7	4	5	3	3	4
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Health condition for persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
CHRONIC ILLNESS						
49	43	35	76	55	47	Percentage with chronic illness
650	724	534	1 752	1 005	900	Cases of chronic illness. Number per 1 000 persons
8	8	1	30	10	12	Percentage with cardiovascular diseases
24	20	11	41	28	20	Percentage with diseases of the musculo- skeletal system
16	15	12	44	26	19	Chronic illness with considerable consequenses
MENTAL HEALTH						
Percentage						
1	4	4	16	4	12	With frequent symptoms of nervous conditions
0	0	0	11	4	0	Using tranquilizers regularly
LIFESTYLE						
Percentage						
5	17	16	7	6	16	Drinking much alcohol at least twice a month
26	43	64	32	45	59	Who are physically active in leisure time at least forty times a year
LONG-TERM DISABILITY						
Percentage with						
9	4	4	33	14	13	Strongly reduced working capacity
7	3	2	31	10	12	Reduced mobility
2	1	1	20	6	2	Reduced capacity to carry
0	0	0	6	0	3	Reduced eye sight
2	2	0	9	2	6	Reduced hearing
15	9	6	51	19	24	Disabled
2	1	1	17	8	3	Reduced mobility indoors
3	1	2	21	8	3	Reduced mobility outdoors
10	8	6	39	19	15	Reduced participation in activities
NEED OF HELP						
Percentage which						
2	1	1	25	3	4	Are in need of help
0	1	1	2	1	3	Are in need of care
0	0	0	11	0	0	Are in need of help and live alone
6	4	4	20	4	3	Belong to a household with persons needing care or supervision
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Tabell 40. Helsetilstand for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen1)	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønnte
LANGVARIG SYKDOM			
Andel med langvarig sykdom. Prosent	51	57	46
Tallet på langvarig syketilfelle pr. 1 000 personer. Syketilfelle	936	1 341	738
Andel med hjerte- og karsykdommer. Prosent	12	9	5
Andel med sykdommer i skjelett-/muskel- systemet. Prosent	23	33	16
Langvarig sykdom med betydelige konsekvenser. Prosent	21	38	16
PSYKISK HELSE			
Andel			
Med hyppige symptomer på nervøse lidelser. Prosent	7	17	4
Som bruker beroligende midler jevnlig. Prosent	4	6	1
LIVSSTIL			
Andel			
Som drikker mye alkohol minst 2 ganger i måneden	13	19	13
Som er fysisk aktive i fritiden minst 40 ganger i året	46	39	48
NEDSATT FUNKSJONSEVNE			
Andel med			
Sterkt nedsatt arbeidsevne. Prosent	11	23	4
Nedsatt bevegelsesevne. Prosent	10	18	3
Nedsatt bæreevne. Prosent	6	9	1
Nedsatt syn. Prosent	2	1	1
Nedsatt hørsel. Prosent	3	1	1
Nedsatt funksjonsevne. Prosent	18	31	9
Nedsatt bevegelighet inne. Prosent	5	12	2
Nedsatt bevegelighet ute. Prosent	6	12	2
Nedsatt deltakelse i aktiviteter. Prosent	15	25	11
HJELPEBEHOV			
Andel som			
Er hjelpetrequende. Prosent	7	10	2
Er pleietrequende. Prosent	2	1	2
Er hjelpetrequende og bor alene. Prosent	3	5	0
Tilhører husholdning med pleie- eller tilsynstrequende. Prosent	7	13	3
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Health condition for persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
CHRONIC ILLNESS				
50	43	100	94	Percentage with chronic illness
810	769	2 573	2 617	Cases of chronic illness. Number per 1 000 persons
5	2	38	45	Percentage with cardiovascular diseases
23	14	64	61	Percentage with diseases of the musculo- skeletal system
20	20	89	77	Chronic illness with considerable consequences
MENTAL HEALTH				
Percentage				
11	8	26	26	With frequent symptoms of nervous conditions
2	0	16	16	Using tranquilizers regularly
LIFESTYLE				
Percentage				
21	21	7	4	Drinking much alcohol at least twice a month
45	44	27	18	Who are physically active in leisure time at least forty times a year
LONG-TERM DISABILITY				
Percentage with				
4	8	100	61	Strongly reduced working capacity
4	7	54	100	Reduced mobility
1	0	33	44	Reduced capacity to carry
0	0	8	10	Reduced eye sight
1	0	11	14	Reduced hearing
9	13	100	100	Disabled
2	0	32	41	Reduced mobility indoors
2	0	38	48	Reduced mobility outdoors
10	11	71	76	Reduced participation in activities
NEED OF HELP				
Percentage which				
1	0	43	62	Are in need of help
2	0	4	5	Are in need of care
0	0	16	23	Are in need of help and live alone
1	1	31	39	Belong to a household with persons needing care or supervision
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

14. Boforhold

14.1. Begrep og definisjoner¹

Småhus. Som småhus regner en våningshus, frittliggende enebolig, hus i kjede, rekke, terrasse og horisontal- og vertikaldelt tomannsbolig.

Eid bolig. Som eid bolig regner en også bolig eid gjennom borettslag eller aksjeselskap.

Bad eller WC. En bolig med bad eller WC er en bolig med bad eller vannklosett i selve boligen.

Fuktig bolig. Dersom alle eller noen av beboelsesrommene er fuktige, regner en boligen som fuktig.

Kald bolig. Dersom alle beboelsesrommene er kalde/vanskelige å varme opp, regner en boligen som kald.

Bor trangt. En person bor trangt dersom 1) personen bor alene og disponerer ett rom, eller 2) personen tilhører en flerpersonhusholdning som disponerer mindre enn ett rom pr. person. Som beboelsesrom regnes ikke kjøkken, bad, entre eller små rom under 6 m².

Bor svært romslig. En person bor svært romslig dersom 1) personen bor alene og disponerer 3 rom eller mer, eller 2) personen tilhører en flerpersonhusholdning der det er minst 2 rom pr. person, f.eks. skal en husholdning på 2 personer disponere 4 rom, en husholdning med 4 personer 8 rom, osv. Rom defineres på samme måten som over.

Bor umoderne og/eller trangt. Dette er personer som bor i bolig uten bad eller WC, i fuktig bolig, i kald bolig eller som bor trangt.

Støy i boligen. En person som vanligvis er utsatt for støy fra naboelighet o.l., fra gate og vei, fra tog, fly, eller industri og anleggsvirksomhet regner en for utsatt for støy i boligen.

Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen. En person som oppgir at støyen fra gate eller vei er så sterk at det er vanskelig å føre en normal samtale i deler av dagen, med åpne eller lukkede vinduer.

Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Personer som er utsatt for forurensninger ved boligen er de som er utsatt for støv, lukt, eksos fra veitrafikk, eller røyk, støv, avfall eller lukt fra industri eller andre kilder.

Ikke tilgang til utearealer. Dette er personer som rett utenfor huset ikke har eget eller felles grøntareal eller gårdsplass, dvs. bare fortau, bilvei, parkeringsplass eller annet.

14.2. Noen resultater

Boform. Den overveiende del av befolkningen i alderen 16 år og eldre bor i småhus og i eid bolig. Det var:

- 83 prosent som bodde i småhus. I spredtbygde strøk bor så godt som alle i småhus, i de store byene bor omkring halvparten i småhus.
- 82 prosent som bodde i bolig som husholdningen selv eide eller som den eide gjennom borettslag eller aksjeselskap.
- 470 000 personer, eller 14 prosent var leieboere uten innskudd, bodde i tjenestebolig eller på framleie.

Boligens standard. Av befolkningen i alderen 16 år og eldre var det:

- 130 000 personer, eller 4 prosent, som bodde i bolig uten bad eller WC.
- 170 000 personer, eller 5 prosent, som bodde i bolig med fuktige beboelsesrom.
- 100 000 personer, eller 3 prosent, som bodde i bolig der alle beboelsesrom var kalde.
- 330 000 personer som bodde i bolig som hadde en eller flere av disse manglene. Sosialhjelpsmottakere, unge med lav utdanning og enslige over 66 år var noen av de gruppene som oftere enn andre bodde i bolig med slike mangler.

Botetthet. Av befolkningen i alderen 16 år og eldre var det:

- 270 000 personer, eller 8 prosent, som bodde trangt.
- 37 prosent som bodde svært romslig.
- 530 000 personer som bodde enten trangt eller umoderne, dvs. at de bodde i bolig uten bad eller WC eller at de bodde i fuktig eller kald bolig. Dette var 16 prosent av personer i alderen 16 år og eldre.

¹ For English translation, see page 25.

Miljøbelastninger. Det var 32 prosent av befolkningen over 15 år som oppgav at de i boligen vanligvis var utsatt for støy eller forurensninger fra trafikk eller industri. Det var:

- 430 000 personer, 13 prosent, som vanligvis var utsatt for støy fra gate eller vei. Av disse var det nærmere 170 000 personer som var utsatt for så sterk støy at normale samtaler ble forstyrret.
- 24 prosent, som vanligvis var utsatt for støy fra enten veitrafikk, tog, fly, industri eller naboelighet.
- 600 000 personer, 18 prosent, som vanligvis var utsatt for forurensninger i sin bolig fra trafikk eller industri.

Boligens omgivelser.

- 80 prosent hadde rett utenfor bolighuset egen hage, plen, naturtomt o.l. eller egen gårds plass.
- 13 prosent hadde ikke egen hage, plen, naturtomt o.l., eller egen gårds plass, men felles gårdsrom eller grøntareal egnet til oppholdssted for barn og voksne.

- 170 000 personer, 5 prosent, hadde bare grøntareal eller gårdsrom som ikke var egnet til oppholdssted, og 70 000 personer, 2 prosent, hadde ikke tilgang til gårds plass eller grøntareal rett utenfor huset. Andelen som manglet tilgang til utearealer, og utearealer egnet som oppholdssted, var høyest blant bosatte i bostedsstrøk med 100 000 eller flere bosatte.

Servicetilbud på bostedet.

- 670 000 personer, eller 20 prosent, mangler forsamlingshus, grendehus eller samfunnshus på bostedet.
- 1 070 000 personer (32 prosent) bodde på et sted uten ungdomsklubb eller fritidsklubb.
- 44 prosent bodde på et sted uten eldre senter.
- 670 000 personer, eller 20 prosent, hadde 2 km eller mer til dagligvarebutikk.
- 430 000 personer (13 prosent) bodde i en avstand av minst 4 km fra barneskole.
- 870 000 personer (26 prosent) bodde på et sted hvor det ikke fantes offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet.

De fleste servicetilbud på bostedet er langt bedre utbygd i tettbygde enn i spredtbygde strøk.

Tabell 41. Boforhold for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
BOFORM						
Andel som						
Bor i småhus	85	85	83	87	86	80
Bor i eid bolig	84	80	83	90	84	60
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	12	18	16	8	5	12
BOLIGENS STANDARD						
Andel som						
Bor i bolig uten bad eller WC	4	4	3	3	7	12
Bor i bolig som har minst to rom med bad/WC	60	59	62	65	54	26
Bor i fuktig bolig	4	8	5	3	3	0
Bor i kald bolig	2	3	3	1	3	7
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom	90	86	90	94	87	81
BOTETHET						
Andel som						
Bor trangt	8	11	11	3	3	5
Bor svært romslig	37	23	27	47	65	55
Bor umoderne og/eller trangt	16	22	18	8	15	24
BOLIGENS OMGIVELSER						
Andel som rett utenfor huset har						
Egen hage, plen, naturtomt o.l. eller gårds plass	82	82	79	86	83	74
Felles grøntareal eller gårdsrom som er egnet til oppholdsted for barn og voksne .	11	10	13	9	11	10
Felles grøntareal eller gårdsrom som ikke er egnet som oppholdsted	5	4	5	4	3	14
Andel som ikke har tilgang til utearealer	2	3	2	2	3	0
MILJØBELASTNINGER						
Andel som er utsatt for						
Støy fra gate eller vei i boligen	12	11	12	12	18	10
Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen	5	3	5	5	7	5
Støy i boligen	23	23	24	22	25	14
Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Støy eller forurensninger	16	14	15	19	17	12
	30	30	29	31	29	19
SERVICETILBUD PÅ BOSTEDET						
Andel som ikke har						
Forsamlingshus, grendehus eller samfunns- hus på stedet	19	14	17	21	24	27
Ungdomsklubb, fritidsklubb på stedet	33	32	30	34	42	52
Eldresenter på stedet	44	44	42	47	42	48
Offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet	27	23	27	25	36	46
Andel med						
2 km eller mer til dagligvarebutikk	22	23	20	21	28	38
4 km eller mer til barneskole	15	15	13	14	19	31
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Housing conditions for males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
						TYPE OF BUILDING AND TENURE STATUS
						Percentage who
82	78	83	87	78	68	Live in one-dwelling building
80	64	84	91	76	58	Own their dwelling
16	33	15	6	13	20	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
						STANDARD OF THE DWELLING
						Percentage who
3	4	2	2	4	9	Live in dwelling without bath or W.C.
61	56	67	67	44	29	Live in dwelling with at least two rooms with bath/W.C.
5	9	5	2	4	6	Live in damp dwelling
4	4	4	2	6	13	Live in cold dwelling
89	86	90	94	88	75	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
						LIVING DENSITY
						Percentage who
8	12	12	2	2	4	Live in crowded dwelling
36	18	19	55	68	61	Live in very spacious dwelling
17	22	21	8	13	26	Live in unmodern and/or crowded dwelling
						ENVIRONMENT OF THE DWELLING
						Percentage who just outside the house have
78	75	79	84	73	65	Own garden, lawn, natural site or courtyard
14	14	16	10	20	19	Common green area or courtyard suitable for use by children and adults
5	5	3	5	6	13	Common green area or courtyard that is not suitable for use by children and adults
2	5	2	2	2	3	Percentage without access to outdoor area
						ENVIRONMENT NUISANCES
						Percentage who are exposed to
14	14	14	14	15	7	Noise from road traffic in dwelling
5	5	5	5	6	3	Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling
25	31	26	23	24	10	Noise from dwelling
19	18	20	18	23	16	Pollution from traffic, industry and the like
34	38	34	31	36	22	Noise or pollution
						ACCESS TO SERVICE IN THE COMMUNITY
						Percentage without
21	18	23	20	19	25	Community meeting house in the community
31	26	32	35	28	34	Youthclub, leisure-time club in community
44	39	48	46	38	35	Center for the elderly in the community
26	21	24	30	30	29	Public means of transportation with at least 8 daily departures
						Percentage with
18	17	18	19	19	16	2 km or more to grocery store
10	9	10	12	13	8	4 km or more to primary school
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Tabell 42. Boforhold for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel							
	Alle1)	Østlandet					Vest- landet	Trøn- delag
		Alle	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers	Agder og Roga- land			
BOFORM								
Andel som								
Bor i småhus	83	78	61	89	90	88	83	
Bor i eid bolig	82	83	82	83	85	83	78	
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	14	13	15	12	13	14	17	
BOLIGENS STANDARD								
Andel som								
Bor i bolig uten bad eller WC	4	4	3	5	2	2	5	
Bor i bolig som har minst to rom med bad/WC	61	58	54	60	71	66	62	
Bor i fuktig bolig	5	4	4	4	6	6	5	
Bor i kald bolig	3	3	5	2	2	3	4	
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom	90	90	90	90	90	91	88	
BOTETTHET								
Andel som								
Bor trangt	8	8	10	6	6	6	10	
Bor svært romslig	37	37	36	38	34	37	40	
Bor umoderne og/eller trangt	16	16	18	14	13	15	20	
BOLIGENS OMGIVELSER								
Andel som rett utenfor huset har								
Egen hage, plen, naturtomt o.l. eller gårdsplass	80	76	60	87	88	84	77	
Felles grøntareal eller gårdsrom som er egnet til oppholdsted for barn og voksne .	13	17	30	8	6	7	15	
Felles grøntareal eller gårdsrom som ikke er egnet som oppholdsted	5	5	7	4	3	4	7	
Andel som ikke har tilgang til utearealer	2	2	3	1	2	5	2	
MILJØBELASTNINGER								
Andel som er utsatt for								
Støy fra gate eller vei i boligen	13	14	14	14	10	12	12	
Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen	5	5	6	4	3	6	5	
Støy i boligen	24	28	35	23	20	19	19	
Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Støy eller forurensninger	18	19	21	18	16	14	16	
	32	35	43	30	28	25	27	
SERVICETILBUD PÅ BOSTEDET								
Andel som ikke har								
Forsamlingshus, grendehus eller samfunns- hus på stedet	20	22	20	23	20	17	17	
Ungdomsklubb, fritidsklubb på stedet	32	30	19	37	27	39	36	
Eldresenter på stedet	44	39	20	52	37	55	45	
Offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet	26	22	6	33	22	28	39	
Andel med								
2 km eller mer til dagligvarebutikk	20	19	9	25	15	23	27	
4 km eller mer til barneskole	13	11	4	16	9	13	21	
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329	

Housing conditions for persons in various regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk					
Nord-Norge	Tettbygd			Sprettbygd	
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
					TYPE OF BUILDING AND TENURE STATUS
					Percentage who
91	53	80	92	99	Live in one-dwelling building
79	78	84	84	81	Own their dwelling
18	19	14	13	11	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
					STANDARD OF THE DWELLING
					Percentage who
3	3	1	4	6	Live in dwelling without bath or W.C.
49	56	64	63	59	Live in dwelling with at least two rooms with bath/W.C.
6	4	5	5	5	Live in damp dwelling
6	5	3	3	3	Live in cold dwelling
87	90	91	91	88	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
					LIVING DENSITY
					Percentage who
11	11	6	7	7	Live in crowded dwelling
36	31	39	36	43	Live in very spacious dwelling
21	18	13	15	18	Live in unmodern and/or crowded dwelling
					ENVIRONMENT OF THE DWELLING
					Percentage who just outside the house have
84	51	75	89	96	Own garden, lawn, natural site or courtyard
9	33	14	7	3	Common green area or courtyard suitable for use by children and adults
4	10	7	2	1	Common green area or courtyard that is not suitable for use by children and adults
3	6	3	2	0	Percentage without access to outdoor area
					ENVIRONMENT NUISANCES
					Percentage who are exposed to
14	15	15	14	8	Noise from road traffic in dwelling
5	8	5	5	2	Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling
25	34	31	21	14	Noise from dwelling
20	23	20	18	11	Pollution from traffic, industry and the like
35	42	39	30	21	Noise or pollution
					ACCESS TO SERVICE IN THE COMMUNITY
					Percentage without
18	28	28	15	14	Community meeting house in the community
36	26	28	25	55	Youthclub, leisure-time club in community
56	22	40	42	71	Center for the elderly in the community
37	3	7	24	68	Public means of transportation with at least 8 daily departures
					Percentage with
23	4	6	14	58	2 km or more to grocery store
15	1	3	7	40	4 km or more to primary school
408	763	602	1 498	802	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 43. Boforhold for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Allel)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
BOFORM						
Andel som						
Bor i småhus	83	94	63	61	73	69
Bor i eid bolig	82	96	46	62	66	63
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	14	3	51	35	30	29
BOLIGENS STANDARD						
Andel som						
Bor i bolig uten bad eller WC	4	2	7	6	5	3
Bor i bolig som har minst to rom med bad/WC	61	74	44	33	44	47
Bor i fuktig bolig	5	6	6	7	10	9
Bor i kald bolig	3	1	5	7	6	8
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom	90	92	85	83	84	83
BOTETTHET						
Andel som						
Bor trangt	8	6	22	11	3	7
Bor svært romslig	37	22	21	52	41	23
Bor umoderne og/eller trangt	16	14	29	24	18	21
BOLIGENS OMGIVELSER						
Andel som rett utenfor huset har						
Egen hage, plen, naturtomt o.l. eller gårds plass	80	96	60	55	65	59
Felles grøntareal eller gårdsrom som er egnet til oppholdsted for barn og voksne .	13	3	17	25	22	30
Felles grøntareal eller gårdsrom som ikke er egnet som oppholdsted	5	1	12	13	7	7
Andel som ikke har tilgang til utearealer	2	1	9	6	5	4
MILJØBELASTNINGER						
Andel som er utsatt for						
Støy fra gate eller vei i boligen	13	10	15	18	14	14
Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen	5	2	5	8	7	4
Støy i boligen	24	20	35	33	30	32
Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Støy eller forurensninger	18	13	15	23	22	21
	32	26	40	39	38	40
SERVICETILBUD PÅ BOSTEDET						
Andel som ikke har						
Forsamlingshus, grendehus eller samfunns- hus på stedet	20	18	13	19	16	23
Ungdomsklubb, fritidsklubb på stedet	32	30	27	24	30	31
Eldresenter på stedet	44	46	36	32	36	42
Offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet	26	24	19	21	18	19
Andel med						
2 km eller mer til dagligvarebutikk	20	22	18	16	16	14
4 km eller mer til barneskole	13	14	11	11	11	6
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Housing conditions for persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
						TYPE OF BUILDING AND TENURE STATUS
						Percentage who
88	95	88	85	67	73	Live in one-dwelling building
86	96	92	84	77	65	Own their dwelling
13	4	5	6	19	17	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
						STANDARD OF THE DWELLING
						Percentage who
3	1	2	3	7	11	Live in dwelling without bath or W.C.
71	83	65	53	39	33	Live in dwelling with at least two rooms with bath/W.C.
6	3	2	3	4	5	Live in damp dwelling
4	1	2	3	2	10	Live in cold dwelling
90	95	94	92	88	78	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
						LIVING DENSITY
						Percentage who
21	5	1	0	6	7	Live in crowded dwelling
7	16	61	65	68	65	Live in very spacious dwelling
27	9	6	8	15	26	Live in unmodern and/or crowded dwelling
						ENVIRONMENT OF THE DWELLING
						Percentage who just outside the house have
84	93	86	82	63	68	Own garden, lawn, natural site or courtyard
12	5	8	11	20	21	Common green area or courtyard suitable for use by children and adults
2	1	4	4	11	9	Common green area or courtyard that is not suitable for use by children and adults
1	0	2	3	5	2	Percentage without access to outdoor area
						ENVIRONMENT NUISANCES
						Percentage who are exposed to
12	9	15	16	16	13	Noise from road traffic in dwelling
4	3	5	6	8	6	Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling
23	17	25	25	28	18	Noise from dwelling
16	14	20	18	20	20	Pollution from traffic, industry and the like
30	24	33	32	37	29	Noise or pollution
						ACCESS TO SERVICE IN THE COMMUNITY
						Percentage without
22	20	22	23	16	20	Community meeting house in the community
34	35	35	37	29	35	Youthclub, leisure-time club in community
48	55	46	38	41	41	Center for the elderly in the community
30	28	26	32	27	35	Public means of transportation with at least 8 daily departures
						Percentage with
22	23	17	21	19	26	2 km or more to grocery store
13	12	12	15	13	17	4 km or more to primary school
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Tabell 44. Boforhold for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle1)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
BOFORM						
Andel som						
Bor i småhus	83	87	84	82	82	84
Bor i eid bolig	82	84	81	84	86	87
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	14	14	16	13	13	12
BOLIGENS STANDARD						
Andel som						
Bor i bolig uten bad eller WC	4	3	3	3	2	3
Bor i bolig som har minst to rom med bad/WC	61	58	62	67	69	72
Bor i fuktig bolig	5	6	4	6	3	5
Bor i kald bolig	3	2	4	4	2	3
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom	90	90	92	89	93	90
BOTETHET						
Andel som						
Bor trangt	8	9	8	7	7	6
Bor svært romslig	37	30	32	32	33	37
Bor umoderne og/eller trangt	16	18	14	15	13	14
BOLIGENS OMGIVELSER						
Andel som rett utenfor huset har						
Egen hage, plen, naturtomt o.l. eller gårds plass	80	85	78	79	80	80
Felles grøntareal eller gårdsrom som er egnet til oppholdsted for barn og voksne .	13	11	13	14	14	13
Felles grøntareal eller gårdsrom som ikke er egnet som oppholdsted	5	4	4	4	4	4
Andel som ikke har tilgang til utearealer	2	1	4	2	2	3
MILJØBELASTNINGER						
Andel som er utsatt for						
Støy fra gate eller vei i boligen	13	13	14	13	11	12
Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen	5	4	7	5	4	7
Støy i boligen	24	23	22	26	24	23
Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Støy eller forurensninger	18	20	17	17	18	17
	32	32	28	35	32	30
SERVICETILBUD PÅ BOSTEDET						
Andel som ikke har						
Forsamlingshus, grendehus eller samfunns- hus på stedet	20	16	19	20	22	26
Ungdomsklubb, fritidsklubb på stedet	32	34	33	28	28	29
Eldresenter på stedet	44	51	45	47	43	35
Offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet	26	34	23	21	20	16
Andel med						
2 km eller mer til dagligvarebutikk	20	28	22	14	14	14
4 km eller mer til barneskole	13	18	14	8	7	9
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Housing conditions for persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbeid- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
						TYPE OF BUILDING AND TENURE STATUS
						Percentage who
98	87	84	79	87	75	Live in one-dwelling building
93	89	80	75	82	73	Own their dwelling
4	10	18	15	16	23	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
						STANDARD OF THE DWELLING
						Percentage who
9	3	1	6	3	4	Live in dwelling without bath or W.C.
61	68	66	45	66	34	Live in dwelling with at least two rooms with bath/W.C.
4	3	7	4	7	3	Live in damp dwelling
3	3	2	6	4	1	Live in cold dwelling
84	92	91	86	87	93	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
						LIVING DENSITY
						Percentage who
4	8	10	6	17	11	Live in crowded dwelling
40	35	22	55	27	27	Live in very spacious dwelling
18	13	17	18	26	16	Live in unmodern and/or crowded dwelling
						ENVIRONMENT OF THE DWELLING
						Percentage who just outside the house have
95	85	84	75	84	74	Own garden, lawn, natural site or courtyard
2	9	8	15	9	20	Common green area or courtyard suitable for use by children and adults
2	4	4	7	4	4	Common green area or courtyard that is not suitable for use by children and adults
2	2	3	3	3	1	Percentage without access to outdoor area
						ENVIRONMENT NUISANCES
						Percentage who are exposed to
9	13	13	15	14	11	Noise from road traffic in dwelling
2	4	3	6	3	3	Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling
13	22	27	24	26	23	Noise from dwelling
11	21	14	19	20	9	Pollution from traffic, industry and the like
20	32	32	32	35	24	Noise or pollution
						ACCESS TO SERVICE IN THE COMMUNITY
						Percentage without
12	17	17	20	22	13	Community meeting house in the community
56	41	28	34	36	26	Youthclub, leisure-time club in community
71	51	45	39	48	37	Center for the elderly in the community
70	35	19	31	27	22	Public means of transportation with at least 8 daily departures
						Percentage with
62	20	20	20	24	17	2 km or more to grocery store
42	12	14	13	10	10	4 km or more to primary school
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Tabell 45. Boforhold for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønne
BOFORM			
Andel som			
Bor i småhus	83	72	83
Bor i eid bolig	82	57	79
Leier uten innskudd, bor i tjenestebolig eller på framleie	14	37	18
BOLIGENS STANDARD			
Andel som			
Bor i bolig uten bad eller WC	4	7	4
Bor i bolig som har minst to rom med bad/WC	61	42	60
Bor i fuktig bolig	5	10	7
Bor i kald bolig	3	9	4
Bor i bolig med bad og WC og uten kalde eller fuktige rom	90	79	87
BOTETHET			
Andel som			
Bor trangt	8	16	10
Bor svært romslig	37	19	29
Bor umoderne og/eller trangt	16	33	21
BOLIGENS OMGIVELSER			
Andel som rett utenfor huset har			
Egen hage, plen, naturtomt o.l. eller gårdsplass	80	67	79
Felles grøntareal eller gårdsrom som er egnet til oppholdsted for barn og voksne .	13	20	13
Felles grøntareal eller gårdsrom som ikke er egnet som oppholdsted	5	9	5
Andel som ikke har tilgang til utearealer	2	3	3
MILJØBELASTNINGER			
Andel som er utsatt for			
Støy fra gate eller vei i boligen	13	15	13
Støy fra gate eller vei som forstyrrer samtaler i boligen	5	6	5
Støy i boligen	24	32	25
Forurensninger fra trafikk, industri o.l. Støy eller forurensninger	18	18	17
	32	37	32
SERVICETILBUD PÅ BOSTEDET			
Andel som ikke har			
Forsamlingshus, grendehus eller samfunns- hus på stedet	20	14	18
Ungdomsklubb, fritidsklubb på stedet	32	28	30
Eldresenter på stedet	44	36	45
Offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet	26	23	27
Andel med			
2 km eller mer til dagligvarebutikk	20	14	21
4 km eller mer til barneskole	13	10	13
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Housing conditions for persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning ¹⁾	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
				TYPE OF BUILDING AND TENURE STATUS
				Percentage who
77	79	80	79	Live in one-dwelling building
70	62	75	76	Own their dwelling
27	35	15	14	Are tenants without deposit/share/part or tenants with special leases
				STANDARD OF THE DWELLING
				Percentage who
6	9	4	5	Live in dwelling without bath or W.C.
52	48	49	43	Live in dwelling with at least two rooms with bath/W.C.
7	14	6	6	Live in damp dwelling
5	7	5	6	Live in cold dwelling
86	74	86	85	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
				LIVING DENSITY
				Percentage who
14	14	5	4	Live in crowded dwelling
20	20	48	51	Live in very spacious dwelling
24	35	17	19	Live in unmodern and/or crowded dwelling
				ENVIRONMENT OF THE DWELLING
				Percentage who just outside the house have
72	70	72	74	Own garden, lawn, natural site or courtyard
20	16	19	19	Common green area or courtyard suitable for use by children and adults
4	7	6	5	Common green area or courtyard that is not suitable for use by children and adults
3	7	3	2	Percentage without access to outdoor area
				ENVIRONMENT NUISANCES
				Percentage who are exposed to
19	21	19	18	Noise from road traffic in dwelling
6	5	9	8	Noise from road traffic that disturb conversations in the dwelling
31	40	33	29	Noise from dwelling
19	24	25	24	Pollution from traffic, industry and the like
39	47	40	38	Noise or pollution
				ACCESS TO SERVICE IN THE COMMUNITY
				Percentage without
20	14	21	20	Community meeting house in the community
34	34	32	30	Youthclub, leisure-time club in community
43	43	41	41	Center for the elderly in the community
26	27	29	32	Public means of transportation with at least 8 daily departures
				Percentage with
18	19	21	21	2 km or more to grocery store
12	13	15	15	4 km or more to primary school
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

15. Fritidsaktiviteter

15.1. Begrep og definisjoner¹

Ingen deltaking i bestemte kulturelle aktiviteter. Personen gikk ikke i teater, opera, på konsert, museum eller kunstutstilling de siste 12 måneder.

Leste ingen bøker i fritiden. Personen leste ingen bøker i fritiden de siste 12 måneder. Eventuelle skole- og lærebøker og bøker lest i forbindelse med arbeidet er ikke regnet med.

Ingen deltaking i bestemte underholdningspregete aktiviteter. Personen gikk ikke på kino, dans, diskotek og var ikke tilskuer ved noe idrettsarrangement de siste 12 måneder.

Ingen deltaking i bestemte fysiske aktiviteter. Personen gikk ingen lengre fotturer eller skiturer i skog og mark eller på fjellet, og drev ikke med sport, idrett eller annen mosjon de siste 12 måneder.

Andel som ikke deltok i kultur-, underholdnings- og fysiske aktiviteter. Personer som verken deltok i bestemte kulturelle aktiviteter, i kor, orkester, korps eller spelemannslag, i bestemte underholdningsaktiviteter eller fysiske aktiviteter.

15.2. Noen hovedresultater

De mål for fritidsaktiviteter som her er brukt, gir selvsagt ikke noe fullstendig bilde av befolkningens gjøremål i fritiden. En del svært vanlige aktiviteter er ikke tatt med, som f.eks. avislesing og bruk av radio og TV. En har valgt å registrere antall ganger i løpet av det siste året en del aktiviteter ble utført, og ikke å måle hvor lang tid som gikk med, eller hvor mye fritid personen har alt i alt.

Deltaking i kulturelle aktiviteter

I befolkningen 16 år og eldre var det:

- 40 prosent, som ikke gikk i verken teater, opera, på konsert, museum eller kunstutstilling det siste året. Andelen var høyest i spredtbygde strøk (56 prosent).

- 300 000 personer, eller 9 prosent, som deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag.
- 700 000, eller 21 prosent, som ikke leste noen bøker på fritiden de siste 12 måneder.

De som leste bøker, leste forholdsvis mange; en femtedel av befolkningen leste minst 20 bøker, og vel halvparten av befolkningen leste minst 5 bøker de siste 12 måneder.

Deltaking i underholdningspregete aktiviteter

I befolkningen 16 år og eldre var det:

- 52 prosent som ikke gikk på kino det siste året.
- 44 prosent som ikke var på dans eller diskotek.
- 58 prosent som ikke var tilskuere til idrettsarrangement.
- 870 000 personer, eller 26 prosent, deltok ikke i noen av disse aktivitetene de siste 12 måneder.

Fysisk aktivitet

Av personer 16 år og eldre var det:

- 29 prosent som ikke gikk noen lengre fot- eller skiturer.
- 47 prosent som ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett.
- 550 000, eller 17 prosent, gjorde ingenting av dette de siste 12 måneder.

Omkring en sjettedel av befolkningen drev ikke med noen form for fysisk mosjon eller øvelse. De "fysisk aktive" var aktive forholdsvis ofte. Den vanligste hyppigheten både blant "turgåere" og blant "mosjonister/idrettsutøvere" var 40 ganger eller mer de siste 12 måneder.

Passivitet i fritiden

- 230 000, eller 7 prosent av befolkningen over 15 år, gikk ikke i teater, opera, på konsert, museum eller kunstutstilling, deltok ikke i kor, orkester, korps eller spelemannslag, gikk ikke på kino, dans eller var tilskuer til idrettsarrangement, og var heller ikke fysisk aktiv i fritiden de siste 12 måneder. Passiviteten var størst blant kvinner over 66 år, menn over 79 år og blant personer med nedsatt bevegelsesevne.

¹ For English translation, see page 26.

Tabell 46. Fritidsaktivitet for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Menn Males					
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
KULTURELLE AKTIVITETER						
Andel som						
Ikke gikk i teater eller opera	75	78	76	70	81	95
Ikke gikk på konsert med klassisk musikk	88	91	89	84	90	88
Ikke gikk på jazz-, vise eller pop- konsert	77	58	70	87	100	100
Ikke gikk på kunstutstilling	73	79	71	69	78	88
Ikke gikk på museum	67	64	65	66	75	74
Ikke deltok i noen av disse kulturelle aktivitetene	42	35	37	43	60	59
Ikke deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag	91	86	92	91	97	98
Ikke deltok i gudstjeneste	62	58	67	59	61	55
Ikke lånte bok på bibliotek	71	50	72	75	82	88
Ikke leste bøker i fritiden	23	20	22	23	27	52
UNDERHOLDNING						
Andel som						
Ikke gikk på kino	52	8	43	72	92	98
Ikke gikk på dans eller diskotek	39	13	24	52	86	95
Ikke var tilskuer på noe idretts- arrangement	50	26	42	60	83	95
Ikke deltok i noen av disse under- holdningsaktivitetene	21	1	7	29	68	88
Ikke gikk på restaurant eller kafe	21	9	11	27	49	62
FYSISK AKTIVITET, FRILUFTSLIV						
Andel som						
Ikke gikk lengre fot-/skiturur	25	24	20	22	44	71
Ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett	44	21	36	57	70	86
Ikke deltok i noen av disse fysiske aktivitetene	14	5	10	14	30	60
Andel som ikke deltok i noen kultur-, underholdnings- eller fysiske aktiviteter ..	5	0	1	5	18	40
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Leisure activities for males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
CULTURAL ACTIVITIES						
Percentage						
66	65	60	66	83	91	With no visits to theatre or opera
83	88	84	77	85	88	With no visits to concert with classical music
80	66	74	88	98	100	With no visits to jazz-, ballad-, or pop-concert
67	67	63	63	79	85	With no visits to art exhibition
69	61	67	69	82	88	With no visits to museum
With no participation in any of these cultural activities						
39	31	32	40	62	68	With no participation in choir, orchestra, band, etc.
92	82	92	94	98	93	With no participation in divine services
54	54	57	53	49	43	Who borrowed no books at the library
58	40	51	66	78	85	Who read no books during leisure time
18	10	14	21	30	43	
ENTERTAINMENT						
Percentage						
52	12	41	71	91	92	With no visits to cinema
48	11	36	63	89	94	With no dancing or discoteque visits
66	40	56	79	94	98	Who attended no sport events
With no participation in any of these entertainment activities						
31	4	14	42	78	89	Who did not go to restaurant or cafe
19	6	10	22	44	66	
PHYSICAL EXERCISE						
Percentage with						
33	21	23	34	64	79	No longer hikes or skiing tours
49	22	42	58	72	88	No other exercise, sport or athletics
21	8	12	21	50	75	No such physical exercise
Percentage with no participation in any cultural, entertainment, or physical activities						
10	1	2	8	36	57	
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Tabell 47. Fritidsaktivitet for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle)	Østlandet			Agder og Rogaland	Vestlandet	Trøndelag
		Alle	Oslo og Akershus	Østlandet ellers			
KULTURELLE AKTIVITETER							
Andel som							
Ikke gikk i teater eller opera	71	65	55	72	74	75	77
Ikke gikk på konsert med klassisk musikk	85	85	81	89	86	84	85
Ikke gikk på jazz-, vise eller pop-konsert	79	79	77	81	78	81	75
Ikke gikk på kunstutstilling	70	67	60	72	68	73	74
Ikke gikk på museum	68	63	58	66	74	73	69
Ikke deltok i noen av disse kulturelle aktivitetene	40	38	30	42	41	43	40
Ikke deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag	91	91	93	90	93	89	92
Ikke deltok i gudstjeneste	58	62	66	59	55	53	53
Ikke lånte bok på bibliotek	64	66	68	64	62	63	66
Ikke leste bøker i fritiden	21	22	19	24	21	17	20
UNDERHOLDNING							
Andel som							
Ikke gikk på kino	52	51	44	56	52	54	55
Ikke gikk på dans eller diskotek	44	45	50	42	49	45	34
Ikke var tilskuer på noe idrettsarrangement	58	61	64	60	57	53	52
Ikke deltok i noen av disse underholdningsaktivitetene	26	27	25	28	27	26	23
Ikke gikk på restaurant eller kafe	20	20	18	22	19	22	19
FYSISK AKTIVITET, FRILUFTSLIV							
Andel som							
Ikke gikk lengre fot-/skitur	29	29	28	30	36	27	26
Ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett	47	46	44	47	45	46	47
Ikke deltok i noen av disse fysiske aktivitetene	17	17	16	17	20	17	13
Andel som ikke deltok i noen kultur-, underholdnings- eller fysiske aktiviteter ..	7	8	7	8	6	8	7
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329

Leisure activities for persons in various regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk				
Nord-Norge	Tettbygd			Spredtbygd
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte	
CULTURAL ACTIVITIES				
				Percentage
81	54	68	73	84
				With no visits to theatre or opera
87	79	83	88	90
				With no visits to concert with classical music
78	73	75	79	88
				With no visits to jazz-, ballad-, or pop-concert
76	59	65	71	82
				With no visits to art exhibition
74	58	66	69	77
				With no visits to museum
49	28	34	41	56
				With no participation in any of these cultural activities
93	93	92	92	90
				With no participation in choir, orchestra, band, etc.
55	63	62	59	47
				With no participation in divine services
62	67	62	61	70
				Who borrowed no books at the library
22	16	19	22	25
				Who read no books during leisure time
ENTERTAINMENT				
				Percentage
55	40	47	54	65
				With no visits to cinema
35	47	46	42	43
				With no dancing or discoteque visits
59	61	59	56	60
				Who attended no sport events
25	23	25	26	30
				With no participation in any of these entertainment activities
16	17	16	19	27
				Who did not go to restaurant or cafe
PHYSICAL EXERCISE				
				Percentage with
27	24	36	30	29
				No longer hikes or skiing tours
50	39	45	45	57
				No other exercise, sport or athletics
19	14	21	16	20
				No such physical exercise
7	7	5	8	9
				Percentage with no participation in any cultural, entertainment, or physical activities
408	763	602	1 498	802
				Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 48. Fritidsaktivitet for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle1)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
KULTURELLE AKTIVITETER						
Andel som						
Ikke gikk i teater eller opera	71	69	69	67	69	67
Ikke gikk på konsert med klassisk musikk	85	89	83	81	87	88
Ikke gikk på jazz-, vise eller pop- konsert	79	60	46	56	69	73
Ikke gikk på kunstutstilling	70	74	65	64	67	68
Ikke gikk på museum	68	61	54	67	65	68
Ikke deltok i noen av disse kulturelle aktivitetene	40	32	22	29	35	38
Ikke deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag	91	81	82	89	94	94
Ikke deltok i gudstjeneste	58	54	54	71	69	67
Ikke lånte bok på bibliotek	64	39	44	68	63	55
Ikke leste bøker i fritiden	21	16	10	15	17	15
UNDERHOLDNING						
Andel som						
Ikke gikk på kino	52	4	5	30	31	34
Ikke gikk på dans eller diskotek	44	12	7	20	25	23
Ikke var tilskuer på noe idretts- arrangement	58	25	30	49	50	52
Ikke deltok i noen av disse underholdningsaktivitetene	26	1	1	7	8	9
Ikke gikk på restaurant eller kafe	20	7	4	9	10	12
FYSISK AKTIVITET, FRILUFTSLIV						
Andel som						
Ikke gikk lengre fot-/skitur	29	21	18	25	23	26
Ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett	47	16	16	31	36	50
Ikke deltok i noen av disse fysiske aktivitetene	17	3	5	11	11	14
Andel som ikke deltok i noen kultur-, underholdnings- eller fysiske aktiviteter ..	7	0	0	2	1	2
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Leisure activities for persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
						CULTURAL ACTIVITIES
						Percentage
74	63	70	82	75	86	With no visits to theatre or opera
90	84	82	89	83	85	With no visits to concert with classical music
79	80	90	99	89	99	With no visits to jazz-, ballad-, or pop-concert
71	67	66	77	71	85	With no visits to art exhibition
67	65	69	76	74	84	With no visits to museum
39	36	43	56	48	69	With no participation in any of these cultural activities
92	90	94	97	95	96	With no participation in choir, orchestra, band, etc.
55	52	59	57	68	49	With no participation in divine services
61	59	76	81	73	81	Who borrowed no books at the library
21	16	26	29	23	36	Who read no books during leisure time
						ENTERTAINMENT
						Percentage
47	54	76	93	76	91	With no visits to cinema
34	39	61	89	59	88	With no dancing or discoteque visits
53	46	76	89	79	93	Who attended no sport events
13	14	41	75	45	78	With no participation in any of these entertainment activities
12	14	27	50	28	50	Who did not go to restaurant or cafe
						PHYSICAL EXERCISE
						Percentage with
21	18	32	54	35	65	No longer hikes or skiing tours
41	47	60	70	59	79	No other exercise, sport or athletics
12	9	20	39	21	54	No such physical exercise
2	1	7	25	14	40	Percentage with no participation in any cultural, entertainment, or physical activities
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Tabell 49. Fritidsaktivitet for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle1)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
KULTURELLE AKTIVITETER						
Andel som						
Ikke gikk i teater eller opera	71	87	80	72	55	45
Ikke gikk på konsert med klassisk musikk	85	95	93	87	79	70
Ikke gikk på jazz-, vise eller pop-konsert	79	85	82	76	68	68
Ikke gikk på kunstutstilling	70	89	82	74	55	39
Ikke gikk på museum	68	80	76	72	59	45
Ikke deltok i noen av disse kulturelle aktivitetene	40	58	48	39	22	13
Ikke deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag	91	95	94	92	91	91
Ikke deltok i gudstjeneste	58	65	72	63	57	56
Ikke lånte bok på bibliotek	64	75	76	62	58	58
Ikke leste bøker i fritiden	21	31	26	21	12	8
UNDERHOLDNING						
Andel som						
Ikke gikk på kino	52	57	56	44	39	32
Ikke gikk på dans eller diskotek	44	31	30	32	36	39
Ikke var tilskuer på noe idrettsarrangement	58	50	51	52	47	55
Ikke deltok i noen av disse underholdningsaktivitetene	26	17	15	15	13	12
Ikke gikk på restaurant eller kafe	20	21	21	10	8	7
FYSISK AKTIVITET, FRILUFTSLIV						
Andel som						
Ikke gikk lengre fot-/skitur	29	28	25	24	19	12
Ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett	47	55	50	39	32	36
Ikke deltok i noen av disse fysiske aktivitetene	17	15	12	11	8	6
Andel som ikke deltok i noen kultur-, underholdnings- eller fysiske aktiviteter ..	7	3	1	1	1	1
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Leisure activities for persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbeid- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
CULTURAL ACTIVITIES						
						Percentage
84	70	60	84	74	77	With no visits to theatre or opera
91	88	84	88	87	87	With no visits to concert with classical music
91	80	54	95	85	87	With no visits to jazz-, ballad-, or pop-concert
84	70	65	80	64	80	With no visits to art exhibition
74	66	53	78	71	67	With no visits to museum
55	39	23	60	46	47	With no participation in any of these cultural activities
86	89	78	96	92	94	With no participation in choir, orchestra, band, etc.
35	55	50	58	52	52	With no participation in divine services
73	79	28	77	58	59	Who borrowed no books at the library
22	27	9	31	17	22	Who read no books during leisure time
ENTERTAINMENT						
						Percentage
83	58	8	83	59	46	With no visits to cinema
44	44	13	75	57	41	With no dancing or discoteque visits
63	62	30	85	64	57	Who attended no sport events
35	24	2	62	30	25	With no participation in any of these entertainment activities
34	19	7	41	20	17	Who did not go to restaurant or cafe
PHYSICAL EXERCISE						
						Percentage with
18	23	18	55	26	35	No longer hikes or skiing tours
64	52	17	69	56	40	No other exercise, sport or athletics
12	10	4	42	17	17	No such physical exercise
3	4	0	26	6	1	Percentage with no participation in any cultural, entertainment, or physical activities
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Tabell 50. Fritidsaktivitet for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønne
KULTURELLE AKTIVITETER			
Andel som			
Ikke gikk i teater eller opera	71	80	74
Ikke gikk på konsert med klassisk musikk	85	90	89
Ikke gikk på jazz-, vise eller pop- konsert	79	77	73
Ikke gikk på kunstutstilling	70	76	73
Ikke gikk på museum	68	75	70
Ikke deltok i noen av diss kulturelle aktivitetene	40	52	41
Ikke deltok i kor, orkester, korps eller spelemannslag	91	93	91
Ikke deltok i gudstjeneste	58	69	60
Ikke lånte bok på bibliotek	64	62	58
Ikke leste bøker i fritiden	21	21	21
UNDERHOLDNING			
Andel som			
Ikke gikk på kino	52	51	39
Ikke gikk på dans eller diskotek	44	31	31
Ikke var tilskuer på noe idretts- arrangement	58	62	50
Ikke deltok i noen av disse underholdningsaktivitetene	26	20	14
Ikke gikk på restaurant eller kafe	20	18	12
FYSISK AKTIVITET, FRILUFTSLIV			
Andel som			
Ikke gikk lengre fot-/skitur	29	41	26
Ikke deltok i annen mosjon, sport eller idrett	47	50	39
Ikke deltok i noen av disse fysiske aktivitetene	17	22	11
Andel som ikke deltok i noen kultur-, underholdnings- eller fysiske aktiviteter ..	7	8	2
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Leisure activities for persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
CULTURAL ACTIVITIES				
84	89	85	86	Percentage
93	98	92	92	With no visits to theatre or opera
81	84	93	97	With no visits to concert with classical music
77	85	84	83	With no visits to jazz-, ballad-, or pop-concert
75	82	81	84	With no visits to art exhibition
				With no visits to museum
52	58	65	68	With no participation in any of these cultural activities
93	97	94	97	With no participation in choir, orchestra, band, etc.
71	66	61	63	With no participation in divine services
60	64	73	76	Who borrowed no books at the library
22	24	34	35	Who read no books during leisure time
ENTERTAINMENT				
42	46	81	87	Percentage
32	20	72	83	With no visits to cinema
52	47	83	89	With no dancing or discoteque visits
				Who attended no sport events
14	8	59	73	With no participation in any of these entertainment activities
16	11	40	47	Who did not go to restaurant or cafe
PHYSICAL EXERCISE				
29	33	62	77	Percentage with
44	40	72	76	No longer hikes or skiing tours
15	14	47	63	No other exercise, sport or athletics
				No such physical exercise
3	1	31	43	Percentage with no participation in any cultural, entertainment, or physical activities
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

16. Sosial kontakt

16.1. Begrep og definisjoner¹

Bor alene. Dette gjelder personer i enpersonshusholdninger. Flerspersonshusholdninger er definert ved at flere personer er fast bosatt i samme bolig og har minst ett daglig måltid felles.

Sjelden kontakt med, eller helt uten nære familiemedlemmer. Familiemedlemmer er foreldre, søsken (uansett alder) og egne barn 16 år og over. Sjelden kontakt vil si kontakt sjeldnere enn hver måned, med foreldre, med søsken og med egne barn. Innenfor gruppene er det hyppigste kontakt som gjelder. Hvis f.eks. en person har 2 voksne barn og sjelden kontakt med det ene, mens det andre bor hjemme, så er det "bor sammen" som teller. "Uten" betyr at kontakt er uaktuell, personen har f.eks. ingen foreldre i live, eller ingen barn som er fylt 16 år.

Svak familietilknytning. Dette gjelder personer som oppfyller begge betingelsene foran, som altså både bor alene og har sjelden kontakt med eller er helt uten nære familiemedlemmer.

Ingen besøkskontakt med naboer. Personen kjenner ingen familier eller husstander i nabolaget så godt at man "besøker hverandre av og til".

Ingen fortrolig venn. Dette er personer som, utenom sin egen familie, ikke har noen som "står en nær" og som en "kan snakke fortrolig med".

Sjelden kontakt med, eller helt uten gode venner på bostedet. Enten har personen ingen gode venner på bostedet, eller så er kontakten med venner sjeldnere enn hver måned.

Familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke. Dette er personer som både har kontakt med familiemedlemmer sjeldnere enn hver uke, og kontakt med gode venner på stedet sjeldnere enn hver uke.

Ikke aktiv i noen organisasjon eller forening. Dette gjelder de som enten ikke er medlemmer eller er "forholdsvis passive" medlemmer med hensyn til alle de 14 typene av organisasjoner/foreninger som er listet opp i spørsmål 146, a-n, i skjemaet.

Aktiv i politisk parti. Medlemmer i politisk parti (også partipolitisk ungdomslag og kvinneorganisasjon), som beskriver seg selv som svært aktive eller noe aktive medlemmer.

Aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner. Personer som er "svært aktive" eller "noe aktive" i helselag, sanitetsforening, Røde Kors o.l., eller i Funksjonshemmedes interesseorganisasjon, selvhjelpsgrupper o.l.

Aktiv i velforening, borettslag m.m. Personer som er "svært aktive" eller "noe aktive" i borettslag, boligbyggelag, leieboerforening, eller i velforening, grendelag, strøksforening.

Aktiv i fag- eller yrkesorganisasjon. Medlemmer i fagforening eller i bransje-, nærings- eller yrkesorganisasjon, som beskriver seg selv som svært aktive eller noe aktive medlemmer.

Deltatt i dugnader og innsamlinger siste 12 måneder. Personer som har deltatt i dugnader, innsamlinger o.l. for foreninger/organisasjoner de er medlem av (utenom fagforening, bransjeorganisasjon) siste 12 måneder.

16.2. Noen resultater

De mål som her er brukt til å beskrive den "sosiale velferd" i befolkningen, kan grupperes på ulike måter. I tabellene er disse målene inndelt i 3 grupper.

Gruppene "familie" og "naboer, venner, nærmiljø" gjelder for det meste "primære kontakter", dvs. rent personlige og uformelle tilknytninger mellom mennesker. Deltaking i foreninger og organisasjoner er i hovedsak målrettet og "saklig" og dessuten "formell" idet medlemskap, arbeidsdeling o.l. defineres av formelle regler. Alle disse typene av kontakt tenkes å gi deltakerne et visst "sosialt utbytte" i form av tilhørighet og fellesskapsfølelse i forholdet til andre, i tillegg til den eventuelle praktiske og økonomiske nytte som følger av kontakten.

I tolkningen av den sosiale velferd bør det tas visse forbehold. Sosial kontakt kan også medføre konflikt, uønsket kontroll o.l. I hovedsak kan det imidlertid antas at kontakt er et gode, noe som er

¹ For English translation, see page 25

fritt valgt og som oppfyller viktige menneskelige behov. En grundigere drøftelse av de ulike kontaktdimensjonene finnes i Levekårsundersøkelsen 1980: Dokumentasjon del I, kap. 8. (Rapport 81/24, Statistisk Sentralbyrå).

Kontakt med familie. Undersøkelsen viser at av befolkningen i alderen 16 år og eldre var det:

- 2/3 som levde i parforhold, 9 prosent var samboere.
- 570 000 personer, eller 17 prosent, som bodde alene.
- 400 000, eller 12 prosent, som hadde sjelden kontakt med eller var helt uten nære familiemedlemmer, og
- 100 000 personer, eller 3 prosent, som manglet familietilknytning, dvs. oppfylte begge betingelsene foran.

En bør være oppmerksom på de velferdsmessig sett svært ulike forhold som kan skjule seg bak disse tallene. Å bo alene kan være fritt valgt som et ønsket alternativ, men det kan også være resultatet av f.eks. ektefellens død eller en skilsmisse. At kontakt med foreldre er uaktuelt, betyr at foreldrene er døde, mens uaktuell kontakt med voksne barn kan bety at barna ikke er fylt 16 år ennå.

Kontakt med naboer, venner og lokalmiljø. I befolkningen 16 år og eldre var det:

- 830 000, eller 25 prosent, som ikke hadde noen besøkskontakt med naboer. I spredtbygde strøk var det 1 av 10 som ikke hadde besøkskontakt med naboer, i de store byene nesten 4 av 10.

- 600 000, eller 18 prosent, som ikke hadde noen fortrolig venn utenom familien.
- 530 000, eller 16 prosent, som hadde sjelden kontakt med eller var uten gode venner på bostedet.
- 370 000, eller 11 prosent, som treffer nære familiemedlemmer og gode venner på stedet sjeldnere enn ukentlig.

Deltaking i foreninger og organisasjoner. I befolkningen i alderen 16 år og eldre var det:

- 48 prosent som ikke var aktiv i noen organisasjon eller forening. Menn i alderen 25-66 år var mest organisasjonsaktive, mens menn eldre enn 66 år var minst aktive i organisasjoner. Blant kvinner var det liten forskjell i organisasjonsaktiviteter mellom ulike aldersgrupper.
- 18 prosent som var aktive i idrettslag-/forening.
- 130 000 personer, eller 4 prosent, som var aktive i politiske partier.
- 370 000 personer, eller 18 prosent av de sysselsatte, som var aktive i en fag- eller yrkesorganisasjon.
- Vel 1 million personer, eller 31 prosent, som hadde deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner de er medlem av (unntatt fag-, bransjeorganisasjoner) siste 12 måneder. I gjennomsnitt hadde de som deltok brukt 44 timer på slike dugnader og innsamlinger siste 12 måneder. Det var mest vanlig å delta i slike dugnader og innsamlinger i spredtbygde strøk (35 prosent), minst vanlig i tettbygde strøk med 100 000 eller flere bosatte (26 prosent).

Tabell 51. Sosial kontakt for menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

	Alle All	Menn Males				
		16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
FAMILIE						
Andel						
Som lever i parforhold	67	14	74	85	79	64
Som er samboere	9	9	16	3	4	0
Som bor sammen med egne barn	41	5	63	50	9	5
Som er enslige forsørgere	1	0	2	1	0	0
Som bor alene	15	12	17	13	18	33
Som har sjelden kontakt med/er helt uten nære familie-medlemmer	12	5	16	10	12	15
Med svak familietilknytning	3	2	3	3	4	5
NABOER, VENNER, NÆRMILJØ						
Andel						
Uten besøkskontakt med naboer	26	25	26	26	27	29
Uten fortrolig venn	24	12	21	30	38	45
Som har sjelden kontakt med/er helt uten gode venner på bostedet	16	6	14	23	24	30
Som har bodd under 5 år på stedet	20	24	32	7	5	5
SOSIAL ISOLASJON						
Andel som har						
Familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke	11	2	14	12	14	15
FORENINGER, ORGANISASJONER						
Andel						
Som ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening	45	51	38	41	62	79
Som er aktiv i politisk parti	5	2	5	7	4	5
Som er aktiv i idrettslag/forening	22	34	29	15	3	0
Som er aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner	3	2	3	4	6	0
Som er aktiv i musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	7	8	7	8	3	0
Som er aktiv i religiøse foreninger	4	6	4	3	4	5
Som er aktiv i velforening, borettslag m.m.	9	3	12	12	5	2
Sysselsatte som er aktive i fag-/ yrkesorganisasjon	20	5	22	24	15	:
Deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner som en er medlem av de siste 12 md.	34	32	40	35	17	0
Gjennomsnittlig antall timer brukt til dugnader og innsamlinger siste 12 md. for de som har deltatt	53	32	54	58	72	:
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Social relations for males and females in various age groups. Per cent

		Kvinner		Females		
Alle	16-24	25-44	45-66	67-79	80-	
All	år	år	år	år	år	
	years					
FAMILY						
Percentage						
64	30	80	80	42	23	Who live in pair relations
8	19	10	2	1	0	Who have common-law spouse
47	17	80	43	8	4	Who live with their own children
5	6	8	2	0	0	Who are lone parents
19	12	9	14	53	75	Who are living alone
12	8	17	8	11	19	Having infrequent contact with or lacking close family relatives
2	2	1	1	6	15	Lacking family connections
NEIGHBOURS, FRIENDS, LOCAL COMMUNITY						
Percentage						
25	30	23	23	31	23	Not on visiting terms with neighbours
12	5	8	14	25	35	Lacking intimate friends
15	9	12	18	22	24	Having infrequent contact with or lacking good friends
22	40	29	9	7	6	Who have lived less than 5 years in the community
SOCIAL ISOLATION						
Percentage who has						
10	4	11	10	13	15	Contact with family and friends more seldom than once a week
ASSOCIATIONS, ORGANIZATIONS						
Percentage						
51	52	48	51	55	57	Not participating actively in any organization or association
2	2	2	4	2	1	Participating actively in political party
13	29	16	6	2	0	Participating actively in athletic club/athletic society
9	4	6	12	16	6	Participating actively in humanitarian and social organizations
7	11	7	6	2	4	Participating actively in music society, band, choral group, theatre group
8	6	5	9	13	20	Participating actively in religious societies
7	3	9	9	3	1	Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperative
14	8	15	17	:	:	Employed persons participating actively in trade unions or occupational organizations
28	28	34	27	20	13	Who have participated in collective work projects and fund raising for organizations that one is a member of the last 12 months
35	34	29	43	39	:	Mean number of hours used in collective work projects and fundraising the last 12 months for the participants
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Tabell 52. Sosial kontakt for personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Allel)	Østlandet			Agder og Rogaland	Vestlandet	Trøndelag
		Alle hus	Akershus	Oslo og Østlandet ellers			
FAMILIE							
Andel							
Som lever i parforhold	66	65	65	66	65	68	64
Som er samboere	9	8	9	8	5	7	13
Som bor sammen med egne barn	44	42	40	43	48	45	47
Som er enslige forsørgere	3	3	3	3	4	1	3
Som bor alene	17	18	21	17	15	14	18
Som har sjelden kontakt med/er helt uten nære familiemedlemmer	12	11	13	10	9	12	15
Med svak familietilknytning	3	3	5	2	2	2	4
NABOER, VENNER, NÆRMILJØ							
Andel							
Uten besøkskontakt med naboer	25	30	37	25	28	20	20
Uten fortrolig venn	18	19	18	19	17	19	16
Som har sjelden kontakt med/er helt uten gode venner på bostedet	16	19	23	16	16	13	11
Som har bodd under 5 år på stedet	21	22	28	17	20	17	24
SOSIAL ISOLASJON							
Andel som har							
Familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke	11	12	16	9	7	10	12
FORENINGER, ORGANISASJONER							
Andel							
Som ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening	48	50	50	49	47	46	45
Som er aktiv i politisk parti	4	3	2	4	4	3	4
Som er aktiv i idrettslag/forening	18	16	15	17	19	18	22
Som er aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner	6	5	4	6	6	7	8
Som er aktiv i musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	7	7	5	8	7	8	7
Som er aktiv i religiøse foreninger	6	5	4	6	11	8	2
Som er aktiv i velforening, borettslag m.m.	8	9	9	9	7	9	9
Sysselsatte som er aktive i fag-/yrkesorganisasjon	18	16	15	17	19	16	18
Deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner som en er medlem av de siste 12 md.	31	31	30	31	31	30	36
Gjennomsnittlig antall timer brukt til dugnader og innsamlinger siste 12 md. for de som har deltatt	44	42	39	44	42	56	40
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329

Social relations for persons in various regions and areas of residence. Per cent

Nord-Norge	Type bostedsstrøk			Spredt-bygd	
	Tettbygd				
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
					FAMILY
					Percentage
64	62	63	68	67	Who live in pair relations
13	11	7	9	7	Who have common-law spouse
46	37	40	49	46	Who live with their own children
3	3	5	3	1	Who are lone parents
18	24	19	14	15	Who are living alone
17	16	10	11	10	Having infrequent contact with or lacking close family relatives
3	5	2	2	1	Lacking family connections
					NEIGHBOURS, FRIENDS, LOCAL COMMUNITY
					Percentage
16	38	37	22	10	Not on visiting terms with neighbours
17	16	20	18	21	Lacking intimate friends
9	20	17	13	15	Having infrequent contact with or lacking good friends
20	32	24	18	11	Who have lived less than 5 years in the community
					SOCIAL ISOLATION
					Percentage who has
9	15	9	10	10	Contact with family and friends more seldom than once a week
					ASSOCIATIONS, ORGANIZATIONS
					Percentage
46	49	49	47	45	Not participating actively in any organization or association
4	2	2	4	5	Participating actively in political party
18	19	17	19	15	Participating actively in athletic club/athletic society
8	3	5	6	10	Participating actively in humanitarian and social organizations
6	5	7	7	8	Participating actively in music society, band, choral group, theatre group
5	4	5	7	7	Participating actively in religious societies
6	9	8	8	8	Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperative
26	16	17	18	20	Employed persons participating actively in trade unions or occupational organizations
29	26	31	31	35	Who have participated in collective work projects and fund raising for organizations that one is a member of the last 12 months
43	44	39	46	46	Mean number of hours used in collective work projects and fundraising the last 12 months for the participants
408	763	602	1 498	802	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 53. Sosial kontakt for personer i ulike familiefaser. Prosent

	Alle1)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
FAMILIE						
Andel						
Som lever i parforhold	66	0	0	0	100	0
Som er samboere	9	0	0	0	56	0
Som bor sammen med egne barn	44	0	0	2	7	100
Som er enslige forsørgere	3	0	0	0	0	100
Som bor alene	17	1	50	72	1	0
Som har sjelden kontakt med/er helt uten nære familiemedlemmer	12	0	19	14	18	4
Med svak familietilknytning	3	0	9	12	0	0
NABOER, VENNER, NÆRMILJØ						
Andel						
Uten besøkskontakt med naboer	25	20	28	41	41	26
Uten fortrolig venn	18	7	7	12	11	9
Som har sjelden kontakt med/er helt uten gode venner på bostedet	16	5	6	13	14	12
Som har bodd under 5 år på stedet	21	7	49	38	54	41
SOSIAL ISOLASJON						
Andel som har						
Familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke	11	0	7	10	12	3
FORENINGER, ORGANISASJONER						
Andel						
Som ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening	48	46	51	51	51	55
Som er aktiv i politisk parti	4	2	1	4	1	3
Som er aktiv i idrettslag/forening	18	37	31	24	20	12
Som er aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner	6	3	3	3	4	5
Som er aktiv i musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	7	11	8	7	5	6
Som er aktiv i religiøse foreninger	6	7	5	5	3	2
Som er aktiv i velforening, borettslag m.m.	8	1	5	4	8	12
Sysselsatte som er aktive i fag-/ yrkesorganisasjon	18	4	8	14	15	19
Deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner som en er medlem av de siste 12 md.	31	36	29	26	24	28
Gjennomsnittlig antall timer brukt til dugnader og innsamlinger siste 12 md. for de som har deltatt	44	29	27	61	41	33
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Social relations for persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
						FAMILY
						Percentage
100	100	100	100	0	0	Who live in pair relations
16	5	4	3	0	0	Who have common-law spouse
100	100	29	9	11	6	Who live with their own children
0	0	0	0	0	0	Who are lone parents
0	0	1	2	80	90	Who are living alone
17	11	9	12	13	15	Having infrequent contact with or lacking close family relatives
0	0	0	0	12	14	Lacking family connections
						NEIGHBOURS, FRIENDS, LOCAL COMMUNITY
						Percentage
18	18	27	30	26	25	Not on visiting terms with neighbours
16	18	25	37	18	27	Lacking intimate friends
12	14	22	28	22	17	Having infrequent contact with or lacking good friends
35	8	7	4	18	8	Who have lived less than 5 years in the community
						SOCIAL ISOLATION
						Percentage who has
15	9	12	16	15	11	Contact with family and friends more seldom than once a week
						ASSOCIATIONS, ORGANIZATIONS
						Percentage
42	36	48	57	57	63	Not participating actively in any organization or association
3	6	5	3	3	3	Participating actively in political party
22	22	8	3	5	1	Participating actively in athletic club/athletic society
4	5	9	10	8	10	Participating actively in humanitarian and social organizations
7	10	6	2	4	4	Participating actively in music society, band, choral group, theatre group
6	5	6	9	5	11	Participating actively in religious societies
15	11	8	4	12	:	Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperative
19	23	19	18	12	8	Employed persons participating actively in trade unions or occupational organizations
38	44	27	17	26	16	Who have participated in collective work projects and fund raising for organizations that one is a member of the last 12 months
34	50	54	54	44	51	Mean number of hours used in collective work projects and fundraising the last 12 months for the participants
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Tabell 54. Sosial kontakt for personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
FAMILIE						
Andel						
Som lever i parforhold	66	67	74	71	77	80
Som er samboere	9	9	12	13	10	10
Som bor sammen med egne barn	44	52	49	53	60	61
Som er enslige forsørgere	3	2	2	4	3	4
Som bor alene	17	13	13	12	14	15
Som har sjelden kontakt med/er helt uten nære familiemedlemmer	12	10	9	8	13	17
Med svak familietilknytning	3	2	2	1	2	2
NABOER, VENNER, NÆRMILJØ						
Andel						
Uten besøkskontakt med naboer	25	24	26	29	25	30
Uten fortrolig venn	18	23	21	13	12	17
Som har sjelden kontakt med/er helt uten gode venner på bostedet	16	15	18	15	14	15
Som har bodd under 5 år på stedet	21	18	26	22	27	30
SOSIAL ISOLASJON						
Andel som har familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke	11	8	10	8	13	15
FORENINGER, ORGANISASJONER						
Andel						
Som ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening	48	54	40	47	40	35
Som er aktiv i politisk parti	4	3	4	3	3	8
Som er aktiv i idrettslag/forening	18	17	21	20	23	22
Som er aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner	6	5	4	6	4	4
Som er aktiv i musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	7	4	5	6	9	7
Som er aktiv i religiøse foreninger	6	3	4	4	6	4
Som er aktiv i velforening, borettslag m.m.	8	10	12	9	10	13
Sysselsatte som er aktive i fag-/yrkesorganisasjon	18	13	22	13	18	27
Deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner som en er medlem av de siste 12 md.	31	25	35	31	37	38
Gjennomsnittlig antall timer brukt til dugnader og innsamlinger siste 12 md. for de som har deltatt	44	43	47	37	48	37
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Social relations for persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
FAMILY						
Percentage						
85	87	13	56	89	61	Who live in pair relations
4	12	4	5	10	11	Who have common-law spouse
68	64	11	18	72	37	Who live with their own children
1	1	5	2	7	3	Who are lone parents
9	7	10	35	4	14	Who are living alone
11	12	11	12	16	12	Having infrequent contact with or lacking close family relatives
1	2	2	5	0	6	Lacking family connections
NEIGHBOURS, FRIENDS, LOCAL COMMUNITY						
Percentage						
5	26	21	29	19	29	Not on visiting terms with neighbours
28	17	8	28	12	22	Lacking intimate friends
15	12	6	22	12	13	Having infrequent contact with or lacking good friends
3	17	23	13	22	29	Who have lived less than 5 years in the community
SOCIAL ISOLATION						
Percentage who has						
15	11	5	11	12	9	Contact with family and friends more seldom than once a week
ASSOCIATIONS, ORGANIZATIONS						
Percentage						
32	48	43	61	53	56	Not participating actively in any organization or association
11	6	3	2	2	1	Participating actively in political party
9	21	36	4	11	17	Participating actively in athletic club/athletic society
10	6	3	10	7	4	Participating actively in humanitarian and social organizations
13	9	13	4	6	4	Participating actively in music society, band, choral group, theatre group
6	4	9	8	9	6	Participating actively in religious societies
12	6	2	4	9	12	Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperative
32	13	8	:	8	:	Employed persons participating actively in trade unions or occupational organizations
41	35	35	20	34	27	Who have participated in collective work projects and fund raising for organizations that one is a member of the last 12 months
36	63	28	58	34	:	Mean number of hours used in collective work projects and fundraising the last 12 months for the participants
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Tabell 55. Sosial kontakt for personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen ¹⁾	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønnte
FAMILIE			
Andel			
Som lever i parforhold	66	47	59
Som er samboere	9	14	13
Som bor sammen med egne barn	44	54	44
Som er enslige forsørgere	3	14	4
Som bor alene	17	22	14
Som har sjelden kontakt med/er helt uten nære familiemedlemmer	12	11	9
Med svak familietilknytning	3	2	1
NABOER, VENNER, NÆRMILJØ			
Andel			
Uten besøkskontakt med naboer	25	31	29
Uten fortrolig venn	18	17	12
Som har sjelden kontakt med/er helt uten gode venner på bostedet	16	20	13
Som har bodd under 5 år på stedet	21	41	26
SOSIAL ISOLASJON			
Andel som har			
Familie- og vennekontakt sjeldnere enn hver uke	11	13	8
FORENINGER, ORGANISASJONER			
Andel			
Som ikke er aktiv i noen organisasjon eller forening	48	58	49
Som er aktiv i politisk parti	4	3	2
Som er aktiv i idrettslag/forening	18	18	20
Som er aktiv i humanitære og sosiale organisasjoner	6	6	6
Som er aktiv i musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	7	5	6
Som er aktiv i religiøse foreninger	6	4	6
Som er aktiv i velforening, borettslag m.m.	8	9	7
Sysselsatte som er aktive i fag-/ yrkesorganisasjon	18	13	10
Deltatt i dugnader og innsamlinger for organisasjoner som en er medlem av de siste 12 md.	31	25	28
Gjennomsnittlig antall timer brukt til dugnader og innsamlinger siste 12 md. for de som har deltatt	44	82	45
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Social relations for persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
FAMILY				
Percentage				
58	49	62	58	Who live in pair relations
18	25	6	4	Who have common-law spouse
46	41	30	24	Who live with their own children
6	9	3	2	Who are lone parents
14	9	28	33	Who are living alone
11	8	13	12	Having infrequent contact with or lacking close family relatives
2	0	5	5	Lacking family connections
NEIGHBOURS, FRIENDS, LOCAL COMMUNITY				
Percentage				
32	30	28	30	Not on visiting terms with neighbours
17	12	23	29	Lacking intimate friends
15	13	24	27	Having infrequent contact with or lacking good friends
32	41	15	12	Who have lived less than 5 years in the community
SOCIAL ISOLATION				
Percentage who has				
9	8	13	15	Contact with family and friends more seldom than once a week
ASSOCIATIONS, ORGANIZATIONS				
Percentage				
57	62	61	65	Not participating actively in any organization or association
3	1	3	3	Participating actively in political party
16	19	5	3	Participating actively in athletic club/ athletic society
5	0	7	9	Participating actively in humanitarian and social organizations
5	1	5	3	Participating actively in music society, band, choral group, theatre group
4	4	8	9	Participating actively in religious societies
7	7	5	4	Participating actively in neighbourhood associations, housing cooperative
5	13	14	10	Employed persons participating actively in trade unions or occupational organizations
26	20	22	20	Who have participated in collective work projects and fund raising for organizations that one is a member of the last 12 months
46	:	52	58	Mean number of hours used in collective work projects and fundraising the last 12 months for the participants
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

17. Vold og trygghet

17.1. Begrep og definisjoner¹

Utsatt for vold det siste året. Både alvorlige voldstilfeller, som førte til synlige merker eller kroppsskader, og mindre alvorlige tilfeller, som ikke resulterte i dette, er regnet med, jf. spm. 125 i skjemaet. I instruksene til intervjuerne er vold definert som enhver skade eller legemskrenkelse som intervjupersonen ble påført med hensikt av en eller flere andre personer. Også forholdsvis bagatellmessige hendelser skulle regnes med, som f.eks. at personen ble holdt fast, skjøvet, puffet, sperret veien for o.l.

Utsatt for trusler om vold det siste året. Som trusler skulle også regnes all "verbal aggresjon" så som sjikane, ubekvemsord o.l. såfremt intervjupersonen fryktet at dette kunne bli fulgt opp av fysisk vold.

Urolig for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet. Spørsmålet gjelder om intervjupersonen den siste tiden har vært urolig for å bli utsatt for vold eller trusler når han/hun går ute alene på stedet. I instruksene er det presisert at hvis personen lar være å gå ute alene av frykt for vold, skal dette også regnes med.

Offer for tyveri eller skadeverk. Spørsmålet gjelder om intervjupersonen selv, eller noen i husholdningen, har vært utsatt for tyveri eller skadeverk i 1990.

17.2. Noen resultater

Noen former for vold og trusler er det vanskelig å registrere i intervjuundersøkelser. Det gjelder særlig de tilfeller hvor voldsutøveren og offeret står hverandre nær, som f.eks. når de er i slekt eller i familie med hverandre. En må regne med at slik vold i stor grad skjules overfor omverdenen. Vold som utøves av fremmede personer, kan en for så vidt regne med blir riktignok målt, men her gjør andre feilkilder seg gjeldende. Bagatellmessig vold som hendte for f.eks. nesten et år siden, kan være glemt, og tidligere voldstilfeller som huskes kan bli feilaktig rapportert ved at intervjupersonen "forskyver" hendelsen i tid.

I befolkningen 16 år og eldre var det:

- 170 000 personer, eller 5 prosent, som hadde vært utsatt for vold eller trusler det siste året. Av disse hadde ca. 90 000 vært utsatt for vold. Gruppen som var mest utsatt for vold og trusler i 1991, var enslige forsørgere (16 prosent), sosialhjelpsmottakere (16 prosent), unge med lav utdanning (15 prosent) og unge menn (12 prosent).
- 330 000 personer, eller 10 prosent, som var urolige for å bli utsatt for vold eller trusler når de går ute alene på sitt bosted.
- 470 000 personer, eller 14 prosent, hadde opplevd at de selv eller noen i husholdningen ble utsatt for tyveri eller skadeverk i 1990.

Blant de som hadde opplevd vold siste år, var det vel 40 000 som fikk synlige merker eller kroppsskade av voldshandling, og snaut 50 000 var utsatt for vold som ikke satte slike spor. 3 prosent av alle ble utsatt for trusler.

1 prosent av befolkningen var "svært urolige", og 9 prosent "noe urolige", for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet.

¹ For English translation, see page 27.

Tabell 56. Vold og trygghet blant menn og kvinner i ulike aldersgrupper. Prosent

			Menn		Males	
	Alle All	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år
OFFER FOR VOLD						
Andel som siste år har vært utsatt for						
Vold	4	9	4	1	0	0
Trussel om vold	3	5	4	2	0	0
Vold eller trusler	6	12	7	3	0	0
UROLIG FOR VOLD						
Andel som er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet	3	3	2	3	6	12
OFFER FOR TYVERI ELLER SKADEVERK						
Andel personer som tilhører husholdninger hvor noen er blitt utsatt for tyveri eller skadeverk	15	20	18	14	7	0
Tallet på personer som svarte	1 868	342	715	550	219	42

Tabell 57. Vold og trygghet blant personer i ulike landsdeler og typer bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle)	Østlandet			Agder og Rogal- land	Vest- landet	Trøn- delag
		Alle	Oslo og Akers- hus	Øst- landet ellers			
OFFER FOR VOLD							
Andel som siste år har vært utsatt for							
Vold	3	2	3	2	5	2	3
Trussel om vold	3	4	4	3	4	3	2
Vold eller trusler	5	5	6	4	7	5	4
UROLIG FOR VOLD							
Andel som er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet	10	12	14	10	10	7	13
OFFER FOR TYVERI ELLER SKADEVERK							
Andel personer som tilhører husholdninger hvor noen er blitt utsatt for tyveri eller skadeverk	14	17	21	14	14	11	10
Tallet på personer som svarte	3 755	1 836	737	1 099	515	667	329

Violence and security among males and females in various age groups. Per cent

Alle All	Kvinner Females					
	16-24 år years	25-44 år	45-66 år	67-79 år	80- år	
						SUBJECTED TO VIOLENCE
						Percentage who during the last year was
2	4	2	1	0	0	Subjected to violence
4	7	5	1	2	0	Threats of violence
5	9	5	2	2	0	Violence or threats
						ANXIOUS ABOUT VIOLENCE
						Percentage who fear violence or threats
18	18	16	16	24	23	in their community
						SUBJECTED TO LARCENY OR DAMAGE TO PROPERTY
						Percentage of persons belonging to
12	16	15	10	4	4	households where som one has been
						subjected to larceny or damage to property
1 887	319	748	505	246	69	Number of respondents

Violence and security among persons in various regions and areas of residence. Per cent

Nord- Norge	Type bostedsstrøk			Spred- bygd	
	Tettbygd				
	100 000 eller flere bosatte	20 000- 99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
					SUBJECTED TO VIOLENCE
					Percentage who during the last year was
3	3	4	3	1	Subjected to violence
3	4	5	3	1	Threats of violence
5	7	7	5	2	Violence or threats
					ANXIOUS ABOUT VIOLENCE
					Percentage who fear violence or threats
8	17	14	8	5	in their community
					SUBJECTED TO LARCENY OR DAMAGE TO PROPERTY
					Percentage of persons belonging to
7	21	17	11	8	households where som one has been
					subjected to larceny or damage to property
408	763	602	1 498	802	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 58. Vold og trygghet blant personer i ulike familiefaser. Prosent

	Allel)	Enslige 16-24 år		Enslige 25-44 år	Par, 16-44 år uten barn	Enslige for- sørgere
		Bor hos foreldre	Andre			
OFFER FOR VOLD						
Andel som siste år har vært utsatt for						
Vold	3	8	4	7	5	8
Trussel om vold	3	4	8	5	5	14
Vold eller trusler	5	10	11	11	7	16
UROLIG FOR VOLD						
Andel som er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet	10	6	13	12	12	13
OFFER FOR TYVERI ELLER SKADEVERK						
Andel personer som tilhører husholdninger hvor noen er blitt utsatt for tyveri eller skadeverk	14	19	17	21	16	..
Tallet på personer som svarte	3 755	343	151	263	271	572

Tabell 59. Vold og trygghet blant personer i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Allel)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom- nivå	Høyere nivå
OFFER FOR VOLD						
Andel som siste år har vært utsatt for						
Vold	3	4	4	3	3	1
Trussel om vold	3	1	3	5	5	3
Vold eller trusler	5	4	5	7	6	4
UROLIG FOR VOLD						
Andel som er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet	10	4	3	17	10	5
OFFER FOR TYVERI ELLER SKADEVERK						
Andel personer som tilhører husholdninger hvor noen er blitt utsatt for tyveri eller skadeverk	14	14	16	14	16	21
Tallet på personer som svarte	3 755	343	243	372	728	274

Tabell 60. Vold og trygghet blant personer i ulike utsatte grupper. Prosent

	Hele befolk- ningen)	Sosialhjelp- mottakere	Lavlønte
OFFER FOR VOLD			
Andel som siste år har vært utsatt for			
Vold	3	11	3
Trussel om vold	3	10	5
Vold eller trusler	5	16	7
UROLIG FOR VOLD			
Andel som er urolige for å bli utsatt for vold eller trusler på bostedet	10	16	12
OFFER FOR TYVERI ELLER SKADEVERK			
Andel personer som tilhører husholdninger hvor noen er blitt utsatt for tyveri eller skadeverk	14	14	14
Tallet på personer som svarte	3 755	211	637

Violence and security among persons in various family cycle phases. Per cent

Par med barn		Par uten barn		Enslige		
Yngste barn 0-6 år	7-19 år	45-66 år	67- år	45-66 år	67- år	
SUBJECTED TO VIOLENCE						
2	1	1	0	3	0	Percentage who during the last year was
4	3	1	0	3	1	Subjected to violence
5	3	2	0	4	2	Threats of violence
						Violence or threats
ANXIOUS ABOUT VIOLENCE						
9	7	8	11	14	23	Percentage who fear violence or threats in their community
SUBJECTED TO LARCENY OR DAMAGE TO PROPERTY						
13	16	9	6	16	4	Percentage of persons belonging to households where som one has been subjected to larceny or damage to property
628	666	578	320	167	255	Number of respondents

1) For English translation, see table 4.

Violence and security among persons in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
SUBJECTED TO VIOLENCE						
2	2	5	2	1	6	Percentage who during the last year was
2	4	3	2	2	4	Subjected to violence
3	4	7	3	2	10	Threats of violence
						Violence or threats
ANXIOUS ABOUT VIOLENCE						
3	6	11	15	17	9	Percentage who fear violence or threats in their community
SUBJECTED TO LARCENY OR DAMAGE TO PROPERTY						
6	16	15	8	13	15	Percentage of persons belonging to households where som one has been subjected to larceny or damage to property
117	181	348	872	183	70	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Violence and security among persons in various vulnerable groups. Per cent

Langvarig arbeids- løse	Unge med lav ut- danning	Arbeids- uføre	Personer med nedsatt be- vegelsesevne	
SUBJECTED TO VIOLENCE				
5	10	2	2	Percentage who during the last year was
6	8	3	3	Subjected to violence
10	15	5	4	Threats of violence
				Violence or threats
ANXIOUS ABOUT VIOLENCE				
11	12	15	19	Percentage who fear violence or threats in their community
SUBJECTED TO LARCENY OR DAMAGE TO PROPERTY				
..	16	13	9	Percentage of persons belonging to households where som one has been subjected to larceny or damage to property
708	91	403	360	Number of respondents

1) For English translation, see table 10.

18. Noen sider ved levekår for barn 0-15 år

18.1. Begrep og definisjoner¹

I dette kapitlet brukes ikke tilleggsutvalget av enslige forsørgere, men de enslige forsørgere som inngår i det generelle utvalget til levekårsundersøkelsen.

Foreldres sysselsetting. Opplysninger om foreldrene vanligvis er sysselsatt og om de har lang ukentlig arbeidstid, finnes for begge foreldre. Intervjupersonens arbeidstid gjelder samlet arbeidstid i hoved- og biyrke, mens ektefellens/samboerens arbeidstid refererer til hovedyrket. Opplysninger om langtidsledighet har vi bare for den av foreldrene som er intervjuperson. Tallene for langtidsledighet må derfor betraktes som minimumsanslag. For definisjon av begreper, se kapittel 8.

Tilsynsordninger. Barn med privat tilsynsordning er barn som får regelmessig tilsyn av slektninger/nære kjente, av hushjelp, praktikant eller barnepike, eller av dagmamma. Barn i barnehage o.l. er barn som får regelmessig tilsyn i familiebarnehage eller i barnehage på hel- eller deltid.

Bomiljø. Barn som er utsatt for støy eller forurensning fra gate/vei, er barn med foreldre som sier at de enten er utsatt for støy fra gate/vei eller for støv, lukt, eksos fra veitrafikk. For definisjon av øvrige begreper, se kapittel 14.

Foreldres helse/livsstil. Barn med foreldre som drikker mye alkohol, er barn med foreldre som drikker så mye alkohol at det tilsvarer 5 halvflasker øl eller 1 helflaske rødvin/hvitvin eller 1/2 flaske hetvin eller 1/4 flaske brennevin omtrent en gang i uken eller mer. Vi har bare opplysninger om den av foreldrene som er intervjuperson, det samme gjelder andelen barn med foreldre med hyppige symptomer på nervøse lidelser (definisjon, se kapittel 13).

18.2. Noen hovedresultater

Sysselsetting

- 50 000 barn i alderen 0-15 år, eller 6 prosent, hadde en far/mor som var langtidsledig (mer enn 8 uker) i 1990.
- 63 prosent av barn i alderen 0-15 år opplevde

at begge foreldrene var sysselsatt, andelen var lavest blant barn 0-3 år (55 prosent).

Økonomi

- 70 000 barn i alderen 0-15 år, eller 8 prosent, bodde i husholdninger som mottok sosialhjelp i 1990. En fjerdedel av enslige forsørgeres barn bodde i slike husholdninger.

Tilsynsordninger.

- 20 prosent av barn i alderen 0-6 år mottok regelmessig tilsyn gjennom private tilsynsordninger. 33 prosent i samme aldersgruppe hadde plass i barnehage o.l. Blant barn av høyere funksjonærer hadde mer enn halvparten plass i barnehager o.l.

Bomiljø. Blant barn i alderen 0-15 år var det:

- 130 000, eller 15 prosent, som var utsatt for støy eller forurensning fra gate/vei.
- 250 000, eller 29 prosent, som var utsatt for støy eller forurensning i bomiljøet. Nesten halvparten av barna til enslige forsørgere er utsatt for støy eller forurensning.
- 91 prosent som bodde i bolig med bad og wc, og uten kalde eller fuktige rom. Blant barn av enslige forsørgere var tallet 84 prosent.

Fritid. Av barn 7-15 år var det:

- 70 prosent som var medlem av idrettslag
- 26 prosent som var medlem av musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.
- Noe over halvparten som hadde vært i teater eller opera i løpet av de siste 12 måneder.
- 46 prosent som hadde vært på fritidsklubb/ungdomsklubb i løpet av de siste 12 måneder, blant 13-15-åringene var tallet 62 prosent.
- Bare 11 prosent som ikke hadde vært på bibliotek i løpet av de siste 12 måneder.

Familieforhold. Av barn 0-15 år var det:

- 100 000, eller 11 prosent, som hadde en far eller mor som var enslig forsørger.
- 100 000, eller 11 prosent, som hadde samboende foreldre. 17 prosent av barn 0-3 år hadde samboende foreldre.

Foreldres helse/livsstil. Av barn i alderen 0-15 år var det:

- 30 000, eller 4 prosent, som hadde en far/mor som drakk mye alkohol minst en gang i uken
- Mellom 20 000 og 30 000, eller 3 prosent, som hadde en far/mor med hyppige symptomer på nervøse lidelser.

¹ For English translation, see page 27.

Tabell 61. Levekår for barn 0-15 år i ulike aldersgrupper og familietyper. Prosent

	Alder Age					
	Alle All	0-3 år years	4-6 år	7-9 år	10-12 år	13-15 år
FORELDRENE SYSSSELSETTING						
Andel barn 0-15 år hvor						
Begge foreldrene er sysselsatt	63	55	63	65	68	69
Minst en av foreldrene har						
lang ukentlig arbeidstid	43	43	42	43	41	46
Far/mor var langtidsledig						
i 1990	6	9	5	5	6	4
ØKONOMI						
Andel barn 0-15 år i husholdninger som						
har mottatt sosialhjelp	8	12	9	7	5	6
TILSYNSORDNINGER						
Andel barn 0-6 år						
Med privat tilsynsordning	20	27	9	.	.	.
I barnehage e.l.	33	20	54	.	.	.
BOMILJØ						
Andel barn 0-15 år utsatt for						
Støy eller forurensning fra gate/vei	15	18	12	14	14	15
Støy	22	29	21	21	19	18
Støy eller forurensning i alt	29	35	29	26	26	27
Andel barn 0-15 år som ikke har egen hage/ gårds plass eller felles grøntareal/gårds- rom egnet som oppholdsted for barn/voksne	2	3	1	3	1	0
Andel barn 0-15 år som						
Bor trangt	17	25	20	18	12	8
Bor i bolig med bad og wc, og uten kalde eller fuktige rom	91	87	91	93	94	95
Andel barn 7-15 år						
Med fire kilometer eller mer til nærmeste barneskole	13	.	.	13	11	14
Som har ungdomsklubb/fritidsklubb på stedet	67	.	.	64	69	69
FRITID						
Andel barn 7-15 år som er						
Medlem av idrettslag	70	.	.	64	73	74
Medlem av musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	26	.	.	26	29	23
Andel barn 7-15 år som						
Gikk i teater eller opera	53	.	.	59	54	45
Gikk på museum	53	.	.	53	55	52
Lånte bok på biblioteket	89	.	.	87	90	88
Gikk på fritidsklubb/ungdomsklubb ...	46	.	.	29	50	62
FAMILIEFORHOLD						
Andel barn 0-15 år som						
Har enslig forsørger	11	12	10	8	11	12
Har foreldre som lever i ugift samliv	11	17	11	8	8	5
FORELDRES HELSE/LIVSTIL						
Andel barn 0-15 år med far/mor som						
Drikker mye alkohol minst 1 gang i uken ..	4	3	4	3	4	4
Har hyppige symptomer på nervøse lidelser	3	4	4	2	3	3
Tallet på observasjoner	2 098	599	362	360	389	388

Level of living for children 0-15 years in various age groups and family types. Per cent

Familietype	Family types	
Enslige forsørgere Lone parents	Par med barn Couples with children	
		PARENTS EMPLOYMENT
.	71	Percentage of children 0-15 years where Both parents are employed
4	46	At least one of the parents have long working hours per week
18	5	Father/mother was long-term unemployed in 1990
		ECONOMY
28	6	Percentage children 0-15 years in households who have received social care
		CHILD CARE ARRANGEMENTS
20	20	Percentage of children 0-6 years With private daycare
31	33	In public day nursing
		HOUSING CONDITIONS
17	15	Percentage of children 0-15 years who are exposed to
38	20	Noise or pollution from road traffic
48	27	Noise in the dwelling Noise or pollution
2	2	Percentage of children 0-15 years who does not have own garden/courtyard or common green area/court yard suitable for use by children or adults
7	19	Percentage of children 0-15 years who Live in crowded dwelling
84	92	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
6	14	Percentage of children 7-15 years With 4 km or more to primary school
70	67	Who have youth club, leisure-time club in community
		LEISURE TIME
77	69	Percentage of children 7-15 years who are Member of athletic club
16	28	Member in music society, band, choral group, theatre group
51	54	Percentage of children 7-15 years With visits to theater or opera
44	55	With visits to museum
93	88	Who borrowed books at the library
47	46	With visits to youth club, leisure-time club
		FAMILY RELATIONS
100	0	Percentage of children 0-15 years with Lone parents
0	12	Cohabiting parents
		PARENTS HEALTH AND LIFESTYLE
3	4	Percentage of children 0-15 years with father/mother
6	3	Drinking much alcohol at least once a week With frequent symptoms of nervous conditions
122	1 976	Number of respondents

Tabell 62. Levekår for barn 0-15 år i ulike landsdeler og bostedsstrøk. Prosent

	Landsdel						
	Alle)	Østlandet			Agder og Rogaland	Vest- landet	Trøn- delag
		Alle Akers- hus	Oslo og Øst- landet ellers				
FORELDRENE SYSSSELSETTING							
Andel barn 0-15 år hvor							
Begge foreldrene er sysselsatt	63	59	59	60	66	66	71
Minst en av foreldrene har lang ukentlig arbeidstid	43	45	49	43	37	51	32
Far/mor var langtidsledig i 1990	6	6	5	6	7	6	5
ØKONOMI							
Andel barn 0-15 år i husholdninger som har mottatt sosialhjelp	8	9	12	7	4	6	12
TILSYNSORDNINGER							
Andel barn 0-6 år							
Med privat tilsynsordning	20	22	20	24	20	16	25
I barnehage e.l.	33	29	29	29	31	36	41
BOMILJØ							
Andel barn 0-15 år utsatt for							
Støy eller forurensning fra gate/vei	15	15	17	14	11	11	22
Støy	22	25	29	22	20	14	24
Støy eller forurensning i alt	29	32	36	29	26	21	31
Andel barn 0-15 år som ikke har egen hage/ gårds plass eller felles grøntareal/gårds- rom egnet som oppholdsted for barn/voksne	2	1	2	0	1	0	7
Andel barn 0-15 år som							
Bor trangt	17	18	24	13	8	16	25
Bor i bolig med bad og wc, og uten kalde eller fuktige rom	91	93	92	93	92	92	85
Andel barn 7-15 år							
Med fire kilometer eller mer til nærmeste barneskole	13	11	5	14	7	19	14
Som har ungdomsklubb/fritidsklubb på stedet	67	72	79	68	71	62	66
FRITID							
Andel barn 7-15 år som er							
Medlem av idrettslag	70	66	61	70	73	76	74
Medlem av musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	26	24	22	25	28	26	39
Andel barn 7-15 år som							
Gikk i teater eller opera	53	57	69	50	63	45	49
Gikk på museum	53	56	69	49	56	52	58
Lånte bok på biblioteket	89	89	93	87	87	92	90
Gikk på fritidsklubb/ungdomsklubb ...	46	46	47	46	59	37	37
FAMILIEFORHOLD							
Andel barn 0-15 år som							
Har enslig forsørger	11	13	13	13	14	5	9
Har foreldre som lever i ugift samliv	11	9	8	10	5	10	23
FORELDRES HELSE/LIVSTIL							
Andel barn 0-15 år med far/mor som							
Drikker mye alkohol minst 1 gang i uken ..	4	5	8	4	2	1	2
Har hyppige symptomer på nervøse lidelser	3	4	4	4	2	1	6
Tallet på observasjoner	2 098	945	366	579	343	417	169

Level of living for children 0-15 years in different regions and areas of residence. Per cent

Type bostedsstrøk					
Nord-Norge	Tettbygd			Spredtbygd	
	100 000 eller flere bosatte	20 000-99 999 bosatte	Under 20 000 bosatte		
					PARENTS EMPLOYMENT
					Percentage of children 0-15 years where
63	60	61	64	65	Both parents are employed
35	43	38	37	59	At least one of the parents have long working hours per week
6	4	5	7	7	Father/mother was long-term unemployed in 1990
					ECONOMY
11	12	6	7	9	Percentage children 0-15 years in households who have received social care
					CHILD CARE ARRANGEMENTS
14	20	24	20	15	Percentage of children 0-6 years
39	34	32	32	36	With private daycare
					In public day nursing
					HOUSING CONDITIONS
21	20	16	14	12	Percentage of children 0-15 years who are exposed to
29	32	36	17	16	Noise or pollution from road traffic
37	38	41	26	21	Noise in the dwelling
					Noise or pollution
3	5	2	1	0	Percentage of children 0-15 years who does not have own garden/courtyard or common green area/court yard suitable for use by children or adults
27	27	10	15	20	Percentage of children 0-15 years who
89	88	92	93	91	Live in crowded dwelling
					Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
18	1	3	6	41	Percentage of children 7-15 years
51	69	73	75	47	With 4 km or more to primary school
					Who have youth club, leisure-time club in community
					LEISURE TIME
68	66	68	73	68	Percentage of children 7-15 years who are
22	23	29	26	28	Member of athletic club
					Member in music society, band, choral group, theatre group
41	71	64	50	41	Percentage of children 7-15 years
36	76	63	46	46	With visits to theater or opera
84	88	84	90	89	With visits to museum
53	44	60	45	43	Who borrowed books at the library
					With visits to youth club, leisure-time club
					FAMILY RELATIONS
12	11	20	10	5	Percentage of children 0-15 years with
17	13	6	11	11	Lone parents
					Cohabiting parents
6	7	5	3	1	PARENTS HEALTH AND LIFESTYLE
5	5	5	2	3	Percentage of children 0-15 years with father/mother
					Drinking much alcohol at least once a week
					With frequent symptoms of nervous conditions
224	341	313	941	463	Number of respondents

1) For English translation, see table 7.

Tabell 63. Levekår for barn 0-15 år med foreldre i ulike sosioøkonomiske grupper. Prosent

	Alle)	Arbeidere		Funksjonærer		
		Ufaglærte	Faglærte	Lavere nivå	Mellom-nivå	Høyere nivå
FORELDRENE SYSSSELSETTING						
Andel barn 0-15 år hvor						
Begge foreldrene er sysselsatt	63	72	69	80	78	71
Minst en av foreldrene har lang ukentlig arbeidstid	43	33	39	29	37	45
Far/mor var langtidsledig i 1990	6	9	3	5	3	5
ØKONOMI						
Andel barn 0-15 år i husholdninger som har mottatt sosialhjelp	8	7	4	7	3	2
TILSYNSORDNINGER						
Andel barn 0-6 år						
Med privat tilsynsordning	20	26	22	26	32	9
I barnehage e.l.	33	21	29	40	39	53
BOMILJØ						
Andel barn 0-15 år utsatt for						
Støy eller forurensning fra gate/vei	15	17	11	21	12	15
Støy	22	26	16	24	21	20
Støy eller forurensning i alt	29	32	22	37	27	25
Andel barn 0-15 år som ikke har egen hage/gårdsplass eller felles grøntareal/gårdsrom egnet som oppholdsted for barn/voksne	2	2	0	1	1	0
Andel barn 0-15 år som						
Bor trangt	17	24	17	13	13	8
Bor i bolig med bad og wc, og uten kalde eller fuktige rom	91	92	95	90	96	90
Andel barn 7-15 år						
Med fire kilometer eller mer til nærmeste barneskole	13	12	22	10	6	15
Som har ungdomsklubb/fritidsklubb på stedet	67	71	66	71	67	73
FRITID						
Andel barn 7-15 år som er						
Medlem av idrettslag	70	62	67	68	76	79
Medlem av musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	26	21	29	32	28	32
Andel barn 7-15 år som						
Gikk i teater eller opera	53	44	40	46	62	59
Gikk på museum	53	51	38	44	62	60
Lånte bok på biblioteket	89	89	85	88	93	88
Gikk på fritidsklubb/ungdomsklubb ...	46	42	47	47	49	58
FAMILIEFORHOLD						
Andel barn 0-15 år som						
Har enslig forsørger	11	7	6	9	9	10
Har foreldre som lever i ugift samliv	11	10	9	15	9	9
FORELDRES HELSE/LIVSTIL						
Andel barn 0-15 år med far/mor som						
Drikker mye alkohol minst 1 gang i uken ..	4	3	4	0	7	2
Har hyppige symptomer på nervøse lidelser	3	3	3	3	1	2
Tallet på observasjoner	2 098	220	156	235	588	197

Level of living for children 0-15 years with parents in various socio-economic groups. Per cent

Gard- brukere og fiskere	Andre selv- stendige	Skole- elever, stu- denter	Pensjo- nister	Hjemme- arbei- dende	Andre ikke- yrkes- aktive	
PARENTS EMPLOYMENT						
96	82	3	4	23	:	Percentage of children 0-15 years where Both parents are employed
82	52	67	76	59	:	At least one of the parents have long working hours per week
5	1	28	65	4	:	Father/mother was long-term unemployed in 1990
ECONOMY						
0	6	17	38	14	:	Percentage children 0-15 years in households who have received social care
CHILD CARE ARRANGEMENTS						
10	8	29	5	8	:	Percentage of children 0-6 years With private daycare
40	35	60	21	11	:	In public day nursing
HOUSING CONDITIONS						
13	9	19	10	19	:	Percentage of children 0-15 years who are exposed to Noise or pollution from road traffic
13	15	36	22	27	:	Noise in the dwelling
17	23	44	26	37	:	Noise or pollution
2	3	5	3	3	:	Percentage of children 0-15 years who does not have own garden/courtyard or common green area/court yard suitable for use by children or adults
14	12	16	31	30	:	Percentage of children 0-15 years who Live in crowded dwelling
83	91	92	82	88	:	Live in dwelling with bath and W.C. and without cold or damp rooms
45	14	14	11	8	:	Percentage of children 7-15 years With 4 km or more to primary school
42	71	94	54	70	:	Who have youth club, leisure-time club in community
LEISURE TIME						
66	72	73	52	67	:	Percentage of children 7-15 years who are Member of athletic club
23	27	9	29	14	:	Member in music society, band, choral group, theatre group
42	56	80	34	57	:	Percentage of children 7-15 years With visits to theater or opera
60	53	43	47	48	:	With visits to museum
89	89	77	78	89	:	Who borrowed books at the library
42	47	33	42	34	:	With visits to youth club, leisure-time club
FAMILY RELATIONS						
0	1	48	31	14	:	Percentage of children 0-15 years with Lone parents
5	19	1	17	9	:	Cohabiting parents
PARENTS HEALTH AND LIFESTYLE						
2	6	5	3	2	:	Percentage of children 0-15 years with father/mother Drinking much alcohol at least once a week
1	4	5	15	0	:	With frequent symptoms of nervous conditions
99	154	57	122	230	23	Number of respondents

1) For English translation, see table 5.

Personer i ulike grupper etter kjønn og alder. Gjennomsnittlig alder
Persons in various groups by sex and age. Average age

	I alt Total	Kjønn Sex		Alder Age				Gjennomsnittlig alder Average age
		Menn Males	Kvinner Females	16-24				
				år years	25-44 år	45-66 år	67- år	
		Prosent Per cent						År Years
Alle	100	50	50	18	39	28	15	43,7
Landsdel								
Østlandet	100	50	50	17	38	29	16	44,3
Oslo og Akershus	100	51	49	15	41	28	16	44,2
Østlandet ellers	100	50	50	18	36	29	17	44,4
Agder og Rogaland	100	50	50	21	40	26	13	41,8
Vestlandet	100	49	51	19	40	27	14	43,1
Trøndelag	100	48	52	15	39	31	15	44,4
Nord-Norge	100	49	51	17	40	28	15	43,9
Type bostedstrøk1)								
Tettbygd strøk, 100 000 eller flere bosatte	100	48	52	15	42	28	15	43,3
Tettbygd strøk, 20 000 - 99 999 bosatte	100	45	55	19	38	29	14	43,3
Tettbygd strøk, under 20 000 bosatte Spredtbygd	100	49	51	19	40	28	14	43,0
Spredtbygd	100	55	45	16	35	29	20	46,1
Familiefase2)								
Enslige, 16-24 år, i foreldrehus- holdning	100	63	37	100	.	.	.	18,8
Enslige, 16-24 år, ellers	100	50	50	100	.	.	.	20,8
Enslige, 25-44 år.....	100	66	34	.	100	.	.	31,9
Par, 16-44 år, uten barn	100	47	53	36	64	.	.	29,8
Enslige forsørgere	100	9	91	11	80	8	.	34,4
Par med barn under 7 år	100	50	50	7	90	3	.	32,4
Par med yngste barn 7-19 år	100	50	50	.	58	41	.	43,3
Par uten barn								
45-66 år	100	47	53	.	.	100	.	56,8
67- år	100	63	38	.	.	.	100	73,2
Enslige								
45-66 år	100	46	54	.	.	100	.	56,1
67- år	100	24	76	.	.	-	100	75,9
Sosioøkonomisk gruppering3)								
Ufaglærte arbeidere	100	72	28	20	48	32	1	38,4
Faglærte arbeidere	100	89	11	14	53	33	.	38,7
Funksjonærer, lavere nivå	100	17	83	23	49	27	1	36,9
Funksjonærer, mellomnivå	100	48	52	9	60	31	.	39,1
Funksjonærer, høyere nivå	100	65	35	3	53	43	2	43,6
Jordbrukere, fiskere	100	80	20	3	38	47	11	48,9
Andre selvstendige	100	60	40	7	48	38	7	43,5
Skoleelever, studenter	100	49	51	84	16	1	.	20,8
Pensjonister	100	42	58	6	10	23	61	63,8
Hjemmearbeidende	100	7	93	10	55	33	1	40,3
Andre ikke-yrkesaktive	100	67	33	30	30	34	6	39,6
Sosialhjelpsmottakere4)	100	45	55	27	48	20	5	35,8
Lavlønnte4)	100	33	67	34	45	19	1	33,3
Langtidsledige4)	100	51	49	27	54	19	.	33,5
Unge med lav utdanning4)	100	52	48	58	42	-	.	23,1
Arbeidsuføre4)	100	39	61	6	19	41	34	57,1
Personer med nedsatt bevegelsesevne4)	100	33	67	4	13	31	53	63,3

- 1) For English translation, see table 7.
- 2) For English translation, see table 4.
- 3) For English translation, see table 5.
- 4) For English translation, see table 10.

REGISTRERING AV FRAFALL/AVGANG:

Dato for registrering av frafall/avgang   60-63
 Dag Mnd.

VED FRAFALL PÅFØRES FØDSELSNR. FRA IO-LISTE: 64-74

Hvem har gitt opplysningene til registrering av frafalls-/avgangsgrunn?

- 75
- 1 IO SELV
 2 IO'S EKTEFELLE/SAMBOER
 3 IO'S SØNN/DATTER
 4 IO'S FAR/MOR
 5 ANDRE: _____
 6 INGEN

GRUNNER TIL FRAFALL/AVGANG (VED OPPFØLGING KORRIGERES FOR NY FRAFALLSGRUNN)

- 76-77
- FRAFALL ←
- 00 IO nekter
 02 Andre nekter for IO
 10 IO er kortvarig syk
 11 IO er langvarig syk
 12 IO er langvarig syk, ikke aktuelt med ny kontakt seinere
 20 Sykdom/dødsfall i IO's familie
 30 IO er bortreist, på ferie o.l.
 31 IO er borte på arbeid, forretningsreise o.l.
 32 IO er borte på skole, studieopphold o.l.
 33 IO er ikke å treffe
 40 IO's bolig/adresse ikke funnet
 50 IO har ikke telefon/for langt å reise
 70 Arnet, spesifiser: _____
- AVGANG ←
- 80 IO er død
 90 IO er flyttet til utlandet (fast)
 94 IO er forpleid i institusjon
 95 Arnet, spesifiser: _____
- FOR KONTORET ←
- 60 Mangler opplysninger fra intervjuer
 65 Kostnader, mangler intervjuere o.l.

VED OPPFØLGING:

Registreringsdato: 78-81
 Dag Mnd.

- 82
- 1 Ikke oppnådd kontakt med IO
 2 Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED SAMME GRUNN SOM TIDLIGERE)
 3 Kontakt med IO, fortsatt frafall (MED NY FRAFALLSGRUNN):   82-83 ÅRSÅKSKODE

FOR KONTORET ... 85-89

Først vil jeg si noe om intervjuetoden vi bruker. Spørsmålene jeg skal stille, står her i dette intervjueskjemaet. Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene stilt på samme måte. Vi må gjøre det slik for å få god statistikk av de svarene vi får.

Nå er det vanskelig å lage spørsmål som er slik at de passer like godt for alle. Men jeg er takknemlig hvis du vil svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som du synes ikke passer så godt.

HUSHOLDNINGSSAMMENSETNING

*1. Hva er din ekteskapelige status?

- 90
- 1 UGIFT
 2 GIFT
 3 ENKE/ENKEMANN
 4 SEPARERT
 5 SKILT

*2. Vi vil gjerne ha en oversikt over de personer som tilhører husholdningen. Til husholdningen regner vi alle personer som er fast bosatt i boligen og som vanligvis har minst ett daglig måltid felles. Personer som er fast bosatt i boligen, men som er borte fra hjemmet, f.eks. på grunn av arbeid eller skolegang skal regnes med.

KOLONNEN FOR EKETEPAR/SAMBOERE: HVIS DET ER FLERE PAR I HUSHOLDNINGEN, SKRIV 1 FOR FØRSTE PAR, 2 FOR PAR NR 2. HVIS BARE ETT PAR SKRIV 1.

Husholdningsmedlemsnr.	Navn	Merk ektepar/samboere	Fødselsdato	PERSONNUMMER FRA IO-LISTEN	Slektskap til IO (SE KODELISTE NEDENFOR)
01	IO:	91 ☐	92-97 ☐	98-102 ☐	103-104 ☐ 0 ☐ 1
02		105 ☐	106-111 ☐	112-116 ☐	117-118 ☐
03		119 ☐	120-125 ☐	126-130 ☐	131-132 ☐
04		133 ☐	134-139 ☐	140-144 ☐	145-146 ☐
05		147 ☐	148-153 ☐	154-158 ☐	159-160 ☐
06		161 ☐	162-167 ☐	168-172 ☐	173-174 ☐
07		175 ☐	176-181 ☐	182-186 ☐	187-188 ☐
08		189 ☐	190-195 ☐	196-200 ☐	201-202 ☐
09		203 ☐	204-209 ☐	210-214 ☐	215-216 ☐
10		217 ☐	218-223 ☐	224-228 ☐	229-230 ☐

SLEKTSSKAPSKODE	08 Svigersønn/-datter
02 Ektefelle	09 Besteforeldre
03 Samboende	10 Barnebarn
04 Sønn/datter	11 Annen slektning
05 Stebarn	12 Losjerende/hybelboer
06 Søsken	13 Arbeidshjelp
07 Foreldre/svigerforeldre	14 Annen ikke-slektning

FOR KONTORET ... 231-234

BOFORHOLD

- *3. Hva slags husstype bor du/dere i?
KAN ANMERKES AV INTERVJUER.

- 235
1	☐	VÅNINGSHUS I TILKNYTNING TIL GÅRDSDRIFT (HOVEDBYGNING, KÅRBOLIG, FORPAKTERBOLIG E.L.)
2	☐	FRITTLIGGENDE ENEBOLIG (ENEBOLIG MED MINST EN HALV METERS AVSTAND TIL NÆRMESTE HUS)
3	☐	HUS I REKKE, KJEDE, ATRIUM, TERASSE
4	☐	VERTIKALTDELT TOMANNSBOLIG
5	☐	HORISONTALDELT TOMANNSBOLIG
6	☐	ANNET BYGGVERK MED MINDRE ENN 3 ETASJER
7	☐	BLOKK, LEIEGÅRD ELLER ANNET BOLIGBYGG MED 3 ETASJER ELLER MER
8	☐	FORRETNINGSBYGG, VERKSTEDBYGG E.L.
9	☐	HOTELL, PENSJONAT, ALDERSHJEM, BARNEHJEM, SYKEHUS, MILITÆRFORLEGNING ELLER ANNET BYGG FOR FELLESHUSHOLDNING

- *4. På hvilken måte disponerer du/dere over boligen/leiligheten?
VIS KORT 1. VED TELEFONINTERVJU: LES FRA KORT 1.

- 236
1	☐	Husholdningen eier boligen	→ 5
2	☐	Husholdningen eier boligen gjennom borettslag, aksjeselskap e.l.	→ 5
3	☐	Leieboer med innskudd (ikke borettslag)	→ 5
4	☐	Leieboer uten innskudd	→ 11
5	☐	Tjenestebolig, forpakterbolig, vaktmesterbolig o.l.	→ 11
6	☐	Trygdebolig, uførebolig, kårbolig o.l.	→ 10
7	☐	Framleie eller lån av bolig	→ 11
8	☐	Arnet, spesifiser:	→ 10

- *5. Kan du anslå hvilken pris du/dere ville få for boligen dersom den ble solgt nå? Slike anslag må nødvendigvis bli svært grove, og vi er fornøyd om du anslår beløpet i nærmeste hundretusen kroner.

MARKEDSVERDI ²³⁷ . ²³⁸⁻²⁴⁰   .   KRONER

- 241
1	☐	KRYSS AV HER HVIS ANSLAGET ER SVÆRT USIKKERT
2	☐	KAN IKKE ANSLÅ VERDI
3	☐	NEKTER Å OPPGI VERDI

- 6a. I hvilket år anskaffet/overtok husholdningen, eller den i husholdningen som har bodd der lengst, nåværende bolig?

19   242-243

- 6b. Hvor mye måtte du/dere dengang betale for boligen? Ta med eventuelle overtakelser av lån.

244 ²⁴⁵⁻²⁴⁷ .   .   KRONER

248 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

7. Er boligen eller deler av boligen, f.eks. tomten, overtatt som arv, odel eller gave?

249
 JA
 NEI

- *8. Hadde husholdningen utgifter på boligen som følge av ombygging, rehabilitering eller modernisering i 1990?

250
 JA → Kan du anslå beløpet? ²⁵¹ . ²⁵²⁻²⁵⁴   .   KRONER
 NEI → 9

*9. STILLES TIL EIERE (KODE 1 I SPM. 4). ANDRE GÅR TIL SPM. 10

Hvor mye renter og hvor mye avdrag betalte du/dere på lån til boligen i 1990?
OPPGI BELØPENE I KRONER

²⁵⁵
1 HAR IKKE LÅN PÅ BOLIGEN → 12

RENTER I 1990		AVDRAG I 1990		
256-258	259-261	262-264	265-267	
Kr <input type="text"/>	<input type="text"/>	Kr <input type="text"/>	<input type="text"/>	→ 12

DELSOM RENTER OG AVDRAG IKKE ER KJENT FORDI BOLIGEN ER REGNSKAPSLIKNET MERK AV HER: ²⁶⁸ 1
OG FØR OPP ANSLÅTT BRUTTO HUSLEIEVERDI IFLG. SISTE SKATTELIKNING. OPPGI BELØPET I KRONER

269-271   272-274
 . KR ÅRLIG BRUTTO HUSLEIEVERDI → 12

*10. Hvor mye renter og hvor mye avdrag betalte du/dere på lån til (eventuelt) boliginnskudd i 1990?
OPPGI BELØPENE I KRONER

²⁷⁵
1 HAR IKKE BOLIGINNSKUDD
2 HAR IKKE LÅN TIL BOLIGINNSKUDD

RENTER I 1990		AVDRAG I 1990	
276-277	278-280	281-282	283-285
Kr <input type="text"/>	<input type="text"/>	Kr <input type="text"/>	<input type="text"/>

*11a. Hva betaler husholdningen i månedlig husleie for privat bolig, inkludert eventuell garasje, felles vaskekjeller e.l. Utgifter til oppvarming og lys tas ikke med hvis mulig. Renter og avdrag på eventuelle lån til boliginnskudd mv. tas heller ikke med her.

BELØPET OPPGIS I KRONER

MÅNEDLIG HUSLEIE KR ²⁸⁶⁻²⁸⁷ . ²⁸⁸⁻²⁹⁰

*11b. Omfatter beløpet også	JA	NEI	
	1	2	
Oppvarming?.....	☐	☐	291
Lys?.....	☐	☐	292
Varmt varm?.....	☐	☐	293
Garasje?	☐	☐	294

*12. Hvor mange rom i boligen/leiligheten disponerer husholdningen til eget bruk? Ta ikke med kjøkken, bad, entre eller små rom under 6 m²?

²⁹⁵⁻²⁹⁶
 ANTALL ROM
HVIS IO ER HYBELBOER SETT KRYSS HER ²⁹⁷

13. Hvor mange kvadratmeter er boligen? Vi mener her det totale areal innenfor boligens ytre vegger. I kjeller og loft skal bare beboelsesrom regnes med.

²⁹⁸⁻³⁰⁰
 KVADRATMETER

14. Har boligen baderom med eller uten WC, eventuelt separat WC?

ANTALL

- 301 JA, ANTALL ROM MED BADEKAR/DUSJ OG WC
 302 JA, ANTALL ROM MED BADEKAR/DUSJ, UTEN WC
 303 JA, ANTALL ROM MED BARE WC

SETT KRYSS

- 304 NEI, VERKEN BAD/DUSJ ELLER WC

15. Er noen av beboelsesrommene i boligen/leiligheten ...

JA, ALLE	JA, NOEN	NEI, INGEN
1	2	3

Fuktige.....	☐	☐	☐	305
Kalde/vanskelige å varme opp.....	☐	☐	☐	306

*16. Er du her i boligen vanligvis utsatt for ...

JA	NEI
1	2

a. Støy fra naboellighet, trappeoppgang, støy fra vannrør o.l.? ...	☐	☐	307
b. Støy fra gate/vei?	☐	☐	308
c. Støy fra tog?	☐	☐	309
d. Støy fra fly?	☐	☐	310
e. Støy fra industri/anleggsvirksomhet?	☐	☐	311

17. STILLES TIL IO SOM VAR UTSATT FOR STØY FRA GATE/VEI (SPM 16), ANDRE GÅR TIL SPM 18.

Hvor sterk er støyen fra gaten/veien? Fører støyen til at det er vanskelig å føre en normal samtale

LES OPP

312

- 1 mer enn halvparten av døgnet selv med lukkede vinduer
 2 med lukkede vinduer, men bare i rushtiden
 3 bare med åpne vinduer, hele eller deler av dagen
 4 eller forstyrres du sjelden så mye

*18. Er du her ved boligen vanligvis utsatt for ...

JA	NEI
1	2

a. Støv, lukt, eksos fra veitrafikk?	☐	☐	313
b. Røyk, støv eller nedfall fra industri eller andre kilder?	☐	☐	314
c. Lukt fra industri eller andre kilder?	☐	☐	315

FOR KONTORET ... 316-320

-
- *19. Hva slags områder finnes rett utenfor huset?
 VIS KORT 2. VED TELEFONINTERVJU, LES FRA KORT 2.
 FLERE SVAR KAN AVMERKES
 KAN BESVARES AV INTERVJUER

- 1
- 321 Egen hage, plen, naturtomt o.l.
- 322 Egen gårds plass
- 323 Felles gårds plass, gårdsrom e.l. innredet som oppholdssted for barn og voksne
- 324 Felles gårds plass, gårdsrom ellers
- 325 Felles plen eller grøntareal som kan brukes som oppholdssted for barn og voksne
- 326 Felles plen eller grøntareal ellers
- 327 Fortau, bilvei
- 328 Parkerings plass
- 329 Annet, spesifiser: .....
-

- *20. SPM. 20-21 STILLES HVIS DET I HUSHOLDNINGEN ER BARN FØDT 1981-91 (SPM. 2) FOR ANDRE GÅ TIL SPM. 22
 Så har vi noen spørsmål om barna i husholdningen.
 FØR INN ANTALL BARN I HUSHOLDNINGEN FØDT 1981-91

330-331

Har barnet/noen av barna regelmessig tilsyn av andre ern foreldre/foresatte?

- 332
- 1 JA   → 21
- 2 NEI   → 22
-

*21a. Hvilke ordninger har dere for barnet/hvert av barna i den tiden det/de passes av andre enn foreldre/foresatte?

VIS KORT 3 OG BEGYNN MED YNGSTE BARN, VED TELEFONINTERVJU: LES FRA KORT 3.

b. Kan du for hver av ordningene på dette kortet si hvor mange timer i uken barnet har tilsyn i hver ordning?

c. Omtrent hvor mye betaler dere pr. måned for denne typen barnepass?
BELØPET GJELDER FOR ALLE BARN SAMLET.

ANTALL BARN MED TILSYN	333			
	NOTER BARNAS FØDSELSÅR HER:			
	334-335	336-337	338-339	
	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	TIMER	TIMER	TIMER	UTGIFT PR
	PR UKE	PR UKE	PR UKE	MÅNED
	340-341	342-343	344-345	
Slektninger/nære kjente, ubetalt	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	
	346-347	348-349	350-351	352-355
Slektninger/nære kjente, betalt	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	356-357	358-359	360-361	362-365
Hushjelp, praktikant, barnepike	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	366-367	368-369	370-371	372-375
Dagmamma	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	376-377	378-379	380-381	382-385
Familiebarnehage (kommunal dagmamma)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	386-387	388-389	390-391	392-395
Barnehage (6 timer eller mer pr. dag)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	396-397	398-399	400-401	402-405
Barnehage (mindre enn 6 timer pr. dag)	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	406-407	408-409	410-411	412-415
Barnepark	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	416-417	418-419	420-421	422-425
Fritidshjem	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr
	426-427	428-429	430-431	432-435
Fritidsordning på skolen/heldagsskole	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/> kr

ULØNNET ARBEID

*22. Er det noen i husholdningen som trenger ekstra stell, tilsyn eller hjelp til daglige gjøremål på grunn av varig sykdom, uførhet eller høy alder?

1	☐	436	JA, HUSHOLDNINGSMEDLEM NR. (SE FØRSTE KOLONNE I SPM. 2)	<input type="text"/>	437-438	<input type="text"/>	439-440	<input type="text"/>	→ 23
2	☐		NEI	→ 24					

FOR KONTORET

... 441-449

23. I hvor stor del av tiden trenger vedkommende tilsyn, ekstra stell eller hjelp?
HVIS MER ENN EN PERSON ER FØRT OPP I SPM. 22 SPØR OM DEN PERSON SOM TRENGER MEST HJELP ELLER TILSYN.

450

- 1 TILSYN ELLER HJELP HELE DØGNET
2 TILSYN ELLER HJELP HELE DAGEN
3 STELL ELLER HJELP TIL BESTEMTE TING HELE DAGEN
4 STELL ELLER HJELP ELLERS I MER ENN 1 TIME
5 STELL ELLER HJELP ELLERS I 1 TIME ELLER MINDRE

24. Omtrent hvor mange timer bruker du vanligvis til husarbeid i uken? Som husarbeid regner vi matlaging, rengjøring, vask og stell av tøy m.v., men ikke pass av barn, syke o.l.

451

- 1 UNDER 5 TIMER
2 5- 9 TIMER
3 10-19 TIMER
4 20-29 TIMER
5 30-39 TIMER
6 40 TIMER OG OVER

- *25. Har du foreldre eller svigerforeldre som bor på aldershjem, sykehjem eller andre botilbud med heldøgnservice?

1

- 452 HAR VERKEN FORELDRE ELLER SVIGERFORELDRE I LIVE → 27
453 NEI, INGEN → 26
454 JA, FAR → 26
455 JA, MOR → 26
456 JA, SVIGERFAR → 26
457 JA, SVIGERMOR → 26

- *26. Har noen av dem som ikke har plass, behov for plass på slik institusjon?

1

- 458 NEI, INGEN
459 JA, FAR
460 JA, MOR
461 JA, SVIGERFAR
462 JA, SVIGERMOR

- *27. Gir du regelmessig noe ulønnet hjelp til slekt, venner eller naboer? Vi tenker her på praktisk hjelp til, eller tilsyn med syke, uføre eller eldre og på pass av barn.

1

- 463 INGEN REGELMESSIG HJELP → 29
464 HJELP/TILSYN TIL SLEKTNINGER
465 HJELP/TILSYN TIL NABOER/VENNER (IKKE SLEKT)
466 PASSER BARN FOR SLEKTNINGER
467 PASSER BARN FOR NABOER/VENNER (IKKE SLEKT)
- } → 28a

*28a. Omtrent hvor mange timer pr. uke gir du slik hjelp?

468-469

ANTALL TIMER TIL PASS AV BARN

470-471

ANTALL TIMER TIL HJELP/TILSYN

b. STILLES HVIS IO HAR SVART HJELP/TILSYN TIL SLEKTNINGER I SPM 27 OG HAR FORELDRE/SVIGERFORELDRE I LIVE (SPM 25)

Hvor mange timer av dette er eventuelt hjelp/tilsyn av foreldre/svigerforeldre?

472-473

ANTALL TIMER TIL HJELP/TILSYN AV FORELDRE/SVIGERFORELDRE

*29. Får husholdningen regelmessig noe ulønnet hjelp fra slekt, venner eller naboer? Vi tenker her på praktisk hjelp til, eller tilsyn med syke, uføre eller eldre.

474 INGEN REGELMESSIG HJELP → 31

475 HJELP/TILSYN FRA SLEKTNINGER

476 HJELP/TILSYN FRA NABOER/VENNER (IKKE SLEKT) } → 30

30. Omtrent hvor mange timer pr. uke får husholdningen slik hjelp?

477-478

ANTALL TIMER HJELP/TILSYN

*31. A: Har din husholdning i løpet av den siste måneden hatt hjelp eller besøk av ...
HVIS JA, STILL SPM. B OG C

hjemmehjelp? ..... 1 JA → 479
2 NEI

B: Hvor mange timer siste måned?

480-481

C: Hvor mye betalte dere selv for denne hjelpen?

482-485

KR
I ALT

486 VET IKKE

husmorvikar? ..... 1 JA → 487
2 NEI

488-489

490-493

KR
I ALT

B: Hvor mange ganger siste måned?

494 VET IKKE

hjemmesykepleier? (VI TENKER HER PÅ
KOMMUNAL HJEMMESYKEPLEIE ELLER HJEMME-
SYKEPLEIE SOM DRIVES AV PRIVATE
ORGANISASJONER, OGSÅ MENIGHETER)

1 JA → 495
2 NEI

496-497

498-501

KR
I ALT

502 VET IKKE

SYSSELSETTING, ARBEIDSFORHOLD

Vi går så over til noen spørsmål om arbeid.

*32. Utførte du inntektsgivende arbeid av minst 1 times varighet i forrige uke? Som inntektsgivende arbeid regner vi også arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

503

1 JA → 34
2 NEI → 33

---

33. Har du inntekstgivende arbeid som du var borte fra eller hadde fri fra i forrige uke?

- 504
 1 JA → 34
 2 NEI → 62
-

*34. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i alt i ditt hovedyrke?
 Regn også med betalte overtidstimer, og ekstraarbeid hjemme i forbindelse med dette arbeidet.

505-507
   TIMER PR. UKE

- 508
 1 HAR VANLIGVIS IKKE INNTEKSTGIVENDE ARBEID → 62

HVIS IO HAR STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID, FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNTTLIG ARBEIDSTID PR. UKE OG KRYSS AV HER.

- 509
 1 STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID
-

*35. Har du inntekstgivende arbeid ved siden av ditt hovedyrke nå?

- 510
 1 JA → 36
 2 NEI → 37
-

*36. Hvor mange timer pr. uke arbeider du vanligvis i biyrke?

511-512
  TIMER PR. UKE

HVIS ARBEIDSTIDEN VARIERER STERKT, FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNTTLIG ARBEIDSTID PR. UKE OG KRYSS AV HER:

- 513
 1 STERKT VARIERENDE ARBEIDSTID
-

SPØRSMÅL 37-61 GJELDER HOVEDYRKE

De følgende spørsmål gjelder ditt hovedyrke.

37. Er den bedriften du vanligvis arbeider i et personlig eid firma, et aksjeselskap, en organisasjon, kommunal, fylkeskommunal eller statlig virksomhet?

- 514
 1 PERSONLIG EID
 2 AKSJESELSKAP, ORGANISASJON
 3 KOMMUNAL VIRKSOMHET
 4 FYLKESKOMMUNAL VIRKSOMHET
 5 STATLIG VIRKSOMHET
-

38. Hvor mange sysselsatte er det i denne bedriften?

- 515
 1 UNDER 5 PERSONER
 2 5-19 PERSONER
 3 20-49 PERSONER
 4 50-99 PERSONER
 5 100-199 PERSONER
 6 200 ELLER FLERE
 7 VARIERENDE ANTALL
-

*39. Hva er ditt hovedyrke i denne bedriften?

HOVEDYRKE: _____ 516-518 519
    YRKESKODE

b. Kan du kort beskrive dine arbeidsoppgaver:

_____

_____

40. Arbeider du i ditt hovedyrke som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

- 520
- 1 SELVSTENDIG   → 46
- 2 ANSATT   → 41
- 3 FAMILIEMEDLEM   → 46

41. Er din stilling på noen måte en overordnet stilling? Dvs. arbeider andre mennesker under din ledelse eller veiledning?

- 521
- 1 JA   → 42
- 2 NEI   → 43

42. Vil du si at din stilling tilhører arbeidsledelsen, mellomledelsen eller toppledelsen?

- 522
- 1 ARBEIDSLEDELSEN
- 2 MELLOMLEDELSEN
- 3 TOPPLEDELSEN
- 4 ANNET, SPESIFISER: _____

*43. Omtrent hvor mye har du vanligvis i lønn for arbeidet i ditt hovedyrke pr. time, pr. uke eller pr. måned. Oppgi lønnen før skatt og andre fradrag er trukket fra og ta med eventuell overtidsbetaling.

FYLL UT a) ELLER b) ETTER HVA SOM PASSER

- a) 523-527   KRONER PR. 528
- 1 UKE
- 2 14. DAG
- 3 MÅNED

- b) 529-531   KRONER 532-533   ØRE PR. TIME

HVIS IO HAR VANSKELIG FOR Å SVARE PÅ GRUNN AV STERKT VARIERENDE LØNN; FØR OPP ET ANSLAG FOR GJENNOMSNIITTLIG LØNN OVENFOR, OG KRYSS AV HER:

- 534
- 1 STERKT VARIERENDE LØNN

*44. Har du noen av følgende fordeler i ditt arbeid?

	JA 1	NEI 2	VET IKKE 9	
Fri bolig eller støtte til bolig	☐	☐	☐	535
Tjenestebil til privat bruk	☐	☐	☐	536
Støtte til bilhold	☐	☐	☐	537
Fri telefon eller støtte til telefon	☐	☐	☐	538
Mulighet for lån eller garanti for lån	☐	☐	☐	539
Fri livs- eller ulykkesforsikring	☐	☐	☐	540
Pensjonsordning betalt av arbeidsgiver	☐	☐	☐	541
Barnehageplass	☐	☐	☐	542

45. Er den samlede arbeidstid du nå vanligvis har pr. uke i ditt hovedyrke den arbeidstid som passer deg best, eller skulle kortere eller lengre arbeidstid passe deg bedre? Vi tenker oss da at lønnen minker eller øker i tilsvarende grad.

- 543
- 1 NÅVÆRENDE ARBEIDSTID PASSER BEST
 2 KORTERE ARBEIDSTID PASSER BEDRE
 3 LENGRE ARBEIDSTID PASSER BEDRE

*46. Hvilken arbeidstidsordning har du vanligvis?

VIS KORT 4. VED TELEFONINTERVJU LES FRA KORT 4.

- 544-545
- 01 Dagarbeid (mellom kl. 0600 og 1800)
 02 Arbeid som starter før vanlig dagtid (mellom kl 0600 og 1800 og slutter i vanlig dagtid)
 03 Arbeid som starter i vanlig dagtid, men som slutter etter vanlig dagtid
 04 Fast kveldsarbeid (mellom 1800 og 2200)
 05 Fast nattarbeid (mellom 2200 og 0600)
 06 2-skiftsarbeid
 07 3-skiftsarbeid, helkontinuerlig
 08 3-skiftsarbeid, døgkontinuerlig
 09 Turnusordning
 10 Annen arbeidstidsordning, spesifiser: _____

47. Har du i ditt arbeid fast arbeidsplass eller framnøstested?

- 546
- 1 JA → 48
 2 NEI → 49

*48. Hvor lang tid bruker du vanligvis fra boligen til arbeidsstedet/framnøstestedet en vei? Regn med all ventetid og tidstap på grunn av dårlig korrespondanse o.l.

547-549
   ANTALL MIN.

DERSOM REISETIDEN VARIERER MED ÅRSTIDEN ELLER MED FRAMKOMSTMIDDEL, REGNES DET MEST BRUKTE FRAMKOMSTMIDDEL OG VANLIGSTE REISETID I SOMMERHALVÅRET.

ARBEIDSMILJØ

*49. Vi har nå noen spørsmål om dine vanlige arbeidsforhold.
Er du i ditt arbeid vanligvis utsatt for:

	JA 1	NEI 2	
a. Trekk?	☐	☐	550
b. Høy temperatur, dvs. over 30 °C?	☐	☐	551
c. Kulde, dvs. under 10 °C?	☐	☐	552
d. Fuktighet, vann?	☐	☐	553
e. Stein støv, metallstøv e.l.?	☐	☐	554
f. Sveiserøyk?	☐	☐	555
g. Damp fra løsningsmidler e.l.?	☐	☐	556
h. På annen måte forurenset luft?	☐	☐	557
i. Sterke rystninger eller vibrasjoner?	☐	☐	558

	JA 1	NEI 2	
*50. Arbeider du vanligvis:			
a. Under dårlige lysforhold?	☐	☐	559
b. I lokaler som er utilstrekkelig ventilert?	☐	☐	560
c. Høyt over bakken utendørs?	☐	☐	561
d. Med farlige maskiner?	☐	☐	562
e. Med syrer eller etsende stoffer?	☐	☐	563
f. Med brannfarlige eller eksplosive stoffer?	☐	☐	564
g. Med farlige kjemiske stoffer ellers?	☐	☐	565

	JA 1	NEI 2	
*51.			
a. Må du i ditt arbeid daglig arbeide i bøyde, vridde eller på annen måte belastende arbeidsstillinger?	☐	☐	566
b. Innebærer ditt arbeid mye gjentatte og ensidige bevegelser?	☐	☐	567
c. Blir du daglig svært skitten i ditt arbeid, f.eks. av olje, farger o.l.? ..	☐	☐	568

52. Må du daglig løfte noe som veier mer enn 20 kg i ditt arbeid, og i tilfelle hvor ofte?

- 569
- 1 NEI
- 2 JA 1-4 GANGER PR. DAG
- 3 JA, 5-19 GANGER PR. DAG
- 4 JA, MINST 20 GANGER PR. DAG

*53. Er du i ditt arbeid vanligvis utsatt for støy?

- 570
- 1 JA → 54
- 2 NEI → 55

FOR KONTORET ... 571-575

*54. Hvor ofte er det så mye støy at en må stå inntil hverandre og rope for å bli hørt? Er det:
LES OPP

576

- 1 Daglig, halvparten av arbeidstiden eller mer
2 Daglig, mindre enn halvparten av arbeidstiden
3 I perioder, men ikke daglig
4 Sjelden eller aldri

*55. I hvilken grad kan du vanligvis selv bestemme ditt arbeidstempo? Bestemmer du selv i høy grad, i noen grad eller i liten grad?

577

- 1 I HØY GRAD
2 I NOEN GRAD
3 I LITEN GRAD

56. I hvilken grad kan du vanligvis selv bestemme rekkefølgen av eller planlegge dine arbeidsoppgaver i løpet av dagen? Bestemmer du selv i høy grad, i noen grad eller i liten grad?

578

- 1 I HØY GRAD
2 I NOEN GRAD
3 I LITEN GRAD

57. Hender det at du har så mye arbeid å gjøre at arbeidssituasjonen din blir oppjaget og masete, og i tilfelle hvor ofte? Hender det:

579

- 1 Daglig, mer enn halvparten av arbeidstiden
2 Daglig, mindre enn halvparten av arbeidstiden
3 I perioder, men ikke daglig
4 Sjelden eller aldri

58. Opplever du stort sett daglig ditt arbeid som en psykisk påkjenning? I tilfelle vil du si i høy grad eller i noen grad?

580

- 1 JA, I HØY GRAD
2 JA, I NOEN GRAD
3 NEI

59. Er dine arbeidsoppgaver meget varierte, noe varierte eller lite varierte?

581

- 1 MEGET VARIERTE
2 NOE VARIERTE
3 LITE VARIERTE

*60. Arbeider du på lørdager eller på søndager i løpet av en vanlig 4-ukers periode i ditt hovedyrke? I tilfelle hvor mange lørdager og hvor mange søndager?

1

- 582 NEI, VERKEN PÅ LØRDAGER ELLER SØNDAGER
583 JA PÅ LØRDAGER → 584 ANTALL I 4-UKERSPERIODE
585 JA, PÅ SØNDAGER → 586 ANTALL I 4-UKERSPERIODE

61. Mener du at du står i fare for å miste din nåværende jobb på grunn av nedleggelse, innskrenking eller andre årsaker i løpet av de nærmeste årene?

- 587
- 1 JA, PÅ GRUNN AV NEDLEGGELSE, INNSKRENKNING
 2 JA, AV ANDRE ÅRSAKER
 3 NEI
- } → 63

62. Hvilket år hadde du siste gang inntektsgivende arbeid som varte minst 6 måneder i sammenheng?

588-589
  ÅRSTALL → 63

- 590
 1 HAR ALDRI HATT INNTÆKTSGIVENDE ARBEID SOM VARTE MINST 6 MÅNEDER I SAMMENHENG → 64

63. STILLES DERSOM IO SVARTE 1985 ELLER TIDLIGERE PÅ SPM. 62, FOR ANDRE GÅ TIL SPM 64.

Hvor mange forskjellige arbeidsplasser har du hatt i løpet av de siste 5 år, dvs. fra og med 1986?

591-592
  ANTALL ARBEIDSPASSER

64. Har du i løpet av 1990 deltatt i noen form for yrkesopplæring, kurs eller videreutdanning i forbindelse med ditt yrke? I tilfelle, foregikk dette i eller utenom arbeidstiden?

- 1
 593 JA, I ARBEIDSTIDEN
 594 JA, UTENOM ARBEIDSTIDEN
 595 NEI

*65. Hadde du i 1990 noen form for inntektsgivende arbeid?

VIS KORT 5.

- 596
 1 JA → 66
 2 NEI → 71

66. Hvor mange uker med inntektsgivende arbeid hadde du i 1990? Regn med alt inntektsgivende arbeid, ferie med lønn, permisjon med lønn og sykdom med lønn.

597-598
  UKER

*67. Hva var gjennomsnittlig arbeidstid pr. uke? Regn med overtidsarbeid og ekstraarbeid hjemme.

599-600
  TIMER PR. UKE

*68. Hadde du inntekt av både lønnsarbeid og selvstendig virksomhet i 1990? Som selvstendig virksomhet regner vi også arbeid som familiemedlemmer utfører uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

- 601
 1 JA → Hvor mange timer totalt i 1990 gikk med til selvstendig virksomhet?
 2 NEI

69. Så følger et par spørsmål om lengre perioder med sykefravær i 1990. Vi tenker på perioder med minst 14 dagers sammenhengende fravær fra arbeidet.

a. Hadde du noen sammenhengende sykefravær på minst 14 dager i 1990?

- 606
1 JA → 69b
2 NEI → 70

b. Hvor mange slike lengre sykefravær hadde du i 1990?

607-608
  ANTALL SYKEFRAVÆR

c. Hvor mange dager i alt var du fraværende fra arbeid i slike lengre sykefravær i 1990?

609-611
   DAGER FRAVÆRENDE PÅ GRUNN AV LENGRE SYKEFRAVÆR

70. Var det noen periode i 1990 da du var ufrivillig permittert uten lønn?

- 612
1 JA
2 NEI

*71. Hva beskriver din situasjon i 1990? Oppgi inntil 3 svar.

LES OPP SVARALTERNATIVENE.

- 1
613 I ARBEID, HELTID
614 I ARBEID, DELTID
615 UNDER UTDANNING
616 HJEMMEARBEIDENDE
617 SYK, HJEMME
618 PÅ INSTITUSJON
619 ARBEIDSSØKENDE
620 UNDER YRKESMESSIG ATTØRING
621 I MILITÆRET/SIVILFORSVARET
622 ANNET, SPESIFISER: .....
623 BARE ETT SVAR
624 BARE TO SVAR

*72. Var det noen periode i 1990 da du var uten arbeid og søkte etter arbeid, f.eks. ved å oppsøke arbeidskontor, lese annonser, søke selv eller ha søknad inne på arbeid o.l.? Regn bare med søking på arbeid som du kunne tatt på kort varsel.

- 625
1 JA
2 NEI

*73. STILLES TIL IO SOM HAR SVART JA PÅ SPM. 70 ELLER 72. FOR ANDRE GÅ TIL SPM. 74

Hvor mange uker sammenlagt var du arbeidssøkende eller ufrivillig permittert uten lønn i 1990? Ta også med perioder da du ventet på svar på søknad.

626-627
  ANTALL UKER → 75

*74. Har du vært arbeidsledig noen gang i løpet av de siste 5 årene, dvs. fra og med 1986?

628
1 JA → 75
2 NEI → 77

*75. Hvor mange ganger har du vært arbeidsledig i løpet av de siste 5 årene, dvs. fra og med 1986?

629-630
  ANTALL GANGER

*76. Hvor mange måneder har du vært arbeidsledig i disse 5 årene?

631-632
  ANTALL MÅNEDER

77. Passer noen av disse beskrivelsene for deg?

VIS KORT 6. HVIS TELEFONINTERVJU, LES FRA KORT 6.

JA NEI
1 2

A. Mottar alderspensjon fra folketrygden, tjenstepensjon fra stat, kommune, bedrift o.l.	☐	☐	633
B. Mottar etterlattepensjon fra folketrygden, annen etterlatte/enkepensjon	☐	☐	634
C. Mottar uførepensjon fra folketrygden (grunn eller hjelpestønad ved uførhet regnes ikke som uførepensjon)	☐	☐	635
D. Går på skole eller studerer, vanligvis i 10 timer eller mer pr uke	☐	☐	636
E. Er arbeidsledig nå og har vært det sammenhengende de siste 3 måneder	☐	☐	637
F. Er inne til 1. gangs militær- eller sivilarbeidertjeneste	☐	☐	638

EKTEFELLES ARBEID

78. TIL IO SOM ER GIFT ELLER SAMBOENDE (SPM 1 OG 2) FOR ANDRE GÅ TIL SPM 86

Har din ektefelle/samboer for tiden inntektsgivende arbeid av minst en times varighet pr. uke? Regn også med arbeid som familiemedlem uten fast avtalt lønn på gårdsbruk, i forretning og i familiebedrift ellers.

639
1 JA → 79a
2 NEI → 82

*79a. Hva er hans/hennes hovedyrke?

HOVEDYRKE: _____   640-642 643 YRKESKODE

b. Kan du kort beskrive arbeidsoppgavene:

_____
_____

80. Arbeider hun/han i sitt hovedyrke som selvstendig, som ansatt eller som familiemedlem uten fast avtalt lønn?

644
1 SELVSTENDIG
2 ANSATT
3 FAMILIEMEDLEM

STILLES TIL PERSONER I PANELET, ANDRE GÅR TIL SPM 124a.

HVIS IO ER UNDER 18 ÅR STILL SPM 92b,

- *92a. Jeg skal nå stille en del spørsmål om eiendommer og andre verdigjenstander som hytter, fritidsbåter og personbiler. Hvis du ønsker å fylle ut disse spørsmålene etter at intervjuet er avsluttet og sende det til Statistisk sentralbyrå så har du mulighet for det. Ellers kan vi gå gjennom spørsmålene nå. Hva ønsker du?

- 673
 1 Fyller ut skjemaet nå → 93
 2 Fyller ut skjemaet senere og sender til SSB → 124a
 3 Nekter å svare → 124a

- b) GI IO TILLEGGSSKJEMAET

Vi ber om at dine foreldre fyller ut skjemaet om eiendom og verdigjenstander som hytter, fritidsbåter og personbiler og sender det inn til Statistisk sentralbyrå.

- 674
 1 NEKTER Å SVARE

93. Eier husholdningen eller noen i husholdningen ubebygd tomt?

- 675
 1 JA → 94
 2 NEI → 97

94. Hvilket år ble tomten anskaffet?

19   676-677

95. Er tomten mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

- 678
 1 ARV/GAVE (HELT ELLER DELVIS)
 2 KJØPT

- *96. Hva betalte dere for tomten ved anskaffelse, og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS   679   680-682   0 0 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
 MARKEDSVERDI I DAG   683   684-686   0 0 0 KRONER
 687
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

- *97. Eier husholdningen eller noen i husholdningen andre boliger enn den du/dere bor i nå?

- 688
 1 JA, EN BOLIG → 98
 2 JA, TO BOLIGER ELLER FLERE → 98
 3 NEI → 102

98. Hvilket år ble boligen/den første boligen anskaffet?

19   689-690

99. Er boligen mottatt som arv eller gave, er den kjøpt eller bygget av dere?

- 691
 1 ARV/GAVE (HELT ELLER DELVIS)
 2 KJØPT
 3 BYGGET SELV

*100. Hva betalte du/dere for boligen ved anskaffelse, og hva vil du anslå prisen til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{692 693-695}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)

MARKEDSVERDI I DAG ^{696 697-699}   0, 0, 0 KRONER

700

KAN IKKE ANSLÅ VERDI

BESVARES HVIS IO HAR MER ENN EN BOLIG I TILLEGG TIL DEN DE BOR I (SPM 97), ANDRE GÅR TIL SPM 102

*101a. Hvilket år ble boligen anskaffet?

19   701-702

b. Er boligen mottatt som arv eller gave, er den kjøpt eller bygget av dere?

703

1 ARV/GAVE (HELT ELLER DELVIS)

2 KJØPT

3 BYGGET SELV

c. Hva betalte du/dere for boligen ved anskaffelse, og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{704 705-707}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)

MARKEDSVERDI I DAG ^{708 709-711}   0, 0, 0 KRONER

712

KAN IKKE ANSLÅ VERDI

102. Eier husholdningen eller noen i husholdningen en eller flere hytter og fritidshus?

Regn også med deler av hytter og fritidshus.

713

1 JA, ET FRITIDSHUS → 103

2 JA, TO FRITIDSHUS ELLER FLERE → 103

3 NEI → 107

103. Hvilket år ble hytta/den første hytta anskaffet?

19   714-715

104. Er hytta mottatt som arv eller gave, er den kjøpt eller bygget av dere?

716

1 ARV/GAVE (HELT ELLER DELVIS)

2 KJØPT

3 BYGGET SELV

*105. Hva betalte du/dere for hytta ved anskaffelse og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{717 718-720}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)

MARKEDSVERDI I DAG ^{721 722-724}   0, 0, 0 KRONER

725

KAN IKKE ANSLÅ VERDI

BESVARES AV DE MED TO ELLER FLERE HYTTER (SPM 102). FOR IO MED FLERE ENN TO HYTTER SPØR OM DEN SOM ER MEST VERDT.

*106a. Hvilket år ble den andre hytta anskaffet?

19   726-727

b. Er hytta mottatt som arv eller gave, er den kjøpt eller bygget av dere?

728
1 ARV/GAVE
2 KJØPT
3 BYGGET SELV

c. Hva betalte du/dere for hytta ved anskaffelse og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{729 730-732}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
MARKEDSVERDI I DAG ^{733 734-736}   0, 0, 0 KRONER
⁷³⁷
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

*107. Eier husholdningen eller noen i husholdningen en eller flere personbiler?

738
1 JA, EN → 108
2 JA, TO → 108
3 JA, TRE → 108
4 JA, FIRE ELLER FLERE → 108
5 NEI, INGEN → 114

HVIS HUSHOLDNINGEN HAR TO ELLER FLERE BILER, SPØR OM DEN NYESTE FØRST.

*108. Hvilket år ble bilen/den første bilen anskaffet?

19   739-740

*109. Er bilen mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

741
1 ARV/GAVE
2 KJØPT

*110. Hva betalte du for bilen ved anskaffelse og hva vil du anslå prisen til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{742 743-745}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
MARKEDSVERDI I DAG ^{746 747-749}   0, 0, 0 KRONER
⁷⁵⁰
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

FOR KONTORET ... 751-752

STILLES TIL HUSHOLDNINGER MED TO ELLER FLERE BILER (SPM 107), ANDRE GÅR TIL SPM 114

*111a. Hvilket år ble den nest nyeste bilen anskaffet?

19   753-754

b. Er bilen mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

755
1 ARV/GAVE
2 KJØPT

c. Hva betalte du for bilen ved anskaffelse og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{756 757-759}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
MARKEDSVERDI I DAG ^{760 761-763}   0, 0, 0 KRONER
⁷⁶⁴
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

STILLES TIL HUSHOLDNINGER MED 3 ELLER FLERE BILER (SPM 107), ANDRE GÅR TIL SPM 114.

*112a. Hvilket år ble den tredje nyeste bilen anskaffet?

19   765-766

b. Er bilen mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

767
1 ARV/GAVE
2 KJØPT

c. Hva betalte du for bilen ved anskaffelse og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{768 769-771}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
MARKEDSVERDI I DAG ^{772 773-775}   0, 0, 0 KRONER
⁷⁷⁶
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

STILLES TIL HUSHOLDNINGER MED 4 ELLER FLERE BILER (SPM 107), ANDRE GÅR TIL SPM 114.

*113a. Hvilket år ble den fjerde nyeste bilen anskaffet?

19   777-778

b. Er bilen mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

779
1 ARV/GAVE
2 KJØPT

c. Hva betalte du for bilen ved anskaffelse og hva vil du anslå verdien til i dag?

ANSKAFFELSESPRIS ^{780 781-783}   0, 0, 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
MARKEDSVERDI I DAG ^{784 785-787}   0, 0, 0 KRONER
⁷⁸⁸
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

114. Eier husholdningen eller noen i husholdningen en fritidsbåt større enn 16 fot?

Regn også med fritidsbåter som du/dere eier sammen med andre.

789
1 JA → 115
2 NEI → 118

115. Hvilket år ble båten anskaffet?

HVIS FLERE FRITIDSBÅTER OVER 16 FOT, SPØR OM DEN SOM HAR STØRST VERDI.

19   790-791

116. Er båten mottatt som arv eller gave, eller er den kjøpt?

792
1 ARV/GAVE
2 KJØPT

117. Hva betalte du/dere ved anskaffelse for båten/din andel av båten, og hva vil du anslå verdien til i dag?

793 794-796
ANSKAFFELSESPRIS   0 0 0 KRONER (HVIS HELE ER ARV/GAVE ER BELØPET 0)
797 798-800
MARKEDSVERDI I DAG   0 0 0 KRONER
801
 KAN IKKE ANSLÅ VERDI

118. Solgte husholdningen eller noen i husholdningen boligen der dere bodde i 1990?

802 803 805-806
1 JA → Hvor mye fikk du/dere?   0 0 0
2 NEI

119. Solgte husholdningen andre boliger i 1990?

807 808 809-811
1 JA → Hvor mye fikk du/dere?   0 0 0
2 NEI

120. Solgte husholdningen eller noen i husholdningen en eller flere ubebygde tomter i 1990?

812 813 814-816
1 JA → Hvor mye fikk du/dere?   0 0 0
2 NEI

121. Solgte husholdningen eller noen i husholdningen hytte eller fritidshus eller andel av hytte eller fritidshus i 1990?

817 818 819-821
1 JA → Hvor mye fikk du/dere?   0 0 0
2 NEI

122. Solgte husholdningen eller noen i husholdningen en eller flere personbiler i 1990?

822 823 824-826
1 JA, EN → Hvor mye fikk du/dere (til sammen)?   0 0 0
2 JA, FLERE
3 NEI

123. Solgte husholdningen eller noen i husholdningen en fritidsbåt større enn 16 fot i 1990?

827 828 829-931
1 JA → Hvor mye fikk du/dere?   0 0 0
2 NEI

*124a. Har du eller noen i din husholdning blitt utsatt for tyveri eller skadeverk i 1990?
LES OPP LISTEN I b

832

NEI → 125
 JA → 124b.

STILL SPM b-i OM HVERT ENKELT LOVBRUDD. START MED ET LOVBRUDD OG STILL ALLE SPØRSMÅLENE
GÅ SÅ VIDERE TIL NESTE LOVBRUDD. SE INSTRUKS FOR HVA SOM REGNES SOM ETT LOVBRUDD.

	TILFELLE 1	TILFELLE 2	TILFELLE 3	TILFELLE 4	TILFELLE 5
b					
Var det tyveri eller skadeverk ...	833	834	835	836	837
... i boligen	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐
... i fritidshus	2 ☐	2 ☐	2 ☐	2 ☐	2 ☐
... av bil	3 ☐	3 ☐	3 ☐	3 ☐	3 ☐
... av noe i eller fra bilen	4 ☐	4 ☐	4 ☐	4 ☐	4 ☐
... av sykkel	5 ☐	5 ☐	5 ☐	5 ☐	5 ☐
... av motorsykkel, moped eller deler av disse	6 ☐	6 ☐	6 ☐	6 ☐	6 ☐
... av annet fra garasje, lofts- eller kjellerbod, annen bod eller uthus	7 ☐	7 ☐	7 ☐	7 ☐	7 ☐
... annet tyveri, f.eks. på reise, på jobben, av båt osv.....	8 ☐	8 ☐	8 ☐	8 ☐	8 ☐

SVARKATEGORIENE LESES OPP BARE VED FØRSTE LOVBRUDD.

c	Når i 1990 skjedde det?	MÅNED	838-839	840-841	842-843	844-845	846-847
			☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐	☐ ☐
d.	Var det tyveri, skadeverk eller begge deler?		848	849	850	851	852
	TYVERI	1	☐	☐	☐	☐	☐
	SKADEVERK	2	☐	☐	☐	☐	☐
	BÅDE TYVERI OG SKADEVERK	3	☐	☐	☐	☐	☐
e	Hva vil du anslå verdien av det som ble stjålet eller ødelagt til? Anslå verdien selv om tapet ble dekket av forsikring, og selv om dere fikk tilbake det stjalne.		853-856	857-860	861-864	865-868	869-872
	OPPGI BELØPET I 1000 KRONER		☐ ☐ ☐ ☐ 000	☐ ☐ ☐ ☐ 000	☐ ☐ ☐ ☐ 000	☐ ☐ ☐ ☐ 000	☐ ☐ ☐ ☐ 000
f	Medførte tyveriet/skadeverket et økonomisk tap for deg/din husholdning som ikke ble dekket av forsikring eller f.eks. av at det stjalne kom til rette?		874-878	879-883	884-888	889-893	894-898
	1 ☐ JA → Hvor stort 2 ☐ NEI → ble tapet? KRONER		☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
g	Anmeldte dere tyveriet/skadeverket til politiet?		899	900	901	902	903
	☐ JA → i	1	☐	☐	☐	☐	☐
	☐ NEI → h	2	☐	☐	☐	☐	☐
	☐ VET IKKE/HUSKER IKKE → i ..	3	☐	☐	☐	☐	☐

h Hva var grunnen til at dere ikke gjorde det?

	905	906	907	908	909
VAR IKKE FORSIKRET	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐	1 ☐
LØNTE SEG IKKE, EGENANDELEN FOR STOR	2 ☐	2 ☐	2 ☐	2 ☐	2 ☐
MENINGSLØST, POLITIET KUNNE LIKEVEL IKKE GJØRE NOE.....	3 ☐	3 ☐	3 ☐	3 ☐	3 ☐
IKKE BRYET VERDT, EN BAGATELL.....	4 ☐	4 ☐	4 ☐	4 ☐	4 ☐
VÅGET IKKE, REDD FOR REPRESALIER ..	5 ☐	5 ☐	5 ☐	5 ☐	5 ☐
VI KJENTE GJERNINGSMANNEN, "FAMILIEGRUNNER"	6 ☐	6 ☐	6 ☐	6 ☐	6 ☐
GJORDE OPP OSS IMELLOM	7 ☐	7 ☐	7 ☐	7 ☐	7 ☐
ANDRE GRUNNER, SPESIFISER	8 ☐	8 ☐	8 ☐	8 ☐	8 ☐
.....					

i Har du eller noen i din husholdning blitt utsatt for flere tyveri eller skadeverk i 1990?

910

JA. BEGYNN PÅ b FOR NESTE TILFELLE. HVIS FLERE ENN 5, SPØR HVOR MANGE I ALT

NEI

911-912   TYVERI OG SKADEVERK I ALT

*125. Med de neste spørsmålene ønsker vi å finne ut hvor vanlig det er at folk blir utsatt for vold eller trusler om vold.

Har du i løpet av det siste året - 1990 - blitt utsatt for ...

LES OPP ALTERNATIVENE a - c. HVIS IO SVARER "JA" SPØR "HVOR MANGE GANGER".

HVIS IO SVARER "NEI" GÅ VIDERE.

a)	Vold som førte til synlige merker eller kroppsskade?	1 ☐	913	JA →	Hvor mange ganger?	914-915	ANTALL: ☐	☐
		2 ☐		NEI				
b)	Vold som ikke førte til synlige merker eller kroppsskade? ..	1 ☐	916	JA →	Hvor mange ganger?	917-918	ANTALL: ☐	☐
		2 ☐		NEI				
c)	Trussel som var så alvorlig at du ble redd?	1 ☐	919	JA →	Hvor mange ganger?	920-921	ANTALL: ☐	☐
		2 ☐		NEI				

*126. Har du den siste tiden vært urolig for å bli utsatt for vold eller trusler når du går ute alene her på stedet? Vil du si svært urolig, noe urolig eller ikke urolig?

922

1 SVÆRT UROLIG

2 NOE UROLIG

3 IKKE UROLIG

*127. Har du noen sykdom eller lidelse av mer varig natur, noen virkning av skade eller noe handikap? Ta med alle slike tilfeller, også de som du betrakter som forholdsvis bagatellmessige.

923

1 JA → 128

2 NEI → 129

FOR KONTORET

.... 924-929

*128. Hva er det?

OPPFØLGINGSSPØRSMÅL:

- a) Kan du forklare det litt nærmere?
 b) Hva sa legen at det var?
 c) Hvor på kroppen er det du er plaget?

TIL- FELLE NR.	UTFØRLIG BESKRIVELSE AV SYKDOMMEN/SKADEN/LIDELSEN SE OPPFØLGINGSSPØRSMÅL	Når fikk du syk- dommen/skaden/ lidelsen
1	_____ _____ _____ 931-933 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	930 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
2	_____ _____ _____ 935-937 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	934 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
3	_____ _____ _____ 939-941 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	938 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
4	_____ _____ _____ 943-945 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	942 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
5	_____ _____ _____ 947-949 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	946 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
6	_____ _____ _____ 951-953 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	950 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE
7	_____ _____ _____ 955-957 FOR KONTORET ☐ ☐ ☐	954 1 ☐ ETTER 1. JULI 1990 2 ☐ FØR 1. JULI 1990 9 ☐ HUSKER IKKE

*129. VIS KORT 7 HVIS IO SVARTE NEI PÅ SPM. 127 ELLER NÅR IO IKKE HUSKER FLERE SYKETILFELLER.

VED BESØKSINTERVJU: Har du noen av sykdommene på dette kortet?

VED TELEFONINTERVJU: Har du noen av de sykdommene jeg nå skal lese opp?

- 958
 1 JA → 130
 2 NEI → 131

*134. Vi skal nå stille en del spørsmål om førlighet, syn og hørsel. Vi tenker i disse spørsmålene ikke på helt forbigående problemer du eventuelt har nå.

	JA	NEI	
	1	2	
a. Kan du gå i trapper (opp og ned) uten besvær?	☐	☐	973
b. Kan du gå en 5 minutters tur i noenlunde raskt tempo uten vansker?	☐	☐	974
c. Kan du uten vansker bære en gjenstand på 5 kilo over en kortere strekning, si 10 meter?	☐	☐	975
d. Kan du uten vansker lese vanlig tekst i aviser (MED BRILLER OM NØDVENDIG)?	☐	☐	976
e. Kan du uten vansker høre hva som blir sagt i en normal samtale med minst 2 andre (MED HØREAPPARAT OM NØDVENDIG)?	☐	☐	977

*135. STILLES ALLE SOM ER 67 ÅR ELLER ELDRE, SAMT PERSONER YNGRE ENN 67 ÅR SOM HAR MINST ETT NEI I SPØRSMÅL 134 ELLER MINST ETT SYKETILFELLE I SPM 128-130, ANDRE GÅR TIL SPM 136.

Kan du uten hjelp av andre klare følgende daglige gjøremål?

	JA	NEI	
	1	2	
Dagligvareinnkjøp?	☐	☐	978
Vask og rengjøring av boligen/leiligheten?	☐	☐	979
Av- og påkledning?	☐	☐	980
Besøke slekt og venner her på stedet?	☐	☐	981

*136. Vi skal nå stille noen spørsmål om du har hatt bestemte plager i løpet av de siste 6 måneder. Har du i løpet av de siste 6 måneder ofte, av og til eller aldri...
LES OPP

	I LØPET AV DE SISTE 6 MÅNEDENE			
	OFTE	AV OG TIL	ALDRI	
	1	2	3	
a. Vært plaget av svært kraftig hjertebank uten at du på forhånd har anstrengt deg?	☐	☐	☐	982
b. Vært plaget av nervøsitet, angst eller rastløshet?	☐	☐	☐	983
c. Følt deg deprimert og nedfor, slik at du ikke orket noen ting?	☐	☐	☐	984

137. Har du i løpet av de siste 6 måneder brukt beroligende midler eller medisiner for nervene som ble forordnet av lege? Vil du si jevnlig, av og til eller aldri?

985

1	☐	JEVNLIG
2	☐	AV OG TIL
3	☐	ALDRI

138. Omtrent hvor mange ganger i året drikker du så mye alkohol at det tilsvarer 5 halvflasker øl eller 1 helflaske rød-/hvitvin eller 1/2 flaske hetvin eller 1/4 flaske brennevin?

986

1	☐	DRIKKER IKKE
2	☐	DRIKKER ALDRI SÅ MYE
3	☐	1-4 GANGER I ÅRET
4	☐	5-10 GANGER I ÅRET
5	☐	OMTRENT EN GANG I MÅNEDEN
6	☐	2-3 GANGER I MÅNEDEN
7	☐	OMTRENT EN GANG I UKEN
8	☐	2-4 GANGER I UKEN
9	☐	HVER DAG ELLER NESTEN HVER DAG

*143. Så har vi noen spørsmål om hvor ofte du utfører forskjellige fritidsaktiviteter.

Hvor ofte i løpet av de siste 12 månedene gjorde du følgende i din fritid?

OM NØDVENDIG: LES OPP SVARALTERNATIVENE.

	ANTALL GANGER I LØPET AV DE SISTE 12 MÅNEDENE						
	0	1-2	3-9	10-20	21-39	40 OG OVER	
a) Gikk lengre fotturer eller skiturer i skog og mark eller på fjellet	1	2	3	4	5	6	1014
b) Mosjonerte på annen måte, drev med sport eller idrett							1015
c) Var tilskuer til idrettsarrangement							1016
d) Gikk på kino							1017
e) Gikk på dans, diskotek							1018
f) Gikk på restaurant, kafe o.l.							1019
g) Gikk i teater eller opera							1020
h) Gikk på konsert med klassisk musikk							1021
i) Gikk på jazz-, vise- eller popkonsert							1022
j) Gikk på kunstutstilling							1023
k) Gikk på museum							1024
l) Lånte bok på bibliotek							1025
m) Var i gudstjeneste, på religiøs møte							1026
n) Deltok i kor, orkester, korps, spelemannslag .							1027

144. HVIS DET FINNES BARN 7-15 ÅR I HUSHOLDNINGEN, NOTER NAVNET PÅ BARNET SOM HAR FØDSELSDAG FØRST I ÅRET HER _____

Hvor ofte har ..... (BARNETS NAVN) i løpet av de siste 12 måneder gjort følgende?

	ANTALL GANGER I LØPET AV DE SISTE 12 MÅNEDENE						
	0	1-2	3-9	10-20	21-39	40 OG OVER	
a) Gått i teater eller opera	1	2	3	4	5	6	1028
b) Gått på museum							1029
c) Lånt bok på biblioteket							1030

145. Omtrent hvor mange bøker har du lest i fritiden i løpet av de siste 12 måneder.

Regn ikke med skole- og lærebøker lest i forbindelse med arbeidet.

1031

1	INGEN
2	1 - 2
3	3 - 4
4	5 - 9
5	10 - 19
6	20 ELLER FLERE

*146. A. Er du medlem av noen av følgende organisasjoner eller foreninger?
 LES OPP EN ORGANISASJON/FORENING OM GANGEN FRA OPPSTILLINGEN NEDENFOR OG KRYSS AV FOR MEDLEMSSKAP.
 HVIS "JA", STILL SEM B. HVIS "NEI" GÅ TIL NESTE ORGANISASJON/FORENING.

B. Vil du beskrive deg selv som svært aktiv, noe aktiv eller som et forholdsvis passivt medlem?

	A		B			
	MEDLEMSSKAP		AKTIVITETSNIVÅ			
			SVÆRT AKTIV	NOE AKTIV	FORHOLDS- VIS PASSIV	
			1	2	3	
a. Fagforening.....	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1033
	2	☐ NEI ↘				
b. Bransje-, nærings- eller yrkesorganisasjon	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1035
	2	☐ NEI ↘				
c. Politisk parti (også partipolitisk ungdomslag eller kvinneorganisasjon)	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1037
	2	☐ NEI ↘				
d. Kristelig eller religiøs forening (også ungdoms- eller kvinneorganisasjon)	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1039
	2	☐ NEI ↘				
e. Idrettslag/-forening	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1041
	2	☐ NEI ↘				
f. Kvinneorganisasjon, husmorlag, bondekvinnelag, kvinnesaksforening	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1043
	2	☐ NEI ↘				
g. Helselag, sanitetsforening, Røde Kors, o.l.	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1045
	2	☐ NEI ↘				
h. Ungdomslag, pensjonistforening, foreldreforening	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1047
	2	☐ NEI ↘				
i. Musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1049
	2	☐ NEI ↘				
j. Borettslag, boligbyggelag, leieboerforening	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1051
	2	☐ NEI ↘				
k. Velforening, grendelag, strøksforening	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1053
	2	☐ NEI ↘				
l. Lokal interessegruppe, miljø- gruppe, lokal aksjonsgruppe o.l. ...	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1055
	2	☐ NEI ↘				
m. Funksjonshemmedes interressorganisa- sjon, selvhjelpsgrupper o.l.	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1057
	2	☐ NEI ↘				
n. Andre foreninger eller organisasjoner	1	☐ JA →	☐	☐	☐	1059
Spesifiser: _____	2	☐ NEI ↘				

147. STILLES TIL IO SOM ER MEDLEM AV ORGANISASJON UTENOM FAGORENING, BRANSJEORGANISASJON.
ANDRE GÅR TIL SPM 148.

Omtrent hvor mange timer brukte du til dugnader, innsamlinger o.l. for å skaffe inntekter eller spare utgifter for foreninger/organisasjoner du er medlem av i løpet av de siste 12 måneder?

1060-1062

ANTALL TIMER SISTE 12 MÅNEDER

148. HVIS DET FINNES BARN 7-15 ÅR I HUSHOLDNINGEN NOTER NAVNET PÅ BARNET SOM ER FØDT FØRST I ÅRET
HER _____, ANDRE GÅR TIL 149

A. Er ..... (BARNETS NAVN) medlem av

	JA	NEI	
	1	2	
idrettslag/forening	☐	☐	1063

musikkforening, korps, sangkor, teatergruppe o.l.	☐	☐	1064
---	--------------------------	--------------------------	------

Hvor mange ganger har ..... (BARNETS NAVN) vært på
ungdomsklubb eller fritidsklubb i løpet av de siste 12 måneder?   1065-1067 GANGER

*149. Lever dine foreldre?

1068

1	☐	JA, BEGGE	} → 150
2	☐	JA, FAR	
3	☐	JA, MOR	
4	☐	NEI, INGEN	→ 151

*150. Hvor ofte omtrent treffer du dine foreldre/far/mor?

1069

1	☐	BOR SAMMEN MED FORELDRE
2	☐	OMTRENT DAGLIG
3	☐	OMTRENT HVER UKE, MEN IKKE DAGLIG
4	☐	OMTRENT HVER MÅNED, MEN IKKE HVER UKE
5	☐	NOEN GANGER I ÅRET, MEN IKKE HVER MÅNED
6	☐	SJELDNERE ENN HVERT ÅR

*151. Dersom du har søsken, hvor ofte omtrent treffer du noen av dem?

1070

1	☐	HAR INGEN SØSKEN
2	☐	BOR SAMMEN MED SØSKEN
3	☐	OMTRENT DAGLIG
4	☐	OMTRENT HVER UKE, MEN IKKE DAGLIG
5	☐	OMTRENT HVER MÅNED, MEN IKKE HVER UKE
6	☐	NOEN GANGER I ÅRET, MEN IKKE HVER MÅNED
7	☐	SJELDNERE ENN HVERT ÅR

*152. STILLES TIL IO SOM ER FØDT I 1960 ELLER TIDLIGERE. ANDRE GÅR TIL SPM. 153

Har du noen barn som er fylt 16 år og som er flyttet hjemmefra? Hvis ja, omtrent hvor ofte treffer du noen av dem?

1071

1	☐	INGEN BARN/INGEN BARN SOM ER FLYTTET HJEMMEFRA
2	☐	OMTRENT DAGLIG
3	☐	OMTRENT HVER UKE, MEN IKKE DAGLIG
4	☐	OMTRENT HVER MÅNED, MEN IKKE HVER UKE
5	☐	NOEN GANGER I ÅRET, MEN IKKE HVER MÅNED
6	☐	SJELDNERE ENN HVERT ÅR

*153a. Bortsett fra medlemmer av din egen familie, har du noen gode venner her på stedet?

- 1072
- 1 JA → 153b
 2 NEI → 154
 3 VET IKKE → 154

153b. Hvor ofte omtrent er du sammen med disse?

- 1073
- 1 OMTRENT DAGLIG
 2 OMTRENT HVER UKE, MEN IKKE DAGLIG
 3 OMTRENT HVER MÅNED, MEN IKKE HVER UKE
 4 NOEN GANGER I ÅRET, MEN IKKE HVER MÅNED
 5 SJELDNERE ENN HVERT ÅR

154. Bortsett fra medlemmer av din egen familie, har du noen som står deg nær, og som du kan snakke fortrolig med?

- 1074
- 1 JA
 2 NEI
 3 VET IKKE

*155. Hvor mange familier/husstander i nabolaget kjenner du så godt at dere besøker hverandre av og til?

- 1075
- 1 INGEN
 2 1
 3 2
 4 3-4
 5 5 ELLER FLERE

*156. A: Finner det her på stedet ...
 HVIS "JA" PÅ A, STILL SPM. B.

B: Har du gått på ... i løpet av de siste 12 måneder,
 og i tilfelle hvor ,mange ganger?

- forsamlingslokale, grendehus,
 samfunnshus o.l.? 1076
- 1 JA →
 2 NEI
 3 VET IKKE

- NEI _____ JA, ... GANGER
- 1-2   3-9   10-20   21-39   40 OG
 OVER
- 1   2   3   4   5   6
- 1077

- ungdomsklubb, fritidsklubb? 1078
- 1 JA →
 2 NEI
 3 VET IKKE

- B STILLES HVIS IO ER FØDT 1961 ELLER SENERE
- 1   2   3   4   5   6
- 1079

- eldresenter? 1080
- 1 JA →
 2 NEI
 3 VET IKKE

- B STILLES HVIS IO ER 67 ÅR ELLER ELDRE
- 1   2   3   4   5   6
- 1081

*157. Finner det her på stedet offentlige transportmidler med minst 8 avganger i døgnet?

- 1082
- 1 JA
 2 NEI

158. Omtrent hvor langt er det fra boligen til

a) nærmeste
dagligvarebutikk?

b) barne-
skole?

	1083	1084
UNDER 250 M	1 ☐	1 ☐
250 - 500 M	2 ☐	2 ☐
501 - 1 000 M	3 ☐	3 ☐
FRA 1 TIL 2 KM	4 ☐	4 ☐
2 - 3 KM	5 ☐	5 ☐
4 - 5 KM	6 ☐	6 ☐
6 - 10 KM	7 ☐	7 ☐
OVER 10 KM	8 ☐	8 ☐

*159. Hvor lenge omtrent har du bodd her på stedet?

1085	
1 ☐	UNDER 1 ÅR
2 ☐	1 - 4 ÅR
3 ☐	5 - 9 ÅR
4 ☐	10 - 19 ÅR
5 ☐	20 ÅR ELLER MER
6 ☐	BODD HER SIDEN FØDSELEN

FOR KONTORET ... 1086-1089

STILLES TIL PERSONER FØDT 1950 ELLER SENERE, ANDRE GÅR TIL SEM 172.

160. Hvor mange forskjellige bosteder hadde du før fylte 16 år? Ferieopphold o.l. regnes ikke med.

1090-1091

ANTALL STEDER

161. Hvordan vil du beskrive det stedet du bodde lengst tid under oppveksten, før fylte 16 år?

LES OPP SVARKATEGORIENE

1092

- 1 SPREDTBYGD
 2 MINDRE TETTSTED (200 - 1 999 INNBYGGERE)
 3 LITEN BY (2 000 - 19 999 INNBYGGERE)
 4 STØRRE BY (20 000 - 100 000 INNBYGGERE)
 5 OSLO, BERGEN ELLER TRONDHEIM MED FORSTEDER
 6 I UTLANDET

162. Hvem bodde du sammen med under din oppveksttid inntil fylte 16 år og hvor lenge bodde du sammen med disse? HVIS IO IKKE HAR BODD 16 ÅR MED DE SAMME, SPØR OM EVENTUELLE ANDRE IO HAR BODD SAMMEN MED, SLIK AT SUMMEN AV ÅRENE BLIR 16 ÅR.

	1	ANTALL ÅR
1093	☐ BEGGE FORELDRENE	☐ ☐ 1094-1095
1096	☐ EN AV FORELDRENE + STEFAR/MOR	☐ ☐ 1097-1098
1099	☐ EN AV FORELDRENE	☐ ☐ 1100-1101
1102	☐ FOSTERFORELDRE, SLEKTNINGER	☐ ☐ 1103-1104
1105	☐ PÅ BARNEHJEM	☐ ☐ 1106-1107
1108	☐ ANNET, SPESIFISER	☐ ☐ 1109-1110

163. Har din livssituasjon endret seg i positiv eller negativ retning i 1990?

1111

- 1 JA, TIL DET VERRE → 164
 2 JA, TIL DET BEDRE → 166
 3 NEI → 166

164. Hva var årsaken til denne endringen? KRYSS AV SÅ MANGE SOM IO NEVNER.

- 1
 1112 SAMLIVSPROBLEMER
 1113 SKILTE MEG/SEPARERTE MEG/SAMLIVSBRUDD
 1114 EKTEFELLE ELLER SAMBOER DØDE
 1115 HAR FLYTTET FRA FORELDRE
 1116 HELSEMESSIGE ENDRINGER
 1117 SYKDOM I FAMILIEN
 1118 FORVERRET ØKONOMI
 1119 HAR FLYTTET FRA HJEMSTEDET
 1120 ENDRET BOSITUASJON
 1121 ARBEIDSSITUASJONEN HAR FORVERRET SEG
 1122 ER BLITT ARBEIDSLØS
 1123 MÅTTE AVBRYTE UTDANNING
 1124 ANNET, SPESIFISER .....

165. Førte noen av vanskene som følge av endring i livssituasjonen til at du kontaktet andre for å få hjelp? TA ETT OG ETT PROBLEMMRÅDE FRA SPM 164. FOR HVERT OMRÅDE FYLL UT BOKSENE OVER KOLONNEN MED POSISJONSNUMMERET PROBLEMMRÅDET HAR I SPØRSMÅL 164. GJENTA SPØRSMÅL 165 FOR HVERT PROBLEMMRÅDE IO HAR NEVNT. SETT SÅ MANGE KRYSS SOM IO OPPGIR FOR HVERT PROBLEMMRÅDE.

	1125-1128	1129-1132	1133-1136	1137-1140
PROBLEMMRÅDE SPM 164	☐	☐	☐	☐
FYLL INN POSISJONSNR.				
JA, FAMILIE, SLEKT	1141 ☐	1142 ☐	1143 ☐	1144 ☐
JA, VENNER	1145 ☐	1146 ☐	1147 ☐	1148 ☐
JA, NABOER	1149 ☐	1150 ☐	1151 ☐	1152 ☐
JA, HELSETJENESTE	1153 ☐	1154 ☐	1155 ☐	1156 ☐
JA, ARBEIDSKONTOR	1157 ☐	1158 ☐	1159 ☐	1160 ☐
JA, TRYGDEKONTOR	1161 ☐	1162 ☐	1163 ☐	1164 ☐
JA, SOSIALKONTOR	1165 ☐	1166 ☐	1167 ☐	1168 ☐
JA, PREST	1169 ☐	1170 ☐	1171 ☐	1172 ☐
JA, ANNET, SPESIFISER	1173 ☐	1174 ☐	1175 ☐	1176 ☐
.....				
NEI	1177 ☐	1178 ☐	1179 ☐	1180 ☐

166. Har du noen gang oppsøkt sosialkontoret for å få økonomisk hjelp?

1181	1182-1183
1 ☐ JA → Når fikk du første gang slik hjelp?	19 ☐
2 ☐ NEI → 168	→ 167

167. Dersom du ikke lenger har kontakt med sosialkontoret, hva er årsaken til at kontakten opphørte? KRYSS AV SÅ MANGE ÅRSAKER SOM IO OPPGIR

1184 ☐	MOTTAR FORTSATT ØKONOMISK HJELP
1185 ☐	KOM I ARBEID
1186 ☐	ER I GANG MED UTDANNELSE
1187 ☐	ENDRING I EKTESKAPELIG STATUS (GIFT, SAMBOER E.L.)
1188 ☐	BLE FRISKMELDT
1189 ☐	FIKK UFØREPENSJON
1190 ☐	KLARER MEG SELV
1191 ☐	JEG VIL IKKE GÅ DIT MER
1192 ☐	DE GIR MEG IKKE LENGER NOEN HJELP
1193 ☐	FIKK BARE HJELP I EN AKUTT KRISE
1194 ☐	ANNET, SPESIFISER .....

*168. Her følger noen synspunkter på lønnet arbeid. Er du helt enig, delvis enig, verken enig eller uenig, delvis uenig eller helt uenig i utsagnene?

	HELT ENIG	DELVIS ENIG	VERKEN ENIG ELLER UENIG	DELVIS UENIG	HELT UENIG	VET IKKE	
	1	2	3	4	5	6	
a	Det er svært viktig for meg å ha et arbeid. ...						1195
b	Selv om jeg vant en stor sum penger ville jeg arbeide.						1196
c	Jeg avskyr/ville avsky å være arbeidsløs.						1197
d	Jeg kommer fort til å kjede meg hvis jeg ikke har noe arbeid å utføre.						1198
e	Noe av det som betyr mest/har betydd mest i mitt liv er arbeidet.						1199
f	Selv om jeg fikk høy arbeidsledighetstrygd, ville jeg likevel foretrekke å arbeide.						1200
g	Folk som er i en svært vanskelig økonomisk situasjon bør få hjelp på sosialkontoret, selv om det er i strid med regelverket.						1201

169. Hvis du trengte økonomisk sosialhjelp fra sosialkontoret, ville du like det svært dårlig om folk fikk vite det, ville du like det dårlig eller ville det ikke spille noen rolle for deg?

1202

- 1 VILLE LIKE DET SVÆRT DÅRLIG
 2 VILLE LIKE DET DÅRLIG
 3 VILLE IKKE SPILT NOEN ROLLE
 4 VET IKKE

170. Hvis du plutselig ble akutt syk eller kom i en situasjon hvor du trengte hjelp fra noen utenom det offentlige hjelpeapparatet, tror du da at du ville få slik hjelp?

1203

- 2 JA → 171
 3 NEI → 172
 4 VET IKKE → 172

171. Hvem ville du fått hjelp fra? KRYSS AV SÅ MANGE IO SVARER

1

- 1204 FAMILIE
 1205 VENNER
 1206 NABOER
 1207 ANDRE, SPESIFISER .....

172. Gir du tillatelse til at svarene dine, som blir overført til EDB, oppbevares slik at de kan føres tilbake til deg fram til utgangen av mars 1992?

1208

- JA
 NEI

173. HAR DU LAGT IGJEN TILLEGGSSKJEMA?

1209

- JA
 NEI

**Tidligere utkommet på emneområdet
Previously issued on the subject**

Levekår 1973 Level of Living NOS A 720

Levekårsundersøkelsen 1980 Survey of Level of Living NOS B 320

Inntektsfordeling og levekår Income Distribution and Level of Living SØS nr. 46

Levekårsundersøkelsen 1980. Dokumentasjon del I og II. Rapporter nr. 81/24 og 82/10

Barns levekår Children's Level of Living SA nr. 53

Levekårsundersøkelsen 1983 Survey of Level of Living NOS B 511

Levekårsundersøkelsen 1987 Survey of Level of Living NOS B 772

Publikasjoner sendt ut fra Statistisk sentralbyrå etter 1. juli 1991.

Emneinndelt oversikt

Publications issued by the Central Bureau of Statistics since 1 July 1991.

Survey arranged by subject matter

- 0. Generelle emner *General subject matters***
- Statistisk årbok 1991 *Statistical Yearbook*. 1991-496s. (NOS B; 980) 90 kr
ISBN 82-537-3564-2 ISSN 0377-8908
- Statistisk årbok 1992 *Statistical Yearbook*. 1992-494s. (NOS C; 32) 95 kr
ISBN 82-537-3687-8 ISSN 0377-8908
- 1. Naturressurser og naturmiljø *Natural resources and environment***
- 10. Ressurs- og miljøregnskap *Resource and environment accounts***
- Klima, økonomi og tiltak (KLØKT)/Knut Moum (red.) 1992-97s. (RAPP; 92/3) 90 kr
ISBN 82-537-3647-9 ISSN 0332-8422
- Miljøkostnader i makroperspektiv/Anne Brendemoen, Solveig Glomsrød og Morten Aaserud. 1992-46s. (RAPP; 92/17) 75 kr
ISBN 82-537-3684-3 ISSN 0332-8422
- Naturressurser og miljø 1991 Energi, luft, fisk, skog, jordbruk, kommunale avløp, avfall, miljøindikatorer Ressursregnskap og analyser. 1992-154s. (RAPP; 92/1) 100 kr
ISBN 82-537-3651-7 ISSN 0332-8422
- Natural Resources and the Environment 1990. 1991-150s. (RAPP; 91/1A) 100 kr
ISBN 82-537-3558-8 ISSN 0332-8422
- Natural Resources and the Environment 1991. 1992-159s. (RAPP; 92/1A) 100 kr
ISBN 82-537-3668-1 ISSN 0332-8422
- 12. Energi *Energy***
- Effektivisering av kraftmarkedet/Torstein Bye og Tor Arnt Johnsen. 1991-39s. (RAPP; 91/13) 70 kr ISBN 82-537-3575-8
ISSN 0332-8422
- Ressursbruk og produksjon i kraftsektoren/Tor Arnt Johnsen. 1992-35s. (RAPP; 92/20) 75 kr
ISBN 82-537-3696-7 ISSN 0332-8422
- 19. Andre ressurs- og miljøemner *Other subject matters related to resources and environment***
- Avfallsstatistikk Prøveundersøkelse for kommunalt avfall og gjenvinning/Astrid Busengdal og Ole O. Moss (RAPP) Under utgivelse
- 2. Sosiodemografiske emner *Socio-demographic subject matters***
- 20. Generelle sosiodemografiske emner *General sociodemographic subject matters***
- Mennesker og modeller Livsløp og kryssløp/Olav Ljones, Bjørg Moen og Lars Østby (red.) 1992-336s. (SØS; 78) 165 kr
ISBN 82-537-3699-1
- Levekårsundersøkelsen 1991 *Survey of Level of Living* (NOS) Under utgivelse
- 21. Befolkning *Population***
- Befolkningsstatistikk 1992 Hefte I Endringstal for kommunar 1990-1992 *Population Statistics 1992 Volume I Population Changes in Municipalities*. 1992-53s. (NOS C; 26) 65 kr
ISBN 82-537-3670-3 ISSN 0801-6682
- Befolkningsstatistikk 1991 Hefte II Folkemengd 1. januar *Population Statistics 1991 Volume II Population 1 January*. 1991-149s. (NOS B; 978) 70 kr
ISBN 82-537-3059-4 ISSN 0801-6690
- Befolkningsstatistikk 1992 Hefte II Folkemengd 1. januar *Population Statistics 1992 Volume II Population 1 January*. 1992-145s. (NOS C; 40) 75 kr
ISBN 82-537-3730-0 ISSN 0801-6690
- Befolkningsstatistikk 1991 Hefte III Oversikt *Population Statistics Volume III Survey*. 1991-143s. (NOS B; 988) 70 kr
ISBN 82-537-3582-0 ISSN 0801-6704

- Flytting og utdanning 1986-1989 Noen hovedresultater fra en undersøkelse av innenlandske flyttinger på landsnivå og utdanning/Lasse Sigbjørn Stambøl. 1992-73s. (RAPP; 92/15) 90 kr ISBN 82-537-3682-7 ISSN 0332-8422
- Framskrivning av folkemengden Nasjonale og regionale tall 1990-2050 *Population Projects National and Regional Figures*. 1991-181s. (NOS B; 983) 80 kr ISBN 82-537-3571-5 ISSN 0332-8015
- Tallet på innvandrere og deres etterkommere fram mot år 2050/Per Sevaldson. 1991-74s. (RAPP; 91/10) 60 kr ISBN 82-537-3567-7 ISSN 0332-8422
- 22. Helseforhold og helsetjeneste *Health conditions and health services***
- Dødsårsaker 1990 *Causes of Death*. 1992-172s. (NOS C; 15) 85 kr ISBN 82-537-3642-8 ISSN 0550-032X
- Dødelighet ved ulykker 1956-1988/Finn Gjertsen. 1992-127s. (RAPP; 92/8) 100 kr ISBN 82-537-3652-5 ISSN 0332-8422
- Helseinstitusjoner 1990 *Health Institutions*. 1992-106s. (NOS C; 13) 70 kr ISBN 82-537-3632-0 ISSN 0333-3701
- Helsestatistikk 1989 *Health Statistics*. 1991-107s. (NOS B; 966) 70 kr ISBN 82-537-3058-6 ISSN 0332-7906
- Helsestatistikk 1990 *Health Statistics*. 1992-108s. (NOS C; 25) 75 kr ISBN 82-537-3636-3 ISSN 0332-7906
- Kommunehelsetjenesten Årsstatistikk for 1990. 1992-56s. (RAPP; 92/9) 90 kr ISBN 82-537-3653-3 ISSN 0332-8422
- Pasientstatistikk 1991. 1992-76s. (RAPP; 92/24) 90 kr ISBN 82-537-3780-7 ISSN 0332-8422
- 23. Utdanning og skolevesen *Education and educational institutions***
- Utdanningsstatistikk Grunnskolar 1. september 1991 *Educational Statistics Primary and Lower Secondary Schools 1 September 1991*. 1992-104s. (NOS C; 29) 75 kr ISBN 82-537-3679-7 ISSN 0332-804X
- Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1989 *Educational Statistics Universities and Colleges 1 October 1989*. 1991-115s. (NOS B; 994) 70 kr ISBN 82-537-3592-8 ISSN 0300-5631
- Utdanningsstatistikk Universiteter og høyskoler 1. oktober 1990 *Educational Statistics Universities and Colleges 1 October 1990* (NOS) Under utgivelse
- 24. Kulturelle forhold, generell tidsbruk, ferie og fritid *Culture, time use, holidays and leisure***
- Døgnet rundt Tidsbruk og tidsorganisering 1970-90 Tidsnyttingsundersøkelsene/Gustav Haraldsen og Hege Kitterød. 1992-185s. (SØS; 76) 189 kr ISBN 82-537-3639-8 ISSN 0801-3845
- Kultur- og mediebruk 1991/Odd Frank Vaage. 1992-64s. (RAPP; 92/12) 95 kr ISBN 82-537-3673-8 ISSN 0332-8422
- Tidsbruk og tidsorganisering 1970-90 *The Time Budget Surveys*. 1992-232s. (NOS C; 10) 105 kr ISBN 82-537-3637-1
- 25. Sosiale forhold og sosialvesen *Social conditions and social services***
- Barnehager 1990 *Kindergartens*. 1991-58s. (NOS B; 975) 50 kr ISBN 82-537-3580-4 ISSN 0803-4664
- Barnehager og tilbud til 6-åringer i skolen 1991 *Child Care Institutions and Educational Programmes for 6 Year Olds*. 1992-73s. (NOS C; 53) 65 kr ISBN 82-537-3773-4 ISSN 0803-4664
- Folketrygden Utviklingen fra 1967 til 1990/Else Helena Flittig. 1992-52s. (RAPP; 92/14) 90 kr ISBN 82-537-3675-4 ISSN 0332-8422
- Sosialstatistikk 1990 *Social Statistics*. 1992-91s. (NOS C; 16) 65 kr ISBN 82-537-3643-6 ISSN 0333-2055
- Trygdestatistikk Alderspensionister 1988-1990 *National Insurance Old Age Pensioners*. 1992-93s. (NOS C; 22) 75 kr ISBN 82-537-3662-2 ISSN 0800-4064

- Trygdestatistikk Enslige forsørgere 1988-1990
National Insurance Single Parents. 1992-84s.
(NOS C; 18) 65 kr ISBN 82-537-3649-5
ISSN 0800-4064
26. **Rettsforhold og rettsvesen** *The law and legal institutions*
- Kriminalstatistikk 1990 *Criminal Statistics.*
1992-151s. (NOS C; 2) 80 kr
ISBN 82-537-3606-1 ISSN 0333-3914
27. **Levekår** *Level of living*
- Økonomiske levekår for barnefamilier og eldre 1970-1986/Jan Lyngstad. 1992-80s.
(RAPP; 92/11) 90 kr ISBN 82-537-3660-6
ISSN 0332-8422
3. **Sosioøkonomiske emner**
Socioeconomic subject matters
30. **Generelle sosioøkonomiske emner** *General socioeconomic subject matters*
- Arbeidsmiljø 1989 *Working Conditions.* 1992-120s. (NOS C; 9) 75 kr ISBN 82-537-3628-2
- Husholdningenes sparing Begrepsavklaring, dataproblemer og analyse/Knut Moum (red.). 1991-92s. (RAPP; 91/16) 80 kr
ISBN 82-537-3585-5 ISSN 0332-8422
31. **Folketellinger** *Population censuses*
- Folke- og bolig telling 1990 Dokumentasjon av kodeopplegget i Folke- og bolig telling 1990/ Ida Skogvoll. 1992-27s. (RAPP; 92/19) 75 kr
ISBN 82-537-3695-9 ISSN 0332-8422
- Folke- og bolig telling 1990 Dokumentasjon av kontroll- og opprettingsregler for skjemakjennemerker/Ida Skogvoll. 1992-48s.
(RAPP; 92/18) 75 kr ISBN 82-537-3694-0
ISSN 0332-8422
- Informasjonen om Folke- og bolig telling 1990 i massemediene/Liv Argel. 1992-68s.
(RAPP; 92/6) 90 kr ISBN 82-537-3645-2
ISSN 0332-8422
32. **Arbeidskraft** *Labour*
- Arbeidsmarkedstatistikk 1990 *Labour Market Statistics.* 1991-192s. (NOS B; 965) 80 kr
ISBN 82-537-3052-7 ISSN 0078-1878
- Arbeidsmarkedstatistikk 1991 *Labour Market Statistics.* 1992-196s. (NOS C; 20) 85 kr
ISBN 82-537-3659-2 ISSN 0078-1878
33. **Lønn** *Wages and salaries*
- Lønnsstatistikk 1990 *Wage Statistics.*
1991-143s. (NOS B; 999) 70 kr
ISBN 82-537-3601-0 ISSN 0078-1916
- Lønnsstatistikk 1991 *Wage Statistics.* 1992-143 s. (NOS C; 46) 75 kr ISBN 82-537-3741-6 ISSN 0078-1916
- Lønnstilling for arbeidere i oljeutvinning, bergverksdrift og industri 3. kvartal 1990
Wage Census for Workers in Oil Extraction, Mining and Manufacturing 3rd Quarter.
1991-145s. (NOS C; 6) 80 kr
ISBN 82-537-3623-1 ISSN 0803-6012
34. **Personlig inntekt og formue** *Personal income and property*
- Familiesituasjon og økonomi En sammenlikning av husholdningers levestandard/Arne S. Andersen. 1992-70s.
(RAPP; 91/19) 80 kr ISBN 82-537-3627-4
- Personlig inntekt, formue og skatt 1980-1989 Rapport fra registerbasert skattestatistikk/Børge Strand. 1992-50s. (RAPP; 91/18) 60 kr
ISBN 82-537-3618-5 ISSN 0332-8422
35. **Personlig forbruk** *Personal consumption*
- Konsumprisindeksen. 1991-82s.
(RAPP; 91/8) 80 kr ISBN 82-537-3072-1
ISSN 0332-8422
- Prisnivå på Svalbard 1990. 1991-75s.
(RAPP; 91/15) 60 kr ISBN 82-537-3556-1
ISSN 0332-8422
4. **Næringsøkonomiske emner**
Industrial subject matters
40. **Generelle næringsøkonomiske emner**
General industrial subject matters
- Regnskapsstatistikk 1990 Industri og varehandel *Statistics of Accounts Manufacturing, Wholesale and Retail Trade.*
1992-145s. (NOS C; 21) 75 kr
ISBN 82-537-3661-4 ISSN 0802-684X
41. **Jordbruk, skogbruk, jakt, fiske og fangst**
Agriculture, forestry, hunting, fishing, sealing and whaling
- Fiske og oppdrett av laks mv. 1989 *Fishing and Rearing of Salmon etc.* 1991-76s.
(NOS B; 985) 60 kr ISBN 82-537-3577-4
ISSN 0801-8197

Fiske og oppdrett av laks mv. 1990 *Fishing and Rearing of Salmon etc.* (NOS) Under utgivelse

Fiskeristatistikk 1989-1990 *Fishery Statistics* (NOS) Under utgivelse

Jaktstatistikk 1990 *Hunting Statistics*. 1991-56s. (NOS B; 993) 60 kr
ISBN 82-537-3590-1 ISSN 0550-0400

Jaktstatistikk 1991 *Hunting Statistics*. 1992-57s. (NOS C; 41) 65 kr
ISBN 82-537-3731-9 ISSN 0550-0400

Jordbruksstatistikk 1990 *Agricultural Statistics*. 1992-136s. (NOS C; 1) 80 kr
ISBN 82-537-3602-9 ISSN 0078-1894

Landbruksteljing 1989 Hefte I Eigedomar - Arealressursar *Census of Agriculture and Forestry Volume I Properties - Area Resources* 1992-161s. (NOS C; 23) 85 kr
ISBN 82-537-3663-0

Landbruksteljing 1989 Hefte II Alder - Inntekt - Sysselsetjing - Fagutdanning *Census of Agriculture and Forestry Volume II Age - Income - Employment - Vocational Training*. 1992-117s. (NOS C; 12) 70 kr
ISBN 82-537-3631-2

Landbruksteljing 1989 Hefte III Inves- teringar - Maskinar - Bygningar *Census of Agriculture and Forestry Volume III Investments - Machines - Buildings*. 1992-108s. (NOS C; 52) 75 kr
ISBN 82-537-3772-6

Landbruksteljing 1989 Hefte IV Jordbruk *Census of Agriculture and Forestry Volume IV Agriculture - Area Utilization*. 1992-143s. (NOS C; 24) 85 kr ISBN 82-537-3664-9

Landbruksteljing 1989 Hefte V Husdyr *Census of Agriculture and Forestry Volume V Livestock*. 1992-95s. (NOS C; 30) 75 kr
ISBN 82-537-3680-0

Landbruksteljing 1989 Hefte VI Hagebruk *Census of Agriculture and Forestry Volume VI Horticulture*. 1992-155s. (NOS C; 55) 85 kr ISBN 82-537-3777-7

Landbruksteljing 1989 Hefte VII Skogbruk - Utmærksressursar *Census of Agriculture and Forestry 1989 Volume VII Forestry - Outfield Resources*. 1992-130s. (NOS C; 5) 70 kr ISBN 82-537-3622-3

Skogavvirkning 1990/91 *Roundwood Cut*. 1992-58s. (NOS C; 44) 65 kr
ISBN 82-537-3739-4 ISSN 0800-3637

Skogstatistikk 1989 *Forestry Statistics*. 1991-121s. (NOS B; 970) 70 kr
ISBN 82-537-3055-1 ISSN 0468-8155

Skogstatistikk 1990 *Forestry Statistics*. 1992-131s. (NOS C; 17) 75 kr
ISBN 82-537-3648-7 ISSN 0468-8155

Totalregnskap for fiske- og fangstnæringen 1986-1989. 1992-34s. (RAPP; 92/4) 75 kr
ISBN 82-537-3633-9 ISSN 0332-8422

Veterinærstatistikk 1990 *Veterinary Statistics*. 1992-92s. (NOS C; 31) 65 kr
ISBN 82-537-3681-9 ISSN 0303-6561

42. Oljeutvinning, bergverk, industri og kraftforsyning *Oil extraction, mining and quarrying, manufacturing, electricity and gas supply*

Elektrisitetsstatistikk 1990 *Electricity Statistics*. 1992-96s. (NOS C; 34) 65 kr
ISBN 82-537-3690-8 ISSN 0333-3799

Energistatistikk 1990 *Energy Statistics*. 1991-85s. (NOS B; 995) 60 kr
ISBN 82-537-3593-6 ISSN 0333-371X

Energistatistikk 1991 *Energy Statistics*. 1992-87s. (NOS C; 50) 65 Kr
ISBN 82-537-3748-3 ISSN 0333-371X

Energibruk i husholdningene
Energiundersøkelsen 1990/Arne Ljones, Runa Nesbakken, Svein Sandbakken og Asbjørn Aaheim. 1992-106s. (RAPP; 92/2) 90 kr
ISBN 82-537-3629-0 ISSN 0332-8422

Industristatistikk 1990 Næringstall *Manufacturing Statistics 1990 Industrial Figures*. 1992-123s. (NOS C; 36) 75 kr
ISBN 82-537-3692-4 ISSN 0800-580x

Industristatistikk 1989 Hefte I Næringstall *Manufacturing Statistics 1989 Volume I Industrial Figures*. 1991-125s. (NOS B; 989) 70 kr ISBN 82-537-3583-9
ISSN 0800-580X

Industristatistikk 1989 Hefte II Varetall *Manufacturing Statistics 1989 Volume II Commodity Figures*. 1991-161s. (NOS B; 998) 80 kr ISBN 82-537-3599-5
ISSN 0800-5818

- Olje- og gassvirksomhet 1. kvartal 1991
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 1st Quarter 1991 Statistics and Analysis*. 1991-122s. (NOS B; 979) 60 kr
ISBN 82-537-3563-4 ISSN 0802-0477
- Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 1991
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 2nd Quarter 1991 Statistics and Analysis*. 1991-62s. (NOS B; 987) 60 kr
ISBN 82-537-3581-2 ISSN 0802-0477
- Olje- og gassvirksomhet 3. kvartal 1991
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 3rd Quarter 1991 Statistics and Analysis*. 1991-73s. (NOS C; 3) 60 kr
ISBN 82-537-3619-3 ISSN 0802-0477
- Olje- og gassvirksomhet 4. kvartal 1991
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 4th Quarter 1991 Statistics and Analysis*. 1992-64s. (NOS C; 19) 55 kr ISBN 82-537-3657-6
ISSN 0802-0477
- Olje- og gassvirksomhet 1. kvartal 1992
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 1st Quarter 1992 Statistics and Analysis*. 1992-73s. (NOS C; 33) 55 kr
ISBN 82-537-3688-6 ISSN 0802-0477
- Olje- og gassvirksomhet 2. kvartal 1992
Statistikk og analyse *Oil and Gas Activity 2nd Quarter 1992 Statistics and Analysis*. 1992-66s. (NOS C; 49) 55 kr ISBN 82-537-3747-5
ISSN 0802-0477
- 43. Bygge- og anleggsvirksomhet *Building and construction***
- Byggearealstatistikk 1991 *Building Statistics*. 1992-70s. (NOS C; 28) 65 kr
ISBN 82-537-3678-9 ISSN 0550-7162
- Byggearealstatistikk 2. kvartal 1991. 1991-55s. (NOS B; 991) 50 kr
ISBN 82-537-3586-3 ISSN 0550-7162
- Byggearealstatistikk 3. kvartal 1991. 1991-55s. (NOS C; 14) 50 kr
ISBN 82-537-3634-7 ISSN 0550-7162
- Byggearealstatistikk 4. kvartal 1991. 1992-55s. (NOS C; 27) 55 kr
ISBN 82-537-3671-1 ISSN 0550-7162
- Byggearealstatistikk 1. kvartal 1992. 1992-52s. (NOS C; 38) 55 kr
ISBN 82-537-3697-5 ISSN 0550-7162
- Byggearealstatistikk 2. kvartal 1992. 1992-52s. (NOS C; 51) 55 kr
ISBN 82-537-3769-6 ISSN 0550-7162
- Bygge- og anleggsstatistikk 1989
Construction Statistics. 1991-78s. (NOS B; 971) 60 kr ISBN 82-537-3057-8
ISSN 0550-029X
- Bygge- og anleggsstatistikk 1990 *Construction Statistics*. 1992-81s. (NOS C; 37) 65 kr
ISBN 82-537-3693-2 ISSN 0550-029X
- Prisindeks for ny enebolig/Kurt Åge Wass (RAPP; 92/21) 75 kr ISBN 82-537-3734-3
ISSN 0332-8422
- 44. Utenrikshandel *External trade***
- Commodity List Edition in English of Statistisk varefortegnelse for Utenrikshandelen 1992 *Supplement to Monthly Bulletin of External Trade 1992 and External Trade 1992*. 1992-141s. (NOS C; 8)
ISBN 82-537-3626-6 ISSN 0333-2896
- Statistisk varefortegnelse for utenrikshandelen 1992 Tillegg til Månedstatistikk over utenrikshandelen 1992 og Utenrikshandel 1992. 1992-172s. (NOS C; 7)
ISBN 82-537-3625-8 ISSN 0800-904X
- Utenrikshandel 1990 *External Trade*. 1991-370s. (NOS B; 973) 100 kr
ISBN 82-537-3061-6 ISSN 0802-9571
- Utenrikshandel 1991 *External Trade*. 1992-375s. (NOS C; 35) 125 kr
ISBN 82-537-3691-6 ISSN 0802-9571
- 45. Varehandel *Internal trade***
- Varehandelsstatistikk 1989 *Wholesale and Retail Trade Statistics*. 1991-74s. (NOS B; 982) 60 kr ISBN 82-537-3566-9
ISSN 0078-1959
- 46. Samferdsel og reiseliv *Transport, communication and tourism***
- Hotelløkonomi og overnattinger En analyse av sammenhengen mellom hotellenes lønnsomhet og kapasitetsutnyttning mv./Tom Granseth. 1992-53s. (RAPP; 92/5) 90 kr
ISBN 82-537-3635-5 ISSN 0332-8422
- Lastebiltransport 1988 Utvalgsundersøkelse *Road Goods Transport Sample Survey*. 1991-141s. (NOS B; 974) 70 kr
ISBN 82-537-3555-3 ISSN 0800-9961

- Norsk hotellnæring 1950-1990/Jan-Erik Lystad. 1992-174s. (SØS; 77) 115 kr
ISBN 82-537-3677-0 ISSN 0801-3845
- Reiselivsstatistikk 1990 *Statistics on Travel*. 1991-119s. (NOS B; 992) 70 kr
ISBN 82-537-3589-8 ISSN 0333-208X
- Samferdselsstatistikk 1990 *Transport and Communication Statistics*. 1992-201s. (NOS B; 977) 80 kr ISBN 82-537-3569-3
ISSN 0468-8147
- Sjøfart 1990 *Maritime Statistics*. 1991-132s. (NOS B; 986) 70 kr ISBN 82-537-3578-2
ISSN 0800-9848
- Sjøfart 1991 *Maritime Statistics*. 1992-142s. (NOS C; 45) 75 kr ISBN 82-537-3740-8
ISSN 0800-9848
- Veitrafikkulykker 1990 *Road Traffic Accidents*. 1991-105s. (NOS B; 996) 70 kr
ISBN 82-537-3594-4 ISSN 0468-8198
- Veitrafikkulykker 1991 *Road Traffic Accidents*. 1992-106s. (NOS C; 39) 75 kr
ISBN 82-537-3729-7 ISSN 0468-8198
- 47. Tjenesteyting Services**
- Forretningsmessig tjenesteyting 1990 *Business Services*. 1992-73s. (NOS C; 48) 65 kr
ISBN 82-537-3744-0 ISSN 0800-4056
- Tjenesteyting 1989 Forretningsmessig tjenesteyting og utleie av maskiner og utstyr *Services Business Services and Machinery and Equipment Rental and Leasing*. 1991-76s. (NOS B; 964) 60 kr
ISBN 82-537-3570-7 ISSN 0800-4056
- 5. Samfunnsøkonomiske emner General economic subject matters**
- 50. Nasjonalregnskap og andre generelle samfunnsøkonomiske emner National accounts and other general economic subject matters**
- Kryssløpsdata og kryssløpsanalyse 1970-1990/ Nils Øyvind Mæhle (RAPP) Under utgivelse
- Kvartalsvis nasjonalregnskap 1978-1990 *Quarterly National Accounts*. 1992-206s. (NOS B; 997) 105 kr ISBN 82-537-3597-9
ISSN 0800-9783
- Nasjonalregnskapsstatistikk 1989 *National Accounts Statistics*, 1991-345s. (NOS B; 981) 100 kr ISBN 82-537-3565-0
ISSN 0550-0494
- 51. Offentlig forvaltning Public administration**
- De offentlige sektorers finanser 1986-1991 *Public Sector Finances* (NOS) Under utgivelse
- Det norske skattesystemet 1992 *The Norwegian Tax System*/Inger Gabrielsen. 1992-175s. (SØS; 79) 115 kr
ISBN 82-537-3728-9 ISSN 0801-3845
- Offentlig forvaltning i Norge. 1992-72s. (RAPP; 92/13) 90 kr ISBN 82-537-3674-6
ISSN 0332-8422
- Selskapsbeskatning Analyse og statistikk/ Terje Erstad og Per Morten Holt (RAPP) Under utgivelse
- Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1991. 1991-69s. (RAPP; 91/14) 80 kr
ISBN 82-537-3576-6 ISSN 0332-8422
- Skatter og overføringer til private Historisk oversikt over satser mv. Årene 1975-1992 (RAPP) Under utgivelse
- Struktur tall for kommunenes økonomi 1990 *Structural Data from the Municipal Accounts*. 1992-160s. (NOS C; 11) 80 kr
ISBN 82-537-3630-4 ISSN 0333-3809
- 52. Finansinstitusjoner, penger og kreditt Financial institutions, money and credit**
- Kredittmarkedstatistikk Fordringer og gjeld overfor utlandet 1988 og 1989 *Credit Market Statistics Foreign Market Statistics Foreign Assets and Liabilities 1988 and 1989*. 1991-94s. (NOS B; 990) 60 kr
ISBN 82-537-3584-7 ISSN 0333-3736
- 59. Andre samfunnsøkonomiske emner Other general economic subject matters**
- En disaggregert ettermodell for offentlig transport i MODAG/MSG/Knut A. Magnussen og Jens Stoltenberg. 1991-42s. (RAPP; 91/11) 70 kr ISBN 82-537-3568-5
ISSN 0332-8422
- Consumer Demand in MODAG and KVARTS/Knut A. Magnussen and Terje Skjerpen. 1992-73s. (RAPP; 92/22) 90 kr
ISBN 82-537-3774-2 ISSN 0332-8422
- Offentlige stønader til husholdninger En økonometrisk undersøkelse og modellanalyse/ Einar Bowitz (SØS) Under utgivelse

62. Politiske emner *Politics*

Utviklingshjelp til offisiell statistikk i
Bangladesh/Petter Jakob Bjerve. 1992-22s.
(RAPP; 92/16) 75 kr ISBN 82-537-3683-5
ISSN 0332-8422

Utkommet i serien Standarder for norsk statistikk (SNS)
Issued in the series Standards for Norwegian Statistics (SNS)

Nr. 1 Kontoplanen i nasjonalregnskapet. Ajourført mai 1989 <i>Accounting System of the National Accounts. Updated May 1989.</i> 1989-95s. 45 kr ISBN 82-537-2792-5 " 2 Standard for næringsgruppering <i>Standard Industrial Classification.</i> 1983-49s. 35 kr ISBN 82-537-1891-8 " 3 Standard for handelsområder Etter kommuneinndelingen pr. 1. januar 1989. 1989-39s. 35 kr ISBN 82-537-2806-9 " 4 Standard for kommuneklassifisering <i>Standard Classification of Municipalities.</i> 1985-46s. 20 kr ISBN 82-537-2212-5 " 5 Standard for inndeling etter sosioøkonomisk status <i>Standard Classification of Socioeconomic Status.</i> 1984-32s. 12 kr ISBN 82-537-2073-4	Nr. 6 Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker Norsk utgave av <i>International Classification of Diseases, Ninth Revision (ICD-9).</i> Systematisk del. Revidert 1990. 1990-310s. 100 kr ISBN 82-537-2966-9 Stikkordregister. Opptrykk 1992. 1992-153s. 115 kr ISBN 82-537-2350-4 " 7 Standard for utdanningsgruppering i offentlig norsk statistikk Revidert 1989 <i>Norwegian Standard Classification of Education Revised 1989.</i> 1989-161s. 60 kr ISBN 82-537-2793-3 " 9 Internasjonal standard for varegruppering i statistikken over utenrikshandelen (SITC-Rev.3). 1989-96s. 55 kr ISBN 82-537-2741-0

Pris kr 105,00

Publikasjonen utgis i kommisjon hos Akademika - avdeling
for offentlige publikasjoner, Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.

ISBN 82-537-3735-1
ISSN 0800-7233

